ꝭ vbi dicit/ q̄ mulieri date ſunt ale due aquile magne / vt vola/
ret in deſertū locū: vbi alit̄ ꝑ tp̄s et tpa/ ꝛ dimidiū tp̄is a facie
ſerpentis. Sicut aurꝫ in igne nō deficit/ ſed ꝑficit: qꝛ depurat̄
et purgatur. a ❡Et/ oſtendit. j. xxi. et. xxij. b ❡Pro his
ſcꝫ tribulationib⁹ modicis: c ❡Brauiū eternū recipere:

eccleſiā. ſ. quā introdu
cta in thalamū ſpon/
ſi dotabit̄ dote bona
dicēs cum lia/ Geñ.
xxx. c. Dotauit me
dñs dote bona: etiaꝫ
hac vice mecum erit
marit⁹ me⁹. d ❡Scri
bit aūt. Ultima ps
in qua oſtendit ea q̄ i
librorū initijs ſolent
queri/ dicēs: Scri/
bit aūt iohannes
ſeptem eccleſijs
aſie ꝛ earū ſepteꝫ
epīs de ꝓdictis:
hereticoꝝ. ſ. fallacijs.
e ❡Inſtruēs/ eos ad
cauēdū. f ❡Et i eis
ꝑ eā. i. eccl'ia aſianā:
g ❡Totā eccleſiā
generalē docēs.
Et ſic tāgit̄ materia
duplex hui⁹ libri: lit/
teralis ꝛ ſpūalis. Ul'
generalis et ſpālis.
Uñ ꝛ ſequit̄: h ❡Eſt
itaqꝫ materia io/
hānis in hoc ope/
ſtat⁹ ſpāliter aſia
ne eccl'ie: necnō
et toti⁹. ſ. eccleſie ge
neraliter. i ❡Uide
licet que in ꝓſen/
ti/ ſeculo/ patiat̄ k
❡Et q̄ in futuro re/
ceptura ſit: qꝛ pro
modica ꝛ leui tēptati
one gaudia eterna.
l ❡Intentio vero
eius eſt monere
ad patientiam/
que. ſ. patiētia. m
❡Seruanda eſt/ ꝓ
pter duo. ſ. n ❡Tū
quia breuis la/
bor. Eſa. xxvj. d. Ab
ſcōdere modicum ad
momētū: donec per
tranſeat indignatio
mea. o ❡Tū qꝛ ꝓ/
miū magnū. Eſa.
liiij. b. In momēto i/
dignatiōis abſcondi
faciē meā parump a
te: et in miſericordia
ſempiterna miſert⁹ ſū tui. Propter hoc dicit Ecc⁹. j. d. Uſqꝫ
ad tempus ſuſtinebit patiens: ꝛ poſtea redditio iocunditatis.
p ❡Modus tractādi talis eſt: primo ꝓmittit/ iohes. ſ.
q ❡Prologū ꝛ ſalutationē. Prologū cū dic: Apocaly
pſis ꝛc̄. Salutationē cū dicit: Johānes ſeptē eccleſijs
r ❡Ubi. ſ. i ꝓlogo/ reddit auditoreſ ꝛc̄. s ❡Quo ꝓmiſſo
accedit ad narrationē: ibi: Ego iohes frat̄ vr̄. j. c.
t ❡Añ narrationē vero ꝛc̄. inducēs ipſū loquētē. j. j. b
Ego ſū alpha ꝛ o. i. ꝑncipiū ꝛ finiſ. v ❡Poſtea acce
dēs ad narrationē/ diſtiguit ſeptē viſioeſ: ſcdm ſeptē

a b c d
et prō his brauiū eternū reci/
pere. Scribit aūt iohānes ſe/
ptē eccleſijs aſie/ ꝛ earū ſeptē
e f epīs de ꝓdictis inſtrūens/ et
g eis ꝑ eā tōtā generalē eccl'iaꝫ
h docens. Eſt itaqꝫ materia io/
hānis in hoc ope/ ſtat⁹ ſpecialit̄
aſiane eccl'ie: necnō ꝛ toti⁹ ec
i cleſie vidēlicet q̄ i ꝓſenti pa/
k tiat̄/ ꝛ in fūturo receptura ſit.
l Intēntio vero ei⁹ eſt monere
m ad patientiā/ q̄ ſeruāda eſt: tū
n o qꝛ brēuis labor: tū qꝛ ꝓmiūm
p magnū. Modus tractādi ta
q lis: primo ꝓmittit ꝓlogūm et
r ſalutationē/ vbi reddit audi/
tores benignos ꝛ attentos: q̄
s pmiſſō accedit ad narratio
t nē. Antē narrationē vero oñ
dit chriſtum eſſe ab eterno ſi/
ne principio ꝛ fine: Inducēs
ipſum loquentē: Ego ſum al/
pha ꝛ o: id eſt principiū et fi/
v nis. Poſtēa accedēs ad nar/
rationē/ diſtinguit ſeptē viſio/
x nes: qbūs terminat̄ iſte liber
cōſūmat̄. Premittit aūt ꝓlo/
gum dicēs: Apocalypſis ie/
ſu chriſti: ſubaudis hec eſt: ſi/
y z a cūt i ālijs: viſiō eſaie hec eſt:
ꝛ parabole ſalomonis he ſūt.
❡Explicit Prolo. Gilberti
❡Item alius ꝓlogus in apo
calypſim.

I Ohānes ap'lus ꝛ euā/
gelista a chriſto elect⁹
atqꝫ dilectus: in tanto
amore dilectiōis vberior ha/
bitus eſt: vt in cena ſuper pe/
ctus ei⁹ recūberet: ꝛ ad crucē
aſtāti ſoli matrē ꝓpriā cōmen
daſſet: vt quē nubere volentē
ad amplexū virginitatis aſci
uerat: ipſi ad cuſtodiendam
virginē tradidiſſet. Hic itaqꝫ
cū ꝓpter verbū dei et teſtimo
niū ieſu chriſti in pathmos in
ſulā ſortiret̄ exiliū: illic ab eo/
dē apocalypſis ꝓoſtenſa de/
ſcribit̄: vt ſicut in pncipio ca/
nonis. i. libri geneſeos/ incor
ruptibile principium ꝓnotat̄:
ita etiā icorruptibilis finis ꝑ
virginē in apocalypſi reddere/
tur dicētis: Ego ſum alpha ꝛ
o: initiū et finis. Hic eſt iohā/
nes q̄ ſciēs ſupueniſſe ſibi diē
egreſſionis de corpe: cōuoca
tis i epheſo diſcipulis/ deſcē/
dit in defoſſum ſepulture ſue
locū: orōneqꝫ cōpleta reddi/
dit ſpm̄: tā a dolore mortis fa
ctus extrane⁹: q̄ a corruptio/
ne carnis noſcit̄ alien⁹. Cui⁹
tñ ſcripture diſpoſitio vel li/
bri ordinatio ideo a nobis ꝑ
ſingula nō exponit̄: vt neſciē
tibus inquirēdi deſideriū col
locet̄: ꝛ querētib⁹ laboris fru
ctus et deo magiſterij doctri
na ſeruet̄. ❡Explicit ꝓlog⁹.

❡Incipit argumentū in Apo
calypſim beati Johānis ap'li

A Pocalypſis iohānis
tot habet ſacramenta
quot verba. Parū dixi
ꝛ ꝓ merito voluminis laus oīs
inferior eſt. In verbis ſingu/
lis m'tiplices latēt itelligētie.

❡Explicit argumentū.

❡Incipit liber apocalypſis
beati Johannis
ap'li. Ca. I

A Pocaly
pſis ieſu chri/

ecclias qb⁹ ſcribit: vl' ſm ſeptē ſtat⁹ eccl'ie generalꝭ: q̄ etiā reue
latiōes dicūt̄. Ita eñ iohāni ſūt reuelate q̄ ꝛ nob ſūt obſcure
ꝛ ignote: niſi a ſpūſctō reuelent̄. x ❡Quib⁹ terminat̄ ꝛc̄.
Apocalypſis ieſu chriſti: ſbaudis hec ē. q. d. ſic ē ſupplē
dū. y ❡Sicut/ ſupplet̄/ z ❡In alijs/ libris: vel ꝓhetijs.
a ❡Ut/ viſio eſaie.
ſbaudi hec ē. Eſa. j.
Et ꝑabole ſalomo/
nis/ ſubaudi he ſunt.

❡Reuerēdiſſimi
in chriſto pris et
dñi/ domini hu/
gonis ꝛc̄. Cardi
nalis poſtilla ſu/
ꝑ Apocalypſim.
bti Johis ap'li: i/
cipit Expoſitio
❡Capituli. I

A Pocaly
pſis ieſu
chriſti.
a
Liber iſte
i duas ꝑtes diuidit̄.
In ꝑma q̄dā cōia to
ti opi ꝛ generalia ꝓ/
mittit: ꝛ in hoc ꝑmo ca
pitlo. In ſcda ſpālit̄
ad viſiōes et reuela/
tiōeſ accedit. Et hec
ps icipit. j. ij. caplo:
ibi: et āgelo ephe
ſi eccl'ie: ꝛ durat vſ
qꝫ in finē libri. Pria
ps ſiue ꝑmū caplm:
diuidit̄ in tres ꝑtes.
In ꝑma op⁹ ſuū cō/
mēdat. In ſecūda ſa
lutationē ponit/ deſ/
minās qs ſalutat: et
quā ſalutē eis optat:
et a q̄. Ubi etiā chri/
ſtū cōmēdat: Prio
ab his q̄ fecit i ꝑmo
aduentu. Scdo ab
his q̄ faciet in ſcdo.
Et hec ps icipit: ibi:
Johānes ſepteꝫ
eccl'ijs ꝛc̄. In ter/
tia ponit q̄ſi ſubiectū
cōe toti⁹ libri. ſ. tribu
lationem eccleſiarū
quā ſignificāt ſeptē
cādelabra: ꝛ earꝫ cō/
ſolationē quā ſignifi
cat hoc q̄ inter cande/
labra vidit ſimilē fi/
lio hoīs: ibi: Ego A
iohes frat̄ veſter
ꝛc̄. Op⁹ igit̄ ſuū cō
mēdat ꝑmo a ꝑſun/
ditate/ cū dicit: Apocalypſis. Secūdo ab auctate q̄drupli/
ci. Primo mittēt̄/ cū dicit: Jeſu chriſti. Secūdo dātis. ſ.
dei pr̄is/ cū dicit: Quā dedit ꝛc̄. Tertio deferētis/ qꝛ ange
li: vñ dicit: Per angelū. Quarto recipientis/ qꝛ iohis ap'li.
vñ dicit: Seruo ſuo iohanni. Quīto cōmendat op⁹ a ne/
ceſſitate cum dicit: Oportet fieri. Sexto ab vtilitate/ cū di/
cit: Beat⁹ q̄ legit ꝛc̄. Dicit ḡ: b ❡Apocalypſis. i. reue
latio: c ❡Jeſu chriſti. qua. ſ. a trinitate reuelat̄ ieſu chriſto
ꝭ homini. Uel quā
❡Apocalypſis/ interꝑtat̄ reuelatio: hec ē ſacre ſcp̄ture itelli/ Allegorice
gētia et cognitio

⁋ hoi. Uel quã ipſe chriſt⁹ reuelauit iohãni ſupple/hec eſt. Et in h
verbo reddit auditores beniuolos ⁊ attentos. Apocalypſis di/
co: a Quã de⁹/pr: dic Glo. b Dedit illi/chriſto. Ergo h
habuit chriſt⁹ a pre ⁊ nõ a filio nec a ſpũſancto. Cõtraria videt
alia Glo. dicẽs: Scdm hoiez accepit a pre ⁊ a vbo ſibi counito
et a ſpũſctõ. Sol. Et ſi pat dedit: ſic dicit
pma Glo. tñ nõ excludit nec fili⁹/nec ſpi/
rituſſctũs: h ꝓo dr vt notet reſidere aucto
ritas penes patrẽ. Sz querit cui facta eſt
reuelatio/ſiue ſm quã naturã facta ẽ chri
ſto: qr nõ ſm naturã dei: qr reuelationez
ꝑcedit ignorantia/ q̃ nulla fuit in chriſto
deo. Si ſm naturã hoiſ: adhuc nõ videt:
qr chriſt⁹ inq̃tũ hõ ſcit oia q̃ pat q̃ de⁹:
⁊ a pmo inſtãti ſue creatiõis/aĩa ſua ſciuit
oia: q̃ in ipſa nũq̃ fuit obſcuritas: q̃ nec reuelatio/qr nec vela/
mẽ. Sol. Chriſto hoi facta ẽ: ⁊ verũ ẽ: qr oia ſciuit q̃ pat: ſ nõ
ita limpide. Uñ fuit i chriſto hoie ignorãtia ſm naturã/ nulla
tñ ſm graz. Dedit dico. Et ad qd: c Palã facere. i. vt pa
lã faceret. Cõtra. Hec reuelatio adhuc occlta ẽ latẽs ſub figu/
ris. Sol. Palã fecit de⁹/etſi nõ oib⁹/tñ ſuis ſuis: qr dic Ecc⁹.
xli. c. Scia inuiſa ⁊ theſaur⁹ abſcõditus: q̃ vtilitas in vtriſq̃:
Miſa. Qd pater p ſuũ pigrũ: q talẽtũ abſcõdit: Matth. xxv.
c. d Seruis ſuis. In ſeruo duo notant: opus. ſ. ⁊ hũili/
tas. Seruis q̃ oparijs. i. humilib⁹. Matth. xi. d. Cõfiteor ti
bi pat dñe celi ⁊ terre qr abſcõdiſti hec a ſapiẽtib⁹ ⁊ reuelaſti
ea puulis. Glo. nõ iudeis/nõ philoſophis. Sz ꝯ Matth. xv.
c. Non ſũ miſſus niſi ad oues q̃ perierũt dom⁹ iſrl. Sol. Oi/
bus ꝑdicauit: ſed nõ oibus palã fecit. Uel vt fiat vis in lra: vt
notent oues illi oẽs q ex ignorãtia vel infirmitate peccauerũt:
⁊ nõ illi q ex malicia. e Que oportet fieri. Hic cõmen/
dat op⁹ a neceſſitate. Glo. Quaſi ineuitabile qn fiat: qr Act.
xiiij. d. Per multas tribulatiões oportet nos intrare in regnũ
celoꝝ. Hoc ẽ verũ: qr nõ eſt purgatio niſi p ignẽ tribulatiõis:
et nos oẽs naſcimur filij ire: Eph. ij. a. et iõ omẽs indigemus
purgatione. Ecci. xxvij. a. Uaſa figuli ꝓbat fornax/ ⁊ hoies
iuſtos tẽptatio tribulationis. f Cito: Quia breue ẽ quicqd
fine claudit: vt dicit Greg⁹. Deut. xxxij. e. Iuxta eſt dies pdi/
tiõis ⁊ adeſſe feſtinãt tpa. Et h dicit ne ſit graue pati: Cito em
finiẽdi ſunt labores ⁊ pmia danda. j. Petri. j. b. In quo exul/
tabitis: modicũ nũc ſic oportet cõtriſtari in varijs tẽptationi
bus. g Et ſignificauit. i. p ſigna ꝑcepit oſtẽdi. Uel ſigni
ficauit/de⁹ pater filio: ⁊ fili⁹ iohãni ſub ſigillo. i. ſub ſcripto:
vt dicit Glo. Sz videt ꝯriũ ei qd dixit: Palam facere ⁊c.
Sol. Sub ſignis poſuit: vt malis clauderet: ⁊ vt fideles p ex/
ercitiũ cõſequãt. Sic dicit ⁊ ſoluit eadẽ Glo. h Mittẽs p
angelũ ſuũ. i. chriſtũ: q ẽ magni cõſilij angel⁹: Eſa. ix. b. ſm
Septuagita. Ul Per angelũ ſuũ. i. chriſti: q aliqñ i pſona
chriſti/aliqñ i pſona ſua loqt. Uñ/p ãgelũ/p naturã: ſuũ/qr
ſui aſſumit pſonã. i Seruo ſuo iohãni/hũili. ſ. et gloſo.
Quia Luce. xviij. c. Qui ſe humiliat exaltabit. k Qui te/
ſtimoniũ phibuit verbo dei. i. filio/ teſtãs de ei⁹ diuini/
tate et humanitate. Ioh. j. a. In pncipio erat verbũ ⁊c. Et in
eodẽ. b. Et verbũ caro factũ ẽ. Et Ioh. xxi. g. Hic ẽ diſcipul⁹
q teſtimoniũ phibet de his ⁊c. Et h patet q iohãnes apls libꝝ
hũc ſcripſit. Sz hoc qd dicit hic videt eſſe falſum: qr h opus
pri⁹ ſcriptũ eſt q̃ euãgeliũ. Sol. Uerbo dei phibuit teſtimo/
niũ ꝑdicãdo: ⁊ ſicut ꝑdicauerat/ita ſcripſit. l Uerbo dei.
Ecce diuinitas filij: q dicit verbũ: qr pat p eũ manifeſtat⁹ eſt
nobis. Ioh. j. b. Unigenit⁹ q ẽ in ſinu pris: ipſe nobis enarra
uit illũ. m Et teſtioniũ ieſu chriſti. Ecce hũanitas. q.
d. non ſolũ teſtificat⁹ eſt de diuinitate filij ſed teſtimoniũ phi/
buit de humanitate ieſu chriſti. j. Ioh. v. b. Tres ſũt qui teſti/
moniũ dãt i celo. i. de diuinitate chriſti celata i carne: Et tres
ſũt q teſtioniũ dant in terra. i. de chriſti hũanitate/cui⁹ corp⁹
formatũ ẽ de terra. i. de virgine ⁊ in virgine maria: De q̃ terra
Ps. 84. Ps. dicit: Et tra nra dedit fructũ ſuũ. i. beata maria chriſtũ.
Perhibuit dico teſtimoniũ i his/ n Quecũq̃ vidit: vel
oculis corpis: vt paſſũ/⁊ hmõi: vel oculis mẽtis/ vt deũ ꝯtrinũ.
⁋ Beatus qui legit

a b c d e f g h i k l m n ſti: quã dedit illi de⁹ palã face
re ſuiſ ſuiſ q̃ opõrtet fieri citõ:
⁊ ſignificauit mittẽns p ãgelũ
ſuũ ſuo ſuo iohãni: Qui teſti
moniũ phibuit vbo dei: ⁊ teſti
moniũ ieſu chriſti q̃cũq̃ vidit.

ꝯ gẽtia ⁊ cognitio: q̃ a deo pre debet peti fidelit ⁊ in noie ie/ *Allegorice*
ſu chriſti: nõ cõfidẽdo i ꝓprijs merit/vel i ſubtilitate ingenij:
ſ in gratuita bonitate dei. Hec quattuor tãgunt breuiter cum
dicit: Apocalypſis ieſu chriſti: Ecce duo/q fideliter/et
in noie ieſu chriſti. De primo/ Iaco. j. a. Si qs indiget ſapiẽ/
tia poſtulet in fide nihil heſitãs. De ſecũ/
do/ Ioh. xvj. e. Si qd petieritis prem in
noie meo dabit vobis. a Quã dedit
illi de⁹/pater: a q omne datũ optimũ ⁊ oẽ
donũ pfectũ deſcẽdẽs a pre luminũ: Ia/
co. j. c. b Dedit/gratis nõ ꝓ meritis:
non p ſubtilitatẽ ingenij ſine deo accepit.
Matth. x. a. Gratis accepiſtis grat da/
te. j. Cor. iiij. b. Quid habes qd nõ acce
piſti: Si aũt accepiſti quid gloriaris qua
ſi nõ acceperis: Item notat ad quid datur: quia vt alijs apia/
tur per doctrinã. Uñ dicit: c Palã facere ſeruis ſuis:
non vt abſcõdat p inuidiã. Sap. vij. b. Sine fictione didici et
ſine iuidia cõico. Itẽ vt nõ abſcõdat p intẽtionẽ terrenã: ſicut
fecit ſeru⁹ piger: q talẽtũ receptũ abſcõdit i tra: Matth. xxv.
c. Item notat qd debeat ꝑdicari: qr pmia bonoꝝ/⁊ ſupplicia
maloꝝ. Prima vt appetant: ſecũda vt fugiãt. Unde dicit: e
Que oportet fieri cito. Sz p quẽ: Per miſtrũ/p ꝑdicato
rẽ ⁊ expoſitorẽ ſcpture vel magiſtrũ: q dr ãgel⁹/ Malach. ij. b
Angel⁹ em dñi exercituũ eſt. Itẽ notat cui dat: qr i Iohã
nj: ei. ſ. i q ẽ gra: q p penitẽtiã iã mũd⁹ ẽ a culpa: ⁊ ſeru⁹ ẽ dei:
ſeruãdo ei⁹ mãdata: q etiã teſtioniũ phibet vbo dei. i. filio cor
de credẽdo i eũ: ⁊ ore ꝯfitẽdo: qr dr Roma. x. b. Corde credit
ad iuſticiã: ore aũt cõfeſſio fit ad ſalutẽ. Itẽ q teſtioniũ phibet
ieſu chriſti opa imitando. Hec apocalypſis ẽ mult igno/
ta: q tñ lrati eſtimãt: ⁊ putãt ſcire multa. Uñ Hieronym⁹ in p
logo biblie qnto caplo. Quãti putãt hodie ſe ſcire lras/tenent
librũ ſignatũ nec apire poſſũt: niſi ille reſerauerit q habet cla/
uẽ dauid: q claudit ⁊ nemo apit: apit ⁊ nemo claudit. Iſti ſunt
q habẽt clauſos ⁊ excecatos oculos mẽtis: ꝓpter qd nõ fit eis
reuelatio vel apocalypſis. Uñ neceſſe haberẽt dicere cũ Ps. Ps. 118.
Reuela oclos meos ⁊ ꝯſiderabo mirabilia d lege tua. Notã/ Multa claudũt
dũ ẽ aũt q mlta ſũt q̃ oculos mẽtis excecãt: vel claudũt/ne in/ oculos
telligat lex diuina. Unũ eſt pũerſa expoſitio ſcripturaꝝ. Uñ i
Geñ. iiij. d. Qm occidi virũ i vuln⁹ meũ ⁊ adoleſcẽtẽ i liuorẽ
meũ: ſeptuplũ vltio dabit de cain: de lamech vero ſeptuagi/
es ſepties. Lamech interptat pcutiens: ⁊ ſignificat hereticos
ſcripturã praue exponentes: q dũ alios occidũt ⁊ pcutiũt: ſe/
ipſos excecãt. Uñ dicũt iudei/ q lamech tũc erat cecus. Item
carnalis affectio. Uñ Iudic. xvj. e. Philiſtei apphendentes
ſanſonẽ deceptũ a dalila: ei oculos eruerũt. Sanſon iterptat
ſol eoꝝ vel ocul⁹ eoꝝ: ⁊ ſignificat illũ q debet alios illumina/
re. Dalila interptat ſitula: ⁊ ſignificat carnẽ vel affectionẽ car
nalẽ: q̃ ſemp ẽ in ſiti cõtinua. Philiſtei interptant accipientes
et recentes: et ſignificant nepotes ⁊ cognatos: q totum prela/
tum accipiendo exhauriunt: et ad accipiendũ ſemper ſunt re/
centes/ vnde cecum reddunt: quia oculos mentis ei eruerunt.
Tertium eſt ſuperbia. j. Reg. iij. a. Heli erat octuaginta an
norum: et oculi eius caligauerant et videre non poterat. He/
li interptatur aſcendens: hic eſt ſuperbus qui ſuper ſe et ſuper
alios vult aſcẽdere. Contra illud Ps. Neq̃ ambulaui in ma/
gnis: neq̃ in mirabilibus ſuper me. Huius excecationis cau/ Ps. 130.
ſa fuit: quia deum abiecit. j. Reg. ij. f. Quare calce abieciſtis
victimã meã et munera mea: Item quartũ eſt multiplex cu/
ra ⁊ ſollicitudo temporaliũ. Unde ſedechias excecatus eſt in
reblatha: que interpretatur multa: hic et ſignificat diuitias.
Item quintum eſt torpor et ignauia. j. iij. c. Neq̃ frigidus es
neq̃ calidus. Poſtea ſequitur: Tu dicis quia diues ſum et
nullius egeo: ⁊ neſcis quia tu miſer es per nature fragilitatẽ:
et miſerabilis per eiuſdem nature vulnerationem: et pauper
per operum carentiam: et cecus per ignorantiam: et nudus p
virtutũ abſentiã. Item ſextum eſt acceptio munerꝝ. Geñ. xx.
d. Ecce mille argenteos dedi fratri tuo: hoc erit tibi in vela/
men oculorum tuorum. Item ſeptimum eſt carnalis ſenſus.

 ꝯ . j. Corinth. ij.

G a ¶ Beatus qui legit. Hic commendat opus ab vtilitate:
quia qđ dicit̄ hic/ vtile eſt et audientibus ⁊ legentibus/ ſi tamē
ſeruent. Cōtinuatio. Hec eſt reuelatio ieſu chꝛiſti.i.quā chꝛi/
ſtus dedit: beatus ḡ/ qui eā acceperit. Uel ſic: q2 hoc opoꝛ/
tet fieri cito: Beatus qui legit: alijs narrādo eoſq3 docen/
do: vt ſapientes. Un̄

j.22.b. Eccī. xxiiij. c. Qui elucidant me vitam eternam habebunt.

a b c d Beatus qui legit ⁊ audit ver ba ꝓphetie huius: et ſeruāt ea que in ea ſcripta ſunt. Tē e f pus enim prope eſt. Johan nes ſeptem eccleſijs que ſunt g h in aſia. Grātia vobis et pax

j.22.c. b ¶ Et q̄ audit/ addi ſcendo: vt ſimplices. Eccī. v. c. Eſto man/
ſuetus ad audiendū verbū dei vt intelligas: ⁊ cū ſapientia ꝓ/
feres reſponſum verum. Et ibidē. vj. d. Si inclinaueris au/
rē tuā/ excipies doctrinā: ⁊ ſi dilexeris audire ſapiens eris: in
multitudine p̄ſbyteroꝝ prudētiū ſta: ⁊ ſapientie eoꝝ ex coꝛde
cōiungere: vt oēm narrationem dei poſſis audire: et ꝓuerbia
laudis nō effugiant a te. c ¶ Uerba ꝓphetie hui9. Uere
beat9 dicit Glo. quia nec lōga laboꝛis moꝛa ⁊ p̄mia vicina. ij.
Coꝛ. iiij. d. Id qđ momētaneū ē et leue tribulatiōis nr̄e: ſup
modū in ſublimitate eternū glie pond9 opat̄ in nobis: nō cō/
tēplantib9 nobis que vident̄: ſed que non vident̄. Et non ſolū
beatus eſt qui legit vel audit: immo/ d ¶ Et ſeruat ea que
in ea ſcripta ſunt: q2 Roma. ij. c. Non auditoꝛes verbi: ſ3
factoꝛes iuſti ſunt apud deum. Jacobi. j. d. Eſtote factoꝛes
verbi/ ⁊ non auditoꝛes tm̄/ fallentes voſmetipſos. Unde Glo.
Beati illi qui audiunt vt mente recondant vt opere cōpleant:
vt vitam eternam poſſideant. Luce. xj. d. Beati qui audiunt
verbum dei et cuſtodiūt illud. Quare autem hec ſeruanda ſūt
ſubdit cauſam: e ¶ Tempus em̄ ꝓpe eſt. Retributionis
bonoꝝ hoc obſeruantiū. Luce. xxj. f. Scitote quoniam ꝓpe
eſt regnum dei. Item tempus punitionis maloꝝ negligenti/
um et contemnentiū. Unde Ezech. xxx. a. Appꝛopinquat di/
es domini/ dies nubis/ tempus gentium erit. Hiere. xlviij. c.
Pꝛope eſt interitus moab vt veniat/ et malum eius velociter
accurret nimis. Johel. iij. a. Cito velocit̄ reddā viciſſitudinē
vob ſup caput veſtrū. Un̄ Phil. iiij. a. Dn̄s ꝓpe ē.

Allegorice. j. Coꝛinth. ij. d. Animalis homo nō pcipit ea que ſpiritus dei
ſunt. Job. xv. c. Operuit faciem eius craſſitudo. i. carnalis
ſenſus eum excecauit: ſicut equus habens caput pingue exce/
catur. Signum autem eſt vehementiſſimum: q2 non habet
reuelationem diuinam: vel ſacre ſcripture verā ſcientiam: qui
ſeipſum nō circumcidit: ⁊ in coꝛde a cogitationibus ſupfluis ⁊
noxijs: ⁊ in oꝛe a locutionibus inutilibus ⁊ ocioſis: ⁊ in manu
ab operib9 pueꝛſis. Legitur em̄ q2 ioſue generalem circūciſio
nem fecit in galgalie: qđ interp̄tatur reuelatio. Qui em̄ diui/
nam reuelationem haberet: ſeipſum generaliter ex omni par/
te circumcideret. Hoc maxime exigit̄ a clericis: In cuius ſi/
gnum ipſi ſūt in capillis ex omī parte circūciſi et ſuperi9 raſi.

Quare debeāt verba dei in coꝛde abſcondi c ¶ Uerba ꝓphetie hui9: ⁊ ſuat ea: i coꝛde abſcōdēdo.
Nota q2 x̄bū dei debet i coꝛde abſcōdi. Pꝛimo vt hō nō pec
cet. Pſ̄. In coꝛde meo abſcōdi eloq̄a tua ⁊c. Quia dic̄ Glo.
Pſ̄.118. ſuper illud verbum Pſ̄. Lex dei ei9 in coꝛde ipſius: Lex dei
Pſ̄.13. cuſtodit a laqueis. Secundo vt diabolus a coꝛde moueat̄/ et
excludat̄. Joh. iij. c. Qui male agit odit lucem. Unde diabo/
lus nō accedit libenter ad coꝛ/ vbi eſt verbum dn̄i quod ē lux.
Pſ̄.118. Pſ̄. Lucerna pedibus meis verbum tuū. Et ſamaritani rece
pta lege moyſi. ſ. pentateucho: liberati ſunt a moꝛſibus leo/
num: qui eos pꝛius deuoꝛabant. iiij. Reg. xvij. c. Item ter/
tio vt fructum faciat: ſicut frumentum non fructificat niſi pꝛi/
us abſconſum ſit in terra. Joh. xij. d. Niſi granum frumenti
cadens in terram moꝛtuum fuerit/ ipſum ſolum manet. Quar
to vt poſtea effundatur: ſicut frumentum pꝛimo abſcondit̄ in
hoꝛreis: vt tandem indigentibus effundatur: ſicut fecit ioſeph
Gen̄. xlj. g. Aperuitq3 ioſeph vniuerſa hoꝛrea vendebatq3

Ad litterā egyptijs. f ¶ Johannes ſeptem eccleſijs. Secunda
pars huius capituli: que diuiditur i duas partes. Pꝛimo em̄
ponit ſalutationem: et determinat quibus ſcribit. Secundo
commendat chꝛiſtū: ibi: Qui eſt teſtis ⁊c. Dicit ergo: Jo/
hannes ſeptē eccleſijs ⁊c. Sed hic queritur: quare no/
mē ſuū ponit in p̄ncipio huius libꝛi/ et nō euāgelij: Solutio.
Pꝛopt̄ tria. Pꝛimo: vt daret auctoꝛitatē huic opi: q̄ non in/
digebat euangelium: quia et iam pꝛedicatum erat: ⁊ a domi/
no auctoꝛitatem habebat: et pꝛopter hoc in euangelio nō ap/
ponit nomen ſuum. Secūdo: quia huius operis ⁊ auctoꝛ fuit
⁊ ſcriptoꝛ: euangelij vero ſolūmodo ſcri/
ptoꝛ. Hac rōne etiā alij euāgeliſte ſua no mina nō appoſuerūt ſuis libꝛiſ. Tertio ne 29. diſ. c. neceſſe
B
alteri9 op9 eē credere
tur: quia hūc libꝛū ſcripſit in exilio: et ꝓpter hoc de facili po/
teſt credi fuiſſe alterius. Euāgelium aūt ſcripſit inter fratres
iam ab exilio reuocat9. Dicit ergo: Johannes/ apoſtol9 g
¶ Septē eccleſijs que ſunt in aſia: ſpecialiter. Uel gene/
ralit̄ ſeptē eccleſijs q̄ ſunt i aſia. i. vniuerſis q̄ ſūt in toto
mūdo/ q̄ p aſiā deſignat̄. Hui9 aſie metropolis eſt epheſus:
cui iohānes p̄ſedit ſcp̄ſit ſcil3: et q̄d: g Gr̄a vobis ſit i p̄nti
patiēdi tribulatiōes. h ¶ Et pax: etna in futuro. Eſa. xxvj. c.
Dn̄e dabiſ pacē. Ul̄ Gr̄a/ remiſſio petōꝝ. Pax/ recōciliatio
ad deū. Uel gr̄a: in mltiplicādo bona: Pax: in declinādo
ꝯ mala. Ab eo qui eſt

Moral f ¶ Johānes ſeptē eccleſijs ⁊c. Moꝛalit̄. Quilibet iu/
ſt9 eccl̄ia pōt dici. j. Coꝛ. iij. d. Tēplū dei ſctm̄ ē qđ eſtiſ vos.
Nō vna tm̄/ ſ3 ſeptē: ꝓpt̄ ſeptē virtutes/ qb9 d3 pollere: trib9
theologicis et q̄ttuoꝛ cardinalibus. Hec ſūt ſeptē lucerne: q̄s
vidit zacharias ſup cadelabꝛū aureū. Zach. iiij. a. Ubi etiam
erant ſeptem infuſoꝛia. i. ſeptē dona ſpūſancti. Hec eccleſia de
bet eſſe in aſia: que interpꝛetat̄ gradiens: Sic iuſtus debet
ſemp ꝓcedere/ nūq3 ſtare vel repere: vt eat de virtute in virtu/
tē. Amos. vij. c. Qui vides ḡdere: fuge in terrā iuda. Hoc eſt
contra tepidos et ocioſos. Pꝛouer. xxiiij. d. Per agrū hoīs
pigri ⁊ p vineā viri ſtulti trāſiui/ ⁊ ecce totū repleuerāt vrtice.
Item interpꝛetat̄ eleuans: ⁊ ſignificat iuſtum qui debet ſe eri/
gere ad ſuperna: et obliuiſci infima. Phil. iij. c. Que quidem
retro ſunt obliuiſcens/ ad anterioꝛa me extendo. Cōtra mūdi
amatoꝛes: qui non eleuant̄/ ſed deoꝛſum deſcēdunt. Job. xxj.
b. In puncto ad inferna deſcendunt. Et quare: Quia poſu/
erunt oculos ſuos declinare in terrā. Item interpꝛetat̄ aufe/
rēs: in quo ſignificat̄ feruoꝛ iuſtoꝛum: qui p inſtantiam arden/
tium oꝛationū debent quaſi vi auferre regnū celoꝝ. Matth.
xj. b. Regnum celoꝛum vim patitur/ ⁊ violenti rapiunt illud.
Hoc eſt contra tepeſcentes ⁊ accidioſos: quibus dicitur. j.
iij. d. Suadeo tibi emere aurum ignitū/ vt locuplex fias. Itē
interpꝛetat̄ ſuſtollens dominū: Sic iuſtus debet magnifica/
re dominū/ ⁊ laudādo oꝛe/ ⁊ imitando opere/ et ad idem alios
exemplo ꝓuocare: vt dicat cū Pſ̄. Magnificate dominum Pſ̄.33.
mecum: et exaltem9 nomē eius in idipſum. Hoc eſt cōtra eos
qui dn̄m ſunt obliti. Hiere. ij. g. Populus autem meus obli/
tus eſt mei dieb9 inumeris. Quibus dicit̄: Eſa. xlvj. c. Redite
pꝛeuaricatoꝛes ad coꝛ. Debet igit̄ iuſt9 ſp eſſe in aſia: vt ſemp
gradiat̄ et ꝓcedat per pꝛofectum virtutum. Item vt ſe mūdo
ac magis eleuet̄ per deſiderium ſupnoꝛum. Item vt ſe mūdo
auferat et diabolo ⁊ carni: et ſic regnum celoꝛū rapiat per fer/
uoꝛem ⁊ inſtantiā oꝛationum. Item vt ſuſtollat dominū ſem/
per p gratiarum actionem. Et his ſeptem eccleſijs ſcribit io/
hannes. i. gratia dei: que perficit et multiplicat et conſummat
virtutes. Multi tamē econuerſo faciūt: ⁊ relictis quattuoꝛ p̄/
dictis interp̄tationibus hui9 nōis/ aſia: q̄ vnā ſibi aſſumunt:
que interpꝛetatur/ elatio. Elati enim ſunt et cupidi/ volupta/
tum magis amatoꝛes q3 dei. ij. Timoth. iij. a. Job. xj. c. Uir
vanus in ſuperbiam erigitur: et quaſi pullum onagri ſe liberū
natum putat. Unde et pereunt tales in afflictione maxima:
quia Eſa. ij. c. Dies domini ſuper omnem ſuperbum arro/
gantem et humiliabitur. Dicit ergo f ¶ Johānes ſeptem
eccleſijs que ſunt in aſia: gratia vobis: quam non
habent ingrati. Sap. xvj. d. Ingrati ſpes tanq3 hibernalis
glacies tabeſcet: ⁊ diſperiet tāq3 aqua ſupuacua. b ¶ Et pax/
quā non habent litigatoꝛes: ſchiſmatici et diſcoꝛdes et inuidi.
* Non em̄ eſt pax

ꝯ mala. a Ab eo qui eſt/eternaliter: Quis natus eſt tempo/raliter de maria. Heb.xiij.b. Jeſus chriſtus heri ꝛ hodie: ip/ſe eſt et in ſecula. Vel qui eſt/ vere ꝛ ex ſe. Exo.iij.d. Qui eſt miſit me ad vos. b Et q̄ erat/olim mutabilis ſm̄ humani/tatē: modo iā imutabilis. Infra.ij.c. Qui fuit mortu⁹ ꝛ viuit. Vel: Et q̄ erat/ ab eterno. Prouer.viij. c. Ab eterno ordina/ta ſum. c Et qui ventur⁹ eſt/ ad iu/diciū: et ſi mō nō ap/paret. Abacuk.ij.a. Si morā fecerit ex/pecta eū: q̄ꝛ veniens
Heb.9.d. veniet. Aliꝰ. a Qui
1.Joh.1.d. eſt/contra iudeos q̄ dicūt eū mortuum: b Qui erat: ꝯ̄ arrianos: q̄ dicūt ipſū fuiſſe purā creaturā.

a ab eo qui eſt/ ꝛ qui erat/ ꝛ qui
b c d venturus eſt: ꝛ a ſeptē ſpiritib⁹
e qui in cōſpectu throni eius
f g ſunt: ꝛ a ieſu chriſto qui eſt te/
h ſtis fidelis primogenit⁹ mor/
i tuorū et princeps regū terre:
k l Qui dilexit nos ꝛ lauit nos a
m peccatis nr̄is in ſanguie ſuo:

c Qui ventur⁹ eſt: cōtra eos qui dicūt iudiciū iā factū. De quib⁹.ij. Petri.iij.a. Ubi eſt ꝓmiſſio aut aduētus ei⁹? Ex quo patres dormi/erunt: omnia ſic pſeuerāt ab initio creature. d Et a ſeptē ſpiritibus. i. angelis: de q̄bus Tobie.xij.c. Ego ſū raphael angel⁹ vnus de ſeptē q̄ aſtam⁹ añ deū. Cōtra Dan.vij.c. Et decies cētena milia aſſiſtebant ei: non igiꝰ ſeptem. Solꝰ. A ſe/ptem. i. ab vniuerſis angelis. e Qui in cōſpectu thro/ni ei⁹ ſunt. i. q̄ aſtāt ante ſedē dei. Sicꝰ Luce.j.b. Ego ſum gabriel qui aſto ante deū. Vel/ d A ſeptē ſpiritibus. i. a ſpirituſancto vnico in natura: multiplici in effectibus. Sap.vij.c. Spiritus intelligentie multiplex: vnicus: Qui ſunt in cōſpectu throni ei⁹. i. in chriſto: cui⁹ humanitas diui/nitatis eſt quaſi ſedes et thron⁹. Heb.j.c. Thron⁹ tuus de/us in ſeculū ſeculi. Zach.iij.d. Sup lapidē vnū. i. chriſtū/ſe/ptē oculi ſūt. i. dona ſeptem ſpūſſancti. Vel thronus ei⁹ dicꝰ eccleſia: vel viri ſancti in q̄bus ſedet dn̄s/eos iudicādo in pre/ſenti: ne iudicet in futuro. In cōſpectu throni eius ſunt ſeptē ſpūs: q̄ꝛ ſeptē donorū diuiſionē eccleſia recipit in ſu/is diuerſis fidelibus. Unde Infra.v.b. Agnū tanq̄ꝫ occiſum habētē cornua ſeptē/et oculos ſeptē: que ſunt ſeptē ſpūs dei miſſi in oēm terrā. Glo. Perſonā patris ꝑtermittit: q̄ꝛ nemo hereticoꝝ de deo creatore male intellexit. Ponit pſonā ſpiri/tus et filij: de quibus omnes hereſes naſcunꝰ in eccleſijs. Sꝫ hoc videꝰ falſum: quia quidam dicunt patrem paſſum: et ar/rius dixit patrem maiorem filio. Solutio. Sic dicit Glo. De deo creatore nullus male intellexit ſm̄ illam notionem q̄ eſt inaſcibilitas: vnde nullus negauit ipſū eſſe creatorem: etſi de eo multi aliter male intellexerūt: et ſic itelligiꝰ Glo. f Et a ieſu chriſto. Quia multa dicturus eſt de chriſto ſm̄ hu/manitatem: ꝓpterea repetit hic. g Qui eſt teſtis fide/
Ps.88. lis. i. martyr. Ps. Et teſtis in celo fidelis. Vel teſtis: ſui ip/ſius et patris ꝛ noſtrorum operum in die iudicij. Hiere.xxix.f. Ego ſum iudex et teſtis. h Primogenit⁹ mortuoꝝ: Cōtra illos qui deſperabāt de reſurrectione. j. Corinth.xv.b. Si chriſt⁹ reſurrexit et nos reſurgem⁹. Ecci.xxiiij.a. Primo/genita añ oēm creaturā. i Et pnceps regū terre: Cōtra illos qui dicunt q̄ iferiora nō curat. Job.xxij.b. Circa cardi/nes celi pambulat: nubes latibulū ei⁹ nec noſtra cōſiderat. In/fra.xvij.d.et.xix.c. Rex regū et dn̄s dominantiū. k Qui dilexit nos. Hic cōmēdat chriſtū ab his que fecit nobis in primo aduentu/dicēs: Qui dilexit nos. Eph.v.c. Chri/ſtus dilexit eccleſiā et ſemetipm̄ tradidit ꝓ ea. Hiere.xxxj.a. Charitate ꝑpetua dilexi te. l Et lauit nos a peccatis noſtris. i. ſola dilectione nos lauit a peccatis originalibus et actualibus: et hoc m In ſanguine ſuo: quē pro nobis ef/fudit: vt nos lauaret crimine manauit vnda ſanguie: Scdm̄ q̄ fuerat ꝑdictū a iacob/Geñ.xlix.b. Lauabit in vino ſtolā ſuā: et palliū ſuū in ſanguine vue. Sed quomodo in ſanguine nos lauit? Solutio. In ſanguine. i. fide ſanguinis ei⁹ et paſſio/nis. Unde Infra.vij.d. Lauerūt ſtolas ſuas in ſāguine agni. i. in fide paſſiōis chriſti. n Et fecit nos regnū ꝛ ſacer/dotes. i. regale ſacerdotiū. j. Petri.ij.b. Vos eſtꝰ genus ele/ctum/regale ſacerdotiū. Ibi ſatis dictū eſt de hoc. Uñ Luce.xvij.c. Regnū dei intra vos eſt. De ſacerdotibus Eſa.lxj.b. Vos aūt ſacerdotes dn̄i vocabimini: miniſtri dei noſtri dice/tur vobis. Et ꝓpter hoc ſequiꝰ hic: o Deo/nō idolo: non mundo/nō denario: ſed deo/ excelſo qui eſt colēdus timēdus ꝛ honorād⁹. p Et patri. Qui eſt dili/gendus: et ideo/ q

n ꝛ fecit nos regnū et ſacerdo/
o p tes deo ꝛ patri ſuo: Ipſi glo/
q r ria et imperiū in ſecula ſecu/
s t lorū amē. Ecce venit cū nubi
v bus: et videbit eum omnis
x oculus/ et qui eum pupuge/
y rūt. Et plāgent ſe ſuper eum
z & omnes trib⁹ terre/ etiā Amē.

Ipſi gloria: vt a nobis laudeꝰ/glorio/ſus ānūcieꝰ/ꝛ magniſiceꝰ. r Et impe/rium: vt ei obedia/mus et ei obtēpere/m⁹: vt ſic cum eo in eternū viuam⁹. Heb.xij.c. Quāto magis obtēperabim⁹ pr̄i ſpirituū et viuem⁹ i ſecl'a ſeculoꝝ. i. i eternū amē.

* Non eñ eſt pax impijs dicit dn̄s: Eſa.xlviij.d.et.lvij.d. Moraliter
a Ab eo qui erat/ ante omnia/ omnium tam viſibilium q̄ꝫ inuiſibilium creator. b Qui eſt: omnium tam ſecreto/rum q̄ꝫ publicorum limpidiſſimus ꝑſpector. c Qui ven/turus eſt/omnium hominum et diſtrictiſſimus ꝛ iuſtiſſim⁹ iudicator. Quia ergo creator eſt: ipſi debemus totis viri/bus adherere. Item q̄ꝛ videt omnia/ debemus peccata eru/beſcere: et ab eis declinare. Item quia iudicabit/ debem⁹ hic opera noſtra examinare. Job.ix.d. Verebar om̄ia opera mea ſciens q̄ nō parceres delinquenti. Et nosipſos dijudicare ne ab ipſo iudicemur. j. Corinth.xj.g. Si noſmetipſos dijudica/remus: nō vtiq̄ꝫ iudicaremur. s Ecce venit. Hic commē/ Ad litterā
dat chriſtum ab his que faciet in ſecundo aduētu dicens: Ec/ce venit: quia iam paratus eſt venire. Eſa.iij.c. Stat ad iudicandum dominus et ſtat ad iudicandos populos. t Cū nubibus: ad litteram: quia Actꝰ.j.b. Quemadmodum vidi/ſtis eum aſcendentem in celum: ita veniet. q.d. glorioſus ap/parebit in iudicio/qui in cruce fuit ignominioſus. Et ſumptuꝫ eſt de Daniele.vij.d. Aſpiciebam in viſu noctis: ꝛ ecce cū nu/bibus celi q̄ſi fili⁹ hoīs veniebat. Matth.xxvj.f. Ammodo videbitis filiū hoīs ſedentē a dextris virtutis dei et venientē in nubib⁹ celi. Vel: Cū nubib⁹: id eſt cū ſanctis In Cano/nica Jude: Ecce venit domin⁹ in ſanctis milibus ſuis. Deuꝰ.xxxiij.a. Apparuit de monte pharan et cum eo ſanctorum mi/lia. v Et videbit eum omnis oculus: et bonorum et malorum. De bonis patet Eſa.xxxiij.c. Regē in decore ſuo videbunt. Sed de malis non videtur: quia Eſa.xxvj.b. Tol/latur impius ne videat gloriam dei. Job.xiij.c. Non veniet in conſpectu eius omnis hypocrita. Solutio. Omēs videbūt eum in humanitate: ſed boni benignum et mitē: mali vero fe/rū ꝛ terribilē. Greg⁹. Idem terribilis apparebit malis: blan/dus iuſtis. Preterea/ boni videbūt eum in diuinitate: ꝛ gau/debit cor eorum: et gaudium eorum nemo tollet ab eis. Joh.xvj.c. x Et qui eū pupugerunt. Joh.xix.g. Videbūt in quem trāſfixerunt. Et ſumptum eſt ō Zach.xij.c. Et aſpi/cient ad me quē confixerunt: Et hoc erit eis magna pena. Un/de dicit Glo. Ut magis crucientur. Unde Prouerb.xxij.d. Configet eos qui cōfixerūt animā ei⁹. y Et plangent ſe ſup eū. Nō dicit eū ſꝫ ſup eū. i. ꝓpꝰ eū. i. q̄ꝛ eū crucifixerunt. z Omnes trib⁹ terre. Matth.xxiiij.c. Tūc apparebit ſi/gnū filij hoīs in celo: ꝛ tūc plāgēt oēs trib⁹ tre. Et ſumptū eſt de Zach.xij.d. Et plangēt tre familie/ꝛ familie ſeorſū. Quis aūt erit hic plāct⁹: dicit liber Sap.v.a. Nos inſenſati vitā il/lorū eſtimabam⁹ inſaniā ꝛc. Vel plangent ſe ſup eū: vt di/cit Glo. i. dolebūt reſpiciendo eos qui fundati ſunt ſup eū: q̄ꝛ non tam dolebunt de ipſo tormento: q̄ꝫ q̄ repelleꝰ a tali con/ſortio. & Etiam amen: id eſt q̄ꝺ amen amen. q.d. vere ita fiet. Hanc confirmationem predictorum format in duplici lingua: Latina et hebrea: vt ad iudicium omnes venire oſten/dat. ij. Corinth.v.b. Omnes ſtabimus ante tribunal chri/ꝯ ſti. Ego ſum

a Egȯ ſum alpha et o: principi
b c ũm ⁊ finis/ dicit dominus de
d us qui eſt et qui erat/ ⁊ qui vẽ
e turus eſt omnipotens. Egȯ
f g iohannes frater veſter ⁊ par/
h ticeps in tribulatiõe et regno
i k et patientia in chriſtȯ ieſu: fui
i inſula q̃ appellat̃ pathmos
l m pptẽr verbũ dei et teſtimoni/
n o um ieſu. Fui in ſpũ in domi/
p nica die: Et audiui poſt me

ſti. a Ego ſum. Hic iohannes chriſtum loquentem in
troducit: vt firmiorem auctoritatem habeant ea que premi/
ſit. Unde dicit: Ego ſum alpha et o. Simile. j. xxij. c. b
Principiũ et finis. Eſa. xlj. b. Ego primus et nouiſſim⁹.
Ut vero dicit: Alpha et o: tangit cognitionem. q. d. omnia
cognoſco: omnium ſcientiam habeo. Ut
j.22.c. dicit: Principiũ et finis: tangit eſſe.
Eſa.41.b.et. Sed q̃rit̃ q̃re ſe cõparat lr̃is: et q̃re illis.
44.a.et.48.b. Itẽ: Et tũc q̃rit̃ q̃re tm̃ vocalib⁹ q̃re grę
cis ⁊ nõ hebręis: Solutio. Litteris ſe cõ
parat: quia ipſe eſt ſapientia quę littera/
tos facit. j. Corinth. j. c. Dei virtus et ſa/
pientia. Item alpha/ interpretat̃ pete/
re. Unde et huic ſe litterę comparat: vt
L ſic doceat q̄ ab ipſo eſt petẽda ſapiẽtia.
Jacobi. j. a. Qui indiget ſapientia poſtu
let in fide nihil heſitans. Itẽ vocalibus:
q: ipſe venit vocare nos ad regnum. Itẽ
j.4.a. quia ipſe eſt verbũ in cu⁹ libro non decet
eẽ mutas vel liquidas litteras. Per duo
autẽ maxime nos vocat. ſcilicet per conſi
derationem principij vitę noſtrę: et p me
moriã finis: et pp̄ter hoc etiã cõparat ſe illis duabus litteris:
q̃ ſũt extremę et finales ſm̃ grę̄cos. Itẽ grę̄cis et nõ hebręis:
quia ad litteram/ ſapientia incępit in grę̄cis et a grę̄cis. Item
vt ſciremus quia non ſolum ſcientia diuinarum ſcripturarum
eſt a deo: ſed etiam ſcientia philoſophorũ. Eccl. j. a. Omnis
ſapientia a domino deo eſt. c Dicit dominus de⁹ om
nipotens: cui nihil reſiſtere poteſt. d Qui eſt: et qui
erat: et qui venturus eſt. vt prius. e Ego iohãnes.
Tertia pars capl̃i in qua ponit q̃ſi commune ſubiectũ totius
libri. ſ. tribulationẽ eccleſiarũ et earundem conſolationem. Et
diuidit̃ in tres partes. Primo eñ pręcipitur ei/ vt ſcribat quę
vidit: ibi: Quod tu vides ⁊c̃. Secundo oſtendunt̃ ei ſeptẽ
candelabra: inter quę erat quaſi filius hominis: conſolans ec/
cleſias ⁊ ptegens: quarum tribulatio p candelabra deſignat̃:
et hoc ſubiectum eſt totius viſionis ſequentis: ibi: Et con/
uerſus ſum. Et quãtum ad hoc eſt illud quaſi cõmune ſub/
iectum totius qȯ ſequit̃. Tertio oſtendit quomodo ſe habuit
in hac viſione: quia cum vidit/ cecidit ad pedes oſtẽdẽtis: ibi:
Et cum vidiſſem eum. Sed ante hęc omnia commen/
dat ſe vt opus ſuum auctoritatem habeat: et primo a perſona
et nomine. Ego iohannes. quod interp̄tat̃ in quo ẽ gratia
q. d. ego a ſpiritu ſancto loquor: cuius gratia ſũ repletus. Si/
mile dixit paulus. j. Cor. vij. g. Puto aũt q̄ ⁊ ego ſpiritũ dei
habeam. Sed ne videretur hoc facere ad laudem humanam:
ſubdit qȯ eſt humilitatis dicens: f Frater veſter: ſm̃ il/
lud Matth. xxiij. a. Oẽs eñ vos frẽs eſtis. Frater/ in fidei
vnitate: pp̄t quã etiã tribulat⁹. Uñ ſequit̃: g Et pticeps
vel ſocius in tribulatione. Unde commendat ſe a patien/
tia: quę eſt negociatio bonorum pp̄ter quã inuenit̃ theſaur⁹
in agro abſconditus: Matth. xiij. f. Unde ſequit̃: h Et re/
gno. Et hoc iuſtũ eſt: vt qui eſt particeps in negociatione:
participet i lucro. Hęc negociatio eſt tolerãtia tribulationũ.
De qua dominus Lucę. xix. b. Negociamini dũ venio. Lu/
crũ vero eſt regnum cęlorũ. Unde. ij. Corinth. j. b. Sicut ſo/
cij eſtis tribulationũ: ſic eritis et ꝯſolationũ. Et. ij. Timoth.
ij. b. Si cõpatimur et cõregnabimus. Et. ſ. particeps in patiẽ
tia: quę opus pfectum habet/ vt dicit Jaco. j. a. Et ſic cõmẽ/
datur a perfectione. Prouerb. xix. b. Doctrina viri p patien/
tiã cognoſcit̃. Patientia dico quã habui: non ſicut fur patiẽs
pro peccatis: ſed i In chriſto ieſu. i. ad eius honorem. j.
Petri. iiij. d. Nemo veſtrum patiat̃ tanquam homicida/ aut
fur aut maledicus/ aut alienorum appetitor: ſed vt chriſtian⁹
non erubeſcat: glorificet autem deum in iſto nomine. Ego
inquam iohannes/ k Fui in inſula quę appellatur
pathmos: ad litteram/ in exilium deportatus. l Pro/
pter verbum dei: qȯ prędicaueram. m Et teſtimoni
um ieſu chriſti. quod de humanitate et diuinitate eius ei p
bibueram. Ego inquã n Fui in ſpiritu. i. in mentis excel/
ſu. o In dominica die. ij. Cor. v. c. Siue eñ mente ex/
cedimus deo: ſiue ſobrij ſumus vobis. In dominica die:
Hoc dicit iõ: q: tũc eſt temp⁹ cõtẽplatiõi cõgruũ: q̄ſi. ſ. ſit me/
moria dominicę reſurrectiõis: q̄ credita firmiter ſperam⁹ nos
reſurrecturos. Quattuor tãgit hic: ſicut dic̃ Glo. Perſonã cũ
dicit: Ego iohãnes. Locũ cũ dic̃: In
pathmos. Cauſã cũ dicit: Propter
verbum dei. Tẽp⁹ cũ dic̃. In domi/
nica die. Quę omnia valent ad confir/
mationem ipſius reuelationis. Et notan/
dum q̄ dicit hic Glo. Solet rerum quali/
tas ex tempore notari: vt abraã in feruo/
re fidei: angelum in meridie vidit: Geñ.
xviij. a. Per hoc ſignabatur feruor ſuę
fidei et charitatis. Loth in ſubuerſione ſo
domę in veſperę: Geñ. xix. e. Adam poſt
meridiem audiuit vocem domini: Geñ.
iij. b. id eſt poſt verum meridiem relique/
rat per peccatum: Salomon non ſerua/
turus ſapiẽtiam nocte ſuſcepit. iij. Reg.
iij. b. p Et audiui. i. cognoui poſt
me. Simile Eſa. xxx. e. Aures tuę audiẽt
verbum poſt tergum monentis. Sed contra. Zach. ij. a. dici/
tur q̄ angelus egrediebatur: et alius angelus egrediebatur in
occurſum ei⁹. Unde ergo hęc diuerſitas: Solutio pp̄ter duo.
q̄ dicit̃ hoc: tum q:
Allegorice: k Fui in inſula ⁊c̃. Eccleſia dicit̃ inſula. Allegor
Mundus mare. Eſa. xlij. b. Laudem eius in inſulis nuncia/
bũt. i. in pticularib⁹
Moraliter. k Fui in inſula. Aĩa iuſti dr̃ inſula: q̄ poſi/ Moral
ta eſt in hac vita in ſalo amaritudinũ: in conflictu tẽptationũ.
Unde Job. xxxix. a. Tabernaculum eius in terra ſalſuginis:
quia iuſtus in amaritudine poſitus/ dulcem aquã fontis vitę
deſiderat et ſitit. Ps. Sicut ceruus deſiderat ad fontes aqua Ps.41.
rum ⁊c̃. Item hęc inſula dicit̃ pathmos/ pp̄ter fremitũ
⁊ feruorem exteriorum perſecutionum ⁊ anguſtiarum: per q̃s
i iuſtis terrenitas abſorbetur. Job. xxix. d. dicit̃ de equo. i. iu/
ſto in inſidijs et perſecutionibus malorum poſito. Fremẽs et
feruens ſorbet terram. Et hoc in pathmos: quod interpretat̃
fretũ. Item debet iuſt⁹ eſſe ſeparatus a ſocietate aduerſanti/
um. Unde et pathmos ſm̃ Remigiũ interpretat̃ ſeparatio
palpantiũ de onagro: Et hoc ẽ qȯ dr̃ Job. xxxix. a. Cui dedi
in ſolitudine domũ ⁊c̃. Et poſt: Cõtemnit multitudinẽ ciuita/
tis. i. malorũ cõſortia. Qui ſũt mĩti. Eccs. j. d. Stultorꝝ infini/
tus eſt numer⁹: ⁊ in ſolitudine cordis ſe recipit: vt familiariter
ibi cũ deo loquat̃. Oſee. ij. c. Ducã eũ in ſolitudinẽ: ⁊ loquar
ad cor ei⁹. Eccl. xxxviij. c. Sapiẽtiã ſcribe in tp̄e vacuitatis: ⁊
q̄ minorat̃ actu inueniet ſapientiã. Itẽ debet eſſe ſeparat⁹ a ti/
more hoſtiũ/ ne eos timeat q̄ occidũt corp⁹: Matth. x. c. Uñ
et pathmos/ ſm̃ eũdẽ Remigiũ iterp̄tat̃ ſepatio hoſtiũ. Et
talis eſt iuſtus. Uñ Job. xxxix. c. Cõtemnit pauorẽ: nec cedit
gladio. Qui ergo poſitus ẽ in amaritudine et cõflictu tẽptati/
onũ interiorꝝ: ⁊ in feruore ⁊ fremitu pſecutionũ exteriorꝝ: et eſt
ſepat⁹ a cõſortio malorꝝ/ non timet minas vel terrores aduer/
ſantiũ. Et hęc oĩa l Propter verbũ dei. i. pp̄ter filiũ dei:
vt ei teſtimoniũ perhibeat doctrinę et op̄is/ vacans in ſeipſo
ab operibus terrenis. Et hoc eſt eſſe in ſpiritu in domi/
nica die. Hic meret̃ audire: vocẽ magnam. i. inopinatã
et inenarrabilẽ dulcedinẽ diuinę cõſolatiõis. Et hoc eſt quod
dr̃ Lucę. vj. d. Beati erit̃ cũ vos oderint hoĩes ⁊c̃. Et hoc q̃
tercundum non eſt: q̄ vox iſta magna dici non pręcipitur/ ſed
ſcribi: et hoc ideo: q: affectio diuinę dulcedinis et ꝯſolationis
ſentiri poteſt in mente et quodammodo retineri/ quę nullate/
nus põt effari. ij. Corinth. xij. a. Audiuit arcana verba q̃ nõ li/ Aliter et
cet hoĩ loq̃. Põt etiã exponi alit̃ ⁊ moralit̃: vt p verbũ itelli/
gat̃ nõ verbũ increatũ/ ſcilicet fili⁹ dei: ſed verbũ creatũ. ſ. ſa/
cra ſcptura. Et pp̄t h: Uerbũ intelligẽdũ et cognoſcendũ/ multi
hodie ſcholares ſũt in fremitu et labore ⁊ ſtudij ſollicitudine:
q̄ tñ ſine fructu laborãt: q: deficiũt ab eo qȯ ſeq̄t̃: Et pp̄ter
teſtimoniũ ieſu chriſti. Neq̄ eñ addiſcũt/ vt teſtimoniũ
* phibeant chriſto

¶ dicitur doctum quia ab arce contemplationis ad curam ſubditorum reuocatur: vt dicit Glo. et ſic quaſi retrahitur: tum quia ea que dicturus eſt hic / a lege et a prophetis p̄dicta eſſe intelligit. Hec eadem a domino predicta audiuit / Matth. xviij. a. Neceſſe eſt vt veniant ſcandala. a ¶ Vocem magnã: q̄ꝛ de futuris et de magnis rebus et occultis nobis: et ſi ei manifeſtatꝭ et reuelatis. b ¶ Tanq̄ tube. Hoc dicit: q̄ꝛ ſic tuba inuitabat antiquitus ad bella: ſic vox iſta inuitat ad ſuſtinenda tribulationũ certamina. Tube dico: c ¶ Dicẽtis: quod vides ⁊c̃. vel viſurus es / dicit Glo. ſub dubio relinquens. d ¶ Scribe in libro: cordis recõde / Prouerb. iij. a. Deſcribe in tabulis cordis tui. Vel ad litterã: Scribe: ⁊ hoc dicit: q̄ꝛ voce trãſeũte ſcriptũ manet: In q̃ intelligit̃ retinẽdũ et nõ ſolũ dicendũ. e ¶ Et mitte ſeptẽ eccleſijs / ad litterã: q̄ ſũt i aſia epheſo / ⁊ ſmyrne / ⁊ pgamo / ⁊ thyathyre ⁊ ſardiſ / ⁊ philadelphie / ⁊ laodicie. Quidã libri habẽt hec oĩa noĩa eccleſiarũ in accuſatiuo caſu ſic: Epheſũ ⁊ ſmyrnã ⁊c̃.

Allegorice ✣ bunt. i. in particularibꝰ eccleſijs. De mundo. Pſ. Hoc mare
Pſ. 103. magnũ et ſpacioſũ manibꝰ ⁊c̃. Sicut ẽ inſula fluctibꝰ mariſ tũditꝛ: ſic eccleſia mundanorũ pſecutionibus laceſſit̃. Sed i his omnibus ſtabilis ⁊ firma pmanens: vtpote / q̄ꝛ ſupra firmam petrã. i. chriſtum fundata: Matth. vij. d. In hac inſula. ſ. eccleſia / fidelis in q̃ eſt gratia / tribulat̃ / erudit̃ per ſanctã apocalypſim. i. multas dei cõſolationes / et dulcedines occultas ⁊ internas recipere meret̃. Unde Hiere. vj. b. ſcðm aliam litterã: Per omne flagellũ erudieris hierlm. Et Eſa. xxviij. e. Sola vexatio tm̃modo dabit intellectum.

Moraliter ✱ phibeant chriſto in paupertate / ⁊ vilitate: ſed potius vt ditentur / honorent̃ et exaltent̃: ⁊ cornua aſſumãt in fortitudine ſua. Et de talibus dicit̃ Job. xxxix. c. Fruſtra laborauit: nullo timore / dei. ſ. cogente: ſed potius cupiditate vel vanitate. Et q̃d ſequit̃: Priuauit eum dñs ſapiẽtia: ⁊ nõ dedit ei intelligẽtiã. Et quare: Quia cum fuerit tempꝰ in altũ alas erigit: Tales ergo vocẽ magnã nõ audiũt: ſed q̄ ꝓpter deũ ſacrã ſcripturã legeret / ille audiret magnã vocẽ: et nõ ſolũ ibi audiret: ſ; poſt ſe cũ magno impetu venientem videret mẽte cõuerſus. Hec vox magna eſt mors: que de ꝓpe poſt tergũ nos inſequit̃. Vñ Hiere. vj. f. Vox eiꝰ q̄ſi mare ſonabit. Et Eſa. xvij. d. Sonabũt ꝑplĩ ſicut ſonitꝰ aquarũ iundantiũ: et increpabit eũ: et ꝓcul fugiet. i. fugere appetet homo mortẽ. Sed quid ſequit̃: Et rapiet̃ ſicut puluis montiũ a facie venti: ⁊ ſicut turbo corã tẽpeſtate in tempore veſperi. i. in die mortis. Et forte multo ꝓpinquior eſt nobis mors q̄ꝫ credamus. Unde. j. Regꝫ. xx. g. Clamauit ionathas poſt tergum pueri: ecce ibi nõ eſt ſagitta / porro vltra te eſt. q. d. tua mors que eſt ſicut ſagitta vulnerans / propinquior eſt q̄ꝫ tu eſtimes. Unde et ſequitur: Clamauitq̄ꝫ iterũ ionathas poſt tergũ pueri dicens: feſtina velociter ne ſteteris. Ad litterã: mors poſt nos feſtinat velociter: nec nos ceſſat pſequi. Unde Seneca. Quidq̃d vite noſtre tranſactũ eſt mors tenet. Unde Sap. v. c. Nos nati continuo deſinimus eſſe. Quid enim aliud eſt viuere: q̄ꝫ de vita tranſire / vt dicit Gregꝰ. Multũ ſurdus eſt qui hãc vocẽ nõ vult audire. Unde talis eſſet exorcizãdus: ſicut puer paruulus nõdũ baptizatus vt ei diceret̃: Effeta qð ẽ adaperire: ſicut cuidam ſurdo / dixit dñs: Marci. vij. d. S; ſcitis q̄ ſũt iſti ſurdi: Illi maxie q̄ hãc vocẽ deberent alijs clamare. Unde Eccꝭ. xij. b. Obſurdeſcent oẽs filie carminis. Et talibus dicit dominus Eſa. xlij. c. Surdi audite. Et poſt pauca. Qui aptas habes aures: ad audiendũ ſcilicet vana: nõ audies ne vtilia: ſcilicet cogitabis de morte tua. Hec vox ſcribenda eſt: non ſolum dicenda: vt ſemper habeatur in memoria: Eccĩ. vij. d. Fili memorare nouiſſima tua et in eternũ non peccabis: Et quare non peccabis: Quia terrenis que ſeparãt a deo nõ adherebis. Unde Hieronymꝰ. Facile cõtemnit omnia qui ſe ſemper cogitat eſſe moriturus. Et q̄ amor terrenorũ ſeparet a deo dicit: Hiere. xvij. b. Recedẽtes a te in terra ſcribent̃.

a b vocẽ magnã tanq̄ tube dicẽtꝭ:
c d Quod vides ſcribe i libro: ⁊ mit-
e te ſeptẽ eccleſijs que ſunt in aſia: epheſo et ſmyrne et pergamo et thyatyre et ſardis et philadelphie et laodicie.

Allegorice / e ¶ Mitte ſeptem eccleſijs ⁊c̃. id eſt vniuerſali eccleſie: que per ſeptenarium deſignat̃: propter ſeptẽ dona ſpiritusſancti que in ea dantur. Item propter ſeptẽ virtutes: tres theologicas et quattuor cardinales: que in ea habẽtur. Item propter ſeptem opera miſericordie: que in ea exhibentur. Item propter ſeptem ſacramẽta: que in ea conferuntur. Item propter membra eiꝰ / ad que pertinet ſeptenarius: quattuor ad corpus / propter quattuor elementa: ⁊ quattuor humores: ternarius ad rationalem creaturam: id eſt ad animam propter tres vires: rationabilem / cõcupiſcibilem et iraſcibilem. Item propter ſeptem ſtatus eccleſie vniuerſalis vel ꝑuatiue. ſ. vel etiã ſuccedẽtis q̄s habitura eſt vſq̄ꝫ in finẽ ſeculi: qui per ſeptẽ nomina eccleſiarũ aſie deſignantur. Per epheſũ q̄ interp̄tat̃ conſiliũ meum: aut voluntas mea in ea: ſignificat̃ ſtatus eccleſie primitiue ante ſpiritusſancti miſſionem: que fuit in apoſtolis ante paſſionem quando omnes ei obediebant. Sed in paſſione fuit lapſus profũdus. Hec eſt alia interpretatio: quãdo omnes eum deliquerunt. Sed poſt reſurrectionem fuit cõſilium meum: quando in vnum collecti ſunt propter metũ iudeorum. Item per ſmyrnã: que interpretatur canticum / ſtatus eccleſie poſt ſpiritusſancti receptionem: quando cantabãt cantica domini / ꝓponentes cum leticia et audacia verbũ dei: Act. iiij. d. Non poſſumus que vidimus et audiuimus non loqui. Et ꝓ hac leticia quã habebãt reputabant̃ ebrij: Act. ij. b. Alij deridebant eos dicẽtes: quia muſto pleni ſunt. Per pergamum: que interpretatur diuiſio cornuum / ſtatus eccleſie: quando per vniuerſum orbem ad p̄dicandũ verbũ dei apli miſſi ſunt et diuiſi. Per thyatyrã: ſtatꝰ eccꝉie ſignificat̃ poſtq̄ꝫ iã fuerunt inter gentes recepti / ⁊ ꝑ gratiã dei et p̄dicationem eorum fuerunt gẽtiles illuminati. Thyatyra eñ interpretat̃ illuminata. Per ſardis: ſtatus ille quo cepit dilatari amplius fides dei et gratia. Tunc enim apparuit eccleſie pulchritudo: quia ſardis interpretatur princeps vel principatus pulchritudinis. Per philadelphiã: ſtatus ille quo etſi ad omnes non erãt p̄ſentes apoſtoli: tamẽ per epiſtolas eccleſiam conſeruabant. Philadelphia enim interpretatur ſeruans adheſionẽ domini: et ipſi apoſtoli per epiſtolas ⁊ monita ſancta ſeruabant illos qui per fidem domino adherebant / ne per hereticos corrumperent̃. Sed tandem fuit / Laodicia: que interpretatur tribus amata domino / vel tribus amabilis domini. Hoc fuit in illo ſtatu: quando iam receptis ceteris apoſtolis in celo euangelio per vniuerſum orbem predicato: ſolus adhuc iohãnes viuebat in mundo. Poſſunt et vniuerſaliter ſeptẽ ſtatus eccleſie: quos habitura eſt vſq̄ꝫ in finem mũdi / per has ſeptem eccleſias deſignari. Per epheſum / ſtatꝰ primitiue eccleſie in tempore apoſtolorum. Per ſmyrnam / ſtatus ipſius tempore martyrũ: qui in paſſionibus cantabant cantica leticie: quando leti et gaudentes ad martyrium veniebant. Per pergamũ / ſtatus ipſius tempore hereticorũ: vbi fuerunt diuiſa cornua timore hereticorũ. i. p̄lati et p̄dicatores latentes ꝓ hereticis: vel etiã in errore eorũ ſeducti: et ſic a deo diuiſi. Per thyatyrã / ſtatus ipſiꝰ tp̄e confeſſorũ et expoſitorũ ſacre ſcp̄ture: qui eam illuminauerũt ⁊ meritis et exemplis et documentis veritatis. Per ſardis / ſtatus ipſius tempore ſimplicium ſanctorum: qui poſt illos venerunt: et tunc dignitates et temporales diuitie in appetitu fuerunt. Unde interpretatur principatus pulchritudinis: et tunc fuerunt exceptiones eccleſiarum impetrate. Per philadelphiam. ſtatus modernorum: qui ſeipſos diligũt carnaliter magis q̄ꝫ ſpiritualiter deum: Unde iam ſunt tempora pericula. Per laodiciam / ſtatus ipſius tempore antichriſti: vbi illi qui ſtabunt erunt vere tribus amabilis domini. Ipſi enim erunt viri robuſtiſſimi et perfectiſſimi: forſitan tantũ quãtũ martyres fuerunt vel apoſtoli. Dicit ergo iohãnes: Mitte ſeptem eccleſijs que ſunt in aſia ⁊c̃. Omnem enim eccleſiam et in omni ſtatu ſuo: in hoc opuſculo iohannes inſtruxit et docuit.

g a Et cōuerſus ſum ꝛc̄. Secūda pars tertię ptis capituli vbi oſtendunt ei ſeptē cādelabra: ꝛ in medio fili⁹ hois. Vñ dicit: Et ꝯuerſus ſū ꝛc̄. voce. ſ. audita ad curę paſtoralis memoriā. i. ad cogitandū de ſubditis me cōuerti. b Ut viderē vocē. i. intelligerē. Siĉ Exo. xx. c. alia lra: Cūctus populus videbat voces.

Sed quō videt cum vox audiat ꝓprie et nō videat? Quia cū oculus habet in cogſcēdo principatum: ꝓpter h̄ viſus ꝓ omni ſenſu ponit.

a b c d e f Et cōuerſus ſum vt viderē vocē q̄ loq̄bat mecū. Et conuerſus vidi ſeptē cādelabra g h aurea et i mediō ſeptem candelabrorū aureoꝝ ſimilē filio i k hois veſtitū podere: ꝛ p̄cinctū

Moraliter Moraliter. Vox p̄dicatoris talis debet eē quę videat: qđ fit qñ qđ dicit ore / oñdit ope: Et tūc talis vox multū ē efficax / nec vacua reuertet. Seneca. Longū iter eſt p verba: breue ꝛ efficax p exēpla. Vocē dico. c Quę loquebat mecū. Bñ dicit mecū: Vox em̄ dei loq̄t cordi: et ſi hō loquat auri. d Et cōuerſus ꝛc̄. Et. i. q: e Cōuerſus vidi ꝛc̄. Bene dicit / cōuerſus: auerſus em̄ videre nō pot. Vñ Joh. xx. d. Maria nō videbat dñm: niſi quādo vocauit eā dicens: maria. Sequit ſtatim. Cōuerſa illa dicit ei rabboni qđ dicit magiſter. Unde Exo. xiiij. c. cōquerit dñſ de quibuſdā dicēſ: Colūna p̄ora dimittēs poſt tergū ſtetit. Soph. j. b. Auertunt de poſt tergū dñi. Vñ ꝛ talib⁹ dñs dic: Johel. ij. c. Cōuertimini ad me: in ieiunio et fletu ꝛc̄. Eſa. xlvj. c. Redite p̄uaricatores ad cor. f Uidi ſeptē candelabra aurea. Ergo viſio ei⁹ fuit imaginaria? Sol. Nō: ſed alit vidit ad ſciēdū: aliter ad ſcribēdū. Vñ. j. Cor. iij. a. Et ego frēs nō potui loq̄ vob̄ q̄ſi ſpūalib⁹ ſʒ q̄ſi carnalib⁹. Per cādelabra aurea ſignificat ſtat⁹ ecclię q̄ illuminat et accendit. In cādelabro igit lux: in auro feruor charitatis ꝛ ſapientię deſignat: Et h̄ ponit q̄ſi ſubiectū totius libri. Unde ꝛ hoc eſt de antecedentib⁹ ad librū. g Et in medio ſeptē cādelabroꝝ aureorū: ſimilē filio hois: angelum. ſ. Et ꝓpter hoc dicit: Similem filio / et nō filiū hois: Reuera em̄ erat angelus. Vel ſi dicat: ſimilem filio hois. i. chriſtum: tūc dicit ſimilis filio hominis: q: poſt reſurrectionē iā erat imortalis: ante vero mortalis: quo cognoſcit ab hoie / cui⁹ fili⁹ erat. h In medio: q: omnibus ſe offert: oibus p̄ſto eſt. Ecce quātū dñs diligit mediū. Ipſe em̄ q̄ erat ab ęterno media pſona in trinitate: in medio tēporū incarnatus eſt. Sap. xviij. c. Dū mediū ſilentium tenerent omnia: vbi nos habem⁹ quietem: et nox in ſuo curſu mediū iter haberet: oīpotens ſermo tuus dñe exiliens de cęlo a regalib⁹ ſedib⁹ venit. Itē media nocte nat⁹ eſt: et hoc ei bene cōpetit: q: venerat vt noctē peccati illuminaret. Vñ in ei⁹ natiuitate legit ꝓphetia Eſa. ix. a. Populus gentiū qui ambulabat in tenebris / vidit lucē magnā. Itē in medio mūdi paſſus eſt. ſ. in hierl̄m / oſtendens ꝙ ꝓ omnibus moreret ꝛ ꝙ etiam de omnibus mūdi ptibus ſanctos ad ſe vocaret Matth. viij. b. Dico autē vobis ꝙ multi ab oriente ꝛ occidente venient et recūbent cū abraā / et iſaac / ꝛ iacob in regno cęloꝝ. Itē in medio duorū latronū ſuſpenſus / ſignificans ꝙ oibus ꝛ bonis et malis ſua bona largit: Matth. v. g. Qui ſolem ſuū facit oriri ſup bonos et malos: ꝛ pluit ſup iuſtos ꝛ iniuſtos. Itē in medio elemento paſſus. ſ. in aere inter cęlum et terrā: in hoc ſignificans ꝙ et hoies ſaluare venerat q̄ viuunt in terra: et angelicā ruinā reſtaurare q̄ ſunt in cęlo. Itē in medio diſcipuloꝝ ſtetit poſt reſurrectionē: vt ſic oēs diſcipulos et ſingulos in fide cōfirmaret. Joh. xx. e. Stetit ieſus i medio diſcipuloꝝ ſuorū et dixit eis / pax vob̄. Itē i medio cādelabroꝝ aureoꝝ p⁹ aſcēſionē viſus ē a iohāne: i hoc ſignificās ſe paratū eſſe oib⁹ in ſuis

Ps. 90. tribulationibus ſubuenire. Ps. Cū ipſo ſum in tribulatione. Propter hoc dicit Matth. xviij. c. Ubi duo vel tres cōgregati fuerint in noīe meo: in medio eorū ſum. i Veſtitum podere. i. veſte vel tunica hiacynthina: đ qua Exo. xxxix. d. Fecerūt ꝙꝫ tunicā ſuphumeralis totā hiacynthinā. A decē autē deſcribit eū. Primo a veſtimēto dicēs: Veſtitū podere ꝛc̄. quę his verſibus continent. Veſtis ꝣona caput pilus ex oculis pede voce: Stella manus gladi⁹ oris facieſꝗ velut ſol. Et hęc plana ſūt ſm litterā: quia huiuſmodi ſtaturę ꝛ diſpoſitionis videbat eſſe angel⁹: q̄ ei apparuit in pſona filij dei.

Allegorice. Allegorice. i Veſtitū podere. i. carne quā ꝓ nobis obtulit in cruce. Hęc fuit veſtis hiacynthina ex triplici filo cōtexta: paupertatis habuit oēs virtutes. In hac fuit deſcriptus tot⁹ orbis: quia ipſe vilitatis ꝛ hūilitat: ad cui⁹ exemplar viuunt oēs iuſti Joh. j. b. De plenitudine eius nos oēs accepimus. Sap. xviij. d. In veſte em̄ poderis quā habebat aaron / deſcriptus erat totus orbis terrarum. Et ſicut legitur Exo. xxviij. f. in illa tunica deorſum dependebant malapunica parum a terra et tintinnabula: Per malapunica exemplū bonę cōuerſatiōis: per tintinnabula ſon⁹ p̄dicatiōis exp̄mit. k Et p̄cinctū ad mamillas ꝣona

Morali Moraliter. f Septem candelabra: ſunt ſeptē opera quib⁹ debet pollere p̄lat⁹ ampli⁹ pre cęteris ouib⁹ gregis ſui. Lumen fidei: vt ſp ſit parat⁹ ſatiſfacere om̄i poſcēti rationē de ea quę in eo eſt fide et ſpe. j. Petri. iij. c. Hoc eſt lumen quod debet habere reſpectu dei. Sed tria alia debet habere reſpectu ꝓximi: lumen verbi et doctrinę in lingua / vt lucide doceat et aperte: q: j. Corinth. xiiij. b. Si incertā vocē det tuba: q̄s parabit ſe ad bellū. ſ. cōtra vitia: ſic et vos p linguā niſi manifeſtum ſermonē dederitis quomodo ſcietur id quod dicitur: Item lumen boni operis debet habere in vita / vt in quo alios docet: ipſe irreprehenſibilis appareat: quia turpe eſt doctori cum culpa redarguit ipſum: Ne dicatur ei illud: Roma. ij. c. Qui predicas non furandum furaris. Item lumen exterioris ornatus ſenſuum: vt non tangat quod non decet: non reſpiciat qđ nō licet: Quia vt dicit Greg⁹: Non licet intueri qđ non licet concupiſci. Non audiat vana / non loquatur peruerſa: ꝛ ſic de alijs ſenſibus: vt ſic verum ſit in eo illud Auguſtini in regula: In omnibus motibus veſtris nihil fiat qđ cuiuſꝗ offendat aſpectū. Item debet hr̄e triplex lumē. Primum eſt quotidianę circumſpectionis in conſcientia / ne in ea aliquod reptile immundū ſubrepat. Item lumen beneficiorū dei: qđ debet portare in memoria: vt ſemper deo gratias referat. Item lumē cęleſtis patrię: qđ debet habere in deſiderio /

Ps. 37. ne per ocium torpeſcat: vt dicat cum Ps. Dñe ante te omne deſideriū meū. Et poſt. Cor meū conturbatū eſt / dereliq̄t me virt⁹ mea: et lumen oculorum meorū / et ipſum non eſt mecū. Hęc candelabra debent eſſe aurea: vt ex radice charitatis ꝓcedant: quę comparatur auro propter fulgorem ꝛ precioſitatem. In medio candelabrorum debet eſſe prelatus: qui debet eſſe ſimilis filio homis. i. chriſto: vt ſicut in poteſtate eſt culminis: ſic ſit in miniſterio humilitatis: Joh. xiij. b. Vos vocatis me magiſter ꝛ domine. Sic eni debet preeſſe vel dominari vitijs: vt fratrib⁹ ſit ęqualis. Ecci. xxxij. a. Rectorem te poſuerunt noli extolli: ſed eſto in illis quaſi vnus ex illis: Quia vt dicit Greg⁹: Summus locus tūc bene regitur / cum is qui preeſt non perſonis ſed vitijs dominat. Vel quilibet bonus debet eſſe ſimilis filio hominis: in amore paupertatis: in ſuſtinentia tribulationis: in extollentia ſuę crucis: vt ſit tandē ſimilis in gloria immortalitatis: Roma. vj. a. Si complantati fuerimus ſimilitudini mortis eius: ſimul et reſurrectionis erim⁹. Et. j. Joh. ij. a. Chariſſimi nunc filij dei ſumus: ſed nōdum apparet quid erimus: ſcimus autem quia cum apparuerit ſimiles ei erimus. Hic debet eſſe in medio ſeptem candelabrorum aureorum. i. ſeptem virtutum: quibus beatitudo promittitur: Matth. v. a. Beati paupes: beati mites: beati qui lugēt: beati miſericordes: beati mundo corde: beati qui eſuriunt et ſitiunt: beati pacifici. i Veſtitum podere. In hoc perſeuerantia deſignatur: quę ſola coronabitur: vt dicit beatus Bern̄. Poderis autem eſt veſtis vſꝗ ad pedes deſcendens. Unde ſic dicit a pos qđ eſt pes. Matth. x. c. et. xxiiij. b. Qui perſeuerauerit vſꝗ in finē hic ſaluus erit. Finis enim / non pugna coronat. k Precinctum ad mamillas ꝣona aurea. Hęc eſt caſtitas mentis / qua ē neceſſe

ad mamillas çona aurea. Hęc fuit iuſticia qua ipſe chriſtus
indutꝰ eſt ſicut lorica. Eſa. lix. d. Job. xxix. c. et Eſa. xi. a. Et
erit iuſticia cingulū lūboꝝ eiꝰ. Eccl. xlv. a. Circūcīxit eū çona
iuſticię. a Caput aūt eiꝰ. i. ipſe chriſtꝰ qui eſt caput eccle/
ſię. Eph. j. d. Ut ſit cōſtructio itrāſitiua. b Et capilli. i.
ſancti firmiť adherētes ei. c Erāt cādi
di velut lana alba: q̄ ē ad calefaciēdū.
d Et tāq̄ nix: q̄ ē ad refrigeriū. Cōuer
ſatio eñ chriſti et ſctōꝝ a nob aufert fri/
gus deſperatiōis: ⁊ eſtū refrigerat p̄ſum/
ptiōis. Uñ et dñs ſeptē verba dixit in cru
ce: quoꝝ tria ſunt contra deſpationem.
Hęc. ſ. Pať dimitte illis: q꞉ neſciūt q̄d fa
ciūt: Lucę. xxiij. e. Itē Hodie mecū eris
i paradiſo: Ibidē. f. Itē Mlier ecce filiꝰ
tuus: ⁊ ecce mater tua. Joh. xix. e. Alia
tria ſunt contra p̄ſumptionē. Hęc. ſ. Eli
lāma açabtani. Matth. xxvij. f. Itē Sitio: Joh. xix. f. Itē
In manꝰ tuas cōmendo ſpm̄ meū: Lucę. xxiij. f. Septimū
verbū ſecutū eſt oia. ſ. Cōſūmatū eſt. Joh. xix. f. Et hoc fuit
ſignū q̄ quicūq̄ a p̄dictis duobus petīs cauēt et abſtinēt: p/
fecte iā ꝯſūmati ſunt in gratia ⁊ virtute: ſed tandē cōſūmabūť
in gloria duplicis ſtolę. Et tūc dñs reddidit ſpiritū: Matth.
xxvij. f. et Lucę. xxiij. g. Quia q̄ talis eſt p obedientiā offert
ſe totū dño: vt dicat illud Matth. xxvj. d. Nō ſicut ego vo/
lo: ſed ſicut tu vis. Uel per lanam ſignificatur charitas chri/
ſti quam habuit in vita pręſenti. Per niuem candor vitę im/
mortalis: q̄ iā fulget in patria cęleſti. e Et oculi eiꝰ velut
flāma ignis. i. dona ſpiritusſancti: quibus ipſe chriſtus re/
pletus nō ad mēſurā flāma charitatis ardebat: ⁊ q̄bus eccleſi
am ⁊ accēdit ⁊ illuminauit. Zach. iij. d. Sup lapidē vnū ſeptē
oculi ſunt. i. vniuerſitas donoꝝ ⁊ virtutū ſup chriſtū. f Et
Pſ. 109. pedes eiꝰ. i. humanitas chriſti: de qua Pſ. Donec ponam
inimicoſ tuos ſcabellū pedē tuoꝝ. g Similes aurichalco
Chalcon grecę: ęs latine. q. d. ipſe ieſus fuit aureꝰ p patientiā:
q꞉ nō murmurauit in flagellis: ſicut aurū nō crepat ſub malle/
is. Itē fuit ęneus p clarū ſonitū p̄dicatiōis apte. h Sicut
in camino ardēti: quia totū fecit dñs ieſus ex ardenti fer/
uore charitatis. Tñ ſicut dicit Glo. per pedes fideles mino/
res ſignificantur: ſicut per capillos maiores. j. ij. e. Et pedes
eius ſimiles aurichalco. Illi g̃. Dicuntur ſimiles aurichalco:
quia ipm̄ pfecte imitari non poſſūt: ſicut maiores q̄ iam ſunt
pfecti/ et ſignificanť p aurū. Proficientes vero ſignificanť p
aurichalcū. Et iſti q̄ ſūt incipientes/ dicunť ſiles illis. Et dicū
tur eſſe in camino ardenti: q꞉ etſi minores tribulationes qua/
ſi pficientes vel pfecti ferre non poſſunt: magis tñ grauanť:
q꞉ minorē vel minꝰ radicatā habent charitatem. Uel p capil/
los ſancti deſignanť q̄ in primitiua eccleſia chriſto firmiter ad
heſerūt: per pedes fideles q̄ erūt tempe antichriſti: qui cōpa/
ranť eri: ppter abiectionē: ⁊ tñ erunt ſimiles auro: q꞉ fortes ī
patiētia et tribulationibꝰ erūt/ ſimiles primis pr̄ibus ⁊ ęqua/
les. Uel aurichalco cōparanť apl̄i: q꞉ fuerūt lucidi p miracu/
la/ ecce aurū: ſed ſonori p p̄dicationis verba/ ecce ęs. Iſti ve/
ro erūt ſimiles aurichalco: quia licet nō faciēt mirabilia: nec
eorum p̄dicatio erit audita/ maxime tpe antichriſti: tñ ſimiles
erūt primis in virtute: ⁊ patientia. i Et vox illius. i. chri/
ſti. k Tanq̄ vox aquaꝝ multarū. In h̄ notať duplex
effectus p̄dicationis chriſti. Primꝰ: q꞉ ad eiꝰ p̄dicatiōis vo/
cem multi populi cōuerſi ſunt/ vel p ſe vel p apl̄os: qui cōpa/
rantur aquis. j. xvij. d. Secundus: quia in eius pręcicatione
flumina
(oralit)er * tis: quā neceſſe eſt ab omnibꝰ: tā p̄latis q̄ ſubditis obſeruari.
j. Petri. j. c. Propter qd̄ ſuccincti lūbos mentis veſtrę ſpera
te in eā q̄ vobis offerť gratiā. Et in eadē. d. Caſtificātes ani/
mas veſtras. Et Eſa. xxxij. c. Accingite lūbos veſtros ſuper
vbera. Et quare? Quia fortitudo eiꝰ in lumbis eiꝰ: ſicut dicit
de behemoth: Job. xl. b. Dañ. x. a. vidit p̄cinctum ad renes:
Et hoc eſt: q꞉ ſicut indicit caſtitas mētis: ſic ⁊ caſtitas corpis
aut oimoda/ aut ſaltē cōiugalis. Sꝫ hūc cingulū p̄iecerūt ho
die multi: De q̄bꝰ cōquerit dñs Hiere. ij. f. Nūq̄d obliuiſceť

a ad mamillas çona aurea. Ca
b put aūt eiꝰ ⁊ cāpilli ērāt cādi
c
d di velut lana alba/ ⁊ tāq̄ nix.
e Et ocli eiꝰ velut flāma ignis:
f ⁊ pēdes eiꝰ ſiles āurichalco ſi/
g
h cūt in camino ardēti. Et vōx
i
k illiꝰ tāq̄ vōx aquarū multaꝝ:

virgo ornamēti ſui: aut ſponſa faſcię pectoralis ſuę: ppl̄s aūt
meꝰ oblitꝰ ē mei. Uel Pręcinctū dič mō/ ad mamillas:
vt ſic excludať mltitudo inutiliū cogitationū. Daniel: Ad re/
nes dixit: q꞉ lex phibet manū/ ⁊ nō animū. a Caput eiꝰ.
Hęc eſt intētio pura: q̄ debet eſſe p̄ncipiū in oibꝰ opibꝰ nr̄is.
Intētio eñ nomen imponit opi: vt dicit
Hieronymꝰ. Et de talibꝰ dicit Cantl. v.
c. Caput eiꝰ aurū optimū. Sed ecōuerſo
dicit de malis: qui bona etiā faciūt mala
intentione. Eſa. xix. c. Nō erit opus egy — j. 2. c. et. 19. c.
pto qd̄ faciat caput. b Capilli: ſunt
cogitationes q̄ adhęrent mēti. i. bonę in/
tentioni: qui. i. quę cogitationes tūc ſunt
candidę tanq̄ lana: quando homo ſe — B
p̄parat ad oīs tribulationis patientiam.
Lana eñ alba apta ē ad ſuſcipiēdos om/
nes colores: vt dicat cū apoſtolo Phil.
iiij. c. Ubiq̄ et in oibus inſtitutus ſum: ſcio etiā abundare ⁊ ſa
tiari et eſurire: oia poſſū in eo q̄ me cōfortat. Et hęc oia facit:
vt fugiāt algorē gehēnę: q̄ p niuem ſignificať. Uñ Job. vj. c.
Qui timet pruinā: irruet ſup eū nix. Ul' capilli/ ſūt ſancti ad/
herētes chriſto: q̄ ē caput ecclīę. Cant'. iiij. a. Capilli tui ſicut
grex caprarū q̄ aſcēdeřt de mōte galaad. Hi ſūt martyres: q꞉
galaad interp̄tať teſtes: q̄ ſicut lana alba ſunt: q꞉ lauerunt ſto/
las ſuas ⁊ dealbauerūt eas in ſanguine agni. j. vij. d. Ueneřt
eñ ex magna tribulatione vſq̄ ad niuem. ſ. ęternę glorię: q̄ ſe/
quiť tribulatiōes p̄ſentis vitę. Pſ. Et ſup niuem dealbabor. — Pſ. 50.
Uerū eſt p tribulatiōes. Eſa. j. e. Si fuerint peccata veſtra vt
coccinū/ quaſi nix dealbabunť: ⁊ ſi fuerint rubea quaſi vermi/
culus/ velut lana alba erūt. De hac niue. ſ. g̃lia ęterna dr̄ Job.
xxxviij. c. Nūq̄d ingreſſus es theſauros niuis? e Et ocu/
li eiꝰ velut flāma ignis. Ocli ecclīę ſūt p̄lati ⁊ clerici. De
q̄bus Cantl. vij. b. Oculi tui ſicut piſcinę in eſebon: q̄ ſunt in — Oculi ecclīe ſ(ūt)
porta filię multitudinis. Quattuor dicit q̄ exiguņť in p̄latis: — p̄lati ppť q̄. tu(or)
vt. ſ. ſint oculi p diſcretionē: piſcinę p cōpaſſionē: in eſebon per
charitatis feruorē: quia eſebon interp̄tať ignis in eis: ⁊ hoc eſt
qd̄ dicit hic: Oculi eiꝰ velut flāma ignis. Itē debēt eſſe
in porta filię multitudinis: vt oibus ſint cōes: ⁊ ad oēs parati.
Sꝫ hodie iſti oculi aut excęcati ſunt puluere terrenorū: aut de
fluunt ſanie delitiarum: ſicut d̄ lia legiť Geñ. xxix. d. Lia lip/
pis erat oculis. Unde per Pſ. cōqueriť dominus dicens: Et — Pſ. 37.
lumen oculorū meorū ⁊ ipſū nō eſt mecū. Adhuc eñ heli cęcꝰ
eſt: de quo legiť. j. Reg'. iij. a. Oculi eiꝰ caligauerāt et videre
nō poterat lucernā dei anteq̄ extingueret. f Pedes eiꝰ ſi/
miles aurichalco. i. eri. Pedes ſūt moderni doctores ec/
cleſię: q̄ ſūt eri ſiles: ſꝫ apl̄i p̄mi rectores ecclīę/ q̄ q̄ſi caput fue/
rūt auro cōparabanť. Ęs minus ponderoſū eſt q̄ aurum/ mi/
nus valēs/ minus fulgens/ minus p̄cioſū/ minus ductile: Sed
econuerſo magis ſonorum/ magis rigidum/ magis durū/ ma/
gis corroſiuū/ magis copioſum: Et plura vaſa facta ſunt in tē/
plo de ęre q̄ de auro. iij. Reg'. vij. Horum multi ſunt non in
camino ardenti. Et bene dicit/ Sicut: quia videntur eſſe in/
flammati et accenſi charitate: qui tñ ſūt frigidi. De quibus. j.
Corinth. xiij. a. Si linguis hominū loquar ⁊ angelorum: cha
ritatem autē nō habeam: factus ſum velut ęs ſonans/ aut cym
balum tinniens. Multi tamen adhuc p dei gratiaꝫ ſunt in ca/
mino ardenti: vt legatur: ſicut/ expreſſiuū veritatis/ vnde pu/
riores exibunt: ſicut tres pueri de camino ignis. Dañ. iij. g.
Hi ſunt de quibus dicit Eſa. xlviij. b. imo per eū dñs: Elegi
te in camino paupťatiſ. i Et vox illiꝰ. i. chriſti. i. p̄dicatoris
k Tāq̄ vox aquaꝝ multarū. i. talis. Hęc vox fuit iohā
nis baptiſtę. Joh. j. c. Ego vox clamantis in deſerto. Qui ad
litteram baptiçauit in aqua. Joh. iij. c. Erat autem iohānes
baptiçans in ennon/ iuxta ſalim: q꞉ aquę multę erāt illic Pſ. — Pſ. 28.
Uox dñi ſup aq̄s. Itē vox eccleſię eſt orō: quę ī t̄ris vnanimi/
ter facta ad deū aſcēdit. Uñ Dañ. x. b. Uox ſmonū illiꝰ ſicut
ſonꝰ mltitudinis. Et hoc dicit: q꞉ h̄ ſonitu ⁊ dęmones terrenť:
et boni animanť. De p̄mo. j. Reg'. iiij. b. Audierunt philiſtei
vocē clamoris/ dixeruntq̄: Quę nā eſt hęc vox clamoris ma/
gni in caſtris hebręorum? Et poſt pauca: Timueruntq̄ phili/
q — liſtei dicentes

℞ flumina gratiarum effudit:quę ſimiliter aquis comparantur.
Eſa.xlj.c.Aperiã in ſupmis collib⁹ flumina:ꝛ in medio cãpo/
rũ fontes. Hoc dicit illa Glo. Quã vocẽ recipiunt ꝛc. a ¶Et
habebat in dextera ſua ſeptẽ ſtellas.i.ſeptẽ eccleſias:
quas etſi tribulationibus exponit in pſenti:tñ ꝓtegit eas ꝛ cu
ſtodit/ vt eas collo/
cet in dextera ſua in
J.19.c. die iudicij: qñ ſtatu/
Matth.17.a. et oues quidẽ a dex/
Al.nõ h3tex tris:hędos autem a
ſiniſtris: vt dicit ipſe
Matth.xxv.c.Et in
hoc ſignificaꝭ ꝓtectio eccleſiarũ. b ¶Et de ore ei⁹ gladi⁹
ex vtraqꝫ parte acutus exibat. Hic gladi⁹ eſt ſententia
iudicij contra malos/qui eccleſiã hic opprimũt:q̃ ſcindet eos
in corpore ꝛ in aĩa. Et in hoc nihilomin⁹ exprimiꝭ infrenatio
perſecutoꝝ: vt tantũ nõ poſſint nocere ĩ eccleſijs q̃tũ velint.
e ¶Et facies eius.i.chriſti/ d ¶Sicut ſol lucet in virtu
te ſua.i.in meridie/ vbi non obtenebraꝭ nubilũ caligine. Et in
hoc ſignificaꝭ ꝙ in tribulatione purgaꝭ eccleſia/ita ꝙ inde ex/
ibit lucens ꝛ clara. Et ſic per faciem chriſti ſignificanꝭ electi:q̃
tunc lucebunt ſicut ſol:quãdo erũt in virtute.i.in ęterna bea/
titudine. Et p hoc ſignificanꝭ q̃ttuor dotes. Tunc enĩ ſol eſt ĩ
virtute/quãdo eſt in meridie: vbi habet ꝛ plenitudinẽ lucis et
flammã caloris:p quę deſignãꝭ agilitas et claritas. Item tũc
eſt in virtute:qñ nubes penetrat ꝛ diſſoluit:ꝛ in hoc ſubtilitas
deſignaꝭ:per hoc qḋ dicit Glo. ꝙ fixus erit in ęnũ/ſignificaꝭ
impaſſibilitas. Uel aliter. Sol/fuit chriſtus in natiuitate:qñ
ſine peccato natus eſt/quãdo illumiauit paſtores: Luce.ij.b.
Et claritas dei circumfulſit illos. Quando etiam ſtella pre/
uia adduxit magos: Matth.ij.b. Sed lucens fuit in progreſſu
vitę quando miracula fecit. Sed in virtute ſua fuit in paſſione:
vbi ꝛ diabolum vicit:ꝛ iudęos excęcari permiſit. Unde Eccĩ.
xliij.a. Tripliciter ſol exurens montes radios igneos exuf/
flans/in ſua natiuitate: vt dictũ eſt:ꝛ refulgens radijs ſuis/in
miraculoꝝ operatione excęcat oculos iudęorum.ſ.in ſua paſ/
ſione: vel etiam apoſtolorum/qui tunc eum reliquerunt. Sic
ergo patet quomodo cõmendauit chriſtum ꝛ deſcripſit. Pri/
mo a veſtimentis/cũ dixit: Ueſtitũ ꝛc. Secũdo a forma et
ſpecie corporis/cũ dixit: Caput aũt ei⁹ ꝛc. Tertio a pote/
ſtate/cũ dixit: Et vox illi⁹ ꝛc. Et ĩ h̃ poſita eſt cõſolatio ec/
cleſiaꝝ. Quę poteſtas chriſti in q̃ttuor cõſiſtit: In efficaci p̃/
dicatiõe:ꝛ larga donorũ ſpũſſancti effuſione: Unde dixit. Et
vox illius ꝛc. Secundo in ſuorũ fideliũ ꝯſolatione. Unde
dixit: Et habebat in dextera ꝛc. Tertio in aduerſariorũ
depſſione: Unde dixit: Et gladi⁹ ꝛc. Quarto in ſuorũ ele/
ctorum glorificatione: Uñ dixit: Et facies ei⁹ ꝛc.
Moraliter ℞ ſtei dicentes: Uę vobis. Infra vlt. Qui audit dicat veni.
a ¶Et habebat ĩ dextera ſua ſeptẽ ſtellas ꝛc. Stellę ſt
epiſcopi ꝛ alij p̃lati:q̃ debẽt eẽ minimi oĩm/hũilitate/et ſui re/
putatiõe vt ſtellę q̃ntitate. Eccĩ.iij.c. Quãto magn⁹ es hũilia
te: Et maxie p̃tãte ĩ vitioꝝ eradicatiõe. Hiere.j.b. Cõſtitui te
ſup gẽtes et regna: vt euellas ꝛ deſtruas/ꝛ diſpdas/ꝛ diſſipes
pctã.ſ.nõ res:nõ poſſeſſiões. Itẽ debẽt eẽ ſtella/ vt ſint ignei
p charitatis feruorẽ:in alto poſiti p contẽplatiõis ſuſpenſio/
nem: coruſcantes ꝛ rutilantes per excellentis vitę cõuerſatio/
nem: fixi per boni operis continuationem: effectum habentes
vel aſpectum in terra per pauperum ſupportationem. Hi de/
bent eſſe/in dextera domini: vt omnia faciant ꝓ bonis dextrę/
non ſiniſtrę.i.pro ęternis/non ꝓ terrenis diuitijs. Prouerb.
iij.b. Longitudo dierum in dextera eius: et ſiniſtra illius di/
uitię et gloria. Item religioſi ſunt ſtellę propter continuum
motum ſtellarum. Ipſi enim debent moueri de virtute in vir/
tutem/de opere in opus/de lecto in eccleſiam/de eccleſia ad
capitulum/ de capitulo ad lectionem vel ad ſtudium: et tan/
dem ad orationem/et ad ſui circumſpectionem/ ad confeſſio/
nem/ad contemplationis ocium: et tandem ad refectorium.
Charitas enĩ aut proficit aut deficit: vt dicit Auguſtinus. Et
Berñ. In via dei non progredi eſt retrogredi. Item pro/
pter modicam apparitionẽ/magnam tamen exiſtẽtiã ſm ve/

a ꝛ habebat in dextera ſua ſtel/
b las ſeptẽ. Et dẽ ore ei⁹ gladi⁹
c ꝺ tex vtraqꝫ pte acut⁹ exibat: et
e f facies ei⁹ ſicut ſol lucet in vtu
g te ſua. Et cum vidiſſẽm eum
h i cecidi ad pedes ei⁹ tãqꝫ mor/

ritatem. Unde Iob.xj.b. Quaſi meridianus fulgor conſur/
get tibi ad veſperam:ꝛ cum te cõſumptum putaueris/orieris
vt lucifer. Item propter ordinis diſpoſitionem. Iudic.v.c.
Stellę manentes in ordine ſuo aduerſus ſiſaram pugnaue/
runt. Item propter obedientię ꝓmptitudinẽ. Baruch.iij.d.
Stellę dederunt lu/
men in cuſtodijs ſu/
is et lętatę ſunt: vo/
catę ſunt/et dixerũt:
aſſumus:ꝛ luxerunt
ei cum iocunditate q̃
fecit illas. Iſtę tamẽ
ſtellę licet ſint in dextera dei: debent tamen timere: quia ſi/
cut dicit: Pſ. Cadent a latere tuo mille/ et decem milia ꝛc. Pſ.90.
b ¶Et de ore eius.i.predicatoris. c ¶Gladius exibat:
id eſt verbum dei. d ¶Ex vtraqꝫ parte acutus: vt ꝛ car/
nalia ꝛ ſpũalia vitia cõprehẽdat et abſcidat: quia Eph.vj.b.
Nõ ẽ nob̃ colluctatio aduerſus carnẽ ꝛ ſanguinẽ tñ.ſ.ſed ad/
uerſus principes ꝛ poteſtates: aduerſus mundi rectores tene
brarum harum: contra ſpiritualia nequitię in cęleſtibus. Et
bene dicit: Exibat: quia predicator ſemper debet eſſe in
motu.ij. Theſſal.iij.a. De cętero fratres orate pro nobis vt
ſermo dei currat. Uel dicit/exibat.i. vſqꝫ ad manũ nõ rema/
nebat in ore. Multi enim multa p̃dicant et pauca faciunt. Un
de et dicit Pſ. Et gladius in labijs eorũ: quoniam quis au/ Pſ.58.
diuit. Econuerſo legitur: ꝙ abraam vadens ad immolandum
filiũ: portabat in manibus ignem et gladiũ. Geñ.xxij.b. Uel
Gladius/dicit ſententia iudicij. Acutus ex vtraqꝫ par/
te: quia modo ſcindit bonos/qui ſe hic puniunt timore iudi/
cij/ne ibi punianꝭ: ſcḋm conſilium. Eccĩ.xviij.c. Ante iudi/
cium para iuſticiam. Et paulo poſt. Ante languorem adhibe
medicinam:ꝛ ante iudicium interroga teipſum: et in cõſpectu
dei inuenies ꝓpitiationem. Sed ex altera parte ſcindet ma/
los in futuro a bonis tranſiens/ſed permanens in malis. Eſa.
xxx.g. Et erit trãſitus virgę fundatus: quã requieſcere faciet
dominus ſuper eum. Tranſiet enĩ a bonis ꝛ requieſcet in ma
lis. Unde Eſa.xxviij.c. Fagellum inundãs cum tranſierit/bo
nos.ſ.eritis ei in conculcationem vos mali: quãdocũqꝫ per/
trãſierit/a bonis tollet vos. e ¶Et tunc/facies eius: id eſt
boni qui hic fuerunt in męrore/erunt. f ¶Sicut ſol lucens
in virtute ſua. Matth.xiij.f. Fulgebunt iuſti ſicut ſol. Et
tunc erit ſol in ſua virtute: quando redibit ad primũ ſtatũ crea
tiõis ſuę Eſa.xxx.f. Erit lux lunę ſicut lux ſolis:ꝛ lux ſolis erit
ſeptempliciter: ſicut lux ſeptem dierũ. Et hoc erit in die qua
alligauerit dominus vulnus populi ſui/ꝛ percuſſuram plagę
eius ſanauerit: ſicut ibidem ſequiꝭ: Quando auferet dñs de/
us omnem lachrymam ab omni facie: ſicut dicit Eſa.xxv.c.
Et.j.xxj.a. Abſterget deus omnem lachrymã ab oculis ſan/
ctorũ: ſicut mater facit filio. De quo verbo dicit beat⁹ Berñ.
Felices lachrymę quas man⁹ conditoris abſterget. Propter
hoc dicebat Hiere.ix.a. Quis dabit capiti meo aquã: et ocu/
lis meis fontem lachrymarum: vt.ſ. a manu domini mei ab/
ſterganꝭ: g ¶Et cum vidiſſem eũ. Tertia ps tertię ptis
capituli/in qua oſtendit quomo ſe habuit iohãnes in hac viſi/
one: quia.ſ.cum vidit/cecidit ad pedes oſtendentis ſibi. Dicit
ergo: Et cum vidiſſẽ eũ.i.ſimilẽ filio hoĩs: vel potius filio
dei. h Cecidi ad pedes ei⁹. Quid g̃ ſi filiũ dei vidiſſet: imo
q̃d ſi deũ ipſũ: Per hoc ꝙ dꝛ cecidit: intelligiꝭ magna huma
nę naturę declinatio: quia iſte qui tantus erat: immo qui etiã
virgo/ſtare non potuit. In hoc etiam intelligiꝭ humilitas io/
hannis et certitudo reuelationis: vt in qua ſpiritusſanctus lo/
quereꝭ: quia iſte humiliatus non ſuperbit: et ita ieſum non ſol
uit: quia.j. Ioh.iiij.a. Omis ſpiritus qui ſoluit ieſum/ex deo
non eſt. i ¶Tanqꝫ mortuus. Simile Dañ.x.b. Uidi vi/
ſionem grandem hanc: et non remanſit in me fortitudo: ſed et
ſpecies mea immutata eſt in me ꝛ emarcui/ nec habui quicqꝫ
virium. Uel Moraliter. Mortuus/mundo omnia tem
poralia abijciendo/ viuens deo ipſi firmiter adhęrendo nudũ
nudus ſequendo. Iob.xxiiij.b. Non habentes velamen/tem/
poralium.ſ.amplexanꝭ lapides/chriſtũ.ſ.ꝛ alios ſanctos im/

℞ tanꝭ. Uel tanqꝫ

☙ tant. Vel Tanq̄ mortuus: ſaltē abijciendo que ſuꝑfluita/
tis ſunt: ⁊ retinendo que neceſſitatis. Talem oportet eſſe illuꝫ
qui vult habere viſionē dei. a ¶ Et poſuit dexteram ſuā
ſuper me: Ecce conſolatio. Per h̄ patet ꝙ bon⁹ fuit ſpirit⁹:
quia mal⁹ nō cōſolat̃ ſed t̃ret. Siꝉe Dan̄.x.b. Jacebā cōſter/
nat⁹ ſuꝑ faciē meā: et
vultus me⁹ herebat
t̃re: et ecce man⁹ teti/
git me et erexit me.
Poſuit dico. b ¶ Di/
Eſa.44.a. cens: noli timere/
j.22.c. Glo. Pati ꝓ me tri/
bulatiões. Quo itaq̄
Eſa.22.ſ. rn̄dent duob⁹. Quia
eñ ceciderat poſuit
dexteram: et q̄ꝛ p̄ ti
more tāq̄ mortu⁹ fa/

a us. Et poſuit dexteram ſuam
b ſuper me dicens: Noli time/
c d re: Ego ſum primus ⁊ nouiſ/
e f ſimus ⁊ viuus et fui mortu⁹:
g h ⁊ ecce ſum viuēs in ſecula ſe/
i culoꝛuꝫ: ⁊ habeo claues mor/
k l tis et inferni. Scribe ergo q̄
m n vidiſti ⁊ que ſunt: ⁊ que opor
o tet fieri cito. Sacramentū
ſeptem ſtellarum quas vidi/
p ſti in dextera mea/ et ſeptem
q cādelabra aurea: ſeptē ſtelle
r angeli ſūt ſeptē eccliaꝝ: ⁊ cā/
delabra ſeptē/ ſeptē ecclie ſūt.

ct⁹ fuerat: ꝓpt̃ hoc ei dixit: noli timere. Duas autē cauſas
aſſignat/ q̄re non debet timere pro chriſto pati. Una eſt: q̄ꝛ ſi
chriſt⁹ q̄ tantus eſt/ cū non indiguerit mortu⁹ eſt ⁊ viuit: ḡ ip/
ſe qui reſpectu eius minimus eſt/ non debet timere pro chriſto
pati. Secunda cauſa eſt: quia potens eſt ⁊ benignus: nec pati/
j.Cor.10.c. etur vltra vires temptari: ibi: Et habeo claues. Dicit er/
go: c ¶ Ego ſum prim⁹: per naturam/ a quo omnia. d ¶ Et
nouiſſimus: ad quē omnia. Vel Primus/ omniū excellē/
tiſſimus: Et tamē nouiſſimus. i. omniū deſpectiſſim⁹. Ün
Eſa.liij.a. Deſiderauimus eum deſpectum ⁊ nouiſſimum vi/
roꝝ. e ¶ Et viuus. ſ. eſſentialiter ex me qui ſū vita ⁊ alios
viuifico. f ¶ Et fui mortu⁹: ꝓpt̃ vos ſm carnē vt meo ſan/
guine pctā veſtra lauarē. g ¶ Et ecce ſū viuēs. q. d. reſur/
rexi nō vltra moriturus. Roma.vj.b. Chriſtus reſurgens ex
mortuis iam non morit̃. Hoc eſt quod ibidem.iiij.d. dicitur:
Mortuus eſt ꝓpter peccata noſtra: et reſurrexit ꝓpter iuſti/
ficationem noſtram. Et cum ſupra dixerat: Sum viuus: ⁊
modo dicit: Ecce ſum viuens/ non ſuꝑfluit: quia ſupra lo/
quit̃ de vita quā habuit et habet ab eterno inquātū de⁹: mo/
do de vita corporali per quā aſſumpſit mortem ex tempore:
ſed iam habet immortalitatem ex reſurrectiōe. Et quia adhuc
aliquis poſſet dicere: Si fuiſti mortuus/ ⁊ ſimiliter laçar⁹ fuit
mortuus qui poſtea vixit: Verū eſt: ſed ille reſuſcitatus ē mori
turus: ego aūt vltra non moritur⁹. Unde dicit: h ¶ Sū vi/
uens in ſecula ſeculoꝝ: qui vitam habeo immortalem/
et talē dabo patientibus ꝓ me. i ¶ Et habeo. Secunda ra/
tio quare nō debet homo timere pati pro domino: quia non
patiet̃ temptari vltra id quod poſſit. Unde quia poſſet aliq̄s
dicere: fragiles ſumus/ ⁊ ideo te ſequi non poſſumus. Reſpon
det: verū eſt ex vobis: ſed me auxiliante poteſtis ſeq̄: q̄ꝛ ha/
beo claues mortis: id eſt diaboli a q̄ occaſionaliter mors.
Sap.ij.d. Inuidia diaboli: mors intrauit i orbem terrarum:
q. d. poteſtatem habeo refrenandi diabolum ne ſeuiat quan/
tum velit. k ¶ Et inferni. q. d. ſi me non vis ſequi: poſſum
te punire in penis inferni. Phil.ij.b. In nomine ieſu omne
genu flectat̃: celeſtium/ terreſtrium et infernoꝛum. Nec ſolum
claues mortis ⁊ inferni: habet dominus: ſed claues regni celo
rum.j.iij.b. Qui habet clauē dauid: qui claudit ⁊ nemo ape/
rit: aperit ⁊ nemo claudit. l ¶ Scribe ergo. q. d. quia ingra
tis infernum aperio/ bonis celum: Ergo ſcribe que vidi/
ſti/ paſſionem ſcꝫ meam ⁊ reſurrectionem: ⁊ cetera eccleſie my
ſteria/ que iam ſūt in me completa. m ¶ Et que ſunt tribu/
lationes/ ſcꝫ p̄ſentes et conſolationes: quas modo do eccleſie.
n ¶ Et que oportet fieri cito: in nouiſſimo tp̄e antichriſto
regnante. Vel cito/ poſt hoc tempus in bonorum et maloruꝫ
retributione. Per hec verba notat̃ diuiſio hui⁹ libri a ſecun/
do capitulo vſq̄ ad finem. q. d. propter hoc volo te ſcribere
iſta: vt viſa perſecutione fidelium: qui erunt tempore anti/
chriſti/ et eorum patientia animent̃ ipſi ad tribulationes p̄ſen
tes ſuſtinendas. Et quia poſſet dicere iohānes: quid ſcribam:
Propter hoc rn̄det oſtendens q̄d ſcriptur⁹ ſit: quia o ¶ Sa/
cramentū: vel myſterium: qd̄ eſt vbi aliud dicitur: et ali/
ud itelligitur. Hoc inquam ſcribe ſacramentum ſeptem
ſtellarum quas vidiſti in dextera mea. q. d. ſenſum la
tentem ſub his figuris expone. p ¶ Et ſeptem candela/
bra aurea: ſcribe vel expone/ vel quid ſignificent vide. Et q̄ꝛ
poſſet ipſe dicere: quomodo poſſum que non intelligo expo/
nere/ vel ſcribere: pro
pterea exponit my/
ſterium hoc dicens: Al. †poſt hec
q ¶ Septeꝫ ſtelle: Al. † Myſteriū
ſeptē/ angeli ſūt. i.
epiſcopi. r ¶ Septē
eccleſiarum / aliē
vel vniuerſi prelati
totius eccleſie. Et
cādelabra ſeptē:
ſeptē ecclie ſūt:
Per hoc ergo quod
hic exponit myſtice ipſe angelus/ innuit ꝙ oīa que ſequun/
tur non ad litteram debent exponi: ſꝫ myſtice. Unde Glo. Al
legoriā i parte aperit: vt doceat vbiq̄ debere requiri. Mo/ Moraliter
raliter. c ¶ Prim⁹ ⁊ nouiſſim⁹/ debet eſſe p̄latus: Pri/
mus/ ad capitulum: nouiſſimus/ ad refectorium: id eſt pri/
m⁹/ ad laborē: nouiſſim⁹/ ad refectionē. In capitulo eñ eſt la
bor et diſciplina. e ¶ Et viu⁹ ſū ⁊c̄. Hoc pōt eſſe ṽbū alicu/
ius penitentis: Viu⁹ ſum: mō ꝑ gratiā q̄ ṗus fui mortu⁹/
ꝑ culpā. g ¶ Et ecce ſū viuens/ ꝑ iſtā vitā gr̄e: vel ꝑ firmā
ſpem ꝙ obtinebo eťnā: in ſecula ſeculoꝝ/ gloriā. Et hoc ē
quod dicebat apoſtolus.j. Timoth.j.c. Qui prius fui blaſ/
phemus et perſecutor ⁊ cōtumelioſus: ſed miſericordiam dei
cōſecutus ſum: Ecce duo prima. De tertio.ij. Corinth.v.a.
Scimus eñ quoniam ſi terreſtris domus noſtra huius habi/
tationis diſſoluat̃/ ꝙ edificationem ex deo habeamus domū
nō manufactā/ ſed eternā i celis. l ¶ Et habeo claues mor
tis et inferni. Hoc ſimiliter eſt verbum penitentis: qui non
ſolum habet clauem qua claudit̃ infernus: ſed etiam habet il/
lam qua aperit̃ paradiſus. Hec eſt penitentia. Matth.iij.a.
Agite penitētiam: appropinquauit eñ regnum celoꝝ. Pro/
pter hoc dicit dominus de penitente Eſa.xxij. Dabo clauem
dauid ſuper humerū eius. Vel hoc verbū eſt cuiuſlibet homi
nis et boni ⁊ mali: qui habet clauem mortis et inferni: que ea/
dem eſt clauis mortis ⁊ paradiſi. ſ. liberū arbitriū: ſiue liber/
tas peccandi/ vel bene agendi. Unde Ecci.xv.d. Ante homi/
nem vita ⁊ mors: bonum ⁊ malū: quod placuerit ei dabit̃ illi.
l ¶ Scribe ḡ q̄ vidiſti: vel q̄ videre potuiſti. ſ. p̄cedētiū ex/
empla vt emuleris bonos. Heb.xiij.b. Memētote p̄poſito/
rum veſtrorum qui vobis locuti ſunt verbum dei: quorum in
tuentes exitū conuerſationis/ imitamini fidem: Et fugias ma
los: Quia felix quem faciunt aliena pericula cautum. Pro/
uerb.xix.d. Mulctato peſtilēte ſapiētior erit paruulus. Que
ſunt p̄ſentia. ſ. aduerſantia ſimul ⁊ blandientia: que omnia ti/
menda ſunt. Seneca. Et ſi omnis fortuna timenda eſt/ magis
tamen proſpera q̄ aduerſa: quia illa bladiendo ſeducit/ hec ſe/
uiēdo erudit. n ¶ Et que oportet fieri cito. ſ. tui corporis
diſſolutionē: ⁊ ſm merita retributionū/ ſiue i glīa/ ſiue i pena.
Vel Que oportet fieri cito. i. q̄ cito erūt. l ¶ Scribe. i.
diligenter recogita et in mēte reuolue: ſcilicet mortis iminen/
tis acerbitatem/ iudicij ſeueritatem/ iudicantis equitatem/ iu/
ſtam meritorum retributionem. Propter hoc dicit petrus.j.
Petri.iiij.b. Eſtote prudentes. Eſt enim prudentia: vt dicit
philoſophus: ad rationis normā que cogitat/ queq̄ agit ho/
mo/ omnia dirigere: et nihil preter rectum velle vel facere: hu/
maniſq̄ actibus tanq̄ diuinis arbitrijs prouidere. Habet au/
tem ſex ſpecies: quarum due reſpiciūt preterita/ ſcꝫ ratio que
bona preterita diſcurit et ad imitandum eligit: et intellectus
qui mala preterita intelligit ⁊ videt ad fugiendum. Item due
ad preſentia: docilitas ad faciendum bona: et circumſpectio
ad declinandum mala. Item due ad futura: prouidentia i bo/
nis: et cautela in malis. Hec ſunt que hic dicuntur. Que vidi/
ſti ſcribe.

¶ Capl'm. II

ET angelo epheſi ⁊c̃. Poſitis ⁊ oſtenſis quibuſdã p̄cedentibꝰ ⁊ quaſi cõibus ad libꝛũ totũ: Hic incipit agere de reuelationibꝰ ⁊ viſionibꝰ ſibi factis: que ſũt in vniuerſo ſeptẽ. Quarũ prima ꝯtinet correctionẽ eccleſiarũ: q̄ habet duo capitula: ſecundũ .ſ. ⁊ tertium. Secũda eſt de reuelatione myſterioꝛũ eccleſie:

A que ꝯtinet quattuoꝛ capl'a. ſ. quartũ ⁊ quintũ ⁊ ſextũ ⁊ ſeptimũ. Tertia eſt de p̄dicatione ſeptẽ angeloꝝ tubis clãgentiũ: ⁊ in quolibet ſtatu eccleſiã cõſolãtiũ: ⁊ hec ſil'r cõtinet quattuoꝛ capitula: octauũ/ nonũ/ decimũ ⁊ vndecimũ. Quarta eſt de ꝑfectu eccleſie. ſ. de muliere ꝯtra dracõnẽ armata: id eſt eccleſia cõtra diabolũ: ⁊ hec cõtinet tria capl'a. ſ. duodecimũ tertiũdecimũ ⁊ quartũdecimũ. Quinta eſt de ſeptẽ angelis tenẽtibus phialas: in quibus cõtinent ſeptem plage. i. deſtructiones maloꝝ exiſtentiũ in p̄ſenti/ vel tp̄e antichꝛiſti: ⁊ hec cõtinet tria capitula. ſ. quintũdecimũ: ſextũdecimũ ⁊ ſeptimũdecimũ. Sexta eſt de penis maloꝝ in inferno: ⁊ deſtructione babylonis: et de dãnatiõe diaboli: ⁊ hec ꝯtinet tria capitula. ſ. decimũoctauum ⁊ decimũnonũ ⁊ viceſimũ. Septima eſt de innouatione electoꝛũ ⁊ gloꝛificatione eoꝝ ⁊ beatitudine: ⁊ hec cõtinet duo capitula vltima: viceſimũpꝛimũ et viceſimũſecũdũ. Uel poteſt diuidi ⁊ forte meliꝰ in tres ptes/ ſm illa tria q̄ p̄cepit iohãni ſcribere: Que vidiſti: ⁊ que ſunt ⁊ que opoꝛtet fieri cito. ſ. ꝓximo in fine: vt in pꝛima parte agatur de his que iam acciderãt tp̄e apl'i/ q̄ tñ nõdũ erant manifeſta/ vel reuelata. ſ. de myſterijs eccleſie/ q̄ chꝛiſtus impleuerat in ſua natiuitate/ paſſione/ reſurrectione ⁊ aſcenſione: q̄ tñ necdum erãt cognita. Et de hoc dicit in prima viſione: q̄ cõtinet hoc ſecũdũ. ſ. ⁊ tertiũ capitula. In ſecũda pte de his que ſunt p̄ſentia eccleſie a tp̄e iohãnis vſq; ad finẽ mundi: q̄ tñ erant tp̄e apoſtoli futura/ ⁊ ei ſunt reuelata: et dico tam bonoꝛum q̄ȝ maloꝝ: et hec pars incipit quarto capitulo: ibi: Poſt hec vidi ⁊ ecce oſtiũ apertum in celo: ⁊ durat vſq; ad pꝛincipium decimi octaui capituli: ibi: Et poſt hec audiui aliũ angelũ ⁊c̃. Ibidem incipit alia pars: in qua agit de his que cito opoꝛtet fieri. i. de his q̄ poſt finem mundi in iudicio: ⁊ poſt diẽ iudicij tã bonis q̄ȝ malis ſunt futura: ⁊ hoc a pꝛincipio decimioctaui capituli vſq; ad finẽ libꝛi. Hec autẽ prima viſio diuidit in ſeptẽ partes/ ſm qđ ſcribit ſeptẽ epiſcopis eccleſiarũ: quattuoꝛ in hoc capl'o: ⁊ tribꝰ in tertio/ et ſm h̄ patet iã/ ꝙ hoc capitulũ ſecũdũ q̄ttuoꝛ habet ptes. Primo igit ſcribit epiſcopo epheſi. Et hec pars in qua ſcribit ei diuidit ſic. Pꝛimo inſinuat ſpecialem intentionem. Secũdo generalẽ: ibi: Qui habet aures ⁊c̃. Item in pꝛima parte/ in qua ponit ſpecialem intẽtionem ſic ꝓcedit: Quia pꝛimo cõmendat illum epiſcopum: ibi: Scio opera tua. Secũdo increpat: ibi: Sed habeo aduerſum te pauca ⁊c̃. Tertio admonet vt redeat ad pꝛima opera: ibi: Memoꝛ eſto ⁊c̃. Quarto cõminatur: ibi: Sin aũt venio tibi ⁊c̃. Quinto ne ille deſperet/ oſtẽdit ꝙ de facili redire põt ⁊ ꝯuerti: ⁊ ꝙ deꝰ cito erit placabilis illi: ibi: Sed hoc habes bonũ. Dicit ergo. a ¶ Et angelo epheſi eccleſie ſcribe. i. p̄lato qui debet eſſe angelus/ ꝑ innocentiã ſanctimonie coꝛdis ⁊ caſtitatis coꝛpoꝛis/ ſicut ſunt angeli:

Pꝛelatꝰ debet eſſe angelus

de quibus Matth. xxij. c. Qui nec nubunt neq; nubuntur: et in hoc erũt eis ſimiles electi q̄ cũ eis gloꝛificabunt. Unde ſacerdos magnus in lege baltheo cingebat ſupꝛa pectus: ꝑ qđ deſignat ſanctimonia vel caſtitas coꝛdis quã facit vera fides. Itẽ femoꝛalibꝰ vtebat que turpitudinẽ carnis eius velabant a renibus vſq; ad femoꝛa: per qđ ſignificat caſtitas coꝛpoꝛis. De vtroq;. ſ. et de baltheo et de femoꝛalibus Exo. xxviij. g. Sic ⁊ ſacerdos euãgelicus duobꝰ cingulis cingit: Uno quidẽ qui ab amictu deſcendens ꝑ collũ in pectoꝛe cancellat: et ante reducit vt ibi liget: ꝑ qđ ſignificat ꝙ ipſe habet ſanctimoniaȝ coꝛdis: que eſt ſincera fides crucis chꝛiſti. Per amictũ em̃ ſignificat fides/ que videt in velamine: ſicut amictꝰ velat caput. Per lingulas deſcendẽtes quibus cingit/ deſignat ſinceritas ⁊ integritas: que eſt de duobus. ſ. de hũanitate chꝛiſti/ ⁊ diuinitate/ ſic ſũt ibi due lingule. Quaſi dicat ſacerdos q̄ſi induit

a ¶ ET ãgelo epheſi eccl'ie ſcribe. Hec dicit q̃ tẽnet ſeptẽ ſtellas ¶ Ca. II
b
c

ſe amictu: Ego habeo ſincerã fidem: ⁊ de humanitate chꝛiſti: ⁊ de diuinitate quã p̄dico oꝛe/ ⁊ hoc eſt ꝙ lingule deſcendunt collum ſub mento: ⁊ quã firmiter teneo illibatã in coꝛde/ ⁊ hoc eſt ꝙ ſupꝛa pectus cancellat. Item quã facio opere/ ⁊ hoc eſt ꝙ ducunt lingule ille ſupꝛa doꝛſum retro. Itẽ quã alijs oſtendo ꝑ exemplũ ꝯuerſationis bone/ ⁊ hoc ẽ ꝙ reducunt lingule ante ſuꝑ vmbilicũ et ibi ligant: q2 anterioꝛa magis vident ab hoĩe/ q̄ȝ poſterioꝛa. Itẽ alio cingulo cingit ſuꝑ renes quo colligit alba/ ⁊ reſtringit ⁊ ſuccingit ne defluat: ꝑ hoc ſignificatur caſtitas coꝛpis q̄ debet reſtringi cingulo penitẽtie/ ne defluat per delitias ⁊ ineptas voluptates. Item debet eſſe angelus/ per ſuſpendium ⁊ eleuationem contemplationis: vt legat in hieruſalem celeſti/ ⁊ inſpiciat quod docturus eſt in militanti eccleſia: ſicut illi pꝛelato pꝛimo eccleſie moyſi ſcilicet dictum eſt Exo. xxv. d. Inſpice ⁊ fac ſm exemplar quod tibi monſtratum eſt in monte. Unde ⁊ ſacerdos legalis induebat tunica hiacynthina: que coloꝛem celi repreſentat. Hiacynthus eni vt dicit Iſidoꝛus flos quidam eſt ceruleus. Et ob hoc ſacerdos euãgelicus induit caſula/ que modicum habens foramen in medio per quod caput egredit cuȝ amictu: ex omni tamen parte eſt rotunda: ⁊ ſignificat eternorum contemplationem propter rotunditatem/ vbi ingreditur mens contemplantis per foramen ſpei fidem illuc dirigentis. Unde et amictus per illud foramen caſule replicatur ſuper collum ⁊ ſuper caſulam vt aliquantulum videatur. Et ꝙ ſpes ſit foramẽ per qđ erigimur in ſupna cõtemplanda: dicit apl's Heb. vj. d. Foꝛtiſſimũ habeamꝰ ſolatiũ q̄ cõfugimꝰ ad tenẽdã ꝓpoſitã ſpem: quã ſicut anchoꝛã habemus aĩe tutã ac firmã: ⁊ incedentẽ vſq; ad interioꝛa velaminis. Itẽ tertio cõpat angelo ꝓpter ſedulã et ſollicitã cuſtodiã gregis. Unñ de angelis legit in Pſ. Angelis ſuis mãdauit de te ⁊c̃. Unñ ⁊ ep̄o dat Pſ. 90. baculus paſtoꝛalis q̄ debet negligẽtes pũgere ꝑ exhoꝛtationẽ vel increpationeȝ: pctõꝛes attrahere ꝑ blandã p̄dicationẽ: ſed oẽs retinere ꝑ boni exempli in oĩbus q̄ agit exhibitioneȝ. Inde ẽ etiã ꝙ ſacerdos q̄libet induit alba q̄ eſt veſtis alba vſq; ad pedes deſcẽdẽs: ⁊ ſignificat cãdoꝛẽ vite innocẽtie: q̄ a ſacerdote vel p̄lato debet incipe: ſicut alba induit pꝛius a pte capitis: ⁊ vſq; ad ſubditos deriuare: ſicut alba vſq; ad pedes deſcẽdit: ⁊ ſubditi ſũt q̄ſi pedes eccl'ie: vt exhibeat ſibi gloꝛioſaȝ Eph. 5. f. eccleſiã/ nõ habẽtẽ maculã aut rugã: aut aliqđ hmõi: vt dicat de oĩbus ſuis ſubditis/ cũ apl'o. ij. Coꝛ. xj. a. Deſpondi vos vni viro virginẽ caſtã exhibere chꝛiſto. Propter h̄ etiã dat ei manipulus: ad ſignificãdũ ꝙ ipſe ⁊ a ſe ⁊ ab alijs debet abſtergere ſoꝛdes peccatoꝛum. Sed et ſi ipſe immũdus eſt: quomodo alios mũdare poteſt: Gregꝰ. Manus ſoꝛdes diluere non valent que lutum tenent. Eccl'i. xxxiiij. a. Ab immundo quid mundabitur: Item quarto comparatur angelo: quia ſicut angeli nuncij ſunt dei: ſic iſti debent populo nunciare futura gaudia. Unde ſacerdoti dat ſtola que a collo deſcendit ad dexteram ⁊ ad leuã/ tamẽ in pectoꝛe cãcellat: in qua ſignificat ꝙ ſacerdos debet p̄dicare crucem penitentie: per quã venit ad vtrãq; ſtolã vite imoꝛtalis i eternũ durantẽ. Propter hoc dicit Malach. ij. b. Labia ſacerdotis cuſtodiunt ſcientiã: ⁊ legẽ requirunt ex oꝛe eius: quia angelus domini exercituum eſt. b ¶ Hec dicit qui tenet ſeptem ſtellas. Iterũ laudaturus in aliquibus epiſcopum: et in quibuſdam increpaturus et cõminaturus: vt ille libentius ⁊ patientius hec recipiat: oſtendit pꝛimo qua intentione dominus hoc faciat dicẽs: Hec dicit dominus qui tenet ſeptem ſtellas. i. ſeptem epiſcopos: qui debent illuminari eſſe a ſole iuſticie/ ⁊ alios illuminare. De hoc ſatis ſupꝛa pꝛimo. c ¶ Qui tenet/ ne cadant: vel ſi ceciderint/ ne in peius ruant. Unde Glo. Licet peccauerint: adhuc non dimittit eos: vel ſi boni ſunt vt eos pꝛomoueat: et ipſi in melius pꝛoficiant. Uel Septem ſtellas: id eſt ſeptem dona ſpiritusſancti que chꝛiſtus tenet. Immobiliter enim in eo quieuerunt. Unde Eſa. xj. a. Et requieſcet ſuper eum ſpiritus domini. Et ideo dicit in pꝛeſenti/ tenet/ non tenuit: nec tenebit: vt per hoc notetur perpetuitas tentionis.

¶ Semper em̃ verum

Semp em̄ verꝫ eſt dicere: Tenet a In dextera ſua: poſi/
tos vel ponēdos. Argumētū eſt h/ qꝫ p̄lati debēt eē boni q̄ po
Pſ.117. nūť i dextera dei: Pſ. Dextera dn̄i fecit v̄tutē ꝛc. b Qui
ambulat. q. d. nō ſolū tenet: ſed de oībus curā habet ſine p/
ſonarū acceptione. Unde dicit: Qui ambulat in medio
ſeptē cādelabro/
rū aureorū. Ipſe
c̄ſtrum in ſe exiſtens/
in medio ambulat/
c̄ſtrum ad nos: quia
quātū nos ſperam⁹:
tantaꝫ gratiā nobis
dat. Unde Joh. j. d

a b i dextera ſua / qui ambulat in
medio ſeptē cādelabroꝝ aure
c d orū. Scio opera tua ꝛ laborē
e f tuū ꝛ patiētiā tuā: ꝛ quia non
g h potes ſuſtinere malos: ꝛ tem/

Medius aūt veſtrū ſtetit/ quē vos neſcitis. Sic p̄latus/ mora
liter debet eſſe in medio fratrū: ſicut lignū vitȩ in medio para/
diſi: Gen̄. ij. b. Multi tn̄ ſunt potius ſicut lignū mortis: i me/
dio fratrū: qui dant eis exempla ꝑditionis: nec eos corrigunt
ab exceſſibus ſuis. Itē in medio/ ſicut firmamētum in medio
aquarū. Gen̄. j. a. Hoc eſt qd̄ debet cōſolari infirmos qui val
lati ſunt turbine temptationū. Unde Aug⁹. Cōſoleť puſillani
mes/ ſuſcipiat infirmos. j. Theſſal. v. c. Roma. xv. a. Debe/
mus aūt nos firmiores imbecillitates infirmoꝝ ſuſtinere: ꝛ nō
nobis placere. Itē ſicut centrū in circulo. Sic em̄ linea ꝓce/
dens vel ducta ad circūferentiā nō deſerit punctū illi⁹ centri:
Sic p̄latus etſi exeat ad alioꝝ ſubleuationē ꝛ ſubſidiū: nō de/
bet ſuiꝑpſius deſerere circūſpectionē. Unde Bern̄. ad Euge/
niū papā in lib. de cōſideratiōe. A te tua cōſideratio inchoet:
Marci. 8. d. ne fruſtra extēdaris in alia te neglecto. Quid tibi ꝓdeſt ſi vni/
uerſū mūdū lucreris/ te vnū ꝑdēs? Et ſi ſapiens ſis deeſt tibi
ad ſapientiā ſi tibi non fueris. Quātū vero? Ut q̄dē ego ſenſe
rim/ totū. Noueris licet myſteria oīa: noueris lata terrȩ/ alta
cȩli/ ꝓfunda maris: ſi te neſcieris/ eris ſimilis ȩdificanti ſine fū
damento: Matth. vij. d. ruinā nō ſtructurā faciens. Et poſt
pauca. Cōſideratio tua ſic ꝓcedat/ nō recedat: ſic igrediať vt
nō egrediať: ſic exeat vt nō deſerat. In acquiſitiōe ſalutis/ ne
mo tibi germanior vnico matris tuȩ. c Scio opa tua.
Hic cōmendat epm̄ ab octo: quoꝝ tria ꝑtinent ad amorē bo/
ni: tria ad odiū mali: duo cetera ſūt cōmunia. Dicit ḡ: Scio
.i. approbo/ d Opera tua/ ſpūalia. e Et laborē tuū:
corpalē. ſ. tribulationē. f Et patiētiā tuā. i. longanimitatē
qua dilatū p̄miū ſine murmuratione expectās. Ecce tria q̄ ꝑ/
tinent ad bonum. g Et qꝛ nō potes ſuſtinere malos.
Exo. xxij. c. Maleficos nō patieris viuere. Cōtra Aug⁹. Bo/
nus nō fuit q̄ malos ſuſtinere nō nouit. Item Matth. xiij. d.
Sinite vtraq̄ creſcere vſq̄ ad meſſē. Solutio. Suſtinere ma
los inquātū malos/ h nūq̄ eſt bonū: qꝛ ſuſtineretur malicia: ſed
ſuſtinere malos. i. iurias a malis illatas/ h eſt bonū: ꝛ ſic loq̄/
tur Aug⁹. Item ſunt quidam mali qui intendunt et laborant
alios facere quales ipſi ſunt: ſicut hȩretici: ꝛ de his loquitur
Exo. Sunt et alij mali qui non intendūt ſuā maliciā multipli/
care: et de illis loquitur Matth. xiij. h Et temptaſti eos
qui ſe dicūt ap̄los eſſe ꝛ nō ſunt. i. ꝑ ſpiritū diſcretiōis
quem habebas cognouiſti q̄ ſunt veri ꝛ qui nō veri apoſtoli:
ſm̄ illud. j. Joh. iiij. a. Nolite credere omni ſpiritui: ſed pro/
bate ſi ſpūs ex deo ſint. i Et inueniſti eos mēdaces:
in p̄dicatiōe ꝛ in vita: qꝛ dicūt ſe bonos: ſm̄ illud. j. Joh. j. d.
Si dixerim⁹ qm̄ nō peccauim⁹/ mendacem facimus eū: ꝛ ver
bum eius nō eſt in nobis. k Et patientiā habes. i. mala
tibi ab eis illata ſuſtines patienť. Et ſic differt hoc verbū a p̄/
miſſo: quia ꝑus diciť patiētia longanimitas i expectādo p̄mi/
um: modo diciť patientia ipſa voluntaria ſuſtentatio tribula/
tionis. Ecce tria quȩ pertinēt ad odium mali. Sed quia parū
eſſet ſi non ꝓpter dominū ſuſtineret: Hȩc eſt em̄ ſalſa cū qua
comediť cibus tribulationis vel temptationis: ꝛ tunc mirabili
Pſ.4. ter impinguat animā ꝛ dilatat. Pſ. In tribulatione dilataſti
mihi. Un̄ ſeqť hic: l Et ſuſtinuiſti ꝓpter nomē meū:
vt inuocareť ſup te. Hiere. xiiij. b. Et nomē tuū inuocatū eſt
ſup nos. Item vt in te cōfirmareť. Matth. vj. b. Sanctificeť
nomen tuum. Luc. vj. d. Beati eritis cū vos oderint homi/
nes: ꝛ cum ſeparauerunt vos ꝛ exprobrauerint ꝛ eiecerint no/

men veſtrum tanq̄ malū ꝓpter filiū hominis. Ecce finis bo/
nus operis ꝛ laboris. m Et non defeciſti: fractus in tri/
bulationibus: ſ. ꝗ vſq̄ ad finē ꝑſeueraſti: ſicut ille in cui⁹ ꝑſo/
na loquiť Hiere. xx. c. Defeci ferre non ſuſtinens: Ecce perſe/
uerantia: et hȩc duo ſūt cōmunia. n Sed habeo. Poſtq̄
cōmēdauit

ptaſti eos qui ſe dicūt apoſto
i los eſſe ꝛ nō ſūt/ ꝛ iuēniſti eoſ
k mēdaces. Et patiētiā habes
l et ſuſtinuiſti propter nomen
m n meū ꝛ nō defeciſti. Sꝫ habeo

Moraliter Moraliť: c Scio
opa tua. i. approbo
opera tua laborioſa.
De bonis h dr̄ q̄ ſciē
teſ illō Job. v. b. Hō
naſciť ad laborē: vo/
lūt cōtinue opari: Et
eſt ꝯ ocioſos. Un̄ Eccl̄i. vij. b. Nō oderis laborioſa opa: ꝛ ru/
ſticationē creatā ab altiſſimo: qꝛ. ij. Theſſal. iij. c. Qui nō la/
borat nō māducet. ij. Timoth. ij. a. Laborātē agricolā opor/
tet primū ꝑcipere de fructibus. Uel ſcio. i. video: Et eſt ꝯtra
male opantes: q̄r opa videt ꝛ nō approbat: etſi ipſi deū latere
credāt multa. Un̄ Eccl̄i. xxiij. c. Omnis hō q̄ trāſgrediť lectū
ſuū/ cōtemnēs i aiaꝫ ſuā: ꝛ dicēs q̄s me videt/ tenebrȩ circūdāt
me ꝛ parietes cooperiūt me: ꝛ nemo circūſpicit me quē vere/
or: delictorū meorū nō memorabiť altiſſimus: et nō intelligit
qm̄ omnia videt oculus illius. f Et patientiā: Cōtra mul
tos qui ſi ſtatim qd̄ petunt nō impetrāt/ murmurant ꝛ impati
entes ſunt. In q̄r ꝑſona loquēs beat⁹ Bern̄. dicit: Quotidie
oro ꝛ nullū fructū orationis meȩ ꝑcipio: ſed ſicut accedo ad il/
lum/ ſic recedo. Nemo mihi reſpōdet/ nemo mihi loquiť/ ne/
mo quippiā donat: ꝛ ſic incaſſum laborare videor. Sic loquiť
humana ſtulticia/ nō attēdēs quid veritas dicit Joh. xiiij. b. Marci. xi. c.
Amen amen dico vobis: quicquid orantes petitis credite: qꝛ
accipietis ꝛ fiet vobis. Unde Eccl̄i. ij. a. In dolore ſuſtine: ꝛ i
humilitate tua patiētiā habe. Et in eodem. Uȩ his qui ꝑdide Eccl̄i. 2. c.
runt ſuſtinentiā. g Et qꝛ nō potes ſuſtinere malos.
Hic commendať ȥelus: qꝛ ſicut dicit Beda/ lupus inter oues
nō bene ꝯuerſať. Eccl̄i. xiij. c. Sic cōmunicabit lup⁹ agno ali/
q̄n: ſic pctōr iuſto. Et hoc ē ꝯtra multos q̄ ſubditos malos nō
corrigūt/ ſed diſſimulando p̄tereūt/ ne eos offendāt: nō atten/
dentes qꝫ heli bon⁹ ſacerdos fuit/ ꝛ tn̄ damnat⁹ ꝓpter filios ſu
os quos corripere noluit/ ſicut dicit Glo. ſup illud. j. eodem:
Sed hoc habes bonū ꝛc. Hoc eſt etiā ꝯtra multos: qui
mala q̄ vidēt ꝛ ſciūt i ſocijs ſuis vel famulis/ p̄tereunt ꝛ diſſi/
mulāt: vt eoꝝ fauorē acquirāt: vel qꝛ ꝓximi ſūt ꝛ eos diligūt
carnaliter/ nō attendētes qꝫ angelus voluit moyſen interficere:
qꝛ ſephorā vxorē ſuā cū filijs icircūciſis ducebat ſecū miſſus
a dn̄o i diuerſorio. Exo. iiij. f. Itē h ē ꝯ illos q̄ p̄ verecūdia nō
audēt ſe ab excōicatis ſegregare vel nno audent dimittere/ q̄n
ſalutēt eos. Un̄ Eccl̄i. xx. c. Eſt q̄ ꝑdet animā ſuā p̄ cōfuſione:
ꝛ ab imprudenti ꝑſona ꝑdet eā. h Et tēptaſti eos qui ſe
dicūt ap̄los eſſe ꝛ nō ſunt. i. boni nūciatores cū adulan/
do ꝑ exq̄ſitos rumores bonos decipiūt. Hoc ē ꝯtra multos:
q̄ ſtatim q̄cquid eis diciť/ ſine examine ꝛ diſcuſſione rōnis cre
dūt: De q̄bus Eccl̄i. xix. a. Qui cito credit leuis ē corde. Ta/
les q̄ de abſentib⁹ retrorſum loquunť/ temptādi ſunt. i. ꝓban/
di: ſi vera ſūt q̄ dicūt: ꝛ maxime hoc debet facere p̄latus. Ci/
to em̄ nō debet credere mala de ſubditis. Unde Hiere. vj. g.
Probatorem dedi te in ꝑp̄lo meo. Hoc eſt cōtra illos q̄ in ſa/
cra ſcriptura adducūt ſophiſmata: ꝛ ſm̄ ea ꝓcedunt neſciētes
textū. Hi ſunt temptādi. i. ꝑ veritatē textus retundendi: ſicut
ꝑ lapidem tēptať auruꝫ ſi ſit bonū. Unde Eccl̄i. vj. c. Et qua/
ſi lapidis virtus probatio erit in illis l Et ſuſtinuiſti ꝓ/
pter nomē meum. Hoc eſt contra martyres mundi: q̄ mul
ta et infinita ſupplicia ſuſtinent propter mundū. Unde Sap.
v. b. Ambulauim⁹ vias difficiles. Et Eccl̄i. xxj. b. Uia peccā/
tium cōplantata eſt lapidib⁹. n Et non defeciſti: qꝛ Lu/
cȩ. ix. g. Nemo mittens manū ad aratruꝫ et reſpiciens retro:
aptus eſt regno dei: Et hoc feciſti. ſ. ꝑſeueraſti: ne tibi diceretur
illud Lucȩ. xiiij. f. Hic homo cȩpit ȩdificare et non potuit cō
ſūmare. o Sed habeo aduerſum te pauca ꝛc. Hoc
diciť contra illos qui in principio cōuerſionis ſuȩ feruentes fu
erunt: ſed tandem ſucceſſu temporis tepuerunt ꝛ frigidi facti

 ✱ ſunt. Iſti ſunt

ꝯ cōmēdauit ī eo bona/ꝯuertit ſe ad īcrepādū mala q̄ ī eo nouit/ dicēs: Sꝫ habeo/q̄ſi ita vt dixi es cōmēdabilis: Sꝫ/tn̄/habeo aduerſū te pauca. Et q̄: a Qꝛ charitatē tuā pri mā dereliq̄ſti. Charitatē dico tuā.i.ī tuiſ reliq̄ſti.q.d.qꝛ tui ſbditi nō ſūt ita feruētes ⁊ charitatiui ſicꝰ priꝰ fuerāt. Nec ſine cā

pctā vel negligentia ꝑſī imputant ꝑlato: qꝛ eos debet animare ⁊ viuificare in bono/ſicut gallina pullos. Uel charitatē tuā p̄mā: quā priꝰ in p̄dicando habuiſti: b Dereliq̄ſti/ vidēs ꝙ nō ꝓficereſ.

B 50.diſ.c.qꝛ ſanctitaſ tua.c.dño De pe.diſ.i.c.ꝗ arbitrant.c.miror.

ī.3.a.

a aduerſū te pauca/ꝙ charitatē tuā primā dereliq̄ſti. Me-
b c moꝛ eſto itaqꝫ vnde excideris:
d e f ⁊ āge penitentiā: ⁊ primā opera
g fac. Sin āūt venio tibi ⁊ mo-
h uēbo cādelabrū tuū de loco
i k ſuo: niſi penitētiam egeris.
l m Sēd hōc habes quia odiſti
n o factā nicolaitaruꝫ que et ego
p q odi. Qui hābet aures āudiē-
r s di āudiat q̄d ſpūs dicāt eccle-
t v ſijs. Uincēti dabō edēre d li-

c Memoꝛ eſto. Tertia pars in qua monet illū: vt ꝑ penitētiā reuertaſ. Et qꝛ bona vita p̄terita a qua declinauit homo aliq̄n cauſa ē cōpunctiōis: ꝓpt̄ hoc recordaſ ei bona que priꝰ fecit dicēs: Memoꝛ eſto itaqꝫ. Quia ſic feciſti vt diximꝰ: iō memoꝛ eſto/ d Uñ excideris. Unde Eccl.xj.c. In die maloꝝ ne immemoꝛ ſis bonoꝝ.i. in ſtatu peccati memoꝛ ſis gratie ⁊ miſericordie dei/ne deſperes: ſed ſpem habeas reuertendi. Simile. Eſa.lj.a. Attēdite ad petram vnde exciſi eſtis: ⁊ ad cauernā laci de qua p̄ciſi eſtis. e Et age penitētiā. de negligētia. De Matth.iij.a.ſumptum eſt. f Et prima opera fac. Unde Eccl.xj.c. Confide in deo ⁊ mane in loco tuo. Et eſt hic argumentū ꝙ penitētia reſtituit ablata: ⁊ in tāta gratia reſurgit homo. g Sin aūt. Quarta pars vbi cōminaſ/niſi redierit dicēs: Sin aūt.i.ſi nō redierit. h Mouebo cādelabrū tuū de loco ſuo.i.eccleſiā tuā a te auferā: qui es loco eccl'ie in quo ipſa debet conſeruari: ⁊ ſic intelligiſ de motu locali.i.de vno in alterum. Uel mouebo candelabrū.i.gratiā a te auferam: ⁊ tūc intelligiſ de motu alteratiuo.i.de bono ī malū. Et hoc faciā/ i Niſi penitētiam egeris. Ecce ſpes. Nullus eñ deſperare debet qui voluerit penitere. k Sed hoc habes. Quinta ꝑs vbi oſtendit/ꝙ de facili poteſt ſi vult cōuerti. Unde dicit: Niſi penitētiā egeris: mouebo cādelabrum: ſed ad facile penitendum l Hoc habes/bonum/qꝛ odiſti facta nicolaitaꝝ: que ⁊ ego odi. Iſte fuit vnꝰ d ſeptē primis diaconibꝰ: ſicut legiſ Act. vj.b. qui redibat ad vxorem ab apoſtolis reprobatus: quia cōmunitatem mulierū et comeſtionē idolothitaꝝ p̄dicauit: et multa alia mala/ſicut dicit hic Glo.

Moraliter ✱ ſūt. Iſti ſūt q̄ poſſūt dicere illud Job.xxix.a. Quis mihi tribuat vt ſim iuxta mēſes p̄ſtinos ſm̄ dies q̄bꝰ deꝰ cuſtodiebat me: q̄n ſplēdebat lucerna eiꝰ ſup caput meū: ⁊ ad lumē eiꝰ ambulabā in tenebris. Hos reuocat dñs ad ſtatū p̄orē ꝑ bonoꝝ operū q̄ priꝰ fecerūt recordationē: vt ſic q̄ ab illis receſſerunt erubeſcebāt. Uñ dicit: Memoꝛ eſto ⁊c̄. Itē ꝑ cōminationē: vt ſic ſaltē penā timeāt. Uñ dic̄ Sin aūt veniā. Sꝫ ne ipſi deſperēt de reditu/ꝯſolaſ eos dñs reducēdo ad memoriā bona opa q̄ ipſi adhuc habēt. Uñ dic̄: k Sꝫ hoc habes ⁊c̄. Hec altercatio eſt ī corde hoīs: q̄n dñs facit illō qͦ dicit/

Ps̄.49. Ps̄. Arguā te ⁊ ſtatuā ꝯ faciem tuā. m Facta nicolaitarū. Multi clericoꝝ hodie adhuc ſūt de ſecta nicolaitarū: qui turpiter in luxurijs ſe effundunt: omnes feminas cōmunicantes ⁊ corrūpentes: etſi actu nō poſſunt: tamē volūtate ⁊ deſiderio. Unde Hiere.ij.e. Onager aſſuetus in ſolitudine: in deſiderio anime ſue attraxit ventū amoris ſui: nullꝰ auertet eā. Et Hiere.v.c. Equi amatores in feminas: ⁊ qͦ plus eſt/emiſſarij facti ſunt. Sicut eñ equus vnꝰ magnus aliq̄n eſt in vna villa: ⁊ ſeruaſ ad impregnādas multas equas/et dicitur emiſſarius: Sic aliquādo contingit ꝙ vnus clericus qui eſt in vna villa vult nō impregnare/ſed abuti omnibꝰ mulieribus q̄ ſunt in illa parochia. Quid eſt aliud iſte/q̄ꝫ emiſſarius. Et bene cōpetit eis interp̄tatio noīs nicolai: qͦ interp̄taſ ꝑpl'us ſtultus ⁊ talis fatuiſſimus eſt: ⁊ ſi modo nō aduertat/ſed tunc aduertet ⁊ dolebit q̄n veniet illud tp̄s/d quo dicit Eſa.xxxij.a. Nō vocabiſ vltra is qui īſipiēs eſt/princeps: neqꝫ fraudulentꝰ appellabaſ maioꝛ. Modo forſitan eſt aliquis talis princeps et

maioꝛ in aliqua eccleſia/quia ꝑlatꝰ vel curatus: ſed aliquādo cū doloꝛe auferet. Et ex h̄ accidit ꝙ nolūt vt ſuoꝝ ſubditoꝝ cōfeſſiones ab alijs q̄ poſſent eis cōſulere vel retrahere a malis audiant: ne eoꝝ opera ſceleratiſſima aliquatenꝰ cognoſcātur. De talibꝰ d̄r Eccl.l.d. Stultꝰ ꝑpl's q̄ habitat ī ſichimis.

Et bene cōuenit talibus alia interpretatio que eſt/effluēs vl' effluxio: Ipſi eñ ſic effluunt in omne flagitiū et pctm̄. Et de his dic̄ Geñ. Erat eis ꝓculdubio meliꝰ in humili gradu fidelis ppl'i ſaluari: q̄ꝫ in tali ſublimitate ⁊ deteriꝰ viuere: ⁊ diſtrictiꝰ iudicari. Nūc autē libertatē in qua vocati ſunt: in occaſionē videnſ dediſſe carnis: abſtinētes quidē a remedio nuptiali: ī omne deinceps flagitium confluentes. Unde Geñ.xlix.a. Ruben effuſus es ſicut aqua/ne creſcas. n Qui habet aures ⁊c̄. Secunda pars huiꝰ ptis: vbi poſita intentione ſpāli in qua ſpecialiter locutus eſt illi epiſcopo epheſioꝝ/ponit generalē intentionē in qua ad oēs eccleſias loquiſ/dicēſ: Qui habes aures exteriores o Audiēdi/interius. p Audiat/per effectum et obedientiam. Et notanſ hic tria: quia auris exterioꝛ debet accōmodari verbo: ex cuiꝰ ſono paſciſ/⁊ ſi nō ſatiaſ. Eccl.j.b. Non ſatiaſ oculꝰ viſu: nec auris auditu. Item auris interioꝛ debet dari verbo: vt ex x̄bi ītellectu illuſtreſ. Uñ Job.xij.b. Nōne auris interioꝛ.ſ. ītellectꝰ verba dijudicat. Et tertio dic̄ audiat: qꝛ debet vterqꝫ auditꝰ ī opꝰ trāſformari. q Quid ſpiritus.i. tota trinitas. Joh.iiij.d. Spiritus eſt deus. r Dicat eccleſijs. Per hoc ꝙ dic̄ pluraliſ eccleſijs: patet ꝙ non ſolū illi epiſcopo loquiſ: ſed oībꝰ eccleſiarū ꝑlatis: ſm̄ illud Marci.xiij.d. Qͦ vni dico/oībꝰ dico. Hec ꝑs diuidiſ ī duas ptes. In p̄ma generaliſ inuitat oēs eccleſias: ibi: Qui habet aures ⁊c̄. In ſecūda ꝓmittit generalē remunerationē et ēťnā refectionē: ibi: Uincenti. Notandū eſt/qꝛ qui vincit/pugnat/pugnās vero eſurit/⁊ ſitit victoriam: que eſt iuſticia. Unde bene promittitur tali ſaturitas/cum dicitur: Dabo edere ⁊c̄. Matth.v.a. Beati qui eſuriunt et ſitiunt iuſticiam: q̄m ipſi ſatiabunſ. s Uincenti/vniuerſaliter/quo ad tempus/⁊ numerū vincendoꝝ. Quo ad tēpus vt ſemꝑ vincat ⁊ ꝑſeuerant. Itē quo ad numerū vincendoꝝ/vt vincat oīa q̄ ſūt vincenda: mundū.ſ.carnē ⁊ diabolū. Hec ſunt regna q̄ per fidē vicerunt ſancti. Heb.xj.f. t Dabo gratis: Et hoc dicitur habito reſpectu ad radicem meriti ⁊ nō ad merita. Radix eñ meriti q̄ eſt gratia/gratiſ eſt nobis a deo collata. Uñ Ps̄. Miſericordia eius p̄ueniet me. Uel dabo/in hoc notaſ ꝙ ſupra merita remunerabit. Luce.vj.f. Menſurā bonā ⁊ ꝯfertā et coagitatā ⁊ ſupeffluentē dabunt in ſinū veſtrū. De hoc habes ſatis in ſecūda Canonica iohānis ſup illō x̄bū: Sed vt mercedē plenā recipiatis. Uincenti/ergo dabo/Et q̄d: v Edere de ligno vite.i. ſatiaboꝛ de iocūda dei ⁊ hominis chriſti viſione: qui ſe fecit lignū vt eſſet materia illius ignis: de quo legiſ Luce.xij.f. Ignē veni mittere in terrā: ⁊ q̄d volo niſi vt accendaſ. Hoc eſt lignū quod p̄ciſum fuit ⁊ cōbuſtum ī morte eiꝰ: vt citiꝰ in nobis accēderet ignē charitatis. Ps̄. In ſole poſuit tabernaculū ſuum. Sed iteꝝ frondiut in reſurrectiōe. Unde Job.xiiij.b. Lignū habet ſpem/ſi p̄ciſum fuerit: rurſū virescit ⁊ rami eius pullulāt: ſi ſenuerit in terra radix eiꝰ/⁊ in puluere emoꝛtuus fuerit truncꝰ illius/ad odoꝛem aque germinabit: et faciet comā velut cum primum plantatū eſt. Hoc eſt lignum de quo hieruſalem.i. eccleſia edificaſ vt ciuitas: quia ē fundamentum eccleſie ꝓut nobis datus eſt in exemplum paupertatis/abiectionis ⁊ vilitatis. Item eſt paries ꝑ collationem donoꝛum. Ps̄. Dedit dona hominibus. Item eſt tectum inquantum conſeruat nos in bono et perficit.j. Petri. vlt.c. Ipſe perficiet confirmabit ſolidabitqꝫ. Hoc maxime faciet dominus in futuro. Uel in preſenti: quando iam fideles ſuos paſcit ⁊ potat coꝛpoꝛe et ſanguine ſuo in ſacramento altaris.

Luc.13.a. 24.q.3.c.

Ad literā

Ps̄.58.

2.Job.c.

Ps̄.18.

Ps̄.67.

ꝯ Qͦ eſt in paradiſo

¶ a Quod eſt in paradiſo dei mei.i.in eccleſia militante: qꝛ per preſentiam corporalem eſt in conſecratione altaris/et per preſentiam ſpiritualem qua deus vbiqꝫ eſt: et per conſeruationem: Unde Matth. vlti.d. Uobiſcum ſum vſqꝫ ad conſūmationem ſeculi. Et hec dicit paradiſus: quia ē hortus deliciarum. Unde Prouerb.viij.d. Delitie mee eſſe cū filijs hominū. Uel in paradiſo dei mei: h̄ eſt in eccleſia triumphā ti: vbi ipſe eſt per manifeſtationem et apertam viſionē: ꝛ reuelatam faciem. Et notādum eſt hic/vt cōiter ſciatur/ꝙ in omnibus partibus in qui bus loquit̄ ad epiſcopos: ſemper p̄mittit titulum eius qui loquit̄: q̄ ꝯuenit ꝛ r̄ndet admonitioni ſequēti. Uñ hoc qđ dixit: Qui tenet ſeptē ſtellas: p̄ quas ḡ ibi poſita fuerūt: r̄ndet quas ḡ dicta ſūt illi epiſcopo. Qui tenet/vt ꝑmoueat: hoc ꝑtinet ad cōmēdationē de q̄ dixit: ibi: Scio opa tua ꝙ dic: Septē ſtellas: hoc r̄ndet increpatiōi/de qua ibi: Sed habeo. Itē ꝙ dicit: In dextera ſua: h̄ r̄ndet admonitiōi: de qua ibi: Memor eſto. Itē ꝙ dicit: Qui ambulat: h̄ r̄ndet comminatiōi: de qua dixit: ibi: Sin aūt/Et ꝙ dicit: In medio ſeptē: h̄ r̄ndet facilitati cōuerſiōis: ibi: Sꝫ hoc habes bonū ꝛc. Et ſic q̄ſi icipiet loq̄ ad quēlibet epiſcopū/poterit ꝑpēdi in titulo loquētis q̄cq̄d epō eſt dictur᷒. Seq̄t: b

Et angelo ſmyrne. Hec ſecūda ps capituli/ſic p̄ma diuidit̄ in duas: qꝛ primo inſinuat ſpecialem intentionem: ſecūdo generalem: ibi: Qui habet aures ꝛc. In prima parte in qua loquit̄ ſpecialiter ad angelum hui᷒ eccleſie: ſic procedit: Quia p̄mo ponit titulū loquētis: Secūdo ſubdit correctionē illius epiſcopi: in qua quattuor cōtinent̄. Primo em̄ commēdat ipſum: ibi: Scio tribulationē tuam. Secundo ꝑnunciat ei tribulationes futuras: ibi: Nihil horum ꝛc. Tertio ad perſeuerantiam ꝛ patientiam eum inuitat: ibi: Eſto fidelis. Quarto ꝑmittit coronā ſi ſic fecerit: ibi: Et dabo tibi ꝛc. His autem omnibus p̄mittit titulū loquentis: in quo ponit quattuor correſpondentia illis quattuor que ſunt in correctione. Unde: Hec dicit primus. Hoc dicit/ne hic epiſcopus cōmendatus ab ipſo ſupbiret/ꝙ ita eum cōmendat: ꝙ in nullo arguit. Unde dicit ſe primū: vt ipſo cōſiderato/non ſuperbiat iſte de bonis ſuis. Unde hoc reſpondet cōmendationi que hic ponitur: Scio tribulationem. Item dicit ſecundo/Nouiſſimus: ne ille de tribulationib᷒ ſuis miret̄: qꝛ maiores ſuſtinuit dominus. Unde hoc reſpondet ei parti in qua tribulationes futuras p̄nunciat: ibi: Nihil horum ꝛc. Tertio dicit: Qui fuit mortu᷒: vbi patientiſſimus fuit tā ꝙ̄ ouis ad occiſionē ductus. Et hoc reſpōdet ei parti: in qua ad patientiam ꝛ perſeuerantiam inuitat: ibi: Eſto fidelis. Quarto dicit in titulo. Et viuit: vnde poteſt retribuere ſm̄ opera. Et hoc reſpondet illi parti: in qua promittit coronam: ibi: Et dabo. Dicit ergo: Et angelo ſmyrne eccleſie ſcribe. Scut per p̄cedentem ſtatus eccleſie in tempore apoſtolorum deſignat̄/vt ſupra dictum eſt: ſic per hunc angelum ſtatus ipſius eccleſie in tēpore martyrum: vbi multas tribulationes paſſi fuerūt ſancti. Uñ ſmyrna interꝑtat̄ quaſi myrrha vel canticum. Hoc aūt bene fuit in martyribus: qui in cordibus ſuis cantabant dn̄o canticū letitie ſpiritualis: et tñ erāt in myrrha.i.in amaritudine pene corporalis. Et bñ ſmyrna quaſi myrrha vel cāticū: qꝛ p̄ letitiā mētis ſupabant afflictionē corporis. Et ad litteram in ciuitate illa ſmyrna/facta fuit ſtrages magna diſcipulorum iohannis. Fuit ergo hoc canticum confeſſio fidei inter tormenta. Eſa.xxvij.a. Uinea meri cātabit ei: ego dominus qui ſeruo eam. Et Eſa.v.a. Cantabo dilecto meo canticum patruelis mei vinee ſue. c Scribe: dixi/et quid: Hoc.ſ. Hec dicit primus: a quo.ſ.oia: et nouiſſim᷒ ad quem et in quē omia. Per hoc excludit̄ hereſis arriana: q̄ chriſtū dicebat puram eſſe creaturā: et ex tempore in mundo habitaſſe. d Qui fuit mortu᷒ et viuit.q.d.ne deficiatis vos in tribulationibus: qꝛ ego qui tantus ſum: mortuus ſum pro vobis/ꝛ reſurrexi: qđ et vos ſperare debet̄/vt dicit Glo. Et hic excluditur hereſis manichei: qui dicebat chriſtum nec vere fuiſſe natū: nec vere fuiſſe mortuum: nec vere reſurrexiſſe. Tria dixit: p̄ que oſtēdit tria que in martyrio exigūt̄: Cauſa vt ꝑpter deum patiat̄: pena ꝛ conſcientia. Idcirco ponens cauſam dicit: Primus: Ecce cauſa efficiens. Nouiſſimus. Ecce cauſa finalis.qꝛ Ecci.xliij.d Conſūmatio ſermonum ipſe eſt. Itē pena/cum dicit: Qui fuit mortuus. Non miremini ergo ſi adhuc mortales cum ſitis oportet vos proximo mori. Item conſcientia: Unde dicit: Et viuit: ſic et vos vita gratie viuere oportet in mente ad hoc ꝙ vobis proficiat tribulatio corporalis. Uel cum dicit: Qui fuit mortuus: Ecce cauſa formalis vel exemplaris.j. Petri.ij.d. Chriſtus paſſus eſt pro nobis: vobis relinquens exemplum/vt ſequamini veſtigia eius. Et viuit: Ecce conſolatio. Iob.xiiij.c. Quia ego viuo et vos viuetis. Ioh.vj.f. Sicut miſit me viuēs pater/et ego viuo ꝑpter patrem: et qui manducat me ipſe viuet ꝑpter me. e Scio. Hic cōmēdat eum a tribulatione. Primo exteriori. Secūdo iteriori.ſ.a ſpirituali p̄uptate: ibi: Et paupertatem. Tertio a ſpiritualib᷒ diuitijs: ibi: Sed diues es.ſ.a virtutibus. Quarto a patientia opprobriorū: qđ eſt maius ꝙ̄ pati tribulationes: ibi: Et blaſphemaris. Dicit ergo. Scio: et ſi neſcire videar: Scio tamen: quia ſentio quaſi pondus ſubleuando. Aliter em̄ tu non poſſes ſuſtinere. Ps. Cum ipſo ſum in tribulatione. Eſa.xliij.a. Cum tranſieris per aquas tecū ero: et flumina nō operient te: cum ambulaueris in igne nō cōbureris: et flamma nō ardebit in te: quia ego dn̄s de᷒ tu᷒ ſanct᷒ iſrael. f Tribulationē/occiſionē.ſ. meorū martyrū: q̄ ſūt in tua eccleſia. g Tuā/p̄ cōpaſſionē. Ul' Tuā/q̄ tibi cōpetit ex natura corrupta. Iob.xiiij.a. Homo nat᷒ de muliere/breui viuēs tempore/replet̄ multis miſerijs. Uel tuā/que tibi cōpetit ex gr̄a: qꝛ quē diligit dn̄s corripit: et q̄ſi pr̄ i filio cōplacet ſibi. Prouer.iij.b. De hac martyrꝫ tribulatiōe fuit ꝑphetatū Hiere.xxv.g. Et erūt iterfecti dn̄i in die illa a ſūmo terre vſqꝫ ad ſummū eius: non plangent̄/neqꝫ colligent̄ neqꝫ ſepelient̄/in ſterquilinio ſup faciē terre iacebūt. h Et pauptatē tuā/ſpiritualē q̄ aſſimilaris deo. Utriqꝫ aūt ꝛ qui hic tribulat̄ corpaliter ꝑpt̄ iuſticiā: et q̄ paup eſt ſpiritu ꝑpter chriſtū.i.nō amāti diuitias/ꝑmittit̄ regnū celorū. Matth.v.a. Beati paupes ſpū: qm̄ ipſorū eſt regnū celorū. Et ibidē. Beati q̄ pſecutionē patiūt̄ ꝑpt̄ iuſticiā ꝛc. Ul' tribulationē dicit quo ad iiurias corpis: In corpore em̄ tribulant̄ iuſti et nō i aīa. Unde Iob.ij.b. Uerūtamē animā ei᷒ ſerua. Unde Hiere.xxx.a. Tempus tribulationis iacob: et ex ipſo ſaluabit̄. Et pauptatē: quo ad iniurias poſſeſſionū vel rex. Heb.x.g. Et rapinā bonorū veſtrorū cū gaudio ſuſcepiſtis.

¶ Blaſphemaris

b Angelo ſmyrne. Moralit̄: Angel᷒ ſmyrne debet eē qlibet iuſtus poſit᷒ in tribulatiōe: vt int̄ pl'ſuras amaritudinū cantet cātica leticie ꝑ ſpe remunerationis eterne. Iaco.j.a. Oē gaudiū exiſtimate fratres cū in varias tēptatiōes inciderītis. Ego ſum prim᷒ ꝛ nouiſſim᷒: q̄ fui mortu᷒. Uerba ſunt domini ad ingratos et laſciuos et voluptuoſos.q.d. dominus: Ego ꝑ te mortu᷒ fui: et tu laſciuus et ingrat᷒ es: et voluptates ſequeris et amplecteris. Propter qđ dicit apl's Col'.iij.a. Mortificate membra veſtra q̄ ſunt ſup terrā: fornicationē/immūdiciā/libidinē/cōcupiſcentiā malā: ꝛ auariciā q̄ eſt ſimulacrorꝫ ſeruitus. e Scio tribulationē tuā. Sed m'ltis poteſt dicere dn̄s/nō ſcio: qꝛ nullam pateris: Sicut illi de quibus dicit̄ Iob.xxj.a. Semen eorū ꝑmanet coram eis: propinquorum turba et nepotum in conſpectu eorum: dom᷒ eorū ſecure/ſunt et pacate/et nō eſt virga dei ſuper eos: Bos eorum concepit et non abortiuit: vacca peperit et non eſt priuata fetu ſuo. Unde qꝛ hi nullā tribulationē ſuſtinēt: in futuro audient: Luce.vj.d. Ue vobis diuitib᷒ qui habetis hic cōſolationem veſtrā

Moraliter

¶ b ¶Blaſphemaris: quo ad iniurias aīe.ij. Petri.ij.c. Hi que ignorant blaſphemātes in corruptione ſua peribūt. Sed dicet aliquis: Si hoc ſcis: quare ergo non ſuccurris nobis: Abacuk.j.d. Quare reſpicis contemptores et taces concul/cante impio iuſtiorem ſe? Reſpondet dñs: quia inde tibi ꝓue/nit magna vtilitas: plenitudo.ſ. diuitia/rum ſpiritualiū. Un/de dicit: a ¶Sed diues es.q.d. dixi te tribulari ⁊ homi/nem pauperem: ſed diues es: ſpiritua/libus diuitijs: ⁊ ſi non habeas ſtercora temporalium.j.Cor.j.a. In oībus diuites facti eſtis in illo in omni verbo ⁊ in om/ni ſciētia.j.Corinth.iij.d. Omnia veſtra ſunt.j.Corinth.vj.

Ps.48. b. Tanq̃ nihil habentes ⁊ omnia poſſidētes. Ps. Simul in vnum diues et pauper. Talis eſt religio chriſtiana: ⁊ tamen ſi ſis tantus/cum his omnibus opprobrijs patientiam habes. Unde ſequit: Et blaſphemaris. Non dicit blaſphemas: qr.j.Corinth.iiij.c. Blaſphemamur/⁊ obſecramus. c ¶Ab his qui ſe dicūt eſſe iudeos.i. filios abrae ad lrām. Iſti incitabāt gentes ad ꝑſecutionem chriſtianorum: Sicut patet Act.xvij.c.ꝙ iudei concitauerunt ciuitatem theſſalonicam ſcʒ contra paulū: et in beroa ſimiliter fecerunt idem: ſicut legit in eodem. Et in epheſo/ſicut legit Act.xix.d. Facta eſt autē in die illa turbatio nō minima de via domini. d ¶Dicūt/in/quā/ſed nō ſunt: quia opera abrae non faciūt. Joh.viij.e. Si filij abrae eſtis/opa abrae facite. Roma.ij.d. Nō enī q̇ in manifeſto iudeꝰ ē: neqʒ ī carne eſt circūciſio: ſed q̇ in abſcōdito iudeus eſt: ⁊ circumciſio cordis/nō littera ſed ſpiritu. e ¶Sʒ ſunt ſynagoga ſathane.i. brutorum ⁊ irrationabiliū con/gregatio.j.iij.b. De ſynagoga ſathane qui ſe dicūt iudeos ⁊ nō ſūt/ſed mentiunt. f ¶Nihil horū timeas ⁊c. Secūda pars: vbi ei tribulatiōes futuras ꝓnūciat. Dicit ergo: Nihil horū timeas q̄ paſſurꝰ es. Ecce tribulationū ꝓdictio: ⁊ re/fert ad illud quod dixit: nouiſſimus.q.d. ad me totū refer ⁊ cōpara: ⁊ leuiter ſuſtinebis: nec eos timebis. Eſa.lj.d. Quis tu vt timeas ab homine mortali ⁊ a filio hominis: qui quaſi fenū ita areſcet.j.Machab.ij.g. Et a xbis viri pctōris ne ti/mueritis: quia gloria eius ſtercus et vermis ē: Hodie extollit ⁊ cras nō inuenietur. Act.xx.e. Nihil horum vereor: nō em̄ fa/cio animam meam ꝑcioſiorem q̄ me. Querere poſſet ille: nū/quid ergo patiar? Huic autē ꝓpoſitioni reſpōdet dominꝰ/di/cens: g ¶Ecce/quaſi in breui erit hoc/ꝙ h ¶Diabolus ꝓ/miſſurus eſt/per membra ſua. ¶Aliquos ex vobis in carcerem.i. quamcūqʒ tribulationem. Et quia poſſet dice/re: Deus tu ſcis hoc: quare ergo permittis? Reſpondet dñs: hoc facio k ¶Ut teptemini.i. purgemini: vt ablata a vo/bis rubigine/puriſſimi exeatis de fornace tribulatiōis. Unde Prouerb.xxv.a. Aufer rubiginem de argēto: ⁊ egredietur vas puriſſimum. Uel aliter. Poſſet aliquis dicere: Si diabolus ī carcerem nos poteſt mittere: ergo poteſt cōterere nos. Pro/pter hoc reſpondet dominꝰ ꝙ nō poteſt: niſi quantū illi ꝑmit/titur. Hoc autem permittit dominus/vt illi probent ⁊ ꝓbati accipiant coronam vite quā repromiſit deus diligentibus ſe: Jaco.j.b. Unde dicit: Miſſurus eſt: permiſſiue: ⁊ hoc nō vt ipſe ꝑualeat: ſed vt vos temptemini. Unde Deut.xiij.a. Temptat vos dñs deus veſter: vt palā fiat vtrum diligatis eum an nō in toto corde et in tota anima veſtra. l ¶Et ha/

Ps.114. bebitis tribulationē. Ps. Tribulationē ⁊ dolorē inueni: ¶ Jugis enim here/

Moraliter * ſolationē vrām. a ¶Sʒ diues es ⁊c. etſi nō habeas agge/rē ſtercorꝝ ſicut ille d q̇ dicit Luce.xij.c. Sic ē oīs q̇ theſauri/ȥat ſibi: ⁊ nō eſt in deo diues. Sed quō eſt diues/qui eſt in fri/gore ⁊ nuditate et fame et ſiti: ſic apoſtolus.ij. Corinth.xj.f. Solutio. Quia non eſt in patria: ſed peregrinus eſt: vnde ſu/as diuitias h nō habet. Scdm Aug. Ibi diuitias colloca vbi patriā habes. Sicut aliq̇s mercator: etſi in terra hoſtili vadat vt pauper/nihilominus diues eſt in terra ꝓpria. Roma.viij.c.

a ſed diues es/ ⁊ blaſphemaris
b ab his qui ſe dicūnt iudeos
c eſſe ⁊ non ſunt: ſed ſūnt ſyna/
f goga ſathane. Nihil horum
timeas que paſſurus es. Ec/
g h ce miſſurus eſt diabolꝰ aliq̇s
i k ex vobis in carcerē vt tēmpte
l mini: ⁊ habebitis tribulationē

Spe diuites facti ſumꝰ ī illo. b ¶Blaſphemaris ab his qui ſe dicūt iudeos eſſe. Iſti ſūt decretiſte: q̇ dicūt ſe eſſe confitentes deo: quia dicūt ſe legem et euangelium ⁊ euange/licas et eccleſiaſticas inſtitutiones docere. Uerum quidem di/cunt: ſed nolūt eas tenere. Uñ ſupra eodē.a. dictū eſt: Qui te/net opere ſeptem ſtel/las in dextera.i. di/uerſas inſtitutiones ſanctorū patrum: q̇ ſunt illuminatio ec/cleſie: ⁊ hoc in dexte/ra.i. pro ſpe retribu/tionis ſuperne. Un/de bene ſequit: d ¶Et non ſunt: iudei.i. vere cōfitentes: ſʒ ſunt ſparciate qui ſe dicunt fratres iudeorꝝ.j.Machab.xij.a. Sparciate interptant expedite illumīati: ⁊ ſignificāt decreti/ſtas qui ad hoc illuminati ſunt ſciētia litterarꝝ dñi pape ⁊ con/ſtitutionū eccle/vt alios expediant: ⁊ ipſi aliqñ magis impe/diūt ꝑ dilationes falſas ⁊ exceptiones/⁊ falſas allegationes. Et notandū quidē qd legit in epl'a quā miſit ionathas ſum/mus ſacerdos ⁊ ceteri iudei ſparciatis fratribꝰ ſuis/poſt mul/tas cōuentiones eorꝝ et pactiones ad inuicem/dixit: Nos au/tem cū nullo horū indigeremus/habentes ſolatio libros ſan/ctos: q̇ ſunt in manibꝰ noſtris/maluimus mittere ad vos reno/uare fraternitatē et amicitiā: ne forte alieni efficeremur a vo/bis. Theologi em̄ ſi bene libros ſanctos tenerent in manibus .i. in operibꝰ/et eos bene intelligerent/ꝓculdubio decretiſtis nō indigerēt in vllo horū q̇ ꝑtinent ad cōſilia animarꝝ. Uñ et decreta ex ſacris libris theologie ſunt extracta. Sed hodie fit ecōuerſo: qm̄ nō ſolū decretiſte/ſed etiā legiſte/qd eſt abomi/nabilꝰ dicūt ſe nō indigere cōſilio theologorꝝ: imo qd deteri/us eſt/ꝓferūt ſe illis in cōſilijs aīarꝝ: ⁊ nō attendētes: immo ne/gligētes interiora q̄ magis curat deꝰ/ſm̄ ſua ſtatuta exteriora volūt iudicare de occultis: ⁊ ſic totū ꝑuertūt: qr ancillā domi/nari faciētes dñam eijciūt: cū ecōuerſo abraā de mādato dñi Gen.xxj.b. Gal.iiij.d. Eijce ancillā ⁊ filiū eiꝰ. Et ꝓculdubio euidēs ſignū ē h: qr ꝙ ipſi mō ancillā nō eijciūt: ⁊ oportet im/pleri ꝑceptū dñi d ea eijciēda: ꝙ ſaltē ī futuro eijciet ācilla cū filio ſuo. Quare aūt nō ſūt ipi iudei/ſubiūgit cauſā: e ¶Sed ſūt ſynagoga: qr congregant vt bruchꝰ vel locuſta in liti/bus et cauſis eccleſiarum. Et ad quid? Ut ibi ſint aduerſarij. Et ꝓpter hoc bene ſequit: g ¶Sathane: q̇ interptat aduer/ſarius: Et ſi ſathan tollat: nūqʒ vnum denariū lucrabunt. Et de quibuſdā eorum valde mirabile eſt: quia etſi ſibi inuicē ad/uerſent in publico: tamen conſentiūt in occulto: vt perficiant ſimulationē: ⁊ ex vtraqʒ pte litigātiū aliq̇d habeāt. Sūt em̄ in lucro ſocij aliqñ: q̇ in cauſa ſunt oppoſiti: et ſic ſepiſſime decli/nāt a vero: male interptātes illd Matth.v.d. Eſto cōſentiēs aduerſario tuo. Et de talibꝰ dic Job.xxiiij.c. Perfodiūt ī te/nebris domos.ſ. pauperꝝ.i. in occulto ſibi inuicē cōſentiūt/de/clinādo a xpo: et ſic ad litē paupes q̇s ipi debuerūt tueri: amit/tūt domos ſuas ſicut in die cōdixerāt ſibi faciēdū: qr cōdicūt ſibi anq̄ʒ ad diē veniāt: ꝙ ſic faciēt ī die. Et de illis dicit aplſ .j.Cor.vj.b. Quare nō magꝭ iniuriā accipitꝭ: quare nō magꝭ fraudē patimini? Sed vos īiuriā facitis ⁊ fraudatis. g ¶Ec/ce miſſurus eſt de vobis in carcerē. Hoc fuit ꝑdictū de quibuſdā monachorū eccleſijs: qd iā ꝓ magna pte imple/tū eſt: que ſunt in carcere obligationis debitorū. Luce.xiij.d. Hāc aūt filiā abrae quā allegauit ſathanas decē ⁊ octo ānis: nonne oportuit abſolui a vinculo iſto? iiij. Reg.xxv.b. Rex babylonis locutꝰ iudicia cū ſedechia/excoulauit eū: ⁊ vinxit ca/tenis. Sedechias interptat iuſtificans dñm: ⁊ ſignificat mo/nachos: q̇ iuſtificationes dñi ſemꝑ debēt ſeruare ⁊ requirere. Uñ aūt rex babylōis.i. cupiditas mūdi loquit iudicia cū iſtis .i. ꝓpter cupiditatē mūdi: trahūt ⁊ trahūt ad cauſas ⁊ iudicia: vt multa habeāt. Uñ dicit: ꝙ h factū fuit in reblatha: q̇ inter/ptat multa hec: qr tūc eruunt eis interiores oculi: q̇bus debe/rent ſpūalia videre: Et vinciūt catenis argenteis: qr cū alios volūt depdari: frequēter ⁊ ipi ab alijs depdant. Et qd ſequit ex hoc/oſtēdit dicēs: k ¶Ut temptemini.i. deſpectui habe/
* amini: vt dicit Glo.

☞ Jugis enī hereditas eccl'ię ē tribulatio. Joh.xvij.g. In mūdo preſſuram habebitis: in me autem pacem. a Diebus decem.i.ſub decem principibus romanis: qui ſignificantur per beſtiam habentem cornua decem: Dan.vij.b. Item tempore decem paparum poſt clementem. Vel decem.i.multis. Simi le Geñ.xxxj.a. Mutauit mercedem meam iam decem vicibus. Et Job.xix.a. En decies confundis me. Vel decem diebus.i.propter decem dies.i.ꝓpter

a b diebꝰ decē. Eſtō fidelis vſqȝ
c d ad mortē: ⁊ dabo tibi coronā
e vitę. Qui hȝ aures audiendi
audiat q̇d ſpūs dicat eccl'ijs.

f g Qui vicerit: nō lędet a morte ſecunda.
h Et angelo pgami
i eccleſię ſcribe: Hęc dicit q̇ ha
k bet rhōphęā ex vtrāqȝ pte acu

completionem decem mandatorum: ⁊ ſic ablatiuus eſt cauſalis. Vel decem diebꝰ.i.q̄diu erit impletio decem dierū.i. decem mandatorum: ⁊ hoc erit vſqȝ in finem ſeculi: ⁊ ſic ablatiuus notat concomitantiam. Vel decem diebꝰ.i.ꝓpter decem tribulationes eccleſię: Una ſub iudeis: ſecunda ſub gentibus: tertia ſub apertis hereticis: quarta ſub occultis ⁊ latentibus: quinta ſub falſis chriſtianis / apparentibus tamen bonis: ſexta ſub apte malis chriſtianis: ſeptima ſub antichriſto: tres alię ſūt ſub mundo / carne ⁊ diabolo. Vel decem diebꝰ.i.toto tempore huius vitę: in quo p ſeptem dies eccleſia pugnat cōtra tria vitia: auariciā.ſ.diuitiarū: vanam gloriā / dignitatē / cupiditatem: voluptatē. Ultimo mō exponit Glo. b Eſto fidelis. Tertia pars in qua ad patientiam inuitat eccleſiā dicens: Eſto fidelis: in fide / vt eam nō deſeras. Vel fidelis / a fidelitate quā deo ꝓmiſiſti: quādo fedus iniſti cū eo in baptiſmo vt ꝓ eo pugnes fideliter. c Uſqȝ ad mortē. Eccl. iiij.d. Uſqȝ ad mortē certa ꝓ iuſticia. Unde Leuit.iij.c. Dominus p̄cepit ſibi caudam offerri. j.Cor.xvj.c. State i fide: viriliť agite et cōfortamini: oīa vr̄a in charitate fiant. d Et dabo. Quarta pars in qua agit de p̄mio ⁊ remuneratione. Et ſi recte te habueris: Dabo tibi coronā vitę.i.vitā interminabilem / vel vitā regalem: quia modo nō habemus niſi vitam ſeruilem: quia ipſe dominus erit nobis corona: quia ipſum videre eſt vita ęterna. Eſa.xxviij.b. In die illa erit dominus corona glorię: ⁊ ſertū exultationis reſiduo populi ſui. e Qui habet. Hic ponit generalē intentionem: in qua monet eccleſias / dicens: Qui habet aures audiendi audiat quid ſpiritus dicat eccleſijs. Hoc expoſitum eſt ſupra eodē. Simile Ezech.iij.g. Qui audit audiat: ⁊ q̇ quieſcit quieſcat. f Qui vicerit. Hic ſicut prius / poſt exhortationem generalem ſubiungit p̄mium generale / dicens: Qui vicerit / mundum et eius preſſuram / ⁊ tribulationū inſtantiā / et pſecutor impetū. j.Joh.v.a. Quis eſt aūt qui vincit mūdū: niſi q̇ credit / q̄m ieſus ē filꝰ dei: g Nō lędet a morte ſecūda.i.a morte gehēnę: q̄ ſecūda dr: q2 eā p̄cedit mors culpę: ⁊ ad neutrā illaꝝ ordinať de neceſſitate mors naturę. Vex ē tāqȝ cā ſȝ tāqȝ effectꝰ ad culpā. Vł nō lędet a morte ſecūda.i.nō poneť inť biathanatos: ſic legiť in legēda bti andree. In Canoñ. Judę.d. Arbores autūnales bis mortuę: q̄ ē duplex mors. Cōtra Heb.ix.g. Statutū eſt hoibꝰ ſemel mori. Sol. Apl's loqť de vita ⁊ morte naturę: p̄ter hāc ē duplex vita vel mors: corpis et aīę: vt dicit hic Glo. Apoc.j.xx.b. Beatꝰ q̇ habet pte in reſurrectiōe pma ⁊c.

Moraliter * amini: vt dicit Glo. Et ſic li vt / eſt cōſecutiuum ⁊ nō cauſale. Unde h deplorat hieremias / Threñ.iiij.a. Filij ſion inclyti ⁊ amicti auro p̄mo antiq̇ꝰ.ſ.ab omnibꝰ honorati monachi: ⁊ p̄cipua charitate ⁊ patientia pleni: quomodo reputati ſunt in vaſa teſtea: opus manuū figuli.i.quomodo ſic ſunt modo deſpecti. Cauſa ſubiungitur hic: l Et habebitis tribulationem diebus decē.i.ꝓ decem mandatis.q.d. hoc de vobis accidit: quia non ſolum cōſilia negleriſtis: non ſolum regulares obſeruantias abieciſtis: ſed etiam mandata ad quę oēs tenentur nō obſeruatis. Unde iā non ſolū redarguunť de abiectione regulariū obſeruationū / vel de neglectu cōſiliorū: ſed de contēptu mandatorum: ſine quibꝰ nulli vetulę vel quātūcunqȝ ſimplici eſt ſalus. Quādo em̄ monachus incipit eſſe malus: nullus peior: quādo bonus nullus melior. Vn̄ Hiere.

xxiiij.b. Dixit dn̄s: q̇d tu vides hieremia? Et dixi: Ficꝰ / ficꝰ bonas: bonas valde: ⁊ malas: malas valde: q̄ comedi nō poſſūt: eo q2 ſint malę. Et i eodē.xxix.d. Et ponā eos q̄ſi ficꝰ malas q̄ comedi nō poſſūt / eo q2 peſſimę ſint. Sȝ de bonis q̇d dicať audiamꝰ. b Eſto fidelis vſqȝ ad mortē: vt ꝯſerues pactū: q̇ȯ mecū iniſti i tua ꝯuerſiōe / ꝓmittēs te viuere i obediētia vſqȝ ad mortē: ſm̄ regulā bti bn̄dicti vł auguſtini. d Et dabo tibi coronā vitę. Hoc eſt q̇ȯ dicit Hiere.xxiiij.b. Sič ficꝰ hę bonę: ſic cognoſcā trāſmigrationē iuda.i.bonos religioſos a mūdo trāſmigrātes: ⁊ i ꝯtinua cōfeſſiōe tā pctōꝝ q̄ laudis dei pdurātes. Et ſeq̇ť pꝰ pauca: Et ponā oclos meos ſup eos ad placādū ⁊ reducā eos i trā hāc / de q̄ mō ꝓpť debita ſūt eiecti ⁊ diſpſi. Et redificabo eos ⁊ nō deſtruā: ⁊ plātabo eoſ ⁊ nō euellā: ⁊ dabo eiſ cor vt ſciāt me. Hęc ad lrām facit dn̄s aliq̄n bonis: ſed ſp facit ſpūaliť illis q̇ ſūt digni: q2 et hic coronat eos ỽtutibꝰ ⁊ donis ſpūſſcti: ⁊ in futuro vita ppetua et immortali. Pš. Gloria ⁊ honore coronaſti eū. Pš.8. Sed q̄m multi in hac vita accipiunt coronā indignationis diuinę: qui.ſ.pontificanť iniuſte: vel qui iuſte vt ſuperbiant inde. Oſee.viij.a. Ipſi regnauerunt et non ex me. Et de talibꝰ dič ve. Eſa.xxviij.a. Vę coronę ſupbię / ebrijs ephraim: Et ꝓpter hoc in futuro recipiēt coronā mortis. Unde Eſa.xxij.c. Coronās coronabit te tribulatione. Hoc dicit: quia in anima et corpore pleni erunt tribulatione. Roma.ij.b. Tribulatio ⁊ anguſtia in omnem animā operantis malum. h Et angelo pergami eccleſię ſcribe. Ad litterā Per hūc epiſcopum et p hāc eccleſiam deſignať ſtatus eccleſię in tempore hereticorum. Pergamus / em̄ interp̄tatur diuiſio cornuum: et ipſi heretici in diuiſione ſunt per amorem cornuū.i.ſeculi dignitatum. Multi em̄ manent in hereſi ꝓpter honorem a ſuis ſubditis ſibi exhibitum. Huic etiā competit illud q̇ȯ ponit in principio huius partis.ſ.rhomphęā: quaſi locuturus de diuiſiōe / ponit inſtrumentum diuidendi. Diuidiť autem pars iſta ſicut alię in duas: quia Primo ponit ſpecialem intentionem. Secūdo generalem: ibi: Qui habet aures. Prius autem q̄ ponat ſpecialem intētionem / in qua loquiť ſpecialiter ad epiſcopum illius eccleſię / p̄mittit ſicut in alijs titulū loquētis: qui reſpondet fere ad omnia q̄ illi epiſcopo eſt dicturus / dicens: i Hęc dicit qui habet rhomphęā.i.i poteſtate ſui iudicij ſententiam. Et hic loquiť de rhomphęa: q2 in hac eccleſia q̇dā erāt mali et quidā boni. Unde inter eos erat pugna: ꝓpter quod in bonorū electione: ⁊ malorū reprobatione ⁊ repreſſione neceſſarius erat gladius: vt dicit Glo. Et ꝓpter hoc etiā ſequitur: k Ex vtraqȝ parte acutā: ꝓpter bonos.ſ.et malos: q̇s ab iuicē neceſſe erat diuidi: ſaltē vita et ꝯuerſatiōe: etſi nō habitatiōe. Vel Ex vtraqȝ pte / tpis.ſ.añ grāȝ ⁊ pꝰ.ſ.i tpe grę. Puniet em̄ ⁊ illiꝰ tpis pctōres ⁊ iſtiꝰ. Heb.x.e. Irritā q̇s faciēs legē moyſi: ſine vlla miſeratione duobꝰ aut tribꝰ teſtibꝰ moriť: q̄to magis credit' deteriora mereri ſupplicia: q̇ filiū dei cōculcauerit / ⁊ ſanguinē teſtamēti pollutū duxerit. Vł ex vtraqȝ pte: pcti.ſ.ꝓpter peccatū cōmiſſionis et omiſſionis: de quibꝰ Hiere.ij.c. Duo mala fecit ꝑplus meꝰ: me dereliq̄rūt fontē aq̄ viuę / ecce commiſſio: ⁊ foderūt ſibi ciſternas diſſipatas: ecce cōmiſſio. Eccl.xxj.a. Rhōphęa q̄ſi bis acuta oiſ iniq̇taſ. Vł ex vtraqȝ pte / hūani generꝰ: q2 bonis diceť: Venite bn̄dicti ⁊c. q̇ȯ malis diceť: Ite maledicti i ignē ęťnū: Mat.xxv. Vel ex vtraqȝ pte / hoīs.ſ.q2 hō dānatꝰ i corpe ⁊ i aīa puniet. Eſa.xl.a. Recepit de manu dn̄i duplicia.i.recipiet. Pš.108. Pš. Induanť ſič diploide cōfuſiōe ſua. Pš.118. S.j.d. Et de ore eiꝰ gladius ex vtraqȝ pte acutꝰ exibat. Hic gladiꝰ mō limatꝰ ē vt ſplēdeat: ⁊ ſic frō rē icutiat: ſȝ tūc erit acutꝰ vt pcutiat ⁊ cedat. Ezech.xxj.c. Gladiꝰ exacutꝰ ē: vt ſplēdeat limatꝰ ē ⁊c. In eodē.j. Cōturbationē ☞ gladij acuti et

Moraliter. b Et angelo pergami ⁊c. Pergamus interpretatur diuidens cornua: et ſignificat illam eccleſiam Moraliter

☞ gladiũ acuti ⁊ limati ad fulgendũ/amicti ad cędem. a Scio
vbi habitas ⁊c. Poſito titulo loquentis qui epo cõuenit:
q: i ei⁹ dioceſi erãt et boni ⁊ mali: ponit cõſequẽter intentionẽ
ſpecialem: in qua ſpecialiter epiſcopum hunc alloquiť dicẽs:
Scio vbi habitas: et ita diuię ſcię cõuenit ſcire ea q̃ dicẽ/
da ſũt. Et diuidiť hęc
ps in quattuor. Pri/
mo em̃ commendat
epm. Secundo argu
it: ibi: Sed habeo
aduerſum te. Ter
tio monet vt pęniten
tiaʒ agat: ibi: Simi
liter pęnitentiam
agę. Quarto cõmi/

a b tã. Sciõ vbi hãbitas/vbi ſẽ/
c d des ẽ ſathanę: ⁊ tẽnes nomẽ
e meũ/⁊ nõ nẽgaſti fidem meã.
f g Et in diebus illis ãntiphas
h teſtis meus fidelis q̃ui occi/
ſus eſt apud vos/ vbi ſatha/

nat: ibi: Si quo minus veniam tibi. Dicit ergo. Scio
per approbationem. b Vbi habitas: adhuc manens ibi
tanq̃ luminare in medio nationis prauę et peruerſę. Phil.
ij. c. Et in hoc commendat illum epiſcopum: quia fidem non
negauit: licet antiphas fidelis eſſet in illa ciuitate occiſus. Et
exponit qđ dixerat: Vbi habitas: ibi. ſ. c Vbi ſedes ẽ
ſathanę. i. mãſio nõ tranſitus. In illis enim manſionem fa/
cit diabolus: quia peccata nolunt cõfiteri: ſed cęlant ea in gut/
ture ſuo. Job. xl. c. Sub vmbra dormit in ſecreto thalami ⁊
in locis humẽtibus. Sed in illis trãſit: qui etſi peccant aliquã/
do ex fragilitate/tñ ſtatim cõfitentur: ſm cõſilium ſalomonis
Eccĩ. xxj. a. Fili peccaſti/ nõ adijcias iterum: ſed ⁊ de p̃teritis
deprecare vt tibi dimittanť. Vel in illis ſedet ſathanas: q̃ ad
antiquã conſuetudinem ſuam malã quã aliquãdo dimiſerunt
iterũ peccando reuertunť. Judicũ. ix. d. Reuerſi ſunt in ſedes
ſuas. d Et tenes nomẽ meũ: diſputãtib⁹ hereticis: Et
tenes nomẽ meũ/blaſphemãtib⁹ reſiſtẽdo. e Et nõ ne/
gaſti fidem meam. etiã tribulationib⁹ oppreſſus ⁊ inſidijs.
Hiere. v. c. Negauerunt dominum: et dixerunt: non eſt ipſe.
Pſ.52. Pſ. Dixit inſipiens in corde ſuo non eſt deus. f Et hoc fe
ciſti/in diebus illis/quib⁹. ſ. fuit antiphas/ qui eſt/ teſtis
meus fidelis. i. martyr effectus pro fide mea: quã firmiter
tenuit ⁊ ſeruauit. Unde ſequitur: h Qui: quia. ſ. fidelis: oc
ciſus eſt apud vos: cuius exemplo debetis: et vos labo/
rare: Apud vos dico/vbi ſathanas habitat. q. d. quia
illic occiſus eſt ſeruus meus teſtis ⁊ p̃dicator: patet q̃ ſatha/
nas habitat inter vos. Actũ. j. a. Et eritis mihi teſtes in hie/
ruſalem et in omni iudea et ſamaria et vſq̃ ad vltimum terre.
Eſa. xliij. b. Vos teſtes mei dicit dominus. Huic competit
illud quod dixit: Qui tenet rhompheam. q. d. etſi multi
ſunt mali inter quos habitas/ noli timere: quia ego habeo
rhompheã ꝯ malos vt puniam. i Sed habeo. Secũda
pars in qua arguit poſt cõmendationẽ. Licet ita cõſtans ſis:
ſed/tñ habeo aduerſum te pauca: in q̃bus volo te corri
gi. Et notãdũ q̃ dicit/pauca/et nõ parua vel nulla: Erat em̃
aliquid corrigendũ nõ modicũ/ſicut iam videbiť. k Quia
habes illic tenentes doctrinam balaã: qui interp̃tať
populus vanus. Sed quomodo iſte redarguiť de hoc q̃ ſint
in ſuo epiſcopatu aliqui mali: cum domin⁹ hoc videať permi/
ſiſſe: Matth. xiij. d. Vis imus ⁊ colligimus ea. Et reſpondet:
non: ne forte eradicetis ⁊ triticum: ſinite vtraq̃ creſcere vſq̃
ad meſſem. Solutio. Dũ adhuc nõ poteſt haberi recta diſcre
tio bonorum a malis: tunc nõ debẽt eradicari: ne ſimul triticũ
eradiceť cum ʒiʒanijs: ſed quãdo iam apparet et poteſt diſcer/
ni q̃ eſt loliũ iam habens folliculos: tunc eſt meſſis et debet
eradicari. Vñ Exo. ix. g. Linũ q̃ et hordeũ lęſũ eſt/eo q̃ hor/
de ũ eẽt virẽs ⁊ linũ iã folliculos germinaret. Doctrina balaã
fuit q̃ pp̃ls fornicat⁹ eſt cũ filiab⁹ moab: ſic legiť Nũeri. xxv.
a. Fornicat⁹ eſt ppls cũ filiab⁹ moab. Tñ expſſe nõ legiť q̃n:
Sed vt in duab⁹ auc̃tib⁹ ppendiť: Quarũ vna eſt Numeri.
xxiiij. c. Verumtamẽ pergens ad populum meum dabo tibi
conſilium quid populus tuus huic populo faciat. Alia Nu/
meri. xxxj. b. Cur fęminas reſeruaſtis: nonne iſtę ſũt quę dece
perunt filios iſrael ad ſuggeſtionem balaam: et p̃uaricari fece

runt vos in domino ſuper peccato phagor⁹. Balaam dico:
qui docebat balach mittere ſcandalum corã filijs
iſrael. Et hoc quid eſt. ſ. l Edere/de ſacrificijs idolorũ:
id eſt de his quę ſunt idolis immolata. Et hic arguit peccatũ
gulę. m Et fornicari: cum filiab⁹ moab. Et hic ſuggillať

i nas habitat. Sed hãbeo ad/
k uerſum te pauca: q: hãbes il/
lic tenentes doctrinam bala/
am/ q̃ docebat balach mitte/
l re ſcãdalum coram filijs iſrł/
m n ẽdere ⁊ fornicãri. Itã habes

peccatũ luxurię: vel
corporalis vel ſpiri/
tualis: vt dicit Glo.
n Ita: id eſt ſimiliť. Ro.14.
☞ Et tu habes
* cuius angelus. i. Moralit
prelatus/alijs eccle/
ſijs diuidit cornua.
Iſti angelo domin⁹
loquitur: ſed non ſi/
ne gladio. b Scio vbi habitas/vbi ſedes ẽ ſathanę:
id eſt forſitan in multis ſuam ſedẽ ſathanas poſuit. Sedet em̃
diabol⁹ in auaris: ſedet i ſupbis. Vñ Eſa. x. g. Trãſierũt cur/
ſim/gabaa ſedes nr̃a. Gabaa interp̃tať vallis ei⁹. Cuius niſi
auari: q̃ eſt vallis ſilueſtris/plena ſpinis et tribulis: q̃ cũ aqua
pecunię non poteſt impleri. Eccõs. v. b. Auarus non implebiť
pecunia. Item interp̃tatur p̃cliuum eius. Cuius niſi ſupbi:
qui q̃to plus ſe erigit ⁊ plus credit aſcendere: tanto plus de/
ſcendit. Job. xx. a. Si aſcenderit vſq̃ ad cęlum ſuperbia eius
⁊ caput eius nubes tetigerit: quaſi ſterquilinium in fine perde
tur. Verũ eſt hoc: q: ibi eſt ſedes ſathanę: vel quãtum ad ex/
iſtentes/quorum aliqui mali ſunt: vel quãtũ ad aduenientes.
Ibi em̃ confluunt fere omnes mali: ſicut dicit beatus Bern.
ad Eugeniũ papam: in libro de conſideratione. Vel ſaltẽ ſm
interpretationem. Sathan em̃ interp̃tatur aduerſarius: ⁊ ibi
non ceſſant homines p̃ cauſas et lites ⁊ per appellationum aſ/
ſiduas importunitates ſibi inuicẽ aduerſari. d Et tenes no
men meum. Hoc eſt magnum ſi inter ſtrepitus cauſarum ⁊
tumultus appellationum ⁊ fremitus negociorum exteriorum
nomen domini/qđ eſt ieſus firmiter teneť. i. ſi a ſalute nõ deui
atur. Unde Job. xxx. d. Frater fui draconũ ⁊ ſocius ſtruthio
num: ⁊ in hoc cõmendať. Sed multi nomen magnum domi/
ni. ſ. adonai: qđ idem eſt qđ dominus/ libentiſſime volunt te/
nere/deſerẽtes nomen magiſtri. Suum em̃ magiſteriũ fuit in
hũilitate/et ipſi volũt dominari i ſupbia ⁊ virtute. Vñ Job.
xiij. b. Vos vocatis me mgr̃. i. dicitis q̃ ego ſũ magiſter/⁊ vos
non eſtis: ⁊ domine. Et ſtatim ſequiť: Sum etem̃. q. d. magi/
ſtrum me vocatis: ſed de dño dicitis: Sũ etem̃. Contra illud.
j. Petri. v. a. Neq̃ dominãtes i clero ⁊c. Et hoc eſt mirũ: q:
neq̃ hoc nomen fuit indicatum antiquis patribus ante legem
etiam ſanctis. Exo. vj. a. Et nomen meũ adonai nõ indicaui
eis. Unde iſti meliores ſe reputãt abraã ſctõ patre meo: de q̃
dicit: Geñ. xviij. c. Non potero quicq̃ celare abraam: et ta/
men hoc celauit ei. Item hoc nomen domini bene tenent mul
ti: de quo Eſa. viij. a. Voca nomen eius accelera: feſtina velo
citer: ſpolia detrahe: cito p̃dare. g Antiphas teſtis me/
us fidelis qui occiſus eſt. Antiphas interp̃tať donans
tranſitum: ⁊ ſignificat martyres qui mortem ſuam ſuis occiſo
ribus cõdonauerũt. Vel moraliter: Illi qui in dãdo ⁊ mini Moralit
ſtrando alijs tranſitum hui⁹ vitę/deberent omnes alios tran/
ſcendere. ſ. epiſcopi et cęteri p̃lati: hodie in diuiſione cornuũ:
id eſt in acceptione dignitatum: vel collatione earum occidun
tur in aĩa: quia tpalia amplectantes/nec ipſi intrant in regnũ
cęlorum: nec alios intrare permittunt/opponentes mali exem
pli ſui obicẽ. Matth. xxiij. b. et Numeri. xx. c. Nõ trãſibitis
per me. Et mors iſtorũ deſignata ẽ Leuitĩ. x. a. Vbi duo filij
aaron: nadab ⁊ abiu ipſa die promotionis ſuę occiſi ſunt. i
Sed habeo aduerſum te pauca: quia habes illic
doctrinã tenentes balaã. Balaã h interp̃tať effluẽs: ⁊ ſi
gnificat multos clericoꝝ qui viliter effluũt in gula et luxuria:
et p̃pter hoc malo exemplo ponũt ſcandalum: in quo ſimpli/
ces offenduntur. Unde Hiere. l. b. Exultatis et magna loqui
mini diripiẽtes hereditatẽ meã: ecce ſcandalũ/q̃m effuſi eſtis
ſicut vituli ſuper herbam: ⁊ mugiſtis vt tauri. Et quoniam ſi/
* ne magnis expenſis

a Et tu habes/tenentes doctrinā nicolaitarū. qui.s.
docebāt vulgatā venerē: Scōm illō: Jupitꝰ eē piū statuit qō/
cūqꝫ iuuaret. Sed ꝙ hec sentētia sit falsa: patet ꝑ hꝫ qō.s̄.eodē
b.ponit̄: Que.s.facta nicolaitarū: et ego odi: qui oē bonū dili
go ⁊ detestoꝛ malū. Et ꝑ hoc ꝙ dicit/tenētes: notat̄ ꝑtinacia
eoꝛum. Tenent em̄ ad resistendū impu/
gnātibꝰ. Per hoc qō dicit hic/arguēs de
fornicatione quā illi docēt: patet ꝙ prius
cū dixit: Fornicari: intellexit de fornica/
tione corporali: de qua dicit Origenes
sup Numeri. xxv. Execrabilis corpalis
fornicatio: que violat tēplū christi ⁊ facit
mēbra meretricis. j. Cor. vj.c. Tollēs ḡ
mēbra christi faciā mēbra meretricis: ab/
sit. Et huic parti cōpetit illud: qō dixit in
titulo loquēs/ Ex vtraqꝫ pte: ꝓpter du/
plicē malā doctrinā que erat de cōmuni
vsu mulierū: ⁊ de comestiōe idolothitaꝝ. Sꝫ quare pctm̄ gu/
le ⁊ luxurie dicuntur scandalum magis ꝗꝫ alia peccata: Sol.
Quia hec duo inter alia maxime sūt nota: vn̄ et ad malū exē/
plū maxime efficacia. c Similiter. Tertia ps in q̄ monet
ad penitētiā dicēs: Silr̄/dico tibi sic ad p̄cedētē epm ephe/
si dixi: Et tu penitentiam age. Vel similiter.i.a simili
ꝑ ꝯtrariū sicut peccasti: penitentiā age. Simile Luc. xvj.
f. Et laçarus similit̄ mala. Vel silr̄.i.simul cū illis. Vel simi/
liter/vt pena sit similis culpe. Vel similiter: vt tu de negli/
gentia agas penitētiā: sic illi de culpa sua: Et huic pti cōpetit
etiā illud qō dictū est in titulo: Ex vtraqꝫ pte acutā.s. ꝗꝫ/
tū ad te ꝓ negligētia: et ꝗꝫtū ad illos ꝓ peccato. e Si quo
minus. Quarta ps in qua cōminat̄ dicēs: Si quo.i. in ali/
quo: minus/feceris .s. Simile Joh. xiiij.a. Si quo minus
dixissem vobis.i.si in aliquo deberem facere minus: vel esset
minus ꝗꝫ dixi vobis: dixissē vobis in q̄ esset minꝰ. f Veni/
am cito. Johel. iij.a. Cito velociter reddā vicissitudinē vo/
bis. Et Esa. xvj.b. Velociter reddens qō iustū est. Eccl. v.b.
Altissimus enim patiens est redditoꝛ. Vel Cito/dicit ꝓpter
breuitatē huiꝰ vite. g Et pugnabo cū illis.i.puniā eos
si tu nō punis: ⁊ parcā si tu nō parcis. Vn̄ Nūeri. xxv.f. Phi
nees filꝰ eleaçari filij aaron sacerdotis auertit irā meā a filijs
israel: qꝛ çelo meo cōmotus est cōtra eos. Sed quare loquen/
do de episcopo/locutus est acquisitiue dicēs: Veniā tibi non
tecum: et loquens de subditis associatiue dicens: cum illis:
Sol. Per hoc notat̄ ꝙ maioꝛ est pena p̄latoꝛum maloꝛum ꝗꝫ
subditoꝛū: sicut ecōtrario bonoꝛū p̄latoꝛum maioꝛ gloꝛia. b
In gladio.i.in sententia. i Oris mei: nō manus. Mo/
do em̄ gladius est in oꝛe ad cōminādū: sed in die iudicij erit in
manu ad feriēdū. Unde mō possumus euadere hūc gladiū si
volumꝰ/tūc nō poterimꝰ. Propter hoc dicit Job. xix.d. Fu/
gite a facie gladij: qm̄ vltoꝛ iniquitatū est gladiꝰ. Huic etiam
cōpetit illud: Ex vtraqꝫ pte acutā. Ibi em̄.s.in p̄senti ꝑcu
tit quosdam/⁊ hoc ad purgandum: in futuro ꝑcutiet quosdam
sed ad condemnandum.

Moraliter * ne magnis expensis gulam et luxuriā sequi non possunt: ꝓpte/
rea raptoꝛes fiunt. Esa. iij.b. Populum meum exactoꝛes sui
spoliauerūt. Vel si hoc publice nō faciūt: tm̄ in occulto mune/
ra accipiūt. Vn̄: Ve illis qui erroꝛe balaā mercede effusi sūt:
sic dicit̄ in epl̄a Jude. Et quare ve: Quia Job. xv.d. Ignis
deuoꝛabit tabernacula eoꝛum qui libenter munera accipiunt.
b Doctrinā vero nicolaitarū: adhuc tenent in ecclesia
dei: quotquot dicūt vel credūt licitū esse plures p̄bendas si/
ne peccato posse haberi ab vno: sicut illi qui vulgataꝫ venerē
p̄dicabant. Omnibus istis adhuc dicit dn̄s: c Similiter
tu/qui dicis licitum esse habere plures: sicut illi qui cōparant̄
balaā: gulosi.s.et luxuriosi ⁊ munerū acceptoꝛes: d Peni/
tentiā age.q.d.dominus: et tu sicut illi penitentiam debes
agere. Videāt ergo quibus petis istud cōiūgit̄: qꝛ similit̄ agi
penitētia iubet̄. Sꝫ dicet aliquis: ꝓba ꝙ nō licet habere. Re/
spōdeo: nō opoꝛtet: qꝛ dominus hoc ꝓbat dicens: e Si q̄
minus.i.alioquin.i.si penitentiā nō egeris: dimittendo que
male tenuisti: aliter nō valet penitentia/nisi restituant̄ ablata.

a ēt tu tenentes dōctrinā nico/
b laitarū. Silr̄ penitēntiā age.
c Si q̄ minꝰ: vēniaꝫ tibi cito et
d pugnābo cū illis i gladio ōris
e mei. Qūi habet aures audiat
f qd spūs dicāt ecclesijs. Vin
g cēti dābo mānā abscōditūm:

f Veniam tibi cito: ad moꝛtē.s.te vocabo.q.d.dominus
saltem quādo visitabo ꝑ moꝛtē/coactus eris dimittere q̄ ma/
le ⁊ cōtra cōscientiā percipies te tenuisse. Hoc est em̄ signum
verissimum/ꝙ peccatū est: quia nullus quātūcūqꝫ fuerit con/
trarie opinionis: sapiens dico in articulo moꝛtis audet plu/
res retinere/sed omnes dimittit. g Et
pugnabo cum illis.i.per illas te affli
gam et puniam.q.d. dominus: disputa/
bo tecum ꝑ illas/non verbis sed flagris.
Hāc disputationem timebat Job dicēs.
xxiij.b. Nolo multa foꝛtitudine ꝯtendat
mecum: nec magnitudinis sue mole me p̄
mat. k Qui habet aures. Secūda Ad litterā
pars: vbi ponit generalē intētionē dicēs:
Qui habet aures audiēdi audiat.
Auris ꝑtinet ad naturā: audire ad vsum.
Esa. xlij.d. Qui aptas habes aures non/
ne audies: Hoc impleuerat/Job. xlij.a. dicēs: Auditu auris
audiui te. l Quid spiritꝰ.i.tota trinitas/ m Dicat ec/
clesijs. Aliquādo em̄ spiritꝰ accipit̄ ꝓ tota trinitate: vt hic.
Et cū dicit̄ Joh. iiij.d. Spiritꝰ est deus: Et.j. Timoth. iiij.
a. Spiritus quidem manifeste dicit. Et Act. xx.c. Nisi ꝙ
spiritussanctꝰ ꝑ oēs ciuitates testat̄ mihi dicēs: qm̄ vincula et
carceres hierosolymis me manent: Et tunc spūssanctꝰ accipit̄
oꝛationaliter: aliquando accipitur pꝛo tertia persona in trini/
tate: et tunc accipit̄ dictionaliter: vt Matth. x.c. Non enim
vos estis qui loquimini: sed spiritus patris vestri. n Vin
centi: has tribulationes/et non tm̄ pugnanti: quia.ij. Ti/
moth. ij.a. Non coꝛonabitur: nisi qui legitime certauerit. Le
galiter certat qui bene facere inchoat: legalius/qui pꝛoficit
in virtutibus: sed legitime/qui perseuerat vsqꝫ in finem: vt
dicat cum Ps̄. Omnis cōsūmationis vidi finem. o Da/ Ps̄.118.
bo/gratis. p Manna.i.suauitatem dulcedinis interne et
eterne. Manhu interpꝛetatur quid est hoc: ⁊ sancti in eter/
na beatitudine recepti pꝛe dulcedine domus dei inebꝛiati ꝗꝫ
plurimum mirabuntur: Ps̄. Inebꝛiabunt̄ ab vbertate do/ Ps̄.35.
mus tue ⁊c. ita ꝙ quasi stupefacti non remanebit in eis spi/
ritus. Quod fuit significatum. iij. Reg. x.a. per reginam sa/
ba: que visa sapientia salomonis quasi sine spiritu pꝛe admi/
ratione remansit: q Absconditū. Esa. xlv.c. Vere tu es
deus absconditus. De hoc manna Exo. xvj. et de eius ab/
sconsione. Sed vbi erat absconditum: In arca: ita ꝙ nec
sacerdos ingrediens in sancta poterat videre illud. In quo si
gnificatur ꝙ etsi homo per contemplationem erigat se ad su
perna: non videt tamen deum sicut est in sua gloꝛia. Vel hoc
manna absconditum/est dulcedo spiritussancti: quā su/
per alios apostolos ⁊ fideles suos/centum viginti scilicet vi/
ros qui erant in cenaculo sion in die pentecostes: abundanter
effudit dominus: sicut per Johel. ij.g. pꝛedixerat: Effundaꝫ
de spiritu meo super omnem carnem. Et ipse dominꝰ pꝛomi/
serat Joh. xiiij. et. xv. et. xvj. Hoc eni ē māna/quod parauit Ps̄.67.
in dulcedine sua pauperi deus/vt dicit Ps̄. Et alibi Quā ma/ Ps̄.30.
gna multitudo dulcedinis tue domine: quā abscondisti timē/
tibus te: sicut mater abscondit filio pomū/qō aliter ei daret:
Abscondisti.i.reseruasti. Hec est illa dulcedo: cuiꝰ fructus sūt
suauissimi: quā ficus nō potest dimittere vt pꝛomoueatur in/
ter ligna. Judic. ix.b. Ficus ē religiosus: qui gustata dulce/
dine spiritussancti/nullatenus vult eam dimittere pꝛo p̄latio/
nibus vel officijs/vel dignitatibus terrenis. Hanc sentiebat
dominus qui ne fieret rex/fugit in montem: Joh. vj.b. Hāc
p̄gustauerat marcꝰ q̄ pollicē sibi amputauit/ne fieret epus: si/
cut dicit Hieronymꝰ. Quid ergo fiet de illis q̄ volūt: imo qō
deteriꝰ est/ꝓcurāt vel ꝑ se vel per alios ꝙ ipsi habeāt admini
strationes. Siles sūt rhāno: qui nō recusauit hūc honoꝛē. Et
bn̄ rhāno: quia cū ipsi ꝗꝫuis sint hūiles.i.de humili plebe ve/
nerint ad p̄lationes vel officiū: tm̄ nō ꝑmittūt se tangi increpa
tionibus: p̄tendentes aculeos excusationū/acute pungentes
ꝑ duriciā sermonū. Rhānꝰ em̄ arboꝛ ꝑua est et aculeis plena
valde acutis: ⁊ ꝑuos fructꝰ/tm̄ acerbos facit. Sic isti etsi aliqua
opa pauca faciāt: videt̄ sibi magna valde. Vn̄ ⁊ alios oēs vo/
* lūt coꝛde etsi nō

☙ lũt corde etſi nõ dicant ore ſibi ſubijci: q̃ſi nõ poſſet aliq̃s ali⁹
ad illud q̇ ipſi faciũt/ita vtilis ⁊ idoneus iueniri. Vñ credũt
ſe ꝓtegere oẽs alios ſub vmbra ſua. Etſi aliquãdo ſubtrahũ
tur ab officio: tũc egredit̃ ignis de rhãmo. Ignis dico idigna
tionis/inuidię/odij/vel ſaltẽ rãcoris/ſuſpitiõis/quo vult om/
nes cedros deuorare: imponẽs maculã i
electis/Eccĩ.xj.d. dicẽs: Iſte fecit ⁊c. hic
vel ille fecit me deponi de mea adminiſtra/
tione ⁊ ſimilib⁹ et multis imponit quã/
tum fecerint: qui nunq̃ʒ inde locuti ſunt: nec forte cogitaue/
rint. Hoc totum dicitur Iudi.ix.b. Dixit rhamnus: ſi me re/
gem cõſtituitis vobis: venite et ſub vmbra mea requieſcite.
q.d. alius non poſſet facere tam bene ſicut ego: qui ꝓuiſione
vos omnes ꝓtego. Si aũt nõ vultis.i. ſi me deponitis: egre/
diat̃ ignis de rhamno et deuoret cedros libani. Quod fit qñ
depoſitus multa mala de alijs et cogitat ⁊ dicit/ꝙ ꝑ eos ſit ab
latus. Item hãc dulcedinẽ ꝓ̃guſtauerat petrus: ⁊ intantũ in/
ebriat⁹ inde erat ⁊ factus temulent⁹/ꝙ de loco vbi eam ſenſe/
rat/nec etiã remouere ſe volebat dicens/ Matth.xvij.a. Dñe
bonum eſt nos hic eſſe: faciam⁹ hic tria tabernacula. Sic qui
poſt ſex dies.i. poſt perfectionẽ boni operis: Per ſenariũ eñi
ſignificat̃ ꝑfectio: ipſe eñ eſt numerus ꝑfectus: ꝑ diẽ vero bo
nũ opus aſcẽderet cũ dño in montẽ cõtẽplationis: vnde venit
illuminatio mentis. Unde ⁊ mons iſte fuit thabor/qui interp̃/
Ps.35. tat̃ veniet lux: ſegregatus a ſecularib⁹ ꝑ deſideriũ colliũ ęter/
norum: ⁊ receptus in cubiculo cordis ꝑ deuotionẽ purę inten/
tionis ⁊ orationis: ꝓculdubio potaret̃ iſte frequẽter vino dul
ci ⁊ optimo digno dilecto. Cantĩ.vij.c. et inebriaret̃ ab vber/
tate domus dei.i. dulcedine ſpiritusſancti: ⁊ inebriat⁹ libenter
reſideret in eccĩia vel in cella/donec indueret̃ virtute ex alto:
Lucę vlt.g. Nõ quęreret curioſe medias plateas vel domoſ
alienas circũire: nec collocutiones inutiles facere: ſicut illi de
q̃bus dicit apoſtolus.j. Timoth.v.b. Ocioſe diſcũt circũire
domos. Et ſignanter dicit/ diſcũt: q: etſi hoc ſemꝑ cauendũ
eſt a religioſis: tñ magis a nouis cõuerſis: q̃ debẽt nõ malos
vſus ⁊ cõſuetudines/ſed bonos addiſcere. Et ſequit̃: Non ſo
lũ aũt ocioſe/ſed ⁊ verboſe ⁊ curioſe loquẽtes. Propter h̃ no/
luit vitis vinũ ſuum q̇ lętificat ⁊ inebriat deſerere: ſicut legi/
tur Iudicĩ.ix.b. Hic ẽ ille fau⁹ q̃ de comedẽte exiuit.i. a chri/
ſto ꝓceſſit: qui dicit̃ comedens Matth.xj.c. Venit fili⁹ ho/
Iudicĩ.14.c. minis manducãs ⁊ bibẽs. Hęc eſt etiã illa dulcedo q̃ de forti
egreſſa eſt.i. de patre: de quo Iob.ix.b. Si fortitudo quęrit̃
robuſtiſſim⁹ eſt. Spũs eñ ſctũs ab vtroq̃ʒ ꝓcedit.ſ. a patre ⁊
filio. Bene autẽ dicit̃ fauus: quãdo a filio dicit̃ exire: q: cerã
dilectionis carnalis quã apoſtoli habebãt ad filiũ/ ſpiritusſan
ctus in ſuo aduentu liquefecit. Unde in igne miſſus eſt ⁊ infu/
dit dulcedinem: q: in ſpirituali dilectione eos accedit ⁊ cõſũ/
mauit.ij. Corinth.v.c. Et ſi cognouimus chriſtuʒ ſm carnẽ:
ſed nũc iã nõ nouim⁹. Et paulo añ. Itaq̃ʒ ex hoc neminẽ noui
mus ſm carnẽ. Dulcedo aũt dicit̃: cũ eſt ſermo de patre for/
ti: q: ſpiritusſanctus eos ad ſuſtinenda oĩa fortes ⁊ robuſtos
fecit. Unde vn⁹ ex illis dicebat Philĩ.iiij.c. Ego eñ didici in
quibus ſum ſufficiẽs eſſe: ſcio ⁊ humiliari: ſcio ⁊ abũdare: vbi
q̃ʒ ⁊ in omnibus inſtitutus ſum ⁊ ſatiari ⁊ eſurire: ⁊ abundare
⁊ penuriam pati: omnia poſſum: in eo qui me cõfortat. Quis
nos ſeparabit a charitate chriſti? Tribulatio/an anguſtia/ an
fames/an nuditas/an perſecutio/an periculum/ an gladi⁹? Et
poſt pauca. Certus ſum enim quia neq̃ʒ mors neq̃ʒ vita/neq̃ʒ
angeli/neq̃ʒ principatus/neq̃ʒ virtutes/neq̃ʒ inſtantia /neq̃ʒ fu
tura/neq̃ʒ fortitudo /neq̃ʒ ꝓfundum/neq̃ʒ creatura alia pote/
rit nos ſeparare a charitate chriſti. Surgamus igitur fratres
cum labijs exultationis: quę ſunt duo.ſ. contemptus gaudio/
rum p̃ſentium: ⁊ certa ſpes futurorũ: ⁊ cũ lingua ſancti deſide
rij mel de petra: et fauum mellis de leonis cadauere ſumẽtes
in manib⁹ comedam⁹ in via. Sicut legit̃. Iudicĩ.xiiij.b. Quã
cum ſumpſiſſet in manibus comedebat in via: vt amota dile/
ctione carnali ſpiritualiter nos inuicẽ diligam⁹. Non eñ car/
nalis: ſed ſpiritualis debet eſſe inter nos dilectio: ſicut docet
Aug⁹. Item ſpiritusſanctus non ſolum vinum dicitur/ vel
dulcedo mellis: immo pinguedo: qua impinguati et incraſ/

a Et dabo ei calculũ candidũ:

ſati fuerunt omnes ſancti virtutibus: immo bonis operibus
et donis. Hac impinguatus erat ille vitulus ſaginatus: qui ꝑ
filio reuertente eſt occiſus: Lucĩ.xv.e. Hac lardati fuerunt
apoſtoli i die pentecoſtes: vt aſſati igne tribulatiõis nõ arde/
rent: ſed cum ſuauitate ⁊ ſanitate ſpiritus decocti/cibum dele/
ctabilẽ deo ſeipſos offerrẽt i odorẽ ſuaui/
tatĩ: quo cibo libent̃ veſcit̃ iſaac. Hãc im/
pinguationẽ p̃dixerat Hiere.xxxj.c. In/
ebriabo aĩas ſacerdotũ.i. aplõꝝ pingue/
dine. Q̇ Ps̃. diu ante popoſcerat dicẽs: Sicut adipe ⁊ pin Ps̃.62.
guedine repleat̃ anima mea. Et ad implẽdũ nõ i ſe: ſed i apo/
ſtolis p̃dixit dicens: Qui poſuit fines tuos.i. apoſtolos/ pacẽ
.i. vt reformarent pacẽ. Et quare? Quia ex adipe frumenti ſa Ps̃.147
ciat te. Unde nõ vnus eorum: imo q̃libet poterit dicere: Im/
pinguaſti in oleo caput meũ. Propter hoc dñs tã frequenter
legit̃ veniſſe capharnaũ: q̃ interp̃tat̃ ager pinguedinis: ⁊ tam
frequent̃ ſuos diſcipulos duxiſſe in vallẽ gethſemani: vbi erat
hort⁹: quę interp̃tat̃ villa pinguis: vel villa pinguedinũ. Hãc
nõ põt deſerere oliua. Iudicĩ.ix.b. Et q̃re? Quia Hiere.xj.
c. Oliuã vberem pulchram fructiferã ſpecioſam vocauit do/
minus nomẽ tuũ. Scit eñ ꝙ ſi fructũ non faceret eam ſuccidi
oporteret. Iõ eñ ſecurĩ ad radicẽ arborĩ poſita ẽ: Mat.iij.c
et Lucę.iij.b. Omnis arbor q̃ nõ facit fructum bonũ excide/
tur ⁊ in ignẽ mittet̃. Oliua eſt q̃libet iuſt⁹: qui etſi ſit in amur/
ca amaritudinis pęnę tẽpalis: habet tñ intus dulcedinẽ diui/
nę ꝯſolationis. Prouerb.xiiij.b. Cor q̇ nouit amaritudinẽ
animę ſuę: in gaudio eius non miſcebitur extraneus. Hãc pin
guedinẽ deſerit: qui in temporalibus impinguari quęrit: Si/
cut ille de quo Deut.xxxij.b. cõquerit̃ dominus: Impingua
tus eſt dilectus ⁊ recalcitrauit ⁊c. Et ille cui⁹ faciem operuit
craſſitudo.i. ſupbia: et de laterib⁹ eius aruina depẽdet: Iob.
xv.d. Si igit̃ nos volumus habere ⁊ ſentire saporẽ dulcedi/
nis ſpiritusſancti/fugiam⁹ †obiecta mũdanę dignitatĩ vel ad/ Al. + oble
miniſtrationis tpalis: ſicut iacob fugiens laban: Geñ.xxxj.c. menta
ab angelo meruit conſolari: Geñ.xxxij.g. Propter hoc dicit
Hieremias: Fugite de medio babylonis. Item ſi volum⁹ in/ Hiere.50.
ebriari vino diuinę ſuauitatis: fugiamus vinum in quo eſt lu/
xuria. Eph.v.d.i. blanditias carnis: ſicĩ ioſeph male ſuadẽtis
domine nefariũ fugiens ꝯſortiũ: poſtmodum viſitatus a do/
mino factus eſt interpres ſomniorum: ⁊ ꝓpheta futurorum:
Geñ.xl. et.xlj. Item ſi volumus impinguari pinguedine bo
norum operum ⁊ donorum: fugiamus aruinam malorum ſo/
ciorum: ⁊ ſuſpicioſarum ſocietatum.j. Corinth.v.c. Scripſi
vobis in epiſtola: ne cõmiſceamini fornicarijs/et ſic verifica/
bitur quod dicit̃ hic. Uincenti/ergo tria peccata fugiendo.
Dabo manna abſconditum: id eſt ſpiritumſanctum:
qui et dulcedine diuinę conſolationis ſuę nos implebit/⁊ vi/
no iocunditatis inebriabit/⁊ pinguedine bonoꝝ operum nos
impinguabit. Talis eſt enim poteſtas huius mannę: ꝙ vni/
cuiq̃ʒ diuerſa offert oblectamenta conuenientia ſibi: ſicut mã/
na vnicuiq̃ʒ de populo iſrael ſapiebat quicquid ipſe deſidera/
bat. Sap̃.xvj.c. Paratum de cęlo panem p̃ſtitiſti eis/om/
ne delectamentum in ſe habentem: et omnem ſaporem ſua/
uitatis. a ¶ Et dabo ei calculum candidum: id eſt ęter/
nitatem cõtemplationis. Uel lucidum: quia.j.xiiij.c. Lu/
men eius erit agnus. Alia littera habet: Margaritam. Un/
de Eccĩ.xxxij.a. Gẽmula carbunculi in ornamento auri. Uel
per manna/vel ꝑ calculum/intelligitur verbum dei: Et di/
cit̃ manna/propter vtilitatem refectiõis: et calcul⁹/propter ſo
liditatẽ veritatis: ſed lucid⁹/ ꝓpter candorẽ eruditionis. Hic
ẽ calcul⁹: quo ablato de altari ſeraphin purgauit labia eſaię:
Eſa.vj.b. Uel per manna intelligitur chriſt⁹: qui p̃mo fuit ab
ſcõdit⁹ in ſacrificijs abel: noe: abrahę: agni paſchalis i ęgypto:
ꝑ ſignificationẽ: ſecũdo i figuris legis: ſicĩ in ſũmo ſacerdote:
tertio in carne: q̃rto in ſacramento altaris. Uel per mãna/glo
ria aię: per calculum/gloria corporis q̃ cõſiſtit i dotib⁹: et di/
minutiue dr̃ calcul⁹ non calcũ: q: ęt̃na gloria mõ a filijs hui⁹
ſęculi contẽnit̃ et deſpectui habet̃: Uñ ⁊ calculo ęternę dam/
nationis os eorum aliq̃ñ implebit̃: ſicut dicit̃ Prouer.xx.c.
Per duritiam calculi impaſſibilitas: per lucidum claritas.
☙ Et in calculo nomen

a Et in calculo nomen nouum b ſcriptum quod nemo ſcit niſi c qui accipit. Et angelo thyaty/ d re eccleſie ſcribe. Hec dicit fi/ e lius dei: qui habet oculos tā/ f ꝗ̄ flammā ignis ⁊ pedes ei⁹ g ſimiles auricalco. Noui opa h tua ⁊ fidem et charitatē ⁊ mi/ i k niſteriū et patientiā tuā: et opa l m n tua nouiſſima plura priorib⁹. o

a Et in calculo nomen nouum ſcriptum. Hec eſt ple
na obedientia corporis ad animam: que modo nō eſt: Adhuc
enim caro cōcupiſcit aduerſus ſpiritum: Gal. v. c. Et corpus
quod corrumpitur aggrauat animam: Sap. ix. d. Et in hoc
notantur due dotes: quia ad voluntatē anime corpus moue/
bitur: Ecce agilitas.
Item vbi volet ani/
ma / ibi corpus du/
cetur: Ecce ſubtili/
tas. Et dicit Scri/
...ce. j. 19. c. ptum: quia per cō/
paratione anime ad
corpus erit hec glo/
ria in corpore. Vel
Nomen nouum
erit omnib⁹ fidelibus in illa gloria īmutatum: quia ꝗ modo in
peregrinatione vocant̄ chriſtiani. Act. xi. d. Antiochie pri/
mo vocati ſunt diſcipuli chriſtiani: Nec enī eſt aliud nomen
datum ſub celo hoībus ī quo oporteat nos ſaluos fieri: Act.
iiij. b. Sed ī patria a ieſu vocabūt̄ ieſuani. i. ſaluati. Vn̄ Eſa.
lxij. a. Et vocabitur tibi nomen nouum: quod os domini no/
Eſa. 65. c. minauit: quia ſeruos ſuos vocabit dominus nomīe alio. Qō
aūt erit illō hoc vult dicere Eſa. lxij. b. Et vocaberis volūtas
mea in ea. b Quod nemo ſcit niſi qui accipit. i. Pe/
tri. ij. a. Si tamē guſtaſtis quoniam dulcis eſt dominus. Ali/
ter enim ſciri non poteſt. Vel Nemo ſcit ⁊c̄. quia nemo eſt
qui ipſum aliis exprimere poſſit ad modum alterius ſcientie.
ij. Cor. xij. a. Audiuit arcana verba que non licet hoī loqui.
Hoc eſt nomē iſtud. Sap. xiiij. c. Incōmunicabile nomē ho
mines lapidibus et lignis impoſuerunt. Vel per manna: intel
ligit̄ eterna gloria: que dabit̄ in futuro: et tn̄ modo nobis eſt
abſcondita. Per calculum corpus quod in ſacramento altar̄
datur in preſenti in viaticum peregrinationis / ne deficiamus
in via. Et dicit̄ diminutiue: quia ſub illa formula non extenſa
continetur totus chriſtus / tantus quantus eſt in celo: formaꝫ
tamen modicam non excedens. Vel dicit̄ diminutiue: quia a
multis paruum ⁊ modicum eſtimat̄ hoc ſacramentum. Vel ꝑ
calculum baptiſmus ītelligitur: qui purgat vniuerſaliter a cul
pa et pena: et ſi homo ſtatim euolaret: Sed dicit̄ diminutiue
qui fomitem omnino nō aufert. c Et angelo thyatyre.
Hec eſt quarta pars capituli: in qua ſcribit ad quartum epi/
ſcopum: ⁊ per hāc eccleſiam deſignatur ſtatus eccleſie vniuer
ſalis tempore confeſſorum ⁊ expoſitorū ſcripture: qui eam il/
luminauerunt meritis ⁊ exemplis et doctrinis. Unde thyaty/
ra interꝓtat̄ illumiata. Hec pars ſicut alie diuidit̄ in duas p/
tes. Primo enī ponit̄ ſpecialis intentio. Secundo generalis:
ibi: Et qui vicerit. Item prima pars diuiditur in quattu/
or. Primo enim commendat epiſcopum: ibi: Noui opera
tua. Secundo arguit: ibi: Sed habeo. Tertio increpat ⁊
cōminatur iezabel ⁊ ſequacibus ei⁹: ibi: Ecce mitto. Quar/
to promittit remunerationē nō ſequētib⁹ eā: ibi: Vobis au/
tem ⁊c̄. Premittit autem his omnibus titulū loquentis: qui
et epiſcopo congruit ⁊ materie dicens: d Hec dicit fili/
us dei. Epiſcopo congruit: qui erat viuens hoſtia per cha/
ritatem: ſed illuminatus per fidem: et ipſe filius dei eſt: qui il/
luminat omnem hominem venientem in hunc mūdum: Ioh.
j. a. Unde ⁊ ſequitur: e Qui habet oculos tanꝗ̄ flā/
mam ignis. Hoc dicit: quia ipſe oculos interiores illumi/
nat / quo ad intellectum. Ecce flāma. Et accendit quo ad affe/
ctū: Ecce ignis. Itē materie cōpetit: in hoc ꝙ omnis ꝓphetia
de filio dei eſt: ⁊ ipſe ꝑmittebat ibi falſam ꝓphetiſſā ꝓphetare
falſa. ſ. iezabel. Tanꝗ̄ flammā ignis. q. d. tu deberes eſſe
flamma comburens peccatores: ⁊ tu permittis iezabel doce/
re. Abdie in fine. Erit domus iacob flamma: et domus eſau
ſtipula. Per iacob ꝑlati: per eſau peccatores. Itē ignis dicit̄
lux in propria natura: flamma in aerea: carbo in terrena: ⁊ cō/
muniter ignis. Per hoc ergo innuit ꝙ oculi eccleſie. i. prelati
vel expoſitores / debent inhiare ad celeſtia: et bene diſponere
terrena. Unde ſm hanc expoſitioneꝫ: Qui habet oculos
id eſt prelatos: vel ſpecialiter expoſitores: Auguſtinū. ſ. hie/
ronymū ⁊ alios qui fuerūt in illo ſtatu eccleſie: qui deſignant̄ ꝑ
hāc eccleſiā. ſ. per thyatyrā. Zach. xij. b. Ponam duces iuda
ſicut caminum ignis in lignis: et ſicut facem ignis in feno: et
deuorabunt ad dexteram ⁊ ad ſiniſtrā omnes populos. ſ. here
ticos in circuitu. f Et pedes eius: id eſt monachi qui fu/
erunt tunc per humi
litatem terram tan/
gentes: ⁊ per rectitu/
dinem operandi pro/
ficientes vel egredi/
entes. Ezech. j. b.
Pedes eorū pedes
recti. g Similes
aurichalco. i. luci/
di per famam: ⁊ for/
tes per reſiſtentiam cōtra hereticos. Deut. viij. a. Pes tuus
non eſt ſubtritus. Vel pedes / vltimi ſancti. ſ. j. c. Et pedes
eius ſimiles aurichalco. Moraliter. Iſti pedes ſunt mo/ Moraliter.
derni religioſi: qui non iam ſimiles ſunt aurichalco: ſed iam
ſūt de luto aut de ferro. Dan. ij. e. Pars pedū ferrea / ꝑs ficti/
lis. Et h patet qꝛ ſupra. j. c. dicti ſunt pedes eſſe in camino ar/
dēti: mō nō loqt̄ de camino. Et Matth. xxiiij. b. Refrigeſcet
charitas multoꝝ. Ezech. xxiij. d. Oēs iſti es et ferrū ⁊ ſtānū
⁊ plūbū. h Noui opa tua. Hic incipit cōmēdare iſtū epi
ſcopū. Et ī ſex cōmēdat eū / ꝫ ſex tribulatiōes: d qb⁹ Iob. v. c.
In ſex tribulatiōib⁹ liberabit te. Noui. i. recepi / i Opa tua.
Glo. Primo fides: ex fide charitas: ex charitate bona opera:
Text⁹ aūt ꝓcedit ecōtrario. Sol. Duplex ē ordo. Vn⁹ ē ordo
nature: ſm quem ꝓcedit Glo. Ali⁹ cognitionis: ſm quē pro/
cedit textus. Unde quia opera prius ſunt in cognitione: pro/
pter hoc prius agit de operibus. Matth. vij. b. A fructibus
eorum cognoſcetis eos. Sepe etiam per opera venit̄ ad fidē:
ſicut patet de cornelio: Act. x. a. Itemꝗ liberum arbitrium
oportet nos ꝑparari: ⁊ poſt de⁹ infundit gratiā / fidē ⁊ ceteras
virtutes: que ſunt dei opera / nō noſtra: ⁊ ex quibus meritorie
nos operamur. Sed qꝛ null⁹ operat̄ ī nocte ſine beneficio lu/
cis: ꝓpter hoc neceſſaria eſt fides / que eſt lux. Unde ſequitur:
k Et fidem: q̄ ſine operib⁹ mortua eſt. Iaco. ij. d. Itē quia
operari nō pōt qui frigidus eſt: ⁊ membra mouere nō poteſt:
ꝓpter hoc neceſſaria eſt charitas: que accēdit / ⁊ mobilem red/
dit: Unde ſequit̄: l Et charitatē. i. Corinth. xiij. d. Nunc
autem manent / fides / ſpes / charitas. m Et miniſterium:
ꝑdicationis. ij. Timoth. iiij. b. Miniſteriū tuum imple. Vel
in libris faciēdis: qd eſt op⁹ pietatis: vt in illis doceant̄ poſte
ri: ſicut fecit aug⁹ / hieronym⁹. et ceteri. Vn̄ in ꝑſona eorū pōt
dici illud apli Eph. iij. a. Poteſt̄ legētes intelligere prudētiā
meā in miſtero chriſti. Vel miſteriū / in elemoſynis faciēdis.
n Et patientiā / in aduerſis. Luce. xxi. d. In patiētia vr̄a
poſſidebitis aīas vr̄as. Et eſt ordo bon⁹: qꝛ ex fide ⁊ charita/
te elicit̄ opus: ꝑ miſteriū ꝓbat̄ hō in ꝓſperis: ꝑ patiētiā in ad
uerſis. o Et opa tua nouiſſima plura priorib⁹. Ec/
ce ꝓfect⁹: quaſi nō tepeſcis. Phil. iij. c. Ad anteriora me ex/
tēdo. Et dicit: Plura: tn̄ nō meliora: qꝛ ꝑmittebat ibi ieza/
bel docere. h Noui opa tua: Moralit̄: Cōtra ocioſos. Moraliter
Eccl. xxxiij. d. Multā maliciā docuit ocioſitas. k Et fidē
cōtra ꝓditores. i. fidelitatē Hiere. v. a. Circuite vias hieru
⁊ aſpicite: ⁊ ꝯſiderate ⁊ q̄rite ī plateis ei⁹ / an inueneritꝭ virū fa
ciētē iudiciū ⁊ q̄rētē fidē. l Et charitatē: Cōtra auaros. j.
Ioh. iij. c. Qui habuerit ſubſtātiā hui⁹ mūdi ⁊ viderit fratrē
ſuū necitatē patiētē: ⁊ clauſerit viſcera ſua ab eo: quō charitas
dei manet ī eo: m Et miſteriū: Cōtra dn̄antes ī clex. Mat.
xx. d. Fili⁹ hoīs nō venit miſtrari / ſꝫ miſtrare. n Et patiētiā
tuā: Cōtra iracūdos. Prouer. xiiij. b. Qui īpatiēs ē opabit̄
ſtulticiā: ⁊ vir verſut⁹ odioſus erit. Et ī eodē. d. Qui patiēs ē /
multa gubernat̄ ſapiētia: q̄ aūt īpatiēs ē: exaltat ſtulticiā ſuā. o
Et opa tua nouiſſīa plura priorib⁹: Cōtra pigreſcētes.
Prouer. xix. c. Pigredo immittit ſoporē ⁊ aīa diſſoluta eſuriet.
Heb. x. c. Cōſiderem⁹ īuicē in ꝓuocationē charitatꝭ ⁊ bonoꝝ
opeꝝ: nō deſerētes collectionē nr̄aꝫ: ſic ē ꝯſuetudis qbuſdā: ſꝫ
ꝯſolātes / ⁊ tāto mag⁹: ꝗto videritꝭ appropinq̄re diē. ſ. mortis
Sed habeo.

G a Sed habeo. Secũda pars in qua arguit. q. d. ita es cõ
mendabilis: Sed habeo aduerſum te pauca: hec ſcili/
cet: b Quia pmittis/ non excõmunicans/ dicit Glo. Ar/
gumentum q excõmunicandi ſunt mali: ꝛ maxime heretici: et
publice fornicantes. c Mulierem iezabel que ſe dicit
pphetã: et reuera
nõ ẽ. d Docere:
F ↄtra illd. j. Timoth.
ij. d. Docere autem
Vl. t pphetem mulieri non permit/
to: Sed quia do/
cere/ propter hoc
e Et ſeducere. i.
Job. 24. d. ſeorſum a via fidei ꝛ
morum ducere. f
Seruos meos.
Hec iezabel vt dicũt
quidã/ erat vxor iſti⁹

a Sed habeo aduerſus te pau
b c ca: quia permittis mulierẽ ie/
d zabel que ſe dicit pphetã dõ
e f cere ꝛ ſeducere ſeruos meos
g h fornicari ꝛ mãducare de ido/
i lothitis. Et dedi illi tẽpus vt
k penitentiam ageret ꝛ nõ vult
penitere a fornicatione ſua.
l Ecce ego mitto eam in lectuꝫ
m n et qui mechanť cũ ea in tribu
latiõe maxima erũt: niſi peni/
o tẽtiã egerint ab operib⁹ ſuis: ꝛ
p q filios ei⁹ iterficiã i mortẽ: ꝛ ſci
r s ẽnt oẽs ecclie/ qꝛ ego ſũ ſcru/
t tãs renes ꝛ corda: ꝛ dabo vni
v cuiq; vrm ſm opa ſua. Vob

epiſcopi/ ſic nominata pprio noie. Vel ſic dicta: quia ſimilis
erat illi iezabel que fuit vxor achab. iij. Reg. xvj. g. Et hec di
cebat ſe eſſe prophetam: quia erat vxor epiſcopi. Per hãc in/
troducta eſt ſecta machometi/ vel incepta vel ſignificata: ſicut
iezabel vxor achab introduxit cultũ baal in iſrael. Et ſicut illa
pcepit interfici pphetas dñi: ſic lex machometi habet hoc q
interficiať qui predicat ↄtra eam. Et ſicut illa fecit interfici na
both qui interptatur pphetia: ſic illi ppter hunc librum ha/
bent nos odio: ꝛ vocant omnes chriſtianos iohannes. Sup
Numeri. xxv. dicit Origenes. Qui pphetas interficit ꝛ per/
ſequiť ſicut iezabel/ tenet doctrinã illius. Et quid docet? g
Fornicari cum mulieribus: vel cũ demonibus ſpiritualiter
per idolatriam: ꝛ cetera peccata mortalia. h Et mãduca/
re de idolothitis. Et hoc intelligendũ eſt cum veneratio/
ne idoli: vel cum ſcandalo fratris infirmi. Aliter em non phi/
beretur peritis: qui ſciunt q idolum nihil eſt. j. Corinth. viij.
a. Per hanc/ ſm Glo. deſignantur heretici: qui ſe fingunt
bonos: ſed ad molliciem et luxuriam inducunt imitatores ſu/
os. Per hanc/ moraliter ſignificantur praui ꝛ diſſoluti clerici:
quibus hodie datur officium pdicandi: quando cura anima/
rum eis dať. Unde Naum. iij. c. Ecce populus tuus vt mu/
lieres: quia iam fere omnes clerici facti ſunt vt mulieres: quia
volunt ꝛ balneari ꝛ mollibus vti: ꝛ qui tales docere permittit
remiſſus eſt. Prouerb. xviij. b. Qui mollis eſt ꝛ diſſolutus in
opere ſuo: frater eſt ſua opera diſſipantis. Et hoc eſt cõtra p/
ceptum apoſtoli. j. Corinth. xiiij. g. Mulieres in eccleſia tace
ant: Sed hoc eſt peſſimũ q ſũt iezabel. Suſtineri eni aliquã/
tulum poſſet/ ſi ſolum cultũ femineũ/ ꝛ nõ iezabel. i. opera ſibi
aſſumerẽt: ſed ſũt iezabel. i. fluxus ſanguinis per luxuriã. Un/
de de talibus cõqueritur eccleſia/ Exo. iiij. f. Vir ſanguinum
tu mihi es. Item ſũt fluxus ſterquilinij/ per temporalem glo/
riam: que hodie multos interficit: ſicut iezabel interficit pro/
phetas domini. j. Machab. ij. g. Gloria eius ſtercus ꝛ ver/
mis eſt. Ecci. ix. b. Ois mulier adultera quaſi ſtercus i via ab
omnibus ptereuntibus cõculcabiť. Sed qui vult credere con
ſilio Abdie: abſcondat ſe in antro: vt fugiat dominiũ iezabel:
3. Reg. 18. a. Qui abdias centum pphetas pauit in ſpelũcis. Et hoc eſt qd
ſeruus dei conſulit: vt hoies abſcõdant ſe ſub obſeruantijs re
gularib⁹: vbi non regnat iezabel. ſ. in clauſtris. Unde ꝛ helias
fugit eam ꝛ latuit in antro. iij. Reg. xix. a. i Et dedi il/
li tempus vt penitentiã ageret. Argumentum q tẽpus
dať nobis ad penitendum. Tempus enim eſt mora motus: et
nos ſemper debem⁹ eſſe in motu penitentie. k Et nõ vult
penitere a fornicatione ſua. Job. xxiiij. d. Dedit ei de/
us locum penitentie et ipſe abutitur eo in ſuperbia. Ecci.
xv. d. Nemini dedit deus ſpatium peccandi. l Ecce ego
mitto. Tertia pars vbi increpat et cõminať iezabel ꝛ eius ſe
quacibus dicens: Ecce ego mitto eam in lectũ/ infirmi/
tatis. Job. xxxiij. c. Increpat quoq; per dolorem in lectulo
et oia oſſa eius marceſcere facit. Vel in lectũ/ inferni: de quo
Job. xvij. d. In tenebris ſtraui lectulum meum. Vel in le/
ctũ/ impudicitie: ꝛ hoc permiſſiue: de quo Roma. xiij. d. Nõ

in cubilibus ꝛ impudicitijs. Et Amos. vj. b. Qui dormitis in
lectis eburneis ꝛ laſciuitis in ſtratis veſtris. j. vlt. c. Qui in
ſordibus eſt/ ſordeſcat adhuc. Vel in lectũ. i. in conſuetudinẽ
et ſecuritatem peccandi. j. Reg. xix. c. Afferte eum ad me in
lecto. Amos. iij. c. Quomõ ſi eruat paſtor de ore leonis duo
crura aut extremum
auricule: ſic eruenť fi
lij iſrael qui habitãt
in ſamaria i plaga le
ctuli/ et in damaſci
grabato. m Et q
mechãtur cũ ea:
id eſt cõformes ſunt
ei p opera. n In/ Hiere. 17.
tribulatiõe maxi
ma erũt. Magna H
eſt tribulatio in diſſo
lutione corporis et
anime: maior i anima in inferno poſita: ſed maxima erit quã/
do punienť reprobi in vtroq;/ corpore. ſ. ꝛ anima. Unde Ro/
ma. ij. b. Tribulatio ꝛ anguſtia in omnem animam operantis
malum. o Niſi penitentiã egerint ab operibus/ ma
lis/ ſuis: recedẽtes ab eis. Ecci. ij. d. Si penitentiã non ege/
rimus: incidem⁹ in manus dei/ et non i man⁹ hominũ. p Et
filios eius. i. imitatores. q Interficiam in morte. i.
quãdo morientur/ ꝛ hoc dicit: quia ſancti in morte incipiunt vi
uere. Unde Ps. Precioſa in conſpectu domini mors ſancto Ps. 115.
rum ei⁹. Et de malis. Mors peccatorũ peſſima. Vel mor/ Ps. 33.
te eterna: ad quã modo ducunť p ſua opa mala. Oſee. ix. c.
Ephraim deducit ad interfectionẽ filios ſuos. r Et ſcient
oẽs eccleſie. i. oẽs ſancti p penã inflictã malis: s Quia
ego ſũ ſcrutãs renes ꝛ corda. i. opatiões ꝛ cogitatiões:
ſcrutãs ſũ. i. ſubtiliť examinãs ꝛ aſpiciẽs: vel ſubtiliť remu/
nerans: Un pdixit ſe hre oculos tãq; flamã ignis. t Et da/
bo vnicuiq; ſm opera ſua: ꝛ bonis ꝛ malis. Roma. ij. a.
Qui reddet vnicuiq; ſm opera ſua: His quidem qui ſm pa/
tientiã boni operis gloriam ꝛ honorem/ ꝛ incorruptionem q/
rentibus vitam eternam: His autẽ qui ſunt ex contentione et
qui non acquieſcunt veritati/ credunt autem iniquitati/ ira et
indignatio/ tribulatio/ et anguſtia. Hiere. xvij. b. Ego domi/
nus ſcrutans corda ꝛ probans renes: qui do vnicuiq; ſm vi/
as ſuas. j. Paral. vlt. d. Scio de⁹ me⁹ q probes corda. Vel
dabo/ in die iudicij: vnicuiq; vrm ſm opa ſua/ mẽſurã
in genere/ vt ſi multum multum: vel in ſimilitudine/ vt ſi bene
bene. Soph. j. c. Scrutabor hieruſalem in lucernis. v Vo
bis autem ꝛc. Quarta pars: vbi promittit remuneratiõe
dimittentibus doctrinam iezabel. q. d. ſic faciam malis: ſed
bonis dabo remunerationem magnam. Sic conſtrue lram:
q. d. ſic faciam
v Vobis autem ꝛc. Moraliter hoc dicitur theolo/ Moralis
gis multis qui ſunt thyatyre: id eſt in illuminatione ſacre
ſcripture: quia tota die audent ſuos radios per expoſitiones
ſpargere: ꝛ tamen nondum tenent doctrinam eius: ſimiles re/
nũculo: qui ſedet in loco pinguedinis nũq; tamen pingueſcit.
Nõ mittam ſuper vos aliud pond⁹. Quaſi ſic diceret
oẽs epiſcopi habentib⁹ plures pbẽdas. Pondus em eſt vna
prebenda ſi bene attenderent: ſed aliud pondus eſt alia prebẽ
da. Sed dicũt multi: Non curetis domine/ dare mihi multa:
pondera/ fortl ſũ: bene poſſũ portare illa. Verũ dicis: fortl es
vt aſin⁹ in poſteriorib⁹. i. in renis: ſꝫ in anteriorib⁹. i. ſpũalib⁹
debilis. Matth. xxiij. a. Alligant onera grauia: digito autem
ſuo nolunt ea mouere. Un aſini ſunt. i. ſine ſenſu. Non ſic facit
apoſtolus. Phil. iij. c. Poſteriorum oblitus/ ad anteriora
me extendo. Tales etiam peiores ſunt lupo: de quo dicitur q
in poſterioribus ſit debilis: ſed fortl in anterioribus. Vel for/
te ideo te fortem dicis: quia gigas es: id eſt gea/ gea. i. terra
terra: ꝛ quãto plus ſimul eſt de terra: plus de onere: ꝛ plus de/
ſcendit ad infima. Job. xxj. b. Et in puncto ad inferna deſcen
dunt. Et quid mirum? Quia nimis ſe onerauerunt. Unde
Numeri. xiij. d. dicitur. Vidimus ibi: id eſt in eccleſia/ mon/
* ſtra quedam ſi/

quaſi ſic faciam malis. a Aūt.i.ſed/vobis ceteris. a ma/
lis dico qui eſtis thyatyre. Et quid: Dico hic.ſ.ꝙ e Nō
mittam ſuper vos aliud pondus: ꝗ̄ tribulationes q̄s
hic ſuſtinetis: ſ; ꝑ illas vos purgabo. Dico ꝙ nō mittā: Que
admodū.i.ſicut: Dicūt/illi: b Quicunq̄ nō habent
doctrinā hanc:
quā vos habetis: c

b Et qui cognoue
rūt/approbādo/Al
titudinē.i.ſupbiā
ſathanę. Vel alio
modo: vt totū legat
de bonis/ſic: Vo
bis aūt ceterꝭ.bo
nis.ſ.qui eſtꝭ thya

a Autem dico ceteris qui thya/
b tyre eſtis: quicunq̄ non ha/
c bent doctrinā hanc: qui non
d cognouerūt altitudinē ſatha/
e nę/queadmodū dicunt: nō
f mittā ſuꝑ vos aliud pōdus:

tyre/dico ꝙ nō mittā ſuper vos aliud pondus: ꝗ̄ qō
ſuſtinetis.q.d.nō puniā vos in futuro. Et nō dico hoc omib⁹/
ſed illis: Quicūq̄ nō habent doctrinā hanc/quā tenēt
pſeudo ꝓphetę. Unde expoſitio eſt hui⁹ qō dixit: ceteris. Et
ē metaplaſm⁹.i.mutatio pſonarū. Et illis.ſ.qui nō cogno
uerūt/per approbationē. d Altitudinē.i.ſupbiā/ſatha
nę.i.qui ſupbis opib⁹ ſathanę nō ꝯſentiūt: e Queadmo
dū dicūt q̄dā heretici.ſ.q̄ dicūt chriſtianos ⁊ hic ⁊ in futuro
debere affligi. Vel qui cogñuerūt/quo ad bonos vel qui nō
ſic. Vobis autē dico qui eſtis thyatyre ⁊ ceteris: nō
tm̄ qui thyatyrę: ſed vbicunq̄ ſint. Et hoc omnibus: Qui
cūq̄ non habent doctrinā hanc: quam.ſ.ieçabel predi
cat: Qui cognouerunt/illuminati per donum gratię. Al
titudinem.i.aſtutias ſathane: qui legalia cum euangelicis
ꝑ ſuos miniſtros ſeruare docebat: Quemadmodum di
cunt/eſſe faciendum.ſ.quidam egreſſi de iudęa et mentiunꝰ.
f Super vos: inquam ⁊ ſuper omnes illos qui tales ſunt:
Nō mittā aliud pondus/ꝗ̄ euangelium. Actꝰ.xv.e. Vi
ſum eſt ſpirituiſācto et nobis: nihil imponere vobis vltra one
ris: ꝗ̄ hęc vob neceſſaria: vt abſtineatꝭ vos ab imolatis ſimu
lacrorum et ſanguine et ſuffocato et fornicatione. Heb.xij.a.
Deponētes omne pōdus. Quia pondus euāgelij pondus q̄
dem non eſt/ſed leue eſt habentibus charitatem: ſicut pluuia
non eſt pondus auibus. Hiere.xxiij.g. Miſi ad vos dicens:
Nolite dicere onus dñi. Itē Qui cognouerūt altitudi
nem.i.aſtutias ſathane. Sed quis reuelabit faciē indumē
ti eius: Job.xlj.a. Solutio. Paulus ⁊ alij ſancti. ij. Corinth.
ij.c. Nō em̄ ignoramus cogitationes ei⁹. Quicūq̄ nō ha
i.Job.c. bent doctrinā hāc. Simile: Si q̄s venit ad vos ⁊ hanc do
ctrinam nō habet: nolite eum recipere in domo: nec aue dixeri
tis ei. Dico: nō ponā aliud pond⁹: g Tñ id qō habetis
tenete.q.d.hoc faciam vobis ſi perſeuerauerītis/aliter non:
q; Ecci.xxvij.a. Si non in timore domini tenueris te inſtan
ter: cito ſubuerteꝰ domus tua. Vel aliꝰ conſtruiꝰ ſic: Quis il
li dicant ſic: Tamē tenete/vos/id quod habetis.i.do
ctrinam traditā vobis.j.iij.c. Tene qō habes. Et hoc facite.
h Donec veniam: vos remuneraturus in iudicio ⁊ illos
puniturus.

Moraliter * ſtra quedam filiorum enach de genere giganteo. Sunt enim
iſti qui plurima retinent diuerſorum corporum membra. vn
de aut monſtra ſunt: aut dilacerati ſunt et iſti ſunt c Qui
non cognouerunt.i.cognoſcere noluerunt: vel ſe cogſcere
nō oſtēderunt. d Altitudinem ſathane: id ē q; volūt hic
exaltari ſicut ſathanas. Eſa.xiiij.d. Aſcendā. S; ſtatim dicꝰ
ei. Verūtñ ad infernū detraheris ad ꝓfundū laci: vbi eris q̄ſi
cadauer putridū/nō habens ſolatiū: Prouerb.xxj.c. Vir qui
errauerit a via doctrinę: i cętu gigātiū cōmorabiꝰ. Ubi ē cęt⁹
iſte: In iferno. Ezech.xxxj.g. O inclyte atq̄ ſublimis iter li
gna voluptatis: ecce deduct⁹ es cū lignis voluptatꝭ ad t̄rā vlti
mā: i medio icircūciſoꝝ dormies/cū eis q̄ iterfecti ſt̄ gladio. g
Tñ id qō habetꝭ tenete. Quicq̄d dicāt vob/ꝟba ſūt ꝯſulē
tiū ſibi iuicē de habēdo plures ꝑbēdas. Neſciūt q̄dē iſti dice
re ꝙ ſit pctm̄. Tenete qō habetꝭ: certū nō dimittatꝭ ꝓ icer
ta. Vel tenete. Hoc eſt ꝯ abſentes: q̄ volunt pcipere fruct⁹ et
nō deſeruiūt. Sed dicūt ipſi: bñ poſſum⁹ tenere: q; lōgas ha
bem⁹ man⁹: ſum⁹ em̄ filij nobiliū; illā doctrinā Ouidij addu

cētes i ecclīā dei. An neſcis regib⁹ lōgas eē man⁹. S; aliq̄ñ di Ouidi⁹ i eplis
cēt ipſi illō Cant.j.b. Poſuerūt me cuſtodē i vineis: vineā meā
nō cuſtodiui. i Et q̄ vicerit. Secūda ps vbi ponit genera Ad litterā
lē itētionē. Sed notādū ꝙ ibi mutaꝰ ordo aliaꝝ ptiū. In alijs
caplis p̄mo ponebat generalē admonitionē: ⁊ p⁹ p̄miū genera

g tamen id quod habetis tene/
h te donec veniam. Et qui vi/
i
k cerit ⁊ cuſtodierit vſq̄ in finē
l
m opera mea: dabo illi poteſta/
n tē ſuꝑ gentes/⁊ reget illas in
o vga ferrea: ⁊ tanq̄ vas figuli

le: h aūt fac ecōuer
ſo: ⁊ h ē ꝓpꝰ gnālē in
ſtructionē quā fac oī
b⁹: q; ꝯfeſſores ad q̄ſ
ptinet ps iſta/erāt ho
ſtia viuēdo: ſic marty
res moriēdo: et tota
ecclīa fuit ꝑ iſtos illu Ps.2.
minata. S; quō dꝛ h: j.19.c.
Quia pmittꝭ mulierē
ieçabel/cū ipi heretic repugnarēt/ꝯ eoſ diſputādo: Sol. Hoc
dꝛ: q; tūc heretici nō cōburebanꝰ: ſuꝑ q̄ arguūꝰ ſcti illi⁹ tpis.
Vñ ex h ē argumētū: ꝙ heretici ſt̄ cōburēdi: ſic fit hodie: Pro
ptꝭ h igiꝰ q; iā erat illumiata ⁊ iſtructa ecclīa/ꝑponiꝰ generale
p̄miū/⁊ ſeq̄ꝰ admonitio generalis. In p̄mitiua aūt ecclīa erat
plātatio fidei: ⁊ ꝓpꝰ h pri⁹ erat admonitio: deīde ſeq̄baꝰ p̄miū:
Mō vō ſupponiꝰ fides vt argumētū. Vñ nō oportet ꝑdica
re niſi vt ſeruetꝰ. Seruaꝰ aūt ꝑ cōſiderationē p̄mij: vñ p̄mittiꝰ
p̄miū inſtructiōi vel admonitioni generali. Dicit ḡ: Et q̄ vi
cerit. Et quē: Diabolū.j.Regꝭ.xvij.c. Virū q̄ pcuſſerit eū di
tabit rex diuitijſ magnis. k Et cuſtodierit vſq̄ i finē: vi
tę ſuę l Opa mea.ſ.mandata. Dabo illi ptātem ſuꝑ
gentes. Ad lrāz veꝝ fuit: q; tpe ꝯfeſſoꝝ creuit ecclīa i poſſeſ
ſiōib⁹ ⁊ diuitijs/i caſtris ⁊ villis. Et h ē qō dicꝰ Interliñ. In h
ſęclo. Et ē h argumētū ꝙ nō debet eligi i dignitatē eccl'iaſticā
vel ſęclarē vꝭ canonicū vꝭ plebanū niſi q̄ mādata cuſtodierit.
Glo. vſq̄ ad pfectionē. Si ḡ recipit regimen aliq̄s: q̄ nō vicit:
nec mādata ſuauit: patet ꝙ nō eligiꝰ a dño: ſ; magis forſitā a
dęmonio. Vꝭ Myſtice. m Dabo ei ptātē ſuꝑ gēteſ.i.
ſuꝑ mot⁹ carnales. Sic em̄ facit dñs: vt poſt lōga carnis tem
pramēta ſubijciat eā ſpūi. Thꝛeñ.j.a. Dña gētiū caro.ſ.⁊ p̄n
ceps ꝓuinciarū facta ē ſub tributo. Vñ Prouer.xvj.a. Cum
placuerint dño vię hoīs: inimicos q̄z ei⁹ ꝯuertet ad pacē. n
Et reget illas i vga ferrea. Ad lrāz bñ tenēt h hodie ꝑla
ti ecclīaꝝ: quoꝝ multi duri⁹ vexāt ſbditos ſuos ꝗ̄ laici: Vir
ga ferrea: iuſticia.ſ.inflexibili: cū aliq̄ñ oporteat iuſticiā per
miſcdiam flecti. Jaco.ij.c. Judiciū ſine miſericordia fiet ei q̄
nō fecerit miſericordiā. Et ibidē. Miſcdia ſuperexaltat iudiciū.
o Et tanq̄ vas figuli cōfringenꝰ. Hoc ad lrām fuit ad
diſputatiōes cōfeſſorū ꝯtra hereticos: vbi q̄dā ꝯfracti ſunt ſi
cut vas figuli: ita ꝙ in lutū infidelitatis ſūt redacti: nec ex eis
formatū eſt vlteri⁹ vas in honorē dei: ſed magis ad op⁹ dia
boli. Unde Eſa.liiij.d. Ecce ego creans fabꝝ ſufflantē in igne
prunas: et ꝑducētē vas in op⁹ ſuū. Alij cōfracti ſūt bona cō
fractione ad penitentiā: ⁊ facta ſūt ex eis vaſa in honorē dei.
Et de his fragmentis dixit domin⁹ aplis ⁊ coꝝ ſequacibus/
Joh.vj.b. Colligite que ſuperauerunt fragmenta ne pereāt.
Sicut et ego
o Et tāq̄ vaſ figuli ꝯfrigēꝰ. Hoc exponiꝰ moraliꝰ d̄ malꝭ Moraliter
ꝑlatꝭ: q̄ ꝯfringūt ſbditos exactiōib⁹ idebitꝭ. Mich.iij.a. Oſſa
coꝝ ꝯfregerūt ⁊ ꝯciderūt ſic i lebete: ⁊ q̄ſi carnē i medio ollę.
Vñ poſſūt dicere ſubditi taliū illō Ezech.xj.a. Hic ē lebes.ſ.
ꝑlati: noſ aūt carnes. Hoc ē qō dꝛ Ezech.xxxiiij.e. Laterib⁹
⁊ hūerꝭ ipingebatꝭ ⁊ cornib⁹ vr̄iſ vētilabatꝭ oīa ifirma pecora/
donec diſꝑgerētꝰ foras. Hoc etiā exponiꝰ de morte et reſurre
ctiōe: vbi q̄dā ſic ꝯfringūꝰ/vt oīno pereāt: q̄dā vt i meli⁹ mu
tētꝰ: vt dicit Glo. Sic vas figuli i manu ei⁹ ꝯfractū/aliq̄ñ i vaſ
meli⁹ reformaꝰ: aliq̄ñ in lutū ꝓijciꝰ: Sic erit i reſurrectiōe ge
nerali: vt dic apl's.j.Corꝭ.xv.g. Oēſ q̄dē reſurgem⁹: ſ; nō oēſ
imutabimur. Alij reſurgent em̄ vt pereant: alij vt gaudeant.
* Dañ.xij.a.
Moralitꝰ. k Et cuſtodierit opa mea/chriſtiani: q̄ ſūt
pauꝑtas/vilitas/patiētia/hūilitas. m Dabo illi ptātē
iudiciariā: q̄ bene pauꝑibus dabiꝰ: vt ſint cū dño aſſeſſores:
q̄ omnia ꝓ chriſto reliquerūt. Matth.xix.d. Sedebitꝭ ⁊ vos
ſuꝑ ſedes duodecim iudicātes duodecim trib⁹ iſrꝭ. Luc.xij.f.
* Suꝑ oīa bona ſua

ꝯ a Sic ⁊ ego accepi/ in q̄tū hō/ p̄tāte .ſ. miſterij. c A p̄re meo .i. a tota trinitate q̄ ⁊ nr̄ p̄r ē ⁊ chriſti i q̄tū hō ē. Vl̄ Accep. ꝑ vnitatē: vt dic̄ Glo. p̄tātē .ſ. auc̄tatꝰ in q̄tū deꝰ. A p̄re meo/ penes quē reſidet au̇c̄tas: q̄ꝛ etſi idē poſſit filꝰ qḋ p̄r: tñ quicq̄d habet filius habet a p̄re: ⁊ tñ eq̄lis p̄r eq̄lis filiꝰ/ eq̄lis ſp̄ūſſctūs.

Moraliter ✱ Dañ. xij. a. Multi de his qui dormiunt in terre puluere .i. oēs vt dicit Glo. euigilabūt: alij i vitā etnā: alij i oṗprobriū vt videāt ſp. Vñ Hiere. xviij. a. Deſcendi in domum figuli: ⁊ ecce ipſe faciebat opus ſuper rotam: ⁊ diſſipatum eſt vas quod ipſe faciebat de luto in manibus ſuis: cōuerſuſq̄ꝫ fecit illō vas alterū/ ſicut placuerat in oculis eius vt faceret. Et eſt hec auctoritas expꝛ̄ſſiſſima de reſurrectione corporum. Figulus eñ deus ē: opus qḋ ipſe facit ſuꝑ rotā ē hō q̄libet: quē ipſe adducit de terra in hāc vitā. Sꝫ diſſipat̄ opꝰ qñ hō morit̄: ſꝫ fiet vas alterꝫ qñ reſurget. Unde q̄cunq̄ꝫ diffidit de reſurrectione dñi/ deū dicit minꝰ eſſe potentē q̄ꝫ figulū. Unde Hiere. xviij. a. Nunq̄d ſicut figulus iſte/ nō potero vobis facere domus iſrael ait dominus: Unde hic exponi poteſt de die iudicij: vbi mali confringentur ſicut lagena figuli .i. ſine repatione aliqua. Unde Eſa. xxx. c. Et cōminuet̄ ſicut cōterit̄ lagena figuli/ cōtritiōe ꝑualida: et nō inuenietur de fragmētis eius teſta in qua portet̄ igniculus de incendio: aut hauriatur parū aque de fouea. Et Eſa. liiij. d. Omne vas qḋ fictū eſt cōtra te non diriget̄: et omnē linguā reſiſtentē tibi: in iudicio iudicabis. Hoc dicit̄ filio dei. Unde ſequit̄: a Sicut ⁊ ego. dicit filꝰ dei. b Accepi/ poteſtatē iudicandi. c A patre meo. Joh. v. d. Pater nō iudicat quēq̄ꝫ: ſed omē iudiciū dedit filio. Et Matth. vlt̄. d. Data ē mihi oīs poteſtas. d Et dabo illi: qui .ſ. vicerit ſtellā matutinā. e Stella matutina/ fuit gregoriꝰ ad litterā: q̄ in fine illiꝰ ſtatus natꝰ eſt. Hūc dedit dominus eccleſie ad illuminationē eiꝰ. Unde Ecc̄i. l. a. Quaſi ſtella matutina in medio nebule: ⁊ quaſi luna plena in diebꝰ ſuis lucet. Itē ſtella matutina dr̄ ieſus chriſtꝰ: hic datꝰ eſt eccleſie lumen ad reuelationē gentiū: Luce. ij. e. Numeri. xxiiij. c. Orietur ſtella ex iacob et virga ex iſrael: et cōfringet duces moab. Itē iohānes baptiſta qui datus eſt iudeis: vt lucerna p̄cedens aduentū dñi. Joh. v. f. Ille erat lucerna ardens ⁊ lucens. Unde Job. xxxviij. d. Nunq̄d ꝓducis luciferū in tēpore ſuo .ſ. iohānem. Itē quilibet ſanctus qui oībus datus ē lumen exempli. Dañ. xij. b. Qui ad iuſticiā erudiunt multos: quaſi ſtelle in ꝑpetuas eternitates. Unde Job. xj. d. Cum te cōſumptū putaueris/ orieris vt lucifer. Itē ſtella matutina dicit̄ veritas agnita. ij. Petri. j. d. Donec dies illuceſcat: et lucifer oriat̄ in cordibus veſtris. Ille inquā lucifer qui neſcit occaſum/ vt dicit Ambroſiꝰ. Sed ille q̄ occidit ecōuerſo orit̄ i cordibus multorū .ſ. ꝓſumptio ⁊ ſuꝑbia. Eſa. xiiij. c. Quō cecidiſti ⁊c̄. Dat ergo dñs eccleſie ſtellā matutinā: qñ magnū et vigilem doctorē excitat et ſuſcitat: qualis fuit gregoriꝰ. Sic eñ accipit̄ hic ad lrām. ij. Paral̄. ix. c. Quia eñ deꝰ diligit iſrl̄ ⁊ vult ſaluare eū in eternū: idcirco poſuit te ſuꝑ eū regē.

Moraliter ✱ Suꝑ oīa bona ſua ꝯſtituet eū. Itē/ Dabo ei ſtellā matutinā .i. vitā et gloriā eternā: q̄ nunquā tendet ad occaſum: ſed ſemꝑ erit in mane oriēdi ⁊ ſemꝑ viuēdi. Luce. xxij. c. Vos eſtis q̄ ꝑmanſiſtis mecū in temptationibꝰ meis: ⁊ ego diſpono vobis ſicut diſpoſuit mihi pat̄ meꝰ regnū/ vt edatis ⁊ bibatis ſuꝑ menſā meā in regno meo. Vel ꝑ ſtellā matutinā .i. bonū p̄latū itellige: q̄ cōpat̄ ſtelle matutine: ꝓpt̄ multa q̄ i ipſo debēt iueniri. Primo q̄ꝛ ſic̄ ſtella debet eſſe grādis i ope: ꝑuꝰ tñ et hūilis ſua reputatione. Ecc̄i. l. a. Ecce ſacerdos magnꝰ ⁊c̄. De hūilitate. j. Reḡ. xv. d. Cū eēs puulꝰ i oculis tuis: caput i tribubꝰ iſrl̄ factꝰ es. Itē q̄ꝛ ad modū ſtelle dꝫ eſſe letꝰ ⁊ hilaris. Eſa. xlij. a. Nō erit triſtis neq̄ꝫ turbulentꝰ. Itē q̄ꝛ vigil debet eſſe vt ſtella. Luce. xij. f. Beatus ille ſeruꝰ quē cū venerit dñs inuenerit vigilantē. Marci. xiij. d. Janitori p̄cepit vt vigilet. Itē pulcher debet eē vt ſtella ꝑ famā. Cant̄. v. d. Species eius vt libani. Ps̄. Ex ſion ſpecies decoris eiꝰ. Quia ex ſollicita cuſtodia ⁊ ſpecula gregis ſui ꝓuenit fama ⁊ creſcit corona. Itē q̄ꝛ p̄uiꝰ debet eſſe añ ſolē ⁊ nūciare aduentū iudicis venientis ad iudiciū. Prouerb. xxv. b. Sicut frigꝰ niuis i die meſſis: ita legatus fidelis ei qui miſit eū: aiam illiꝰ requieſcere facit. Vñ verſus de ſtella. Grandis leta vigil ſpecioſa p̄ambula ſoli. f Qui habet aurē audiat q̄d ſpiritus dicat eccleſijs: Hoc expoſitū eſt ſupra. Ps̄. 49.

a cōfringent̄: ſicut ⁊ ego accepi
b a patre meo: ⁊ dabo illi ſtellā
c matutinā. Qui habet aures
d audiat quid ſpiritus dicat ec-
e cleſijs. Ca. III
f

g Et angelo eccl̄ie ſardis
h ſcribe. Hec dic̄ q̄ habet
i ſeptē ſp̄ūs dei et ſeptē
k ſtellaſ: Scio opera tua: q̄ꝛ nōmē habes q̄ꝙ viuas/ ⁊ mortuꝰ
l
m

Ca. III

Et angelo ſardis eccleſie ſcribe. Per hanc eccleſiā deſignat̄ ſtatus ſimpliciū ſanctorꝫ: qui fuerunt poſt expoſitores: q̄ nec ſciebant queſtiōes multas: nec etiā ſciebāt dictare aliquas lr̄as. Sed ſicut in ſtatu et tp̄e cōfeſſorum et expoſitorū/ eccleſia abundabat tp̄alibus: ſed ſpernebant: ſic i iſto placuerūt et q̄rebant̄: Unde ſardis interp̄tat̄ p̄ncipatꝰ pulchritudo: ⁊ tūc fuerūt exēptiōes impetrate: ⁊ in h̄ ſtatu p̄ualuit hypocriſis. Hoc capl̄m diuidit̄ in tres ptes/ ſm qḋ loq̄t̄ triū ecc̄liaꝝ āgelis: et p̄mo ad epiſcopū ſardis. Et diuidit̄ hec pars ſicut cetere p̄miſſe in duas. Primo eñ ponit ſpecialē intentionē. Secūdo generalē: ibi: Qui vicerit ⁊c̄. In prima pte ſic ꝓcedit. Primo ar[gu]uit: ibi: Scio opera. Secūdo mouet ad penitētiā: ibi: Eſto vigilans. Tertio cōminat̄: ibi: Si ḡ nō vigilaueris. Quarto ꝓponit ei exemplū penitēdi .ſ. alios bonoſ quos habet/ ⁊ eos pōt imitari: ibi: Sed habes. Ante oīa aūt titulū loquētis p̄mittit/ q̄ ꝯuenit ſequentibꝰ dicēs: h Hec dicit q̄ habet ſeptē ſp̄ūs dei .i. q̄ dat oēm vitā ſp̄ūalē ⁊ internā: q̄ eſt ꝯtra hypocritas: qui ſunt intus mortui. Vñ Sap. j. a. Sp̄ūſſanctus diſcipline effugiet fictū. Et hoc cōpetit materie de qua loquit̄: q̄ꝛ hūc epiſcopum arguit de hypocriſi: Et ſeptem ſtellas .i. a quo eſt oīs illuminatio ſiue fama bona. Et recte prius loquit̄ de ſpiritu: q̄ꝛ priꝰ ē viuere q̄ꝫ lucere. Hypocrita eſt corpus ſine ſp̄ū: q̄ꝛ habet oꝑa ſine charitate q̄ eſt forma operū. Per hoc tñ q̄ꝙ dicit ſtellas: notat̄ q̄ꝙ etiā tunc erant ibi aliqui boni. Roma. xj. a. Reliqui mihi ſeptem milia virorū qui nō curauerūt genua ante baal: Et ſumptum eſt de. iiij. Reḡ. xix. c. Vel Septem ſp̄ūs .i. ſpiritū ſep̄tiformē: q̄ viuificat mortuos. Joh. vj. g. Spiritus eſt qui viuificat. ij. Cor̄. iij. b. Spiritꝰ aūt viuificat. Habet dico/ ad dādū cui voluerit. Joh. iij. a. Sp̄ūs vbi vult ſpirat. j. Corinth. xij. b. Diuidēs ſingulis prout vult. Itē Septē ſtellas: id eſt oēm modū exponendi ſacrā ſcripturā: quā ipſe aperit agno inocenti/ qui occiſus eſt: id eſt paratus occidi pro chriſto ab origine mūdi .i. ex qua ſe rem mundi cogſcit. Infra. xiij. b. Vel Septē ſtellas .i. oēm p̄dicatorum ordinem: qui rutilant exemplo bone conuerſationis: ⁊ illuminat verbo diſcrete eruditionis. Hos habet dominus: q̄ꝛ vbi vult et quādo eos mittit. Job. xxxj. b. Lumē ſuum nubes ſpargunt: que luſtrant cuncta ꝑ circūitum quocunq̄ꝫ eas volūtas gubernantis duxerit: ad omne quod p̄ceperit illis ſuper faciem orbis terrarum/ ſiue in vna tribu/ ſiue in terra ſua/ ſiue i quocūq̄ꝫ loco miſericordie ſue eas iuſſerit iueniri. i Scio opera tua: ſimplici noticia/ nō .ſ. approbādo ea. Eſa. vlt̄. f. Cogitationes eorum et opera eorum venio/ vt congregem. k Quia nomē habes q̄ꝙ viuas. Tales ſunt hypocrite. Vñ Chryſ. Quid ꝓdeſt meretrici ſi nomē habeat caſte: In perſona hypocrite dicit Job. ix. d. Abominabunt̄ me veſtimenta mea .i. opera que mala intentiōe vel ſine charitate ſunt facta. Ita pōt dici malo ſacerdoti/ vel malo monacho: Nomen habes: id eſt magnam famā. j. Machab. v. g. Faciamus et ipſi nobis nomen. Sed ſub eis ceciderūt multi de populo. l Quod viuas/ fide. Abacuk. ij. a. Juſtus meus ex fide viuit. Item charitate. j. Joh. iij. c. Nos ſcimus quia tranſlati ſumus de morte ad vitam: quia diligimus fratres. m Et mortuꝰ es. Quia ſi viueres/ ſtellas cerneres: q̄bus in nocte El. ſtēn

ꝯ aduerſitatis lu-

aduerſitatꝭ luceres. ¶Mortuus. q꞉ viuis ī delitijs. j. Timo. v. a. vidua viuēs ī d̄litijs/mortua ē deo. ſ. Itē q꞉ a vita chriſto ſ. ſepatꝰ es ꝑ pctā. Joh. xj. c. Ego ſū reſurrectio ⁊ vita. Amb. de obſeruantia epiſcopoꝝ dicꝭ ſic. Ne ſit nomē inane/⁊ crimen imāe ne ſit honor ſblīmis/⁊ vita circūuallata ꝑiculis vl' pctis꞉ ne ſit deifica ꝓfeſſio ⁊ diabolica actio꞉ ne ſit religioſus amictꝰ꞉ irreligioſus ꝓfectus꞉ ne ſit gradꝰ excelſus ⁊ deformis exceſſus꞉ ne habeatꝭ ī ecclīa cathedra ſublimior꞉ et ꝯſcientia ſacerdotis

Eſt reliqua ꝗ̄ mortua

a es. Eſtō vigilans et cōfirma
b ⁊ cetera q̄ ⁊ moritura erāt. Nō
c ēm īuenio opera tua plena cō
d e ram deo meo. In mēte ergo
f g h habe qualiter accepis ⁊ audi-
i k eris ⁊ ſerua꞉ ⁊ penitētiā age.
l Si ergo nō vigilaueris/veni
m am ad te tanq̄ fur꞉ et neſcies
n qua hora veniam ad te. Sed habeas pauca noīa ī ſardis.

reperiatꝭ humilior vel vilior꞉ ne locutionē ſimulemꝰ colūbinā꞉ et mētē habeamus coruinā꞉ ne ꝓfeſſionē mōſtremus ouinā/⁊ ferocitatē habeamꝰ lupinā꞉ ne digne nobis ꝑ ꝓphetā reſpondeat dn̄s꞉ Populꝰ hic labijs me honorat꞉ cor aūt eius lōge ē a me꞉ Eſa. xxix. d. Quicūq꞉ talis eſt꞉ nomen habet ꝙ viuat ⁊ mortuus eſt. Talis erat ille cui dictū eſt Eſa. xxij. e. Quid tu hic/aut q̄ſi qs hic꞉ a ¶Eſto vigilans. Hec eſt ſecūda ꝑs in qua monet nos ad penitentiā. Dormit oīs hypocrita꞉ q꞉ ſomnus eſt quies aīaliū virtutū cū intēſiōe naturaliū. Naturales aūt ꝟtutes ſūt politice꞉ quas habēt hypocrite꞉ ſed ſpūales vel gratuite ꝟtutes ſunt quaſi aīales quas ipi nō habēt. Vn̄ eis dicitꝭ꞉ Eſto vigilās. Hoc etiā dicitꝭ ꝑlatis꞉ q̄ circa gregꝭ ſui cuſtodiā aliqn̄ dormiūt/cū tn̄ dicat Pſ. Non dormitabit neq꞉ dormiet q̄ cuſtodit iſrael. ij. Timoth. iiij. b. Tu ꝟo vigila/in oībus labora/opus fac euāgeliſte. Qd̄ aūt ī hoc opus/dicat Luc. ix. a. Egreſſi aūt circuībāt ꝑ caſtella euangelicātes ⁊ curātes vbiq꞉. b ¶Et ꝯfirma. Luc. xxij. d. Et tu aliqn̄ ꝯuerſus ꝯfirma frēs tuos. c ¶Que moritura erāt. Vn̄ dicꝭ moritura꞉ quia moritura pōt ſanare꞉ ſꝫ mortua non pōt ſuſcitare. Joh. iiij. g. Dn̄e deſcēde ꝑuſq꞉ moriatꝭ filiꝰ meꝰ. Egrotat aūt aīa/⁊ q̄ſi moritura ē cū tēptatꝭ꞉ ſꝫ qn̄ ꝯſētit/tūc moritꝭ. Luc. vij. a. Cēturionis cuiuſdam ſeruus erat moriturus. Quare aūt monet eū ad penitētiā/ſbiūgit dicēs꞉ d ¶Nō em̄ inuenio opa tua plena꞉ numero/charitate/tēpore/ſiue ꝑſeuerātia vel ꝯſummatiōe. Luc. xiiij. f. Hic hō cepit edificare ⁊ nō potuit ꝯſūmare. e ¶Corā deo꞉ q̄ videt intus꞉ q꞉ bn̄ videntꝭ plena corā hominibꝰ q̄ vident exterius. Opa aūt hypocrite plena nō ſunt꞉ q꞉ materiā tm̄ habēt ⁊ nō formā/ſcꝫ charitatē. Notandū tamē ꝙ eſt plenitudo quaꝫ facit inane ⁊ replet vanitas꞉ ſicut dicitꝭ ꝙ nihil eſt vacuū. Hanc bn̄ vult diabolꝰ ⁊ exigit. Exo. v. c. Quare nō impleſtis numeꝝ laterū ſicut ꝑus꞉ nec heri nec hodie. Hāc habēt hypocrite. Job. xxxij. d. Plenus ſū ſermonibꝰ. Itē ē plenitudo quā facit ſolidū. ſ. charitas Joh. j. c. De plenitudine eius nos oēs accepimꝰ. Ro. xiij. b. Plenitudo legis eſt dilectio. Propter hoc dicitꝭ. ij. Timoth. iiij. b. Miniſteriū tuū imple. f ¶In mēte. Hic reducit ei ad memoriā/q̄s ſedulus fuit in ꝑncipio꞉ vt ſic faciliꝰ ad penitentiā ꝯuertatꝭ/dicēs꞉ In mente ergo habe꞉ vt ſcꝫ citius cōuertaris. g ¶Qualiter acceperis꞉ penitētiā quā incepiſti operari. Vel꞉ Qualiter acceperis꞉ id eſt quo vel cuius exemplo ꝯuerſus fueris. Heb. xiij. b. Memētote ꝑpoſitoꝝ veſtrorū q̄ locuti ſūt vob̄ ꝟbū dei꞉ q̄ꝝ ītuētes exitū ꝯuerſatiōis imitamini fidē. Vl' Qualitꝭ acceperis grām꞉ quia nō meritis tuis꞉ ſed ſola grā dei. j. Cor. xv. b. Gratia dei ſum id qd̄ ſum. h ¶Et audieris꞉ doctrinā a ſanctis patribꝰ. ij. Timoth. iij. d. Tu ꝟo ꝑmane in his que didiciſti/⁊ credita ſūt tibi/ſciens a quo didiceris. i ¶Et ſerua꞉ vtrūq꞉ ſcꝫ ⁊ gratiā ⁊ doctrinam. Et eſt hic argumētū ꝙ ex gratia eſt ꝙ hō audit verbū dei. Vel Serua꞉ mandata. Matth. xix. b. Si vis ad vitā ingredi/ſerua mādata꞉ Quia Luc. xj. d. Beati qui audiūt verbū dei ⁊ cuſtodiūt illud. k ¶Et penitentiā age꞉ etſi nō de tuo peccato꞉ tn̄ de alieno. Et ꝑm hoc rephēditꝭ h̄ de negligētia ī ſbditis. Simile. ſ. ij. b. Age penitentiā. Etſi em̄ heli nō legitꝭ peccaſſe꞉ tamē legitꝭ negligens in corripiēdo filios fuiſſe. j. Reg. ij. e. Unde cadēs de ſella fractis ceruicibꝰ expirauit. j. Reg. iiij. c. Hoc debēt illi timere qui habent malas familias꞉ ⁊ hoc ſciūt/ nec tamen corripiunt꞉ ſed diſſimulando ꝑfereunt. Et licet in ſe boni ſint꞉ tamē bene poterunt damnari ꝓpter maliciam familie. Et hoc etiā eſt vnū/ qd̄ exigitꝭ ad h̄ ꝙ aliquis ſit ꝑlatiōe dignus. j. Timoth. iij. a. Domui ſue bene ꝑpoſitum. Vn̄ et talis qui ſi in ſe laudabilitꝭ viuit꞉ ceteros tamē excitare ⁊ corripe negligit/dicitꝭ illud ꝑmiſſum꞉ Nomē habes ꝙ viuas꞉ in te ſcꝫ et mortuus es꞉ q꞉ alijs nō ſbuenis. l ¶Si ergo nō vigilaueris. Tertia ꝑs vbi cōminatꝭ iſti niſi penituerit/dicēs꞉ Si ergo. q. d. opera tua nō ſunt plena. Si ergo nō vigilaueris꞉ excitatus a ſomno peccati ⁊ ignorantie ad vigiliam cognitionis ⁊ gratie. j. Cor. xv. e. Euigilate iuſti et nolite peccare. Ignorantiam em̄ dei quidā habent. Eph. v. d. Surge qui dormis ⁊ exurge a mortuis ⁊ illuminabit te chriſtus. Itē a ſomno torporis ⁊ ignauie ad vigiliā ſollicitudinis ⁊ diligentie circa teipm ⁊ gregem tuum. ij. Timoth. ij. c. Sollicite autē cura teipm ꝓbabilem exhibere deo꞉ operariū inconfuſibilem recte tractantē verbum veritatis. Act. xx. f. Ego ſcio qm̄ poſt diſceſſionē meā intrabūt ad vos lupi rapaces/non ꝑcentes gregi꞉ ⁊ ex vobiſipis exurgēt viri loquentes peruerſa/vt abducāt diſcipulos poſt ſe꞉ ꝓpter qd̄ vigilate. Sepe aūt de ſomno negligētie venitꝭ ad ſoporē culpe. Vn̄ Prouerb. xxiiij. d. Vſq꞉ q̄ piger dormis꞉ vſq꞉ q̄ de ſomno conſurges꞉ parum inquā dormies/modicū dormitabis/pauxillū manus conſeres vt quieſcas/⁊ veniet tibi q̄ſi curſor/ egeſtas tua et mendicitas quaſi vir armatus. Vn̄ Judic. iiij. d. legitꝭ/ꝙ ſiſara dormiēs/ clauo per tempora infixo a iahel/⁊ defixo in cerebrū/vſq꞉ ad terraꝫ mortuus eſt. Jahel interꝑtatꝭ carnale cōiugiū incipiēs꞉ ⁊ ſignificans concupiſcentiā oculoꝝ/vel auariciā/vel etiam concupiſcentiā carnis꞉ que dū ſiſara. i. hō bibēs lac tēporaliū꞉ ⁊ caput id eſt mētē terre deponit꞉ tūc ꝑ amorē eorū configit clauo peccati. Per ſiſarā ꝟo qui interꝑtatur excluſio gaudij/bene ſignificatꝭ prauus ꝑlatus/qui nec intrat in gaudiū paradiſi/nec alios intrare ꝑmittit/Matth. xxiij. b. Et h̄ notādū/ꝙ iſte exercitū barach fugerat꞉ ⁊ tn̄ in domo vniꝰ mlieris dormiēs mortuꝰ eſt꞉ Sic multi ꝑlatoꝝ etſi caueant ab exercitu maiorū peccatorū꞉ tamen ꝓpter negligentiā ⁊ ſui ⁊ gregis ſui frequēter moriuntꝭ. Si ergo nō vigilaueris/veniā ad te tanq̄ fur. ſ. xvj. c. Ecce venio ſicut fur. Cōtra. Joh. x. b. Fur non venit niſi vt furetꝭ ⁊ mactet ⁊ ꝑdat꞉ Solo Tanq̄ fur꞉ id ē ex improuiſo. Unde. j. Theſſal. v. a. Dies dn̄i ſicut fur in nocte/ita veniet. Matth. xxv. a. Media nocte clamor factꝰ eſt/ecce ſponſus venit. Et Job. xxxiiij. c. Subito morientꝭ ⁊ ī media nocte turbabūtꝭ populi꞉ m ¶Et neſciēs꞉ vnde nō potēs ꝑcauere. Qua hora veniā ad te꞉ excecandꝰ/vt non ꝑuideas vindictam. Iſte fur timendus eſt꞉ quia non dormit/ſi dormientes inueniet꞉ Oſee. vij. a. Fur ingreſſus eſt ſpolians latrunculus foris. Iſte fur eſt mors carnis etiā q̄ totū aufert꞉ q꞉ poſt mortē non eſt tempus acquirendi. Vel fur eſt peccatū. Propter hunc furē diligenter eſſet vigilandū. Matth. xxiiij. d. Si ſciret ꝑfamilias q̄ hora fur veniret꞉ vigilaret vtiq꞉ ⁊ non ſineret perfodi domū ſuam. Itē clamandū eſſet frequētius per cōfeſſionē contra hunc furem. Eſa. xxiij. d. Bene cane/frequenta canticū. Abdias. b. Si fures introiſſent ad te꞉ ſi latrones ꝑ noctem/quomodo cōticuiſſes. Eccl. xxxvj. d. Exiliens q̄ſi ſuccinctus latro de ciuitate in ciuitatem. Luc. xij. f. Veniet dn̄s eiꝰ hora q̄ neſcit ⁊c. n ¶Sed habes. Quarta ꝑs vbi proponit ei exemplū penitendi. q. d. vigila. Et hoc potes facere꞉ quia in tua eccleſia ſūt aliqui boni quos tu potes imitari. Vn̄ dicꝭ꞉ Sed habes pauca nomina in ſardis꞉ id eſt homines nominabiles꞉ quia bonos. Prouerb. x. b. Memoria iuſti cum laudibus꞉ nomen autem impiorū putreſcet fetendo ⁊ deficiēdo. Eccs. vj. b. Pergit ad tenebras ⁊ obliuione delebitur nomē eius. Sꝫ econuerſo nomen bonorū ꝑmanet. Eccl. xliiij. c. Corpora ſanctoꝝ in pace ſepulta ſunt꞉ ⁊ nomen eoꝝ viuet in generationes.

Pſ. 120.

1. Theſſa. 5. a
2. pe. 3. c.
De peni. diſ. 1. c. ſi em̄ ꝟ iohānes

r ꝗ

G generatiõe ꝛ generatiõem. Et Eccl.xv.b. Nomine eterno he/
reditabit illum: Nec ſolū permanet: ſed etiam bene olet. Un/
de Eccs.vij.a. Melius ē nomē bonū ꝙ vnguēta pcioſa. Pro
pter hoc monet Ecc⁹.xlj.c. Curam habe de bono nomie: hoc
eñ magł pmanebit tibi ꝙ mille theſauri magni ꝛ pcioſi. Pro
pter hoc dicit domi/
nus Luc.x.c. Gau/
dete qꝛ nomia veſtra
ſcripta ſunt in celis.
E conuerſo: maloꝝ
S.2.c nomina ſcripta ſunt i
terris. Hiere.xvij.b.
Recedentes a te i ter
Ps.48. ra ſcribentur. Ps.
Uocauerunt nomia

a Qui non inquinauerunt veſti/
b menta ſua: et ambulabūt me/
c cum in albis: quiā digni ſunt.
d e Qui vicerit ſic veſtietur veſti
f mētis albis: et nō delebo nō/
g men ei⁹ de libro vite: et cōfite/
boꝛ nomē ei⁹ corā patre meo/
h i et coram angelis ei⁹. Qui ha
bet aurē/audiat: quid ſpūs di
k cat eccleſijs. Et angelo phila
l delphie eccłie ſcribe. Hec di/
m n cit ſanct⁹ ꝛ ver⁹ q̄ habet clauē

ſua in terris ſuis. Unde diues epulo non eſt nominatus Luc.
xvj.c. Et notandum ꝙ dicit pauca eſſe nomina in ſardis:
que interpretatur princeps pulchritudinis. Uel principatus
pulchritudinis: quia pauci in principatib⁹ conſtituti ſunt in ſta
tu ſalutis. a Qui non inquinauerūt veſtimēta ſua:
id eſt per inquinationē peccati nō amiſerūt veſtimēta ſua: que
ſunt innocētia/charitas/humilitas ꝛ cetere virtutes. Eccs.ix.
b. Omi tempore veſtimenta tua ſint candida. j.xvj.c. Beat⁹
qui cuſtodit veſtimenta ſua/ne nudus ambulet. Coinquina
uerūt. Cant.v.b. Laui pedes meos: quō inquinabo illos?
Sol. Dicunt ſancti peccata exprobrādo. Unde.j.xiiij.b. Hi
ſunt qui cū mulierib⁹ nō ſunt coinqnati. b Et ambulabūt
mecū in albis. j.xiiij.b. Hi ſequuntur agnū quocūqꝫ ierit.
In albis: quia ſtolas ſuas lauerūt in ſanguine agni. j.vij.d.
Uel In albis: id eſt in veſte immortalitatis vel innocētie ba
ptiſmalis. j.xix.c. Sequebant eū in equis albis/veſtiti byſſi/
no albo ꝛ mundo. Hec eſt veſtis nuptialis: de qua legit Mat
thei.xxij.b. charitas ſcilicet quam habemus in pſenti que nos
introducet tandem ad nuptias agni/ ꝛ expelli non permittet.
Multiplex veſtis Uel veſtis eſt conuerſatio iuſti que debet eſſe talaris p pſeue/
rantiā. Geñ.xxxvij.a. Fecit ei tunicam polymitā/et illa etiam
erat talaris. Itē candida ſine admixtione macule grauis. Eſa
ix.a. Ueſtimentū mixtum ſanguine erit in combuſtionem et
cibus ignis. Eccs.ix.b. Omni tempore veſtimenta tua ſint cā
dida. Item diuerſi coloris per virtutū varietatem. Ps. Cir/
Ps.44. cūamicta varietatibus. Et ibidē. Aſtitit regina a dextris tuis
ꝛc. Ezech.xvj.b. Ueſtiui te diſcoloribus. Et Zach.iij.b. In/
dui te mutatorijs. Item inconſutilis per integritatē: vt cōuer/
ſatio exterioris operis concordet intentioni mentis/ne ſit diſ/
ſoluta per ſimulationē. Joh.xix.d. Erat autē tunica inconſuti
lis deſuper contexta per totum. Leuit.xix.f. Non incidetis
carnes veſtras/neqꝫ figuras aut ſtignata facietis vobis. Itē
fulgida per bonū exemplū. Unde angeli apparuerūt in albis
Joh.xx.b. Matth.v.c. Luceat lux veſtra corā hominibus.
Item odorifera per bonam famam. Geñ.xxvij.d. Statimqꝫ
vt ſenſit veſtimētorū fragrantiā ei⁹/benedicēs ait: Ecce odor
filij mei ꝛc. Cant.iiij.c. Odor veſtimētorū ꝛc. Itē debet eſſe
ſubtilis per diſcretionez ꝛ ſuꝑius diſcuſſionē. Ezech.xvj.b.
Indui te ſubtilibus. Item calida per charitatis feruorē. Job
xxxvij.c. Nonne veſtimenta tua calida ſunt cum perflata fue/
rit terra auſtro? Prouerb.vj.d. Nūquid poteſt homo abſcō
dere ignem in ſinu ſuo vt veſtimenta eius non ardeant? Item
gemina per geminā charitatē dei ſcꝫ ꝛ pximi: que eſt duplex
ſpiritus helie: qui relict⁹ eſt heliſeo: id ē eccleſie a chriſto: ſcili/
cet purgatio peccati ꝛ gratie innouatio. Chriſtus habuit ſim/
plicem ſpiritū ꝛ non duplicē: quia etſi fuit virtutibus plenus:
non tamen fuit purgatus: quia nihil in eo erat purgandū. Uel
duplicem pꝑter cordis ꝛ corporis honeſtatē. Propter qd da/
bit duplex ſtola. Prouerb.vlt.c. Omes domeſtici ei⁹ veſtiti
ſūt duplicib⁹. Eſa.lxj.c. In tra ſua duplicia poſſidebūt. Hec
eſt igit veſtis noua quā vt induam⁹/debem⁹ pus veterē exue/
re veſtē. Col.iij.d. Expoliātes vos veterē hoiem cū actibus
ſuis iduētes: nouū hoiez q̄ renouat agnitionē dei. Zach.iij.
b. Auferte ab eo veſtimēta ſordida. Quia vo tunicā habem⁹
aliā quā oīnino nūc deponere nō poſſumus: ſcꝫ carnē: de qua

Jude.g. Odiētes eā q̄ carnalis ē maculatā tunicā/ſaltē eā fre/
qnti⁹ lauem⁹. Eſa.j.c. Lauamini/mūdi eſtote. Et dic: Me/
cū: ſcꝫ vbi ſū. Joh.xij.d. Uolo pr̄ vt vbi ego ſū: illic ſit ꝛ mini
ſter me⁹. Itē: Mecū: in ſilitudine: qꝛ ego candidus. Cant.
v.c. Dilect⁹ me⁹ candid⁹ ꝛ rubicūdus. c Quia digni ſūt:
me ſcꝫ habēdo. Et q̄
re? Quia ipis dign⁹
nō erat mūd⁹: Heb.
xj.g. d Qui vice B
rit ꝛc. Secunda ps
vbi ponit generalis S.1.d
intentio. Et pmo po Eſa.12.f
nit pmiū: deinde ad/ Joh.12.c
monitio generalis.
Quare aūt h ordine
ratio dicta eſt in pcedēti angelo. Dicit ergo: Qui vicerit: ſi
militer ſicut illi: ꝛ loquit de imitatoribus bonoꝝ. e Sic ve
ſtiet veſtimētis albis: id eſt virtutibus ꝛ opibus bonis i p/
ſenti/vł in futuro glia corporis ꝛ aie. Sic eñ dñs nō ſolū pro
apoſtolis orabat: ſed p imitatorib⁹ eoꝝ. Joh.xvij.c. Non p
eis aūt rogo tm̄: ſed p eis q̄ credituri ſunt p verbū eoꝝ in me.
f Et nō delebo nomē eius de libro vite. Liber vite eſt
chriſt⁹. Eccl.xxiiij.c. Hec oia liber vite: In quo due ſunt pa
gine. Una pdeſtinatiōis a qua null⁹ delet: q̄ in ea ſcriptus eſt.
Itē pſentis iuſtificatiōis: in qua ſcripti ſunt reprobi: ꝛ cū defi
cit in eis iuſticia/delet ꝛ ſcriptura. Uñ Ps. Deleant de libro Ps.68
viuentiū ꝛc. Uł nō ſcribant. Phil.iiij.a. Quoꝝ noia ſunt in li/
bro vite. Eſa.iiij.b. Sanct⁹ vocabit omis q̄ ſcriptus eſt in vi/
ta in hieruſalē. g Et pfitebor nomē ei⁹ corā pr̄e meo:
id eſt in bñplacito pr̄is. h Et corā angelis ei⁹: id ē i gau
dio angeloꝝ. Hec ē laus magna: qꝛ a tota celeſti curia approba
bitur: et a patre ꝛ angelis: Matth.x.d. Omnis q̄ pfitebit me
corā hominib⁹/pfitebor ꝛ ego eū corā patre meo q̄ in celis eſt:
Qui aūt negauerit me corā hoib⁹/negabo ꝛ ego eū coraꝫ pr̄e
meo q̄ in celis eſt. Luc.ix.c. Nam q̄ me erubuerit ꝛ ſmones
meos/hūc fili⁹ hois erubeſcet cū venerit in maieſtate ſua ꝛ pa
tris ꝛ ſanctoꝝ angeloꝝ. i Qui habet ꝛc. Generalis ad/
monitio. Qui habet aures audiēdi/audiat q̄d ſpūs
dicat eccleſijs: Hoc expoſitū eſt. k Et angelo phila/
delphie eccleſie ſcribe. Secunda ps huius capituli. Per
hanc deſignatur ſtatus eccleſie quo ad modernos qui ſeipſos
carnaliter diligunt magis ꝙ ſpiritualiter deum. Unde phila/
delphia idē eſt qd amor fratris. Philos eñ amor: adelphe fra
tris. Tūc aūt incepit hoc miſerū tp̄⁹: qñ ceſſauit libertas ele/
ctionū: q̄ fuit olim/qñ tot⁹ pplš eligebat ſibi epiſcopū: ſicut fu
it de beato martino: qñ verū erat illd Ro.x.c. Nō ē diſtinctio
iudei ꝛ greci. Diuidit aūt hec ps ſic alie i duas: Quia pmo po/
nit ſpecialē intētionē: Secūdo generalē/ibi: Et qui vicerit.
Notādū aūt ē ꝙ iſte epiſcop⁹ in nllo arguit: ſed oino cōmēda/
tur: ꝛ hoc pmo. Secūdo pmittitur ei gratia pdicationis/ibi:
Ecce dedi. Tertio pverſionē aduerſarioꝝ pmittit ei dñs/ibi:
Ecce dabo. Quarto pmittit ꝙ pſeruabit eū in tribulatiōe/
ibi: Et ego te ſeruabo. Quinto inuitat ad pſeuerantiā/ibi:
Tene qd habes ꝛc. Añ oia aūt hic titulū loquētis pmit/
tit/dicens: l Hec dicit ſanct⁹. Sanctū ſe noiat: vel qꝛ iſte
epiſcop⁹ ſanct⁹ erat: vel qꝛ ſm allegoriā in hoc ſtatu eccłie ge
neralis ſanctitas ptēnit ꝛ amat vanitas. m Et ver⁹. Hoc
dicit qꝛ erat pmiſſus. n Qui habet clauē dauid: id eſt
ptātē apiendi corda fideliū ad fidē ꝛ intelligētiā ſcpturaꝝ. Hec
clauis pōt eſſe crux p quā apta ſūt ſacramēta eccłie: qd fuit ſi/
gnificatū in ſciſſiōe veli. Sanct⁹ ꝛ ver⁹. Hoc dicit ptra illos
q̄ p hypocriſim ꝛ falſitatē pmouet. Sanct⁹: h ptinet ad patrē
Leuit.xj.g. Scti eſtote qꝛ ego ſanct⁹ ſum. Uer⁹: q̄ ad filiū.
Joh.xiiij.a. Ego ſū via vitas ꝛ vita: Ueritas qꝛ ver⁹ ē i ſoluē
do pmiſſa.ij. Cor.j.d. Quotqt eñ pmiſſiōes dei ſūt/i illo ē.
Qui habet clauē dauid
l Hec dic ſctūs ꝛc Moralit plat⁹ debꝫ eē ſctūs i vita. Ue/ Morali
rus in ſciētia. Et ſic habꝫ claues dauid. Qui vo talis non eſt/
habet potius claues abyſſi. j.xx.a. Etſi eſſet verus et ſanctus
haberet poteſtatē p orōnis ſue merita claudere celū nubibus:
*et aperire portas

g ¶ Qui habet clauē dauid: quo ad ſpiritūſanctū: ex cuiꝰ benignitate ⁊ dono apiunt̄ ſcp̄ture/⁊ habet̄ vſus clauiū: Joh. xx e. Accipite ſpiritūſanctū: quoꝝ remiſeritis peccata/remittunt̄ eis ⁊c. Hanc clauē fabulant̄ iudei fuiſſe quandā clauē aureā q̄ erat in templo quā portabat pontifex ſuper humerū in feſtis.
Et ſic exponunt illud Eſa. xxij. g. Et dabo clauē domꝰ dauid ſuper humer eiꝰ: ⁊ aperiet ⁊ nō erit qui claudat: claudet ⁊ nō erit qui aperiet. Sed q̄ritur cur dixerit. ſ. j.

g dauid/qui aperit ⁊ nemo claudit: claudit ⁊ nēo apit. Scio e opera tua. Ecce dedi corā te f te oſtiū apertum qd̄ nemo po b teſt claudere: quia modicā ha i bes virtutē: ⁊ ſeruaſti verbum k meū/⁊ nō negaſti nomē meū. l m Ecce dabo dē ſynagoga ſa/

B d. Habeo claues mortꝭ ⁊ inferni: hꝭ vo dicit: clauē dauid: q̄ eſt hec diuerſitas? Itē quare nō dicit potius clauē aaron q̄ fuit p̄latus: ad quē ꝑtinet vſus clauiū/qd̄ nō fuit dauid. Itē q̄re dicit clauē in ſingulari/cum dn̄s dixerit petro Matth. xvj. c. Et tibi dabo claues regni celoꝝ. Sol. Clauis aliquando dicit̄ poteſtas refrenādi demones: Sic ſumptū eſt. ſ. j. Et. j. xx. a. Habentē clauem abyſſi. Aliquādo poteſtas ligandi ⁊ ſoluēdi pctā: Et ſic accipit̄ Matth. xvj. c. Et tibi dabo claues. Aliqn̄ ptās nocēdi: Sic accipit̄. j. ix. a. Data eſt ei clauis putei abyſſi. Aliqn̄ poteſtas ⁊ ſcientia aperiendi ſcripturas: Et ſic accipit̄ hic. Vn̄ ſic exponit̄: Clauē dauid: id eſt poteſtatē qua aperit̄ ſcriptura que intelligit̄ per dauid/q̄ fuit vir ꝓpheta: vt genitiuus ↄſtruat̄ nō ex vi poſſeſſionis: ſed opificis vel auctoris. Et ſic patet ſolutio ad p̄mū ꝑ diſtinctionē p̄miſſam: Et ad ſecundū ꝑ conſtructionē diuerſam. Nō em̄ dicit clauē aaron: quia iſte nō fuit auctor alicuius ſcripture vel ſcriptor. Item in ſingulari dicit clauem: quia quidā ponūt vnicā eſſe clauē. Vel dicendū ꝙ loquit̄ hic nō de vſu vꝭ poteſtate p̄latoꝝ: que dicit̄ clauis vel ſingulariter vel pluraliter: ſed de illa claui q̄ ipſe aperit paradiſum. Hec fuit crux/de qua Eſa. xxij. g. Dabo clauē domus dauid ſuꝑ humerū eius. Et hec dicit̄ eſſe dauid et non aaron: quia de cruce penitentie quā portauit dauid bene legit̄ et nō aaron. Crux igit̄ eſt illa clauis que adaptata oſtio regnū celoꝝ aperuit. Oſtiū eſt chriſtus. Joh. x. b. Ego ſū oſtiū. Si ergo ſine claue penitētie vis intrare in celū/fur es ⁊ latro: quia nō ꝑ oſtiū: ſed aliunde aſcēdis. a ¶ Qui aperit: intellectum ad credendū ⁊ affectū ad diligēdū: vel intellectū ad cognoſcēdū; affectū ad celum animarū/Vel Aperit: ſcripturā predicatori ad intelligendū: et cor auditori ad ſuſcipiendū: Jaco. j. c. In manſuetudine ſuſcipite inſitū verbū. b ¶ Et nemo claudit/gratiā ſubtrahēdo. Cōtra/Matth. xxiij. b. Ve vobis ſcribe ⁊ phariſei hypocrite q̄ clauditis regnū celoꝝ ante homies. Sol. Duplex eſt apertio: cordiū ſcʒ et ſcripture. Niſi aperiat dn̄s oſtiū ſcripture/nō ꝓcedit exhortatio: et niſi aperiat oſtiū cordiū/non intrat predicatio. Quocūqꝫ iſtoꝝ modorū dominus apiat: nēo pōt claudere niſi ipe. Sʒ mali p̄lati dicūt̄ claudere: q2 nō aperiunt i ſe ꝑ exhibitionē bone cōuerſatiōis: nec i alijs ꝑ oſtēſionē bōi exēpli: nec ꝑ exhortationē verbi. Itē ꝑ ſcādalū claudūt q̄ſtū in ſe eſt c ¶ Claudit: īfidelibꝰ ⁊ porcis. d ¶ Et nēo apit. Job. ix. a. Et ſtellas claudit q̄ſi ſub ſignaclo. Et Job. xij. c. Si incluſerit hominem/nullus eſt qui aperiat. Et hic titulus conuenit eis qui dicturus huic epiſcopo cui predicatio eſt ꝓmiſſa.

Moraliter * ⁊ apire portas eius/Jaco. vlt. d. Multū em̄ valet deprecatio iuſti aſſidua. Helias homo erat ſimilis nobis paſſibilis: et oratione orauit vt nō plueret ſuꝑ terrā: et nō pluit annos tres ⁊ menſes ſex: ⁊ rurſum orauit ⁊ celū dedit pluuiā/⁊ terra dedit fructū ſuū. e ¶ Scio opera tua: id eſt approbo vel ſcio/vt iudex. Hie. xxix. f. Ego ſū teſtꝭ ⁊ iudex. Opa tua: non v̄ba: j. Cor. iiij. g. Non em̄ in ſermone eſt regnū dei: ſed in virtute. Et hoc dicit: quia multi habēt blāda verba ⁊ mala opa: Gen. xxvij. c. Vox quidē vox iacob eſt: ſed manus/manꝰ ſūt eſau. f ¶ Ecce dedi. Hic ꝓmittit huic epiſcopo grām p̄dicatōis/dicens: Ecce dedi corā te oſtiū apertum: oſtium ſcʒ ſacre ſcripture/vt eam intelligas. Ezech. viij. d. Et cū ꝑfodiſſem parietē: id eſt vltra ſenſum hiſtoricū ꝓceſſiſſem/apparuit oſtium vnū: id eſt intellectus ſcripture ſpiritualis. Itē ex hoc venitur

(Ad litteram)

ad aliud oſtiū: ſcʒ p̄dicatiōis. j. Cor. xvj. b. Oſtiū mihi apertū eſt magnū ⁊ euidens ⁊ aduerſarij multi. Itē ex hoc oſtio tranſitur vſqꝫ ad oſtiū fidei: de quo Act. xiiij. d. Retulerūt quāta feciſſet deus cū illis. Et q2 aperuiſſet gētibus oſtiū fidei: Ro. x. c. Fides ex auditu: auditus aūt ꝑ verbū dei. Item ex oſtio p̄dicatiōis tranſit̄ ad oſtiū cordis: d̄ quo. ij Cor. ij. c. Cū aūt veniſſē troadē oſtiū mihi aptū eſſet in domino: id ē corda p̄parata ad recipiēdū v̄bū dei. Ex his omnibus tandē venit̄ ad oſtiū paradiſi: vt reuoluto lapide mortalitatꝭ facie reuelata contēplemur gloriam dei. Vn̄ Marci. xvj. c. Quis reuoluet nobis lapidē ab oſtio monumēti: id eſt quis a nobis auferet duriciā vite huiꝰ mortalis/vt veniamus ad introitū ꝑadiſi. Hoc eſt qd̄ dicebat Apl's. Ro. vij. b. Quis me liberabit de corꝑe mortis huius? Itē ex hoc tandē tranſit̄: immo ꝑtranſit̄ ad illud iocundū oſtiū qd̄ introducit nos in cubiculū ⁊ thalamū trinitatis: ſcʒ chriſtū qui dicit Joh. x. b. Ego ſum oſtiū. Hoc oſtiū nō ſolū apertū eſt: imo ⁊ q̄ſi totū confractū/vt nulli negetur introitus in regnū. Hoc eſt oſtiū loth: qd̄ ſodomite: id ē muti a diuia laude ꝑcuſſi aurſia: id ē auri cupiditate nō potuerunt inuenire/Gen. xix. c. Feſtinemus ergo ingredi in illam requiē/dū ſcʒ oſtiū eſt apertū/ne in idipm quis incidat incredulitatis exemplū/Heb. iiij. c. Bern. Feſtinemꝰ in illā ingredi beatitudinis amplitudinē: vbi nemo alium coanguſtat/vt poſſimus comprehendere cum omibus ſanctis que ſit longitudo/latitudo/ſublimitas ⁊ profundū. Neqꝫ id deſperemus quoniam ille quidem celeſtis habitator patrie: et creator noſtri huius caſtelluli anguſtias nō refugit. g ¶ Qd̄ nemo poteſt claudere. Hoc verū fuit in apoſtolis/quos iudei nullatenꝰ claudere potuerūt: Sicut rogauerat Heſter. xiij. d. Ne claudas dn̄e ora canētiū te. q. d. nemo poterit tibi claudere. h ¶ Quia modicā virtutē habes: id eſt humilitatē que nullā habet reſiſtētiā: ⁊ omībꝰ ſe ſubiecit. Vꝭ ſic: Dedi corā te oſtiū aptū ⁊c. q2 modicā habes virtutē: id ē tua v̄tus nō ſufficit ad hoc faciendū: ſed ego ſolus corda aperio. Omis aūt v̄tus magna eſt etſi hominibꝰ aliqn̄ videatur vel parua vel nulla. Luc. xvj. d. Qd̄ altū eſt hominibus abominatio eſt apud deū. Moralit̄. Modicā virtutē habēt hodie multi: ⁊ ꝓpter hoc ſuſtinere nō poſſunt magnā tēptationē Et q̄re habēt modicā v̄tutē? Quia habēt mltā auri quātitatē ⁊ copioſam peccatoꝝ multitudinē. i ¶ Et ſeruaſti verbum meū: in arca cordis tui ꝑ meditationē: ⁊ in manu ꝑ opationē. Multi ecōuerſo bene ſeruant in arca ⁊ in libris et in quaternis q̄s nolūt alijs cōmunicare/q̄ inde poſſent ꝓficere/cū ipi de eis nihil faciāt. k ¶ Et nō negaſti: i anguſtijs poſitꝰ nomē meū/qd̄ ē ieſus: qd̄ tūc erat erubeſcibile mltꝭ. j. Cor. j. d. Nos aūt p̄dicamꝰ chriſtū crucifixū/iudeis q̄dē ſcādalū: gētibꝰ v̄o ſtulticiā. Tūc erat h̄ magnū: ſꝫ mō parū eſt: q2 nullꝰ modo ipugnat. Cōfitent̄ ſe noſſe deū: factꝭ aūt negāt. Vn̄ econuerſo ſaltē miſerabiliꝰ eēt ei negare. l ¶ Ecce dabo. Tertia ps vbi nūc ꝓmittit dn̄s conuerſionē aduerſarioꝝ ſuoꝝ. q. d. tu talis es. Ecce dabo: tibi aliq̄s. m ¶ De ſynagoga ſathane. Scdm Glo. loquit̄ hic de nouiſſima ꝑſecutione q̄ fiet tpe antichriſti: quādo aliqui iudeoꝝ decipient̄: ⁊ aliqui monitis helie ↄuertētur ad fidē. Sʒ ſpūalit̄ ſynagoga ſathane vocant̄ hic q̄dā iudei pſeudo ꝓphe q̄ i eccl'ia iſtiꝰ monebāt legalia debere ſeruari cū euāgelicis. Hos ꝓmittit dn̄s eſſe ↄuertēdos ad eiꝰ p̄dicatio/ nē ⁊ nō omes

¶ Vꝭ allegorice ſynagoga ſathane p̄nt dici p̄ncipes ⁊ comites mali: etſi noīe catholici: q̄ etſi ſint mēbra eccl'ie: ipi tn̄ aduerſant̄ eiꝰ bona ⁊ poſſeſſiōes diripiēdo. Itē heretici q̄ cōuenticula faciūt in ſanguinibꝰ: id eſt in peccatꝭ ⁊ eccl'ie aduerſant̄. Itē omes q̄ male

Moralit̄ m ¶ Synagoga ſathane: ſūt aduocati. De quibus Prouerb. ix. c. Mulier ſtulta ⁊ clamoſa: plenaqꝫ illecebris ⁊ nihil omino ſciēs de veritate ſciētie/ſedit in foribus domus ſue vt

(marginalia: 2. Cor. 3. d — Eph. 3. d — Moraliter — Titū. 1. d — Ad litteram — Allegorice — Moraliter)

B nē:⁊ nō oēs/ſed aliquos. Uel fuit hec ꝓphetia de futura ſubie-
ctione iudeoꝝ ⁊ eccleſijs ⁊ ꝓncipibus catholicꝭ: ſicut modo vi
demus eos ſubijci chriſtianis a tpe titi ⁊ veſpaſiani imꝑatoꝝ
romanoꝝ. Et iſti ſūt ſynagoga ſathane: quia irrationabiles: et
ꝑctis quib⁹ ratio aduerſat̃ pleni. Ūn̄ ſequit̃: a ¶ Qui dicūt
ſe iudeos eſſe: Uerū dicūt genere. c
¶ Et nō ſūt: fide. d ¶ Sz mētiūt̃/ſe fidē
abrahe habere: ⁊ legē moyſi tenere.
Allegorice ¶ Itē oēs q̄ male viuūt ſb noīe chriſtia
ni. Hi ſūt em̄ tres hoſtes eccl'ie generales
tyrāni/heretici falſi fratres. Primi res ec
cleſie diripiūt: ſecūdi fidē deſtruūt: tertij
mores corrūpūt. Hi ſignificati ſūt ꝑ tres
hoſtes ſalomonis. iij. Reg'. xj.
Moraliter ✳ mus ſue/vt ab oībus videat̃/ſuꝑ ſellā
in excelſo vrbis loco. Et bene clamoſa: q̄
ſignificati ſunt ꝑ ranas/q̄ vſq̧ ad mēſam
pharaonis: id eſt epiſcopoꝝ ⁊ regū: et ad
C lectū ⁊ ad oīa agēda eorū hodie aſcēdūt.
De his. ſ. ij. c. Hi ſcꝫ ſunt ſynagoga ſa-
thane. Sed dicitur ꝙ ranis ꝙ collecte ſūt
in aggeres ⁊ computruerūt/Exo. viij. d.
Sic ⁊ iſti colligēt̃ in faſciculū myrrhe: id
ē amaritudinē inferni: ⁊ ibi cōputreſcēt in dolorib⁹ mult'. Ūn̄
de iſtis legit̃ in q̄dā libello q̄ intitulat̃ de ludo ſanctiſ: ꝙ cū q̄dā
īſpiceret infernū/vidit nerone balneātē m̄ltoſq̧ circūſtātes q̄
fūdebāt aurū calidū ī balneū ei⁹. Ipſe v̄o vidēs turbā aduoca
toꝝ ad ſe veniētē/dixit: Hoc inq̄t venale gen⁹ hoīꝫ o aduocati:
o amici mei accedite vt mecū ī h̄ vaſe balneet̃: adhuc em̄ ſuꝑē
loc⁹ ī eo quē vob reſuaui. Hoc attēdētes aliq̄/ad admōitionē
manſueti ⁊ blandi p̄lati/de ſynagoga ſathane fiūt eccl'ia chri-
ſti. Ūn̄ Job. v. d. dicit̃ ad p̄latū q̄ tales ꝯuertit. Cū lapidib⁹
regionū erit pactū tuū: ⁊ beſtie t̄re pacifice erūt tibi. a ¶ Qui
dicūt: oēs ſcꝫ p̄dicti. b ¶ Se iudeos eē: id ē ꝯfitētes chriſto
c ¶ Et nō ſunt. Ro. ix. d. Non em̄ oēs q̄ ex iſrael ſunt/hi ſunt
Ps. 26. iſraelite: d ¶ Sed mentiunt̃: mūdo ⁊ nō deo. Ps. Men-
tita eſt iniq̄tas ſibi: id eſt iniquus iniquo. Gal'. vj. b. Deus nō
irridet̃. e ¶ Ecce faciā illos vt veniant: ad fidē. f ¶ Et
adorēt: chriſtū. g ¶ Ante pedes tuos: o eccl'ia: id ē ante
apoſtolos. Ūn̄ ꝓphetauit hic exaltationem eccl'ie: Eſa. lx. c.
Uenient ad te curui filij eoꝝ q̄ humiliauerūt te. Item. xlix. f.
Et erūt reges nutricij tui: et regine nutrices tue: vultu in terra
demiſſo adorabūt te: ⁊ puluerē pedū tuorū lingent: id eſt oſſa
martyrū tuoꝝ venerabūt̃. h ¶ Et ſcient q̄ ego dilexi te.
Hiere. xxxj. a. In charitate perpetua dilexi te/ideo attraxi te
miſerās. Scient poſtq̧ ꝯuertent̃: q̄ ante nō ſciunt. i ¶ Qm̄
ſeruaſti verbū patientie mee: q̄a ſcꝫ ꝓ pſecutorib⁹ ſicut
ego oraſti. Uerbū em̄ in quo maxima oſtenſa eſt patiētia dn̄i
fuit/ꝙ ꝓ crucifixorib⁹ orauit. Uerbū aūt patiētie debem⁹ ha
bere in pace: ſed opera in bello. Hoc qd̄ dictū eſt in hac tertia
ꝑte/r̄ndet ei qd̄ dixit in titulo/ibi: Qui aperit ⁊c̄. Sequit̃: k
¶ Et ego ſeruabo. Quarta pars vbi ei ꝓmittit ꝓtectionē in
pſecutiōe/dicēs: Et ego ſeruabo te: ſcꝫ q̄ ſeruaſti verbum
meum. Simile Luce. vj. f. Dimittite ⁊ dimittetur vobis. l
¶ Ab hora tēptatiōis: q̄ fuit vel tpe neronis vel erit tpe anti
chriſti. Ūn̄ ſequit̃: m ¶ Que vētura eſt in orbē vniuer
ſū. Ūn̄ in nullo loco erit ſecuritas. n ¶ Tēptare habitātes
in terra: id eſt vt tēptent̃ ⁊ deficiāt. o ¶ Habitātes: id ē fi-
xi in terris: id eſt in terrenis. j. viij. d. Ue/ve/ve habitātib⁹ in
terra. Uel Tēptare: id eſt vt tēptent̃ ⁊ ꝓficiant. Habitan-
tes: ſolo corꝑe. p ¶ In t̄ra: ſ; in celo ꝯuerſatiōe: Job. vij. a.
Tēptatio eſt vita hominis ſuꝑ terrā. q ¶ Ecce venio cito.
Cōſolatio eſt bonis ⁊ terror malis. j. Reg'. xj. c. Cras erit vo
bis ſal⁹ cū incaluerit ſol. Multū em̄ letificant̃ obſeſſi ꝑ aduen-
tū dn̄i liberandi. Et reſpōdet huic illud qd̄ dixit in titulo: Et
nemo claudit. Nemo em̄ pōt reſiſtere dn̄o ꝓtegenti. r
¶ Tene qd̄ habes. Quinta pars vbi monet ad pſeuerantiā.
q. d. tenere debes: q̄ cito venio ad remunerandū. Ūn̄: Tene
qd̄ habes. ij. Theſſal'. ij. b. Qui tenet/teneat donec d̄ medio
fiat: id eſt donec moriat̃. ſ. ij. c. Eſto fidelis vſq̧ ad mortem.

a thane q̄ui dicūt ſe iudeos eſ-
b ſe et nō ſunt: ſed mentiuntur.
c Ecce faciā illos vt veniant ⁊
f g adorēt ante pedes tuos: et ſci
h i ent q̄a ego dilexi te. Quoniā
ſeruaſti verbū patientie mee:
k l et ego ſeruabo te ab hora tem
m n ptatiōis que ventura eſt in or
o p bem vniuerſum tēptare habi-
q tantes in terra. Ecce venio ci
r s t to. Tene qd̄ habes: vt nemo
v accipiat coronā tuā. Qui vi-
x cerit/faciā illū colūnā ī tēplo

Tene q̄: q̄ſi fugitiuū eſt. s ¶ Qd̄ habes: id ē v̄tutē. Job.
xvij. c. Tenebit iuſt⁹ viā ſuā: ⁊ mūdis māib⁹ addet fortitudinē.
Job. xxvij. a. Juſtificationē quā cepi tenere nō deſerā. Hoc
putāt ſibi dictū eē illi q̄ habēt multas p̄bēdas. Sz hec teneri
nō poſſūt: q̄ ⁊ ipſi ⁊ p̄bēde trāſeūt cū tpe: ſicut anguilla que ꝑ
caudā tenet̃. Sz p̄bēdā ꝑadiſi tenēt boni
ꝑ bonā vitā. Ūn̄ cū boni exaltabūt̃ q̄ vnā
tenēt: d̄ q̄ dr̄ Ps. Unā petij a dn̄o: mali
d̄p̄ment̃ q̄ ī m̄ltitudine ſūt: ⁊ ita ī diuiſiōe Ps. 26.
erūt Ezech. xxvj. d. Cū d̄dero gl'iaꝫ ī t̄ra
viuētiū/in nihilū redigā te. Adam tn̄ ſuā
p̄bēdā quā habebat ī ꝑadiſo male tenuit
q̄ dedit eā ꝓ pomo. Qd̄ habes: ꝯ apo
ſtatas/Eccs. x. a. Locū tuū ne dimiſeris.
Itē ꝯ negligētes: q̄ tps iutilit̃ abire ꝑmit-
tunt. Ecci. iiij. c. Fili ꝯſerua tēp⁹. Itē cō
tra eos q̄ penitētias ſibi iniūctas deſerūt.
Heb. xij. b. In diſciplina pſeuerate. Hoc
etiā dicit̃ theolog': q̄ multa v̄ba/⁊ m̄ltas
p̄dicatiōes audiūt: vtinā tenerēt pauca d̄
multis. Eſa. xlij. d. Qui vides multa/nō-
ne cuſtodies: t ¶ Ut nemo: id ē nullus
ali⁹ hō accipiat coronā tuā. Si tu em̄ ca-
dis: ali⁹ ſbintrabit ꝓ te. Ro. xj. d. Aliq̄ ex ramis fracti ſunt: tu
aūt cū oleaſter eēs/iſert⁹ es ī illis. Et ibi dicit̃. j. d. Cecitas ex
ꝑte ꝯtigit in iſrl'/donec plenitudo gētiū īntraret. Et h̄ ſignifica
tū ē Exo. xxv. c. ꝑ panes ꝓpoſitiōis q̄ ponebāt̃ calidi frigidis
ꝑus ſublat̃. Et notādū ꝙ dicit Nemo: id ē null⁹ hō: ⁊ nō dia
bolus: q̄a hec eſt magna diaboli inuidia/ꝙ hō coronā accipit
quā haberet diabol⁹ ſi ſtetiſſet. De his coronis dr̄ Zach. vj.
c. Et facias coronas ⁊ pones ī capite ieſu filii ioſedech ſacerdo
tis magni. Et ī eodē. j. d. Et corone erūt heleni ⁊ tobie ⁊ idaie
⁊ hen filio ſophonie memoriale in tēplo dn̄i. Helem interp̄tat̃
poſtes aut ſuplimiare: ⁊ ſignificat p̄dicatores q̄ eccl'iam ſuſtē
tant ⁊ oſtiū faciūt introeūtib⁹ in illā. Per tobiā ſignificāt̃ acti
ui: q̄ interp̄tat̃ cōuerſus ad vniuerſa: ⁊ iſti turbant̃ erga pluri
ma. Per idaiā q̄ interp̄tat̃ dilect⁹ dn̄i/vel amabilis dn̄o: ſigni
ficant̃ ꝯtēplatiui. Per hen interp̄tat̃ ecce fontē/vl' ecce oculū:
ſignificant̃ penitētes q̄ emittūt ex ocul' fontē lachrymaꝝ. Iſti
ſunt q̄ttuor genera hoīm: ſcꝫ p̄dicatores/actiui/contēplatiui ⁊
penitētes q̄bus dabit̃ corona in regno celoꝝ. Moralit̃ totū Moralit
qd̄ p̄dictū eſt pōt exponi de tēpore moderno: vbi eſt multipli
catio p̄dicatiōis: ⁊ p̄dicatores modicā habēt v̄tutē: q̄ modi-
ci ſunt q̄ ꝑ paupertatē ſuāt nomē dei/ꝑ ſtudiū ⁊ ſcp̄turaꝝ cogni
tionē ⁊ aptionē. Et ſicut iſti ſeruāt: ſic illi negāt q̄ ꝓpter tēpo-
ralia p̄dicāt. a ¶ Quidā dicūt ſe eſſe iudeos ⁊ nō ſūt: hi
ſunt mali theologi q̄ mag' q̄s alij pſequūt̃ p̄dicatores v̄itatis:
⁊ tn̄ ꝓmittit̃ h̄ eoꝝ ꝯuerſio/cū dicit: Ecce dabo tibi ⁊c̄. Et
vt illi deſiſtāt a ſua importunitate ꝓmittit̃ p̄dicatorib⁹ prote-
ctio in tribulatiōe: ⁊ q̄ modo ꝑticularit̃ ⁊ q̄ ī tpe antichriſti vni
uerſaliter iundabit/ibi: Et ſeruabo ego te: v ¶ Qui vice
rit: Generalis intentio vbi ad oēs eccl'ias ſermonē dirigit. Et
ꝑmo ponit generale p̄miū. Secundo generalē admonitionē/ Ad litterā
ibi: Qui habet aures ⁊c̄. Dicit q̄: Qui vicerit: vniuer-
ſaliter q̄ ad tps ⁊ nūeꝝ vincēdoꝝ/vt ꝑus dictū eſt. x ¶ Faci
am illū colūnā: id eſt firmū in ſe ⁊ alios ꝯfirmantē vel ſuſtē
tantē. Hiere. j. d. Dedi te hodie in ciuitatē munitā ⁊ in colūnā
ferreā in domo pfecta. Nemo facit colūnas niſi dom⁹ minet̃
ruinā: vel niſi ꝑme fracte ſint. Quia q̄ colūne eccl'ie ꝑ magna ꝑ
te aut fracte erāt/aut minabant̃ ruinā: ꝓpter h̄ dn̄s colūnas ere
xit: paupes. ſ. p̄dicatores/q̄ vt domū eccl'ie fulciāt/diſcurrunt
ꝑ mūdū. Eſa. ix. c. Sycomoros ſucciderūt: ſed cedros immu
tabimus. Sed hoc tn̄ dicendū eſt his columnis quod dicitur
Hiere. lij. d. ſcꝫ ꝙ chaldei columnas ereas ſpatioſas ⁊ magne
altitudinis cōfregerunt. Quilibet autē iuſtus vt in ſp̄uali po-
natur edificio debet eſſe columna/vt ſit firmus per fidem: re-
ctus per equitatem: erectus per bonam intentionē: ſublimis ꝑ
contemplationem: ⁊ alios ſuſtentare debet verbo conſolati-
onis ſuffragio orationis ⁊ exemplo actionis. In hoc autē edi-
ficio ſcilicet eccleſie alij ſunt columne lapidee per fidei firmita
tē: alij argentee

g tem: alij argētee ꝑ eloquij venuſtatē: alij auree per ſapiētie ꝓ
fūditatē: alij eree per predicationis ſonū. Et hoc eſt qđ dicit
Apl's. j. Cor. iij. c. Alij ſuperedificāt aurū/ argentū ⁊ lapides
ꝓcioſos. a Et foras nō egredieť: a iuſticia ad peccatū
criminale. b Amplius: q2 vſq3 ad mortē ꝑſeuerabit in bo-
nitate. Eccl. iiij. d.
Pro iuſticia agoni-
çare ꝓ anima tua: et
vſq3 ad mortē certa
pro iuſticia. c Et
ſcribā ſup eū no-
men dei mei: id eſt
patris. Hoc nomen
portabat ſacerdos i
lamina ſup frontem.
Exo. xxviij. f. Faci-
es et laminā de auro
puriſſimo/ ī qua ſcul-
pes opere celatoris

a dei mei: ēt foras non egredieť
b ampli⁹. Et ſcribām ſup eū no-
c
d mē dei mei ēt nomē ciuitať dei
e mei noue hieruſalem: q̄ue de-
f ſcendit de celo ā deo meo: ēt
g
nomē meū nouū. Qui habet
h aures / audiat quid ſpirit⁹ di-
i cat eccleſijs. Et āngelo loadi
k cie eccleſie ſcribe. Hēc dicit

l amen tēſtis fidēlis et vērus: q̄
m
n ē ꝑncipiū creature dei. Scio
o opera tua: quia neq3 frigidus
p es nēq3 calidus: ūtinā frigid⁹
q eſſes āut calidus: ſēd quia te-
r pid⁹ es/ ⁊ nēc frigid⁹ nec cali-
s dus/ īcipiā te euomere de ore
t meo: quia dicis ꝙ diues ſum
u et locupletatus et nulli⁹ egeo:

ſanctū dn̄o: id eſt ſanctū nomē dn̄i. Apoc. xiiij. a. Nomē eius
⁊ nomē pr̄is eius ſcriptū in frontib⁹ ſuis. Vł Scribā/ vt per
maneat in etnū. Sup eū: q2 bonū deſideriū deſup in nos nō
meritis noſtris venit: ſc3 gratuito dono dei. d Et nomen
ciuitať dei mei noue hierłm: id ē eccłie q̄ eſt ciuitas dei:
Et diciť noua ſm̄ ꝑmū ſtatū ſui. Itē vet⁹ fuit eccłia tpe legis
moſaice. Tūc em̄ iudei vetuſtatibus: id eſt tpalibus vacabāt:
ſed noua eſt tēpore gratie: quia tpalia ſpernit ⁊ abijcit. Nomē
ciuitatis noue hieruſalem ſcribitur in paupere clerico/ quādo
ei ꝑbēda ꝯfertur alicuius eccleſie ꝑticularis in militanti eccłia
a q̄ denoiať vt dicať canonic⁹ pariſieñ. eccłie: ſ; noue hierłm: id
ē eccłie triūphantis dn̄s ꝑbendā dat ſuis: vt dicāť canonici et
ciues paradiſi: vbi eſt plena viſio pacis: q2 oīno eleuata ē a ter
renis: Gał. iiij. d. Que ſurſu3 eſt hieruſalē libera ē: q̄ eſt mater
nr̄a. e Que deſcendit de celo. Ad litteram ꝑ angelos
nos docentes. f A deo meo: a quo oē datū optimū ⁊ oēe
donū ꝑfectū Iaco. j. c. Geñ. xviij. c. Vidit iacob ſcalā et ange-
los deſcendētes. j. xxj. a. Vidi ſanctā ciuitatē hieruſalē nouā
deſcendentem de celo: tanq3 ſponſam ornatā viro ſuo. g Et
nomen meū nouū: qđ eſt paup/ vilis ⁊ abiectus: quia anti-
quū nomen eius fuit/ ꝙ ſc3 ab eterno fuit diues ⁊ gł'ioſus chri-
ſtus. Hoc ꝗ nomen fuit innouatū in eccłia militante: ſed iterū
nomen abiectiōis innouabiť in eccłia triūphanti: quādo ſcribe
tur in homine nomen nouū. ſ. chriſtus rex coronat⁹ ⁊ vnctus.
Et notandū ꝙ tria noia poſuit: nomen dei patris/ nomē eccle
ſie triūphātis/ ⁊ nomē chriſti: q2 tria habebit noia q̄libet ī pa-
tria: ſacerdotiū ſc3/ ꝑncipatū ⁊ regnū: ⁊ hec multū ſolent deſi-
derari ī terra. De h̄ nouo noie dic̄ Eſa. lxv. c. Seruos ſuos vo
cabit alio noie. h Qui habet aures. Hec ē generalis ad-
monitio. Qui habet aures audiat ⁊c̄. Hoc totiēs repetit:
q2 Phił. iij. a. eadē ſcribere mihi q̄dē nō pigrū: vob aūt neceſ
ſariū: q̄ſi dormiūt em̄ mlti. Seq̄ť: i Et angelo loadicie
eccleſie ſcribe. Hec ps tertia hui⁹ capituli diuidiť ſic alię:
Quia ꝑmo poniť ſpeciał itētio. Scđo generalis/ ibi: Qui vi
cerit ⁊c̄. Itē prima ps diuidiť in tres ptes. Primo em̄ arguit
hūc epiſcopū. Scđo monet ad penitētiā/ ibi: Suadeo tibi.
Modo ꝓmittit ei auxiliū ſi penituerit/ ibi: Ecce ego ſto ad
oſtiū. De trib⁹ aūt arguit eū. Primo de negligentia ⁊ torpo-
re/ cū dicit: Scio opa tua: q2 neq3 frigidus ⁊c̄. Secun
do de iactantia/ cū dicit: Quia dicis diues ſū ⁊c̄. Tertio
de omniū bonoꝝ penuria/ ibi: Et neſci q2 tu es miſer ⁊c̄.
Ante oīa aūt titulū loquentis ꝑmittit: vbi ſe fidelē ⁊ verū ⁊
ꝑncipiū oīs creature cōpetēter deſcribit/ vt dictis loquētis
iſte fidē citius adhibeat ex ꝯſideratiōe dicētis: ⁊ ſic q̄d ſit vera
ſciētia cognoſcat: ⁊ iactantiā ſuā deponat. Vñ dicit: k Hec
dicit amen: q2 in hoc epiſcopo ſeptimo conſummať corre-
ctio: Et amē eſt omniū ꝯfirmatio: propter hoc poniť hic vlti-
Io. 14. a mo Amen. q. d. Ego ſum veritas: vñ non arguā niſi de verł.
Sed quare nō dixit: Hec dicit veritas: Solō. Plus dicit q̄3
ſi diceret v̄itas: q2 nullus auſus eſt hoc nomen interꝑtari vel
mutare. Vñ in hoc ſignificať incommutabilitas. q. d. in ꝑnci-
pio attēde q̄s ⁊ quātus tibi loquať/ vt a veritate repꝛhenſus te
vere bonitatis inopem eſſe cognoſcas: ⁊ ſine illo te nō poſſe di
tari intelligas. l Teſtis/ operū qui ⁊ iudex/ Hiere. xxix. f.
Et hoc dicit ꝓpter torporem illius qui bene operādo torpeſce
bat. m Fidelis/ ī teſtimonio vt nl'ła q̄ dicēda ſūt taceat: Et
hoc dicit cōtra illū q̄
de eo qđ nō habebat
ſe iactabat. Prouer.
xxvij. a. Laudet te ali
enus/ ⁊ nō os tuū. ſ.
j. b. Qui eſt teſtis fi-
delis ⁊c̄. n Ver⁹:
in iudicando/ vt falſa
q̄ nō ſunt dicenda/ et
nūq3 ꝓnunciet. o
Qui ē principiū
creature dei. Vñ
ſic ſine eo non potes
habere originē eſſen
tie: ſic nec ꝑncipiū iuſticie: ꝑncipium a quo oīs creatura ha-
bet eē. Ioh. j. a. Oīa ꝑ ipm facta ſūt: Et ideo vult oēs ho
mines ſaluos fieri. j. Timoth. ij. b. Quia ergo fidelis eſt/ ī ipo
eſt ꝯfidendū. j. Pet. v. b. Oēm ſollicitudiuē veſtrā in ipm ꝓij-
cientes. j. Cor. x. c. Fidelis eſt de⁹ ⁊c̄. Quia ver⁹: ipſi eſt cre-
dendū: q2 nullū decipit. Itē q2 ꝑncipiū oīs boni/ vt boni fia-
mus ab ipſo ē petēdū. Threñ. iij. e. Leuem⁹ corda nr̄a cū ma-
nibus ad dn̄m. Per hoc aūt ꝙ verū ſe dixit/ ꝓmittit auxiliū ſi
ille reſipuerit. p Scio opa tua: ſimplici noticia/ nō appro
bando/ ſ; reprobādo. q Quia neq3 frigid⁹ es: vt fidem
oīno negando obijcias r Neq3 calid⁹: vt eā acceptā oīno
teneas. Putabat em̄ iſte ſolā ſacramētoꝝ ꝑceptionē cū fide ſi
ne opib⁹ fidei ſufficere ad ſalutē/ cū tñ dicat Iaco. ij. d. Fides
ſine opib⁹ mortua ē: ⁊ qđ mortuū nō viuit nec viuificat. Greg⁹.
Frigid⁹ ē q̄ ꝯſūmāda nō īchoat: calid⁹ q̄ īchoat bōa opa ⁊ ꝯſū
mat: Ergo nō ē frigid⁹ q̄ īchoat: nō calid⁹ q̄ nō ꝯſūmat s Vti
nā frigid⁹ eēs ꝑ timorē vł ꝑ infidelitatē. t Aut calid⁹ ꝑ
charitatē. Et h̄ ē qđ dic̄ Glo. Maior eſt ſpes de frigidis: q2 ꝓ-
pter ignorātiā: ⁊ min⁹ habent pctm̄: ⁊ accepta ꝯuerſionis gra-
cici⁹ ad verā iuſticiā ꝑtingūt. ij. Pet. ij. d. Meli⁹ erat eis non
cogſcere viā iuſticie q̄3 poſt agnitionē retrorſū ꝯuerti/ ab eo qđ
illis traditū eſt ſancto mādato. v Sed q2 tepid⁹ es. No
tandū ꝙ tepor ſm̄ ꝙ ꝓcedit q̄s a frigiditate in caliditatē/ bo-
nus ē: ⁊ de tali ē ſpes: ⁊ de h̄ non loquiť h. Itē tepor q̄ a calidi-
tate ꝓcedit in frigiditatē: ille malus eſt: ⁊ de tali loquiť hic. x
Et nec frigidus nec calidus: quoꝝ vtrūq3 valet ad nu-
trimētū. Fames em̄ ē appetitus calidi: ⁊ ſitis appetit⁹ frigidi.
Tepor aūt ꝓuocat nauſeam. y Incipiam: paulatim gra-
tiā ſubtrahēdo. z Euomere te de ore meo: id eſt de ſan-
ctoꝝ collegio: qui os meū dicunť. Hiere. xv. d. Si ſeparauerꝭ
ꝓcioſū a vili/ q̄ſi os meū eris. Eſa. xxx. a. Et os meū nō inter-
rogaſtis. Et in hoc ꝙ dicit/ Incipiā: ⁊ non euomā/ notať dei
miſericordia: q̄ nō ſtatim hominē/ q̄3uis tepidū deſerit: ſ; pau-
latim/ vt ſic ille ꝑcipiens reſipiſcat. Sap. xij. a. Miſiſti anteceſ
ſores exercitus tui veſpas: vt illos paulatim exterminarēt: nō
q2 impotēs eras in bello ſubijcere impios: iuſtis aut beſtijs ſe
uis: aut ꝑ v̄ba dura ſimul exterminare: ſed ꝑtibus indicās da
bas locū penitentie. Congrua aūt eſt ſimilitudo cibi: quia ſi-
cut cibus in ſtomacho decoctus/ ꝑ calorē naturalē in nutrimē-
tū membroꝝ tranſit: ſic ꝑ verā charitatē decocti mēbra fiunt
chriſti ꝑ ipſius imitationē ſpiritu adherentes ei. j. Cor. vj. d.
Qui adheret deo/ vnus ſpiritus eſt: ſed tepidi a dilectiōe q̄ſi
ex ore euomunť ꝑ reprobationē. a Quia dicis. Hic repꝛ-
hendit de iactantia: q̄ſi nō ſolum ⁊ tepidus es/ incipiam te euo
mere: ſed b Quia dicis: iactanť ⁊ ſupbe/ c Q2 diues
ſum: purgatus in baptiſmo. d Et locupletatus ſum:
diuitijs ⁊ ſcientia. e Et nulli⁹ egeo: quia ſi hoc ſibi crede
bat ſufficere: ⁊ ideo etiā zelū ꝑdicādi amiſerat. Vł Diues ſū:
virtutib⁹. Locupletat⁹: bonis opib⁹ vt credebat. Et nlli⁹
egeo: ad ꝑfectionē. Vel Diues ⁊ locupletatus: vt ꝓ eo-
dem accipiať/ erat iſte ſc3 ꝑ ſciētie cognitionē/ ſcripture ꝑdica-

tionē/ꝑ ſecularis eloq̄ntię nitorē/ꝑ ſacramētoꝝ adminiſtratio
nem/vel per pōtificalis apicis dignitatē/ſiue ꝑ vulgi laudem
inanē: q̄ oīa nō ſufficiunt ad ſalutē. Et de his intantū extol/
lebaꝛ/ꝙ ad cumulū ſuę dānationis nulli⁹ ſe indigere dicebat.
Sꝫ contra iſtū Eccl.x.d. dicitꝛ. Melioꝛ eſt q̄ operaꝛ ⁊ abun/
dat i oībus: q̄ q̄ glo
riatur et eget pane.
Vñ Hiere.ix.g. Nō
glorietꝛ ſapiens in ſa/
pientia: et nō glorietꝛ
fortis in fortitudine
ſua/⁊ nō glorietur di
ues in diuitijs ſuis.

a b c d e f g h i k l
Et neſcis qꝛ tu miſer ⁊ miſerā/
bilis: ēt pauꝑ ēt cęc⁹ ēt nud⁹.
Suadeo tibi emere a me aurū
ignitum ꝓbātū/ut locupleſfi
m n o p
as: et veſtimentis albis indu/
aris: vt nōn appareat confu/
ſio nuditatis tuę: ⁊ collyrio in
unge oculos tuos ut videas.

a Et neſcis ⁊c̄. Hic ētio arguit a defectu bonoꝝ: id ē ſcire
nō vis. b Qꝛ tu miſer es: in te c Et miſerabilis: alijs
Miſer ḡ es: ⁊ miſerabilis appares. In trib⁹ aūt ē iſta mi
ſeria. De q̄bus ſequitꝛ: d Et pauper: ꝑ amiſſionē charita/
tis. Quiſq̄s em̄ charitate caret/pauꝑ eſt: etſi multa alia bona
poſſidet. De habētib⁹ em̄ charitatē/dicit Apl's.j.Corī.iij.d.
Oīa veſtra ſunt. Et Deut.xj.c. Oīs locus quem calcauerit
pes veſter/vr̄ erit. e Et cęc⁹: ꝑ amiſſionē cognitiōis: quā q̄
nō habet/nec ſe nec ſibi vtilia cognoſcit: ⁊ ꝓpter hoc facile la/
bitꝛ i peccatū. Eſa.v.d. Propterea captiuus ductus eſt popu
lus meus: qꝛ nō habuit ſciētiā. Et Oſee.iiij.b. Quia tu ſciētiā
repuliſti: repellā ⁊ ego te/ne ſacerdotio fungaris mihi. f Et
nudus: ꝑ amiſſionē boni opis: qꝛ quē diabolus bono opere
denudat: nō habet vnde ſe coram deo operiat. Vñ.j.ij.c. Be
atus q̄ cuſtodit veſtimēta ſua ne nudus ambulet. Eſt nuditas
paupratꝭ. Iob.xxxj.b. Si deſpexi ꝑtereūtē eo ꝙ nō haberet
indumētū: ⁊ abſq̄ operimento pauperē: Imbecillitatiſ. Iob
j.d. Nudus egreſſus ſum de vtero matris meę. Culpę. Eſa.
xx.a. Sicut ambulauit ſeru⁹ meus eſaias nud⁹ ⁊ diſcalciatus:
ſignū erit ⁊ portentū ſuꝑ ęgyptū. Penę. Eſa.xx.b. Minabit
rex aſſyrioꝝ captiuitatem ęgypti ⁊ trāſmigrationem ęthiopię
iuuenē ⁊ ſenē: nudā ⁊ diſcalciatā diſcooptis natibus ad igno/
miniā ęgypti. Itē nuditas gratię: de qua loquitꝛ hic: Neſcis
quia miſer es ⁊c̄. Et.j.xvj.c. Beatus q̄ cuſtodit ⁊c̄. Vel
ſic: Neſcis: a ſuꝑbia excęcat⁹. Ro.j.a. Dicētes ſe eſſe ſapiē
tes/ſtulti facti ſūt. Quia miſer es: in exiſtentia. Et miſera
bilis: in apparētia. Miſer: cōtra illud ꝙ dicis te diuitē. Mi
ſerabilis: ꝯtra hoc ꝙ dicis te eſſe locupletatum: quaſi intus
vacuus es ꝟtute: ⁊ extra bona opatione. d Pauper: nō in
differenti vel bona paupꝛtate: ſed mala: d̄ qua Eccl.xiij.d. Bo
na eſt ſubſtantia cui nō eſt peccatū in ꝯſciētia: ⁊ neq̄ſſima pau
pertas in oꝛe impij. Eſt aūt mu[ltiplex] plex pauꝑtas. Voluntaria.
Math.v.a. Beati pauperes ſpiritu. Hiero⁹. Ieiuniū auſte/
rius/cultus abiectioꝛ/⁊ cętera chriſtianę religionis inſtituta nō
faciūt verꝝ chriſtianū: hūc ſcito verū chriſtianū/q̄ nec habꝫ nec
ꝯcupiſcit. Subiectiōis: ſicꝰ illi d̄ q̄b⁹.j.Corī.vij.f. Qui vtūtꝛ h̄
mūdo tāq̄ nō vtātꝛ. Neceſſitatꝭ. Ioh.xij.b. Paupes em̄ vobi
ſcū ſꝑ habebitꝭ. Simulatiōis. Mat.vj.b. Extermināt facies ſuaſ
vt pareāt hoīb⁹ ieiunātes. Defect⁹ grę: vt h̄: Ęternę calamitatꝭ.
Eccl.xviij.c. Memēto paupꝛtatꝭ in tpe abūdātię: ⁊ neceſſitatē
paupꝛtatꝭ i die diuitiaꝝ. Et bn̄ dicꝛ/neceſſitatē: qꝛ illa nō pote/
rit releuari. Et cęcus: ad vidēda ęterna: ſed tꝑalia de q̄b⁹ te
iactas. Numeri.xxiiij.a. Dixit homo cui⁹ obturatus eſt ocu/
lus ad videnda cęleſtia: qui cadit in terram/et aperiuntur oculi
eius ad ea in quę cadit. Eſa.xlij.c. Quis cęcus niſi ſeru⁹ me⁹ ⁊c̄.
f Et nud⁹: a veſte nuptiali. Threñ.iiij.d. Inebriaberꝭ atq̄
nudaberis. Et qꝛ talis es: ideo: g Suadeo tibi. Secunda
pars vbi monet iſtū ad pęnitentiā. Et ponit hic tria cōtra tria
ꝑdicta. Cōtra paupꝛtatē monet emere aurū: cōtra cęcitatē mo
net oculis apponere collyriū: ꝯtra nuditatē acquirere veſtimē
tū: ꝯtra miſeriā nihil ponit: qꝛ illa ꝯtēpoꝛanea nob eſt q̄ diu vi
uim⁹ ⁊ ſum⁹ in hac vita. Dicꝛ ḡ. Suadeo tibi emere: ꝑ ꝯſen
ſum liberi arbitrij. Eſa.lv.a. Qui nō habetis argentū/ꝓpera
te ⁊ emite vobis: b Aurū: id eſt charitatē fulgidā luce ſplē
doris intimi: i Ignitū/feruoꝛe dilectiōis: k Probatū/in
electis ꝑ foꝛnacē tribulatiōis. Sap.iij.b. Tanq̄ auꝝ i foꝛnace
ꝓbauit electos dn̄s. Sine em̄ hac pauꝑ eꝛ. Bern̄. O mira dei

pietas: mira clemētia: mira māſuetudo: Mira iquā clemētia:
pctōꝛes nō ꝯtēnit: ſꝫ blāde recipit/vocat fugitiuos. Prouerb.
j.c. Vocaui ⁊ renuiſtꝭ. Hiere.iij.a. Reuertere ad me ⁊ ego ſu/
ſcipiā te. Hiere.xv.b. Laboraui rogās. Eſa.xxx.e. Et aures
tuę audiēt ꝟbū poſt tergū monētꝭ. Ezech.xvj.a. Et dixi tibi cū
eēs i ſāguie tuo viue.
Vl' b Auꝝ igni
tū dicit verbum dei.
Prouer.xxx.a. Om
nis ſermo dei clype⁹
ignitus eſt oībus ſpe
rantibus i ſe. Cantꝭ.
viij.b. Lāpades ei⁹
lāpades ignis atq̄ flāmaꝝ. k Probatū/ꝑ ꝟitatis ſimplici
tatē/nō fuſcatū ꝑ mūdanę ſapiētię venuſtatē. Eccl.iiij.c. Ne
abſcōdas ſapiētiā i decoꝛe eius. l Vt: ſic. locuples fias.
opib⁹ ꝟtutū. Probatū dicit/nō phātaſticū quale ē ſapiētia
mūdi: ſed veru. Baruch.iij.d. Attulit eā ſuꝑ auꝝ electū. Hoc
auꝝ emitꝛ ꝑ ſtudiū vęhemēs ⁊ aſſiduā meditationē ſcṗturaꝝ.
Pſ. Beatus qui in lege ei⁹ meditabitꝛ die ac nocte. Et Pro/
uerb.xxiij.c. Veritatē eme ⁊ noli vendere ſapientiā et doctri/ Pſ.i.
nā. Vel Auꝝ ignitū: id eſt meipm̄ dicit chriſtus. Cantꝭ.v.c.
Caput eius: id eſt eccl'ię auꝝ optimū. Vl' Auꝝ: id eſt regnū
cęloꝝ eme. Sꝫ quō Aug⁹. Paupꝛtate emitꝛ regnū. Et dꝛ eme:
ꝯtra illos qui pꝛo nihilo volunt habere/cum dicat apl's Ro.
viij.d. Non ſunt condignę paſſiones huius tēpoꝛis ad futurā
gloꝛiā ⁊c̄. Qd̄ beatus Bern̄. expōnēs ait. Nō ſunt ꝯdignę ad
ꝑteritā culpam q̄ remittitꝛ ad ꝑſentis ꝯſolatiōis gratiā q̄ im/
mittitꝛ: ad futurā gloꝛiā q̄ ꝓmittitꝛ. Eme ḡ hic auꝝ ꝑ pęnitētiā.
Math.iij.a. Agite pęnitentiā: appꝛopinquabit em̄ regnū cę
loꝝ. m Et veſtimentis albis induaris: id eſt virtuti/
bus. n Vt non appareat: modo angelis ⁊ aliquibus ho/
minib⁹: ſed in die iudicij oībus: o Cōfuſio nuditatis tuę
q̄ nudat⁹ es grā.ſ. q̄ ē veſtꝭ cādida: ⁊ veſtit⁹ culpę q̄ ē veſtꝭ ſoꝛ/
dida. Zach.iij.b. Ieſus erat indut⁹ veſtib⁹ ſoꝛdidis: ⁊ ſathan
ſtabat a dextris ei⁹.q.d. Etſi ſis ieſus ſacerdos magnus/niſi
habeas mūdiciā ſathā ſtat ꝯtra te vt opa tua etiā melioꝛa eua
cuet ⁊ reputet vana. Vel Veſtimētis: id ē ꝯuerſatiōe ſancta
⁊ honeſta ⁊ mūda. Et dicitꝛ pluraliter: quia conuerſatio ſancta
in multis virtutibus eſt: q̄ſi ex multis filis contexta. ī. eodem.
a. Ambulabūt mecū in albis. Math.xxij.b. Amice quō huc
intraſti non habens veſtem nuptialem. Quia ſicut legitꝛ He/
ſter.iiij.a. nēo indut⁹ ſacco intrabat aulā regꝭ aſſueri. Aula re/
gis: id ē chriſti/ē eccl'ia militans. In hāc etiā mlt̄i ſacco induti:
id ē pctīs inuoluti intrāt: ſꝫ tm̄ nūero ⁊ nō merito. Itē aula regꝭ
aſſueri.i. chriſti ē eccl'ia triūphās/vbi null⁹ oīno itrat: q̄ habet
ſaccū vl' moꝛtalitatꝭ vl' pcti. p Et collyrio iunge ocl'os
tuos vt videas. Collyriū pōt dici ꝟbuꝫ dei: qd̄ illūinat et
purgat ſpūales oculos mētis: ſicꝰ collyriū oculos carnis. Pſ. Pſ.118.
Lucerna pedib⁹ meis ꝟbū tuū: id ē affectiōib⁹ tuis. Et Pſ. Pſ.11.
Eloquiū dn̄i examiatū ꝓbatū trę: id eſt a tra purgatū ſeptu/
plū. Hoc dicit: qꝛ ꝑfecte purgat a culpa. Sap.xvj.b. Nō her
ba neq̄ malagma ſanauit eos: ſꝫ ſmo tuus dn̄e q̄ ſanat oīa.
Itē collyriū poſſunt dici ꝑcepta q̄ ſenſus ſpūales illuminant.
Pſ. Pręceptū dn̄i lucidū illuminās oculos. Itē collyriū pōt Pſ.18.
dici memoꝛia paſſiōis dn̄i. De felle q̄dā fit bonū collyriū. Per
fel autē ſignificatꝛ paſſio chriſti. Tob.vj.b. Tolle tecū ex felle
piſcꝭ. Piſcꝭ aſſus/chriſt⁹ paſſus vl' chriſti paſſio. Itē ꝑ colly/
riū pōt ſignificari q̄libꝫ tribulatio q̄ ꝑ amaritudinē ſēſus ſpūa
les purgat ad videndū lucide ſpūalia. Threñ.j.e. De excelſo
miſit ignē tribulatiōis: ⁊ erudiuit me/ maculā auferēdo a ſpū/
alib⁹ ocl'is. Pęna em̄ ocl'os aperit q̄s ꝓſperitas claudit: vt di/
cit Grego⁹. Itē collyriū ē pęnitētia q̄ ꝑ cōpūctionē clarificat
ſēſus coꝛdis: ſicꝰ collyriū ꝑ lachꝛymaꝝ effuſionē oculos carniſ.
Hiere.iiij.d. Laua a malicia coꝛ tuū/vt ſalua fias. Itē colly/
riū ſūt dona ſpiritusſancti: q̄ recepta i coꝛde hoīs/expellūt om
nē amoꝛē terrenitatꝭ. Sopho.iij.b. In igne zeli mei: id eſt ſpi
ritusſancti: quē ex cęlo: id ē amoꝛe homini miſi/ deuoꝛabitꝛ om
nis tra. Hoc collyriū ſuaue eſt/nihil habēs moꝛdacitatis: cęte
ra moꝛdacia ſunt. Sꝫ qꝛ poſſet dicere aliq̄s nō poſſū ſuſtinere
collyriū vel

k collyriū vel amaritudinē tribulationū: ꝓpter hoc electos ei ꝓ/
ponit in exēplū: quos oēs per tribulatiōes oportet intrare ad
regnū: Act᷑. xiiij. d. Vñ dicit: a Ego quos amo arguo:
id eſt argutos reddo ꝑ cautelā futuroꝝ. b Et caſtigo: id ē
caſtos facio: vel ago ex diſciplinā q̄ eſt emēdatio ꝛ medicina
p̄teritoꝝ. Prouerb. p
Prouer.3.b iij. b. Quē eñ diligit
Heb.12.b deus/ corripit: ꝛ q̄ſi
pater in filio compla
cet ſibi. Prouerb.
xxix. c. Virga atq̄
correctio tribuit ſapi
Pſ.22. entiam. Pſ. Virga
tua ꝛ baculus tuꝰ ipſa
me ꝯſolata ſūt Quia
Heb. xij. c. Ois qui
dē diſciplina in p̄ſen
ti nō videt᷑ eſſe gaudij/ ſed mœroris: poſtea aūt fructū pacatiſſi
mū reddet exercitat᷑ per eā iuſticię. c Emulare ergo: bo
nos bona faciēdo: ꝛ mala patienter ſuſtinēdo. Et illud ergo
ſūptū ē/ ꝛ ꝯcludit ex duobus p̄miſſis: ſcȝ ex eo qḋ dixit: Ego
quos amo ꝛc̄. q. d. dñs: Si tibi nō ſufficit ad h̄ ꝙ a torpore
exciteris/ verbū exhortatiōis ꝛ ſuaſionis: tamē ab elect᷑ meis
quos hic arguo/ ſume etiā hic exemplum imitatiōis/ ꝛ age pę/
nitentiā de bonis q̄ omiſiſti/ ꝛ de malis q̄ perpetraſti: de negli/
gentia circa gregem tuū quē ſollicite nō ſeruaſti/ de iactantia ī
quā ſuperbe prorupiſti. Sequit᷑: d Ego ſto. Tertia pars
vbi poſt admonitionē pęnitentię ꝓmittit ei fiduciā indulgen/
tię ꝛ ꝓtectiōis ſuę ſi voluerit pęnitere/ dicēs: Ego ſto: para
tus iuuare: ꝛ ideo nō debes diffidere. Act᷑. vij. g. Ecce video
cęlos apertos ꝛ ieſum ſtātē. Itē ſto patus itrare: ꝛ ideo debes
apire. Cant᷑. v. a. Aperi mihi ſoror mea ꝛc̄. e Ad oſtiū:
cordis. f Et pulſo: ꝑ verbū p̄dicatiōis. Cant᷑. v. a. Vox
dilecti mei pulſant᷑. g Si q̄s audierit vocē meā: id ē re
ceperit p̄dicationē meā. h Et aperuerit mihi ianuā: ꝑ
veram fidē. i Introibo: id eſt intus ibo ad illū ꝑ gratię in/
fuſionē. Vel Si q̄s audierit vocē meā: intelligendū ꝓpē
q̄d increpo. Et aperuerit ianuā: p̄parādo ſe. Introibo
ad illū: auxiliū p̄ſtando/ ꝛ ꝓuentū gratię faciēdo. Sed ī cor
de in quo eſt tumultꝰ malaꝝ cogitationū/ nō intrat dñs. Unde
Amos. v. f. Aufer a me tumultum carminū tuoꝝ/ ꝛ cātica lyrę
tuę nō exaudiā. Vñ dñs nō ſanauit filiā archiſynagogi/ donec
fuerīt oēs ciues electi: Matth. ix. b. Quia Sap. j. c. Auferet ſe
a cogitatiōibus q̄ ſunt ſine intellectu. k Et cęnabo: id eſt
delectabor. l Cū illo. i. ꝑ eiꝰ iuſtificationē. Prouerb. viij.
d. Delitię meę eſſe cū filijs hoim: m Et ipſe mecū ꝑ ꝯſcīe/
tię mūdę iocūditatē ꝛ ſecuritatē. Prouer. xv. b. Secura mens
q̄ſi iuge cōuiuiū. Et dicit: Si q̄s: q̄ꝛ pauci ſunt q̄ obediāt ei.
Eſa. liij. a. Dñe quis credidit auditui noſtro? Nec dic᷑/ prande
bo/ iterū receſſurus: ſed: cęnabo/ ꝑmāſurus. Vñ in hoc innuit
ꝙ bonū qḋ in mūdo incipit ꝑ charitatē: ꝛ in cęlo perficit᷑ ꝑ be/
atitudinē: ſemꝑ perſeuerat per ęternitatē: nec ei aliud ſuccedit
per tpis mutabilitatē. Vel ſic: d Sto/ expectans ad pęni/
tentiā. Luc᷑. xviij. g. Stans aūt ieſus iuſſit illum. ſ. tecū addu/
ci ad ſe. Hiere. viij. c. Attendi ꝛ auſcultaui: nemo qḋ bonū eſt
loq̄t᷑: nullꝰ ē q̄ agat pęnitētiā ſuꝑ pctō ſuo/ dicēs: q̄d feci. Eſa.
v. a. Expectaui vt faceret vuas ꝛ fecit labruſcaſ. Ad oſtiū. ſ.
quinq̄ ſenſuū: de quibꝰ Eſa. xxvi. d. Vade popule meus/ in/
tra in cubicula tua/ claude oſtia tua ſuper te abſcondere modi/
cū ad momentum donec pertranſeat indignatio mea. Ad hoc
oſtiū pulſat mūdus ꝛ freq̄nter diabolus. Itē eſt oſtiū iterius
ſcilicet mentis aditus vbi pulſat chriſtus. Iob. xxxi. d. Oſtiū
meū viatori patuit: id eſt chriſto. Et pulſo. i. reuelationibꝰ
compunctionibus/ deuotionibus/ inuito. g Si quis au/
dierit me: intellectu mentis. Iob. xlij. a. Auditu auris audi/
ui te. Abacuk. iij. a. Dñe audiui auditum tuū. h Et ape/
ruerit ianuā: conſenſus vel volūtatis. i Introibo ad il/
lum. iiij. Reg᷑. iiij. f. Ingreſſuſq̄ clauſit oſtium ſuper ſe: ꝛ ſu/
per puer ꝛ orauit ad dñm. Et cęnabo cū illo: id eſt ſua re/
fectione ſpirituali reficiar. iiij. Reg᷑. iiij. c. Cumq̄ frequenter

a b Egō quos amo arguo ꝛ caſti
c d go. Emulāre ergo/ et pęniten/
e tiā age. Ecce ſtō ād oſtium et
f g pūlſo. Si quīs audierit vocē
h meā/ ēt aperuerit mihi ianuā/
i k introībo ad illū/ ēt cęnabo cū
l m n illō/ ēt ipſe mecum. Quī vice/
o rit/ dabo ei ſedere mecū ī thro
p no meo: ſicūt et ego vici ēt ſe/
di cū patre meo in throno eiꝰ.
q Quī habet aurē/ audiat quid
ſpūs dicat eccleſijs: Ca. IIII.
r P Oſt hęc vidi: et ecce
ſ t oſtium āpertū in cęlo:

inde tranſiret/ diuertebat ad eam vt comederet panē. m Et
ipſe mecū: reficiet᷑ ſcȝ mea cęleſti refectiōe. Luc᷑. xij. e. Pręcinget ſe et faciet illos diſcumbere ꝛ pertranſiens miniſtrabit
illis: n Qui vicerit. Secūda pars/ in qua loquens eccle/
ſijs generaliter ponit cōmunē intentionē. Per hāc ergo eccle/
ſiam deſignatur ſta/
tus vniuerſalis eccle
ſię tempore antichri
ſti/ vbi illi qui ſtabūt
erunt tribus amabi/
lis domini: Sic enī
interpretatur laodi/
cia. Et poſſunt oīa
quę dicta ſunt ad il/ A
lum ſtatū referri. Lo
quitur eñ ad epiſco/
pos illius temporis
qui nec erūt calidi: quia non audebūt confiteri aperte nomen
dñi. Nec frigidi: quia aliquantulā habebūt fidem et noticiam
dei: ꝛ dicent ſe eſſe diuites: quia credūt hoc ſibi ſufficere ꝙ ab/
ſcōdentes ſe non negabunt nomē domini. Sed hoc non ſuffi/
cit: quia prelatus tempore perſecutionis debet eſſe primus in
profeſſione fidei. Unde qui hoc non facient erunt miſeri: quia
gratiā amittēt. Dicit itaq̄: Qui vicerit/ dabo ei ſedere
mecū in throno meo. In hoc ſignificatur ꝙ qui tūc erūt
boni/ erunt ſimiles apoſtolis qui cum domino vt iudices ſede
bunt in die iudicij. Matth. xix. d. In regeneratione cū ſede/
rit filius hominis in ſede maieſtatis ſuę ſedebitis ꝛ vos. o
Sicut ꝛ ego vici. Ioh. xvi. g. Cōfidite quia ego vici mū
dum. p Et ſedi cū patre meo in throno eius. Mar
ci vlt᷑. d. Et dominus quidem ieſus poſtq̄ locutus eſt eis aſſū
ptus eſt in cęlum/ ꝛ ſedet a dextris dei. Et hoc dicit: quia victo
ria chriſti ꝛ ſeſſio cauſa eſt victorię ꝛ ſeſſionis ſanctorū. q
Qui habet aurem ꝛc̄. Poſt generale pręmiū generalem
ponit admonitionē. Hoc totum expoſitū eſt. ſ. in correctiōe
primi epiſcopi.
Ca. IIII.

P Oſt hęc vidi ꝛ ecce oſtium ꝛc̄. Poſt primā vi/
ſionē quę fuit de correctiōe ſeptem eccleſiarū/ ſubiū/
git ſecundā quę eſt de reuelatione myſteriorū. Et re/
cto ordine: quia correcti merent᷑ habere cognitionē ſecretorū.
Sicut ergo prima viſio ad ſeptē eccleſiaꝝ aſię epōs ſpecialē
correctionē/ ſic ſecunda ad vniuerſalis eccleſię pertinet gene/
ralem eruditionē. Unde ꝛ obſcuriora ꝛ ſublimiora hic conti/
nentur myſteria: qḋ ſignificatur in hoc ꝙ iohanni in principio
viſionis dicit᷑: Aſcēde huc ꝛc̄. Hęc itaq̄ viſio cōtinet quat
tuor capitula: quartū/ quintū/ ſextum ꝛ ſeptimū. Et diuiditur
in tres partes. Primo enim oſtendit iohanni per quem reue/
lata ſunt myſteria eccleſię: quia per chriſtum/ ibi: Poſt hec
vidi ꝛc̄. in hoc quarto capitulo. Secundo oſtenditur iohan
ni quō eadem eccleſię myſteria ſunt in chriſto manifeſtata/ ibi:
Et vidi in dextera ſedentis ꝛc̄. j. v. a. Tertio oſtendunt᷑
iohanni illa myſteria quę per chriſtū fuerunt reuelata/ ibi: Et
vidi ꝙ aperuiſſet agnus ꝛc̄. j. vj. a. et. vij. a. vbi aperiū
tur multę tribulationes eccleſię/ ad quas ſuſtinendas animat᷑.
Hoc igitur capitulum quartum diuiditur in duas partes. In
primo oſtenduntur iohanni myſteria eccleſię eſſe in chriſto: et
ꝑ chriſtū reuelata. Sȝ q̄ꝛ hęc bñ nō cognoſcunt᷑ niſi ꝑius eccl'ię
ordinatio videret᷑: ꝓpē h̄ in ſcḋa pte eidē oñdit᷑ ordinatio eccl'ię.
Dic᷑ ḡ: r Poſt hęc vidi. In h̄ ꝙ dic᷑/ poſt: notat᷑ ꝙ hęc vi
ſio alia eſt a p̄miſſa. Et notat᷑ hic ordo vidēdi/ nō mutatio dicti
vel tpis. ſ Vidi oſtiū: id ē videre potui. ſ. chriſtū q̄ ē oſtiū.
Ioh. x. b. t Aptū ī cęlo. i. ꝓ cęlo/ ſaluādo/ liberādo/ redi
mēdo. i. ꝑ eccl'ia q̄ cęlū dicit᷑: q̄ꝛ ꝑ cęleſtē ꝯuerſationē eleuata.
Phil᷑. iij. d. Nra cōuerſatio ī cęlis ē. Itē ꝑ fidei firmitatē ꝛ cō
ſtātiā ſolidata. Iob. xxxvij. c. Qui ſolidiſſimi q̄ſi ęre fuſi ſunt.
Itē q̄ꝛ circūq̄q̄ ꝑ amicoꝝ ꝛ inimicoꝝ dilectionē diffuſa Mat.
v. g. Diligite inimicos vros. Item q̄ꝛ ſole iuſticię illuminata.
Malach. iiij. a. Vobis timētibꝰ nomē meū orie᷑t ſol iuſticię. i.
chriſtus: q̄ eccl'iam ſua p̄ſentia illuminat. Mat. vlt᷑. d. Vobiſcū
ſū vſq̄ ad ꝯſūmationē ſecli. Itē q̄ꝛ lunā habȝ. i. ſcripturę itelligē

G tiã in q̃ q̃ſi p̃nũciãt ⁊ ſignãt futura/ſic ꝑ lunã tpa ei⁹: Ecci.xliij.
a. Luna i oib⁹ i tpe ſuo: oñſio tpis: ⁊ ſignũ eui: a luna ſignũ di
ei feſti. Itẽ q² habꝫ ſtellas mltas diuerſoꝝ ſctõꝝ. Daniel.xij.b
Fulgebũt q̃ docti fuerint ſicut ſplẽdoꝛ firmamẽti: ⁊ q̃ ad iuſti/
ciã erudiũt plurimos: ſicut ſtellę i ꝑpetuas ęternitates: Et ꝑ h̃ cę
lo exaltãdo fuit oſtiũ
i cruce apertũ. Ioh.
xix.f. Unus militum
lancea latus ei⁹ ape/
ruit. Unde ⁊ ipſe vi/
cem ſibi expoſcẽs di
cit Cant.v.a. Api
mihi ſoroꝛ mea oſtiũ
ſcꝫ cordis tui: quia ⁊

Ar ꝑcito ẽ.i.c

a Et vox p̃ma quã audiui tãq̃
b tubę loquẽtẽ mecũ/dicẽns:
c Aſcende huc et oſtendã tibi
d q̃ oportet fieri poſt hęc ſtatim
e fui in ſpiritu. Et ecce ſedes
f g h i k

l poſita erat in cęlo: et ſupra ſe
m dẽ ſedẽs. Et qui ſedebat/ſilis
n erat aſpectui lapidis iaſpidis
o et ſardij: et iris erat in circui/
p tu ſedis ſilis viſiõi ſmaragdię.
q r s t v

ego ꝓ te apt⁹ fui. ẽ.iij.d. Ego ſto ad oſtiũ ⁊ pulſo. Itẽ nõ ſolũ
pro cęlo: id eſt ꝓ eccłia: ſed i cęlo: id ẽ in eccłia fuit apertũ hoc
oſtiũ: id ẽ chriſtus. i. ſecreta cordis chriſti per reuelationẽ my/
ſterioꝝ ⁊ ſecretoꝝ q̃ ipſe apuit ſctis. Ioh.xv.b. Oia quęcũq̃
audiui a prẽ meo nota feci vobis. Matth.xiij.e. Sine parabo
lis nõ loquebat̃ eis/vt impleret̃ qḋ dictum eſt per prophetam
dicẽtẽ: Aperiã in pabolis os meũ: eructuabo abſcõdita a ↄſti/
Ps.77. tutiõe mũdi. Ul oſtiũ aperit̃ in cęlo ſcptur̃ę: qñ itellect⁹ ad ca/
piẽda ſecreta ei⁹ illuminat̃. Luc.xxiiij.e. Tũc apuit illis ſenſũ
vt intelligerẽt ſcpturas. Uel oſtiũ aperit̃ in cęlo: qñ mens nr̃a
ſiue ſynderesis nr̃a ad cõtẽplãda ⁊ inueſtigãda bona ętna col/
ligit̃ in ſeipa. Hõ em̃ ẽ minoꝛ mũd⁹: in q̃ corp⁹: id ẽ caro ⁊ oſſa
ꝓ terra ponit̃: humores ꝓ aq̃: imaginatio ꝓ aere: ſynderesis ꝓ
cęlo empyreo: ſꝫ ratio ꝓ cęlo ſidereo. a Et vox p̃ma ⁊c̃.
Secũda ps capituli: i qua oñdit̃ Iohãni ordinatio ecclesię. Et
diuidit̃ in tres p̃tes. In p̃ma oñditur ordinatio in ꝑſonis/ibi:
Et ecce ſedes. In ſecunda ordinatio in bonis/ibi: Et de
throno procedebant ⁊c̃. In tertia ordinatio in officijs/
ibi: Et in cõſpectu ſedis tãq̃ mare ⁊c̃. Ante hęc omnia
qualiter ſe habuit oſtẽdit/ibi: Et vox p̃ma: in quo ⁊ auctori
tatẽ viſionis oñdit ⁊ ꝓfũditatẽ ⁊ vtilitatẽ vł bonitatẽ. Auctita/
tẽ: cũ dic: Et vox p̃ma: doctrina .ſ. ꝓphetica. b Quã au
diui: id ẽ intellexi: fuit c Tãq̃/vox ſcꝫ. Tubę. Hoc dicit
q² ad bellũ exhortat̃. ĩ.xij. Itẽ ad cęleſtẽ ſolẽnitatẽ quã p̃dicit.
ĩ.xix. Numeri.x.a. Fac tibi duas tubas d Loqntẽ mecũ:
non mecũ diſſentiẽtẽ ſꝫ cõcordãtẽ: q² rationi meę loq̃nti rõnabi
lit̃ ↄſentiebat vox.ſ. ꝓphaꝝ. Et in h̃ dat̃ auctas viſioni: q² con
firmat̃ a ꝓphetis. Doctrina aũt ꝓphetarũ p̃ma dicit̃: quia p̃/
mo in lege tẽpoꝛalia eſſe ↄtemnẽda/⁊ cęleſtia amplectenda nũ
ciauit. Lex de bonis ęternis ⁊ internis p̃mo ſonuit: ⁊ euãgeli/
ca ſecũdo. Non autẽ prima eſt dignitate/ſed oꝛdine: quia vox
euangelica ⁊ apoſtolica tanto eam dignitate p̃cedunt/quan/
to ſupernę plenitudinis bonũ euidẽtius oſtendunt. Uñ Eph.
iiij.b. apoſtoli ponunt̃ ante ꝓphetas/vbi ſic dicit̃: Ipſe quidẽ
dedit q̃ſdã aplos/quoſdã aũt ꝓphas. Uel vox iſta fuit iſpira/
tio ſecreta. Uox dico: e Dicẽs: Aſcẽde huc: ꝑ intellectu
alẽ ſenſũ. ſ. ſpũs ꝑ correctionẽ amplificat⁹: Et i aſcẽſu notat̃ ꝓ
funditas dicendoꝝ. f Et oñdã tibi quę oportet fieri
poſt hęc: id ẽ i ſtatu p̃ſẽti eccłię. Ul poſt hęc id ẽ i vltimis
fidelib⁹ q̃ erũt tpe antichriſti. ẽ.j.d. Quę opoꝛꝫ fieri cito. Et
g Statim: poſtq̃ locutus ẽ mihi. h Fui in ſpũ: plus q̃
ante: quia iam in ſpiritu erat: ſicut dictũ eſt. ẽ.j.d. Fui in ſpi/
ritu in dominica die: Et in h̃ notat̃ bonitas vel vtilitas viſio/
nis quã vidit i In ſpũ. Hoc dicit: q² trenis nõ vacabat ex
peditus ab eis: ⁊ in ſolo mẽtis habitaculo receptus. k Et
ecce ſedes. Hic incipit agere de oꝛdinatiõe eius in ꝑſonis/
dicens: Et ecce ſedes: angeli. ſ. pꝛelati ⁊ doctores in qui/
bus dñs principaliter reſidendo regnat ⁊ alios regit ⁊ iudicat.
l Poſita erat in cęlo. i. in eccleſia. Ibi etem̃ diuina ꝓuidẽ
tia poſiti ſunt ⁊ oꝛdinati in ea. Ioh.xv.c. Poſui vos vt eatẽ.
Act.xx.f. Attendite vobis ⁊ vniuerſo gregi: in quo vos poſu
it ſpũſſanctus epiſcopos regere eccleſiã dei. m Et ſupra
ſedem: erat.ſ. n Sedens: id eſt chriſtus: q̃ oẽs ſanctos ex
cedit dignitate et gratia: vñ bene ſupra eos dicit̃ ſedere: chri/
ſtus autẽ ſm̃ vtrãq̃ naturã p̃ſidet eccleſię ſm̃ diuinitatem au
ctoꝛitate: ſm̃ humanitatẽ dignitate. Ioh.iij.d. Qui de cęlo ve

nit/ſuper oẽs eſt. Qualit̃ aũt chriſtus apparuerit Iohanni
oñdit cũ ſubdit: o Et q̃ ſedebat: chriſtus ſcꝫ p Simi
lis erat aſpectui lapidis. Et cõparat̃ chriſtus lapidi: q²
in ſe firmus eſt ꝑ naturã imutabilitatis. Iac.j.c. Apd quẽ nõ
eſt tranſmutatio: nec viciſſitudinis obumbꝛatio. Item ſolidita
tẽ habet ſ. immoꝛtalitatẽ.
j. Timoth.j.d. Re/
gi ſęculoꝝ immoꝛtali
ſoli deo ⁊c̃. Et.j.Ti/
moth.vj.c. Qui ſol⁹
habet immoꝛtalitatẽ
⁊ lucẽ habitat inacceſ/
ſibilẽ. Item quia fir/
mũ eſt fundamẽtum
iuſtificatiõis. Eſt em̃ lapis quem repꝛobauerunt ędificantes.
Eſa.xxviij.d. Ecce ego mittã in fundament̃ ſion lapidem an
gularẽ ꝓbatũ p̃cioſum in fundamento fundatũ. Item q² duri
ciã humani cordis cõfringit. Matth.xxj.d. Qui ceciderit ſup
lapidẽ iſtũ/ↄfringet̃: ſup quẽ aũt ceciderit/cõteret eũ. Hiere.
xxiij.f. Nõne verba mea q̃ſi ignis/ ⁊ ſicut malleus ↄterẽs pe/
tras? Itẽꝫ quia veritatẽ ſeruat ſuę locutiõis/tam erga bonos
q̃ malos: ſicut lapis imaginẽ ſibi tenet in ſculptã. Ps. Quę
ꝓcedũt de labijs meis/nõ faciã irrita. Ro.iij.a. Deus aũt ve
rax: omis aũt homo mẽdax. Itẽ lapidibus p̃cioſis cõpat̃: q̃a
omnia regit ꝑ potentiã ꝓpꝛię virtutis/ſicut lapis p̃cioſus ſua
ỽtute operat̃. j. Timoth.vj.c. Qui ſolus potẽs ẽ ⁊c̃. Ecci.vj.
c. Lapidis ỽtus ꝓbatio eſt in illis: id eſt in hominibus iuſtis:
maxime in chriſto. Item quia ſicut lapis p̃cioſus virtutẽ ipſi/
us ignoꝛantibus nihil apparet/nec ab eis reputat̃: ſic chriſtus
i humanitate vilis apparuit: quia ſuã virtutẽ ibi celauit. Aba/
cuk.iij.a. Ibi abſcondita eſt foꝛtitudo eius. Et Ps. Ego aũt
ſũ vermis ⁊ nõ hõ: oppꝛobꝛiũ hominũ ⁊ abiectio plebis. q
Lapidis/dico non cuiuſcumq̃: ſꝫ r Iaſpidis ⁊ ſardij.
His compat̃ propter duos eoꝝ effectus/ſiue mag̃ colores.
Iaſpis em̃ viret: in quo ſignificat̃ immarceſcibilitas ęternę be
atitudinis quã ꝓmittit bonis: Et ſardius rubet: in q̃ ſignifica/
tur ignis ⁊ caliditas ęternę dãnationis quã minat̃ malis. Ul
compat̃ iaſpidi chriſtus ꝓpter virorẽ deitatis: ⁊ ſardio ꝓpter
ruborẽ paſſiõis. Luc.xxiij.d. Si in viridi ligno hęc faciũt/in
arido q̃d fiet? Oſtẽſo qualis eſt in ſe/ oſtendit qualis eſt in ſua
operatiõe/dicẽs: s Et iris: id ẽ iuſta ⁊ debita meritoꝝ re
tributio quã i die iudicij faciet bonis ⁊ malis. t Erat i cir/
cuitu ſedis.ſ. Hoc dicit quia ex omni p̃te mundi coꝛam
eo apparebũt: ⁊ venient hoĩes iudicãdi. v Similis viſio
ni ſmaragdinę. In hoc exp̃mitur expꝛeſſius retributio vtro
rũq̃/ſcꝫ maloꝝ ⁊ bonoꝝ. Smaragd⁹ em̃ rubet: Ecce ignis dã
natiõis maloꝝ ⁊ paſcua maloꝝ. Mat.xxv.d. Ite maledicti ⁊c̃.
Itẽ viret: Ecce vita dlectabilis bonoꝝ ⁊ paſcua virẽtia: vbi ſu
as oues paſcet dñs. Ezech.xxxiiij.d. In paſcuis vberrimis pa
ſcam eos: in mõtibus excelſis iſrael erũt paſcua eoꝝ: ibi requi
eſcẽt in herbis virẽtibus/⁊ in paſcuis pinguib⁹. Et de vtriſq̃.
Ro.ij.b. Reddet vnicuiq̃ ſm̃ opa ei⁹: his quidẽ q̃ ſm̃ patiẽ/
tiã boni opis gl̃iam ⁊ honoꝛẽ ⁊ coꝛruptionẽ q̃rẽtib⁹ vitã ęter/
nã: his aũt q̃ ſũt ex ↄtentiõe q̃ nõ acquieſcunt veritati: credũt
aũt iniquitati ira ⁊ indignatio/tribulatio ⁊ anguſtia i oẽm ani/
mã hoĩs opantis malũ. Et bene hic meritoꝝ retributio deſi/
gnat̃ ſm̃ irim: q̃ eſt arcus apparẽs i nubib⁹: ⁊ fit ex repcuſſiõe
ſolis in nube aquoſa: ſic comparatiõe ↄuerſatiõis chriſti ⁊ ſan
ctoꝝ q̃ eſt ſol illuminãs/ad vitã ⁊ maloꝝ q̃ ẽ nubes aquoſa/te
nebꝛoſa ⁊ fluida/dãnabunt̃ foꝛti⁹ ⁊ iuſti⁹ mali. Sap.v.d. Ibũt
directe emiſſiões fulgurũ: ⁊ tãq̃ habenę curuato arcu nubiũ/
exterminabũt. Uel deſcribit ſic ſedentẽ a ſocietate. Uñ beata
virgo dicit̃ iris q̃ circũit chriſtũ/ſicut mater filiũ. Et hęc in cę
lo poſita eſt in ſignum fęderis ⁊ pacis inter deum ⁊ homines.
Geñ.ix.b. Ponam arcum meũ: id eſt irim: id eſt beatam virgi
nem in nubibus cęli: ⁊ erit ſignũ fęderis inter me ⁊ terrã. Iris
em̃ fit: qñ radius ſolis nubẽ aquoſã accẽdit: vnde oꝛitur coloꝛ
rubeus: ⁊ ex nube ſic accenſa exit fumus: vnde oꝛitur coloꝛ ce/
ruleus: Et beata virgo nubes erat: id eſt guttis noctium: id eſt
tribulatiõibus plena quãdo radius ſolis: id eſt gabꝛiel miſſus
G a deo q̃ eſt ſol

Chriſt⁹ cõpatur lapidi ꝺe cauſis

Ps.117.

Ps.11.

Ps.21.

Ar ſardin

h a deo qui eſt ſol verus/eam accendit/cũ dixit: Aue gratia ple/na: Luc. j. c. Ex qua aſcendit fumus humilitatis que dei filiũ extraxit de ſinu patris/quãdo dixit Luc. j. d. Ecce ancilla domini fiat mihi ſm verbũ tuũ. Cant. j. d. Cũ eſſet rex in accubitu ſuo: nardus mea: id eſt humilitas mea calore charitatis accenſa/dedit odorem

B ſuũ: qui de ſinu pr̃is extraxit dei filium. Vñ beata virgo/virginitate placuit: ſed humilitate concepit Bern. Que eſt hec virgo ſublimis/vt ſalutet ab angelo/tã humilis/vt deſponſetur fabro? Et hec fuit ſmaragdus: quia viridis per fidẽ: et rubens p charitatẽ. Vel poſſum⁹ dicere/q̄ p ſedẽtẽ deitas chriſti: per lapidẽ eius humanitas: per iaſpidem et ſardiũ exercit⁹ angelorum: per iridẽ beata virgo ſignificat/vt dictũ eſt. Vel p viſionẽ ſmaragdi ſignificant generalit oẽs inocẽtes et virgines: q̄ viriditatẽ baptiſmalis inocẽtie/et ruborem donorum ſpũſſancti quẽ receperũt i baptiſmo/ſine amiſſione ſuauerũt. a Et in circuitu ſedis ſedilia vigintiq̄ttuor: id ẽ ſcti miores: q̄ fidẽ et charitatẽ tenẽt: quã vtraq̄ docẽt q̄ttuor euãgelica. Tenẽt dico cũ opib⁹ pietat. que p ſenariũ deſignãt. Et vigintiq̄ttuor ex q̄ter ſex. Tenẽt itaq̄ doctrinã q̄ttuor euãgeliorũ cum operationib⁹ ſex: vel ex ſexies q̄ttuor cõponũt. c Et ſup thronos: id eſt ſedilia vel ſedes. b Vigintiquattuor ſeniores ſedentes: maiores ſcʒ in eccleſia/quos prius appellauit ſedes: modo vero ſedentes: quia ſedes reſpectu dei ſedentis i ipſis: ſedentes vero reſpectu inferiorũ quos debent informare i opibus bonis. Job. xij. b. In antiquis eſt ſapiẽtia: et in multo tẽpore prudẽtia. Et iſti dicunt vigintiquattuor/ppter duodecim pphetas in lege/vel omnes prophetas qui fuerũt in vniuerſo ſedecim qui ſcripturas ſcripſerunt: qui p duodecim deſignant. Et h̄ patet ſic: quia duodenari⁹ numerus eſt abũdãs et partes eius creſcunt in ſedecim. Et ppter patres noui teſtamenti/qui dicunt duodecim: quia a veterib⁹ abundauit iuſticia eorum: Unde: Niſi abundauerit iuſticia veſtra plus q̄ ſcribarum etc. Eadẽ etiã de cauſa non ſolum ſedecim qui fecerunt libros: immo omẽs quotquot fuerunt dicunt duodecim: quia a lege abundauerũt: quia ipſam ſpiritualiter intellexerunt. Vel vigintiq̄ttuor dicunt vniuerſalit omẽs ſcti ppter ſex opa miſericordie: q̄bus patres veteris teſtamenti inſiſtebant: et ppter ſuperogationẽ ↄſiliorũ que docẽt quattuor euangelia: quã patres noui teſtamẽti ſupaddiderũt. Et vigintiq̄ttuor ex q̄ter ſex vel ſexies q̄ttuor cõponũt: et ideo dicũt alti⁹ ſedere q̄ alij ppt p̄rogatiuã doctrine qua alios erudierũt: Daniel. xij. b. Et q̄ ad iuſticiã erudiũt plurimos/q̄ſi ſtelle in perpetuas eternitates. Et Matth. v. c. Qui fecerit et docuerit/hic magnus vocabit in regno celorum. Et deſcribit quales erunt iſti aſſeſſores et ſocij domini: q̄r/ d Circumamicti ſtolis albis: Ecce gloria corporis. e Et/vidi ſcʒ/ f In capitibus eorum: id eſt in animabus. g Coronas aureas: id eſt remunerationes et gaudia p victorijs quas in ſeculo p charitatẽ et ſapiẽtiã et patiẽtiã obtinuerũt de pctis et tyrãnis: Ecce glĩa anime q̄ p aurum ſignificat: quia i auro fulgor: ecce cognitio. Itẽ rubor: ecce dilectio. Item pcioſitas: ecce poſſeſſio vel cõphẽſio ſiue fruitio. He ſunt tres dotes anime. Moraliter oſtẽdit in h̄ quales debemus eſſe in p̄ſenti: et maxime p̄lati: quia puidi et cauti in ↄuerſatione. Unde: Circumamicti ſtolis albis: id eſt mũda et pura ↄuerſatiõe que p ſtolas pluraliter exp̄mit: q̄r bona ↄuerſatio ex multis et in multis conſiſtit virtutibus. Unde et ſancta animalia legunt habere oculos ante et retro: Ezech. j. e. Item debemus eſſe pij in intẽtiõe: Unde dicit: Coronas in capitibus eorum aureas. Prouerb. xxj. c. Theſaur⁹ deſiderabilis vtutũ ſcʒ: et oleũ pietat. i habitaculo iuſti: id eſt in mẽte vbi debʒ habitare abſcõdit⁹ a vẽt. et pcellis tẽptationũ. De vtroq̄ Eccẽs. ix. b. Omni tẽpore veſtimenta tua ſint cãdida: ecce bona ↄuerſatio exterior: et oleũ pietatis et gratie de ca

Matth. v. c

Moraliter

a Et in circuitu ſedis ſedilia vi/
b gintiquattuor/ ēt ſuper thro/
c nos vigintiquattuor ſeniores
d ſedentes circumamicti ſto/
e f lis albis: ēt in capitibus eo/
g h rum coronas aureas. Et dē
i throno procedebant fulgura
k ēt voces et tonitrua: ēt ſeptem
m lampades ardẽtes ante thro/
num que ſunt ſeptem ſpiritus
n dei: ēt in conſpectu ſedis tanq̄
o mare vitreum ſimile cryſtallo

pite tuo nõ deficiat: id eſt de mente: ecce puritas interior. h Et de throno. Secũda pars ſecũde ptis in qua agit de ordinatione donorum. Et q̄r ſunt dona ſine quibus eſt ſalus: et ſunt dona ſine q̄bus non eſt ſal⁹. Propterea agens de vtriſq̄ primo agit de his ſine quibus eſt ſalus/dicens: Et de throno: id eſt de maioribus perſonis q̄ ſũt i eccl̃ia. ſ. de p̄dicatoribus et prelatis. i Procedebãt fulgura: miraculorũ. k Et voces: ſimpliciũ p̄dicationũ vel cõſolationũ. l Et tonitrua: cõminationũ. Primũ quo ad infideles. Secũdũ q̄ ad fideles bonos. Tertiũ quo ad fideles et malos. Petrus dabat fulgura: quando in lectulis ponebãt infirmi: vt veniẽte ipſo/ſaltẽ vmbra illius obumbraret quẽq̄ illorum: et liberarent ab infirmitatib⁹ ſuis: Act. v. c. Paul⁹ dabat voces/q̄ñ dicebat Ro. xij. a. Obſecro vos p miſericordiã dei vt exhibeat. corpa vr̃a hoſtiã viuẽtẽ etc. Sʒ dabat tonitrua/q̄ñ fornicatorẽ excõicauit. j. Cor. v. a. Et q̄ñ pctõrib⁹ cõminãſ dicebat. j. Cor. vj. b. Neq̄ fornicarij neq̄ idolis ſeruiẽtes/neq̄ adulteri/neq̄ molles/neq̄ maſculorum ↄcubitores/neq̄ fures/neq̄ auari/neq̄ ebrioſi/neq̄ maledici/neq̄ rapaces regnũ dei poſſidebũt. Et dic: Procedebãt: et nõ exibãt: q̄r a deo exeũt: et a miniſtr. eccl̃ie hec dona pcedũt. Dicit q̄ imediatũ pncipiũ a q̄ pcedũt. ſ. p̄latos/vt ſic tangat mediatũ et pmũ ad q̄d referũt. Deĩde agit d̃ donis ſine q̄bus non eſt ſalus/dicens: m Et ſeptem lampades ardentes ante thronum que ſunt ſeptem ſpiritus dei: id eſt ſeptiformis gratia ſpiritusſancti: que et hominẽ illuminat et accendit. Primũ in intellectu. ſecundũ in affectu. Joh. v. f. Erat iohannes lucerna ardens et lucens. Et bene dicit: Ante thronũ: et nõ i throno: q̄r p̄lati debẽt alios iſtruere i morib⁹ et donis ſpiritualib⁹: et ſic habuit añ ſe. Tũc vero habent in ſe lãpades/q̄ñ ſibi ſolis bñ viuũt. Sed hoc non ſufficit in prelato. Vñ Hiero⁹. Sancta ruſticitas ſoli ſibi pdeſt/et q̄tũ edificat ex vite merito eccl̃iam dei: tantum nocet ſi deſtruentibus non reſiſtat. Vel dona gratũ faciẽtia omẽs debemus habere ante et non retro/vt ea ſemper videam⁹ et viſa deſideremus. Phil. iij. c. Que aũt retro ſunt obliuiſcens: ad ea q̄ ante ſunt/me extendens: ad deſtinatũ pſequor ad brauiũ ſuperne vocationis. n Et in conſpectu ſedis. Tertia ps ſecũde ptis vbi agit d̃ ordinatiõe eccl̃ie i officijs: q̄ ↄſiſtit i q̄ttuor. Primo in collatione ſacramẽtorum. Itẽ i exhibitiõe p̄dicatiõis/ibi: Et in medio etc. Item in decantatiõe diuine laudis/ibi: Et requiẽ nõ habebãt. Itẽ in humiliatiõe miniſtrorum eccl̃ie q̄ eſt in attribuendo deo quicq̄d habent boni: et hoc eſt vigintiquattuor ſeniores pcedere ante thronũ/ibi: Et cũ darent etc. Dicit ergo. Et in ↄſpectu ſedis: id eſt p̄latorum/in q̄bus deus ſedẽs inferiores iudicat. o Tanq̄ mare vitreũ ſimile cryſtallo. Per mare baptiſm⁹ q̄ purgat amaritudinẽ peccatorum. Abacuk. iij. d. Viã feciſti in mari equis tuis. Per baptiſmum em̃ fit hõ idone⁹ ad hoc vt ſit equus dei. Vitreũ dicit ppter vtutũ pulchritudinẽ q̄ ↄferunt in baptiſmo. Hoc ſignificatũ eſt Exo. xiiij. g. vbi aſcẽderũt de eo. Et dicitur vitreũ: q̄r ſicut vitrũ ſine macl̃a ſoli ẽ peruiũ: ſic aĩa mũdata p aquã baptiſmi fit puia gr̃e dei/q̄d prius non erat: q̄r macl̃ata et nõ polluta erat vel deterſa. Eph. ij. a. Naſcimur filij ire. Per cryſtallũ ſignificãt alia ſacramẽta i q̄b⁹ ↄfert gr̃a q̄ effectũ baptiſmi ↄfirmãt: ſic ex aq̄ cõgelata et q̄ſi cõfirmata fit cryſtall⁹. Ecci. xliij. c. Et gelauit cryſtall⁹ ab aqua. Vel p mare militãs eccl̃ia ſignificat: q̄ tribulatiõib⁹ adhuc expoſita ẽ. Job. vij. c. Nũq̄d mare ſũ ego aut cet⁹: q̄r circũdediſti me carcere? Vitreũ ppt puritatẽ et mũdiciã ↄſciẽtie quã habẽt mlti. ij. Cor. j. c. Gl̃ia nr̃a hec ẽ teſtimoniũ conſciẽtie noſtre. Similis cryſtallo dicit eccl̃ia: quia ſic cryſtall⁹ ex aqua: ſic eccleſia ex debilib⁹ et infirmis hoĩb⁹ eſt ↄtexta. j. Cor. j. d. Infirma mũdi elegit de⁹ vt cõfũdat fortia. Et bñ dicit q̄ hoc ẽ in ↄſpectu ſedis: q̄r d̃ hac debẽt eẽ ſolliciti

De elec. c. ſcriptũ in pn.

In prologo biblie

p̄lati ſicut ma

ꝑlati ſic mat̃:q̃ ꝺ puero ſollicita ē quē ꝺiligit ſꝑ vult eū viꝺere
in oculis ſuis. Ul' Per mare:aīa penitēs ꝛ cōpūcta ꝑ pctīs:
ſignificat̃/q: mara Ruth.j.ꝺ. Nolite me vocare noemi:iꝺ eſt
pulchrā:ſꝫ vocate me marā/h eſt amarā:quia amaritudinib᷒
repleuit me omīpotēs. Threñ.ij.c. Magna velut mare cōtri
tio tua. Uitreū:ꝑpter fragilitatē. Sicut
eñ vitrū cito frangit̃ ꝛ nō reparat̃:ſic hō
cito caꝺit in peccatū ꝛ per ſe reſurgere nō/
Ps.77. poteſt. Eſt eñ ſp̃us vaꝺens ꝛ nō reꝺiēs.
C Uel Uitreū:ꝑpter mortis recorꝺatio/
nē. Uitrū eñ fit ex cineribus:ꝛ oīs homo
eſt in cinerē reuerſurus. Geñ.iij.ꝺ. Pul/
uis es ꝛ in puluerē reuerteris. Et ꝺicitur:
Similis cryſtallo:q: ſicut cryſtall᷒ ꝺu
rat̃ ex aqua:ſic aīa penitētis ꝑ tribulatio/
nes ꝯfirmat̃:ſicut q̃ꝺā lapiꝺes ꝺurant̃ in
aqua. a Et in meꝺio ſeꝺis:iꝺ ē ꝑfe/
ctorū. b Et in circūitu q̃ttuor ani/
malia:iꝺ ē ſcti euāgeliſtę. Hic oñꝺit or/
ꝺo quo aꝺ exhibitionē ꝑꝺicationis: vel oēs ꝑꝺicatores ſacrę
ſcripturę q̃ ſunt in meꝺio:ſicut totius fabricę eccleſię ſuſtētato
res:ſicut colūnę ſuſtinēt ꝺomū. Hęc eñ ſunt quattuor colūnę
q̃ ſuſtinent velū:iꝺ eſt ecclīam:Exo.xxvj.f. Itē in circūitu ꝺi
cunt̃ eſſe:q: ſunt eccleſię ꝺefenſores ꝛ ꝑtectores. Uñ ſignifica
ti ſūt ꝑ quattuor circulos aureos:q̃ ponunt̃ in quattuor angu/
lis menſę:iꝺ eſt ſcripturę vel ecclīę/Exo.xxv.c. Itē ſunt quat/
tuor fabri q̃ arma fabricāt ecclīę q̃bus ſe ꝺefenꝺat. Zach.j.ꝺ.
Et oſtēꝺit mihi ꝺñs quattuor fabros. Uel In meꝺio ſunt:
qñ ꝑlati vel ꝑꝺicatores ꝺoctrinę euāgelicę/ꝑ meꝺitationē vel
Ps.118. ſtuꝺiū vacāt:Beati eñ q̃ ſcrutant̃ teſtimonia ei᷒. Et in cir/
cūitu qñ q̃ i ſcptur̃ ꝺiꝺiceſt:aliis ꝑꝺicāt. Prouerb.v.c. De/
riuēt̃ fontes tui foras ꝛ in plateis aq̃s tuas ꝺiuiꝺe. Animalia
ꝺico/ Plena oculis añ ꝛ retro. Hoc ꝺicit̃:q: in ꝺoctrina
euāgelica ꝛ eorū quę iā ꝑceſſerūt legit̃ memoria ꝛ exemplū ca
uenꝺi ſi mala ſunt: vel imitāꝺi ſi bona:ꝛ eoꝝ q̃ futura ſunt ꝺat̃
noticia premij ſcilicet ęterni aꝺ ꝺeſiꝺerāꝺum ꝛ ſupplicij ęterni
aꝺ fugienꝺū. Et hic exꝑmit̃ ꝙ circūſpecti ꝺebēt eſſe q̃ officiuꝫ
habēt ꝑꝺicāꝺi:ne in aliqua parte morſu ſerpētis venenoſi fe/
riant̃:q: ꝺicit̃ Eccl.xij.e. Quis meꝺetur incantatori a ſerpen/
te ꝑcuſſo: Uñ eis ꝺicit̃.ij. Timoth.iiij.b. Tu x̃o vigila per cir
cūſpectionē tui:in oīb᷒:iꝺ ē aꝺ oēs ꝯuertēꝺos labora/op᷒ fac
euāgeliſtę. Et bñ vniuerſus orꝺo ꝑꝺicatorum ꝺicit̃ quattuor
quia ꝺe quattuor euāgeliis ꝺebet ꝑꝺicatio extrahi. Itē quat/
tuor ꝺebēt ꝑꝺicari/aut ſcꝫ creꝺēꝺa/aut operāꝺa/aut purgan/
ꝺa/aut aſſequēꝺa. Quę creꝺi ꝺebēt ſunt tria:aut ea quę ſūt ꝺe
iure naturali/aut articulos q̃ttuorꝺeci/aut etiam ſacramenta.
Itē q̃ opari/ſūt manꝺata aꝺ q̃ oēs tenēt̃:ꝛ ꝯſilia aꝺ q̃ ꝑfecti/ꝛ
opa miſericorꝺię q̃ ſūt inꝺifferētia. Itē q̃ purgari ꝺebent ſūt
peccata q̃ lauat penitētia. Itē q̃ aſſequi oportet/ſunt vel gau/
ꝺia ęterna/vel ſupplicia. Uel q: ꝑꝺicatio ꝺebet malis terroreꝫ
incutere:ecce rugit᷒ leonis. Itē ꝺebet aꝺ penitentiā peccato/
res ꝑuocare:vbi vitulus:iꝺ eſt caro immolat̃ ꝺeo. Itē ꝺebet
puſillanimes blanꝺe ꝯfortare:ecce vox hominis. Item ꝺebet
oēs aꝺ ꝺilectionē mutuā ꝛ ꝺeſiꝺeriū cęleſtiū animare. Et ꝑpt̃
hoc ſequūtur hic quattuor in quibus hęc quattuor ꝑꝺicta in/
telligunt̃. c Et animal ꝑmū ſimile leoni:ecce terror ma
lorum qui ſunt beſtię. ꝺ Et ſcꝺm aīal ſile vitulo:per pę
nitentiā. e Et tertiū animal habens faciē q̃ſi homi/
nis:ecce blanꝺa cōſolatio. f Et quartū animal ſimile
aquilę volāti: Ecce amor ꝛ ꝯtēplatio. Dicit̃ eñ ꝙ aquila
plus cęter̃ ꝛ auib᷒ ꝛ animātib᷒ ꝯtrę pullos ſuos ꝺiligit:alti᷒ vo
lat ꝛ clarius ſolem inſpicit. Uel aꝺ litterā ꝑ quattuor anima/
lia quattuor euangeliſtę ꝺeſignant̃. Per leonē marcus/q̃ aper
tius ꝙ̃ cęteri agens ꝺe reſurrectione:leonē ꝺe tribu iuꝺa vincē
tē nūciauit.j.v.b. Uicit leo ꝺe tribu iuꝺa raꝺix ꝺauiꝺ. Per vi
tulum qui eſt animal ſacrificio aptum/lucas qui plen᷒ ꝛ aper/
tius refert ꝺe paſſione ꝺñi: in qua vt agnus manſuetiſſimus
immolatus eſt pro nobis: vitulus ſaginatus/occiſus pro filio:
iꝺ eſt pro genere humano reuertēti ꝺe regione longinqua: Lu
cę.xv.ꝺ. Per hominē mattheus:qui naſcentē ꝺominū plen᷒

a b ꝛ in meꝺio ſeꝺis ꝛ in circūitu
ſeꝺis quattuor animalia ple/
c na oculis/ante ꝛ retro. Et ani
ꝺ mal primū ſimile leoni:ꝛ ſecū
e ꝺū ſimile vitulo: ꝛ tertiū ani/
mal habēs faciē q̃ſi hominis:
f ꝛ quartū animal ſimile aqui/
g h lę volāti. Et q̃ttuor aīalia ſin/
i k gula eoꝝ habebāt alās ſenas:

ꝺeſcripſit:ꝛ ipſius humanitatis inſignia apertius ꝺeclarauit.
Matth.j.a. Liber generationis ieſu chriſti. Matth.ij.a. Cū
natus eſſet ieſus in bethleem iuꝺę. Per aquilā iohannes qui
ꝑ cęteris altius volans/ꝺe eius ꝺeitate apertius ꝛ profunꝺi᷒
tractauit. Ioh.j.a. In principio erat verbum:ꝛ verbum erat
apuꝺ ꝺeum. Hęc eaꝺem quattuor ani/
malia viꝺit Ezechiel ꝑmo capitulo/vt q̃t
tuor euangeliſtarū ſacratus numerus et
in veteri ꝛ in nouo teſtamento probaret̃.
Seꝺ quęrit̃ hic nō incōgrue:quare Eze/
chiel ꝑmū ꝺeſcribit ꝛ ponit animal illuꝺ:
qꝺ faciem habebat hominis: iſte x̃o pri/
mo ponit illuꝺ qꝺ erat ſimile leoni: Sol.
Quia funꝺamentū chriſtianę fiꝺei maxi/
me innitit̃ reſurrectiōi chriſti: ꝛ hęc oīa
iam cōpleta viꝺerat iohannes: ꝑpter hoc
ꝑmo ponit illuꝺ aīal ſcꝫ leonem/ſm qꝺ ſi/
gnificat̃ reſurrectio: Ezechiel aꝺhuc futu
rum ꝛ longe poſt expectabat: vnꝺe quoꝺ
pri᷒ expectabat venturum: ſcilicet incarnationem filij/prius
ꝺeſcripſit: vnꝺe animal habens faciem quaſi hominis ante cę/
tera viꝺit ꝛ oſtenꝺit. Seꝺ aꝺhuc quęrit̃: Cū verus homo fue/
rit chriſtus:quare loquens ꝺe eius humanitate ꝺixit: Et ter/
tiū animal habens faciem q̃ſi hominis:ꝛ nō ꝺixit/ho
minis ſine q̃ſi: Sol. Aꝺ hoc notanꝺū ꝙ homo ſex moꝺis acci Homo ſex
pitur. Aliqñ homo ſm etymologiā nominis: vt cū ꝺicitur ab moꝺis accipi
humo.j. Cor̃.xv.f. Primus homo ꝺe terra terrenus. Aliqñ
ſm ꝺignitatē ꝯꝺitionis. Geñ.j.c. Faciamus hominē aꝺ ima
ginē ꝛ ſimilituꝺinē noſtrā. Aliquanꝺo ſm affectū vel effectum
iniquitatis.j. Cor̃.iij.a. Cum eñ inter vos ſit zelus ꝛ conten
tio:nonne carnales eſtis: et ſm hominē ambulātis:q.ꝺ. mali
eſtis et iniqui. Aliquanꝺo ſm typum ſignificatiōis. Matth.
xiij.ꝺ. Inimicus homo hoc fecit. Quiꝺ eñ ſignificantius per
hunc hominē niſi ꝺiabolus ſignificat̃: qui ſuper bona ſemina
fiꝺei ꝛ virtutū ſuperſeminauit zizania vitiorū ꝛ hęreſum. Ali/
quanꝺo ſm ꝺefectum fragilitatis. Hiere.xvij.a. Maleꝺictus
homo qui confiꝺit in homine/ qui et fragilis eſt ꝛ cito ꝺeficit.
Aliquanꝺo ſm rectituꝺinem ęquitatis: Eccs vlt.ꝺ. Deum ti/
me:ꝛ manꝺata eius obſerua:hoc eſt oīs homo. Quia igitur
in malo homo accipitur/ꝯ̃trum aꝺ hoc ſanctus iohannes non
faciē hominis:ſeꝺ q̃ſi faciem hominis ꝺñm ꝺeſcripſit habere.
Ipſe enim etſi in carne ſimili peccatrici apparuit: nihil tamen
mali vel pcti habuit. Sic igit̃ patꝫ ꝙ ꝑ q̃ttuor aīalia ſignificat̃
chriſt᷒ ꝛ q̃ttuor euāgeliſtę. Unꝺe verſus. Uirgo iohānes auis
vitulus lucas leo marcus. Eſt homo mattheus/quattuor iſta
ꝺeus. Eſt homo ꝺum viuit/bos ꝺum moritur:leo vero/Quā/
ꝺo reſurgit:auis quāꝺo paterna petit. Moraliter q̃libet bo Moralit
nus ꝺebet eē quattuor aīalia. Homo per ꝺiſcretionē rationis.
Prouerb.iiij.ꝺ. Oculi tui viꝺeant recta:ꝛ palpebrę tuę:iꝺ eſt
ꝺiſcretio rationis pręceꝺant greſſus tuos. Item Ecci.xvij.a.
Poſuit oculum ipſorum ſuper corꝺa illorum. Hic oculus eſt
ratio ꝺiſcretionis. Itē vitulus per macerationē carnis. Naū
iij.c. Intra in lutum ꝛ calca:ſubigens tene laterem:quia Ecci.
xxv.ꝺ. Mulier:iꝺ eſt ſenſualitas vel caro ſi primatū habeat/
cōtraria eſt viro ſuo:iꝺ eſt rationi. Item leo per ꝺominationē
prauorum motuū et cuſtoꝺiam corꝺis. Prouerb.iiij.ꝺ. Om/
ni cuſtoꝺia ſerua cor tuū. Prouerb.xvj.ꝺ. Melior eſt patiens
viro forti ꝛ qui ꝺominatur animo ſuo expugnatore vrbiū. Itē
aquila per cęleſtiū ꝺeſiꝺerium ꝛ contemplationē. Phil.iij.ꝺ.
Noſtra conuerſatio in cęlis eſt. Unꝺe verſus. Sis ratione vi/
gens homo:bos carnalia mactans. Sis leo praua ꝺomās:ſis
auis alta petens. Poſtꝙ̃ figurā animaliū ꝺeſcripſit:eorū ani/
malium ſcilicet preꝺicatorū ꝛ euangeliſtarum plenam ꝛ perfe
ctā ſcientiā ꝺeſcribit/ ꝺicens: g Et quattuor animalia:
ſic erant ſcilicet perfecta:ꝙ h Singula eorum:iꝺ eſt ſin/
gulū. i Habebāt:iꝺ eſt q̃libet habebat. k Alas ſenas.
Hę ſunt ſcientię ſcripturarum. Prima eſt in lege naturę:ſecun
ꝺa in lege ſcripta:tertia in lectione prophetię:quarta in ꝺoctri
na euangelicę ſapiētię:quinta in inſtitutiōe ꝛ apoſtolicę ꝺoctri
nę cognitiōe:ſexta in cognitione ꝛ lectione quorūlibet ꝺoctoꝝ
vel expoſitorum:

vel expoſitor͛/vt Aug᷒. Hiero. ꝛ ceteror͛: ſicut dicit Glo. His alis volant predicatores ꝑ mundū. Eſa. lx. b. Qui ſūt iſti ꝗ vt nubes volant. Vel ſex ale: ſunt cognitio oper͛ dei ꝗ ſex diebus ſūt facta. Scdm allegoriā chriſtus dicit͛ ſex alas habere: qꝛ de ſex tribulatiōibus liberat: quas in hac vita ſuſtinemus: de ꝗbus Job. v. c. In ſex tribulatiōib᷒ liberabit te. Itē ſex ale: ſūt ſex opa miſi cordie: quibus ꝗlibet hō chriſtianus impennatus volabit tā

Eſa. 6. b

dē ſup pennas ventorū/ vſq₃ in celū eleuatus. a Et i circuitu. Hoc expoſitū ē. ſ. 6 tñ hic repetit vt addat dicēs: Et in circuitu ꝑ mor͛ circūſpectionē. b Et intus: ꝑ ꝯſciētie ꝛ intētiōis puritatē: Hoc ē qđ addit: c Plena ſūt oculis: vt ꝓuideant ꝛ caueant inſidias inimici: Prouerb. j. b. Fruſtra iacit͛ rete ante oculos pennator͛. d Et requiē nō habebant. Hic agit ꝺ exhibitiōe diuine laudis: Que in trib᷒ cōſiſtit. ſ. in eis ꝗ dei ſunt in ſe: et in trinitatis ꝛ in vnitatis ꝓfeſſiōe/ cū dicit: Sanctus ꝛc̄. Item in eis que dei ſunt generaliter ꝗ ad om̄es creaturas. Vñ dicit: Dñs ꝛc̄. Tertio in eis ꝗ dei ſunt ſpecialiter quo ad hoies. Unde dicit: Qui erat ꝛc̄. Dicit ꝗ: Et requiē nō habebāt: id ē nō ceſſabāt: Nec labor hic exꝑmit͛/ ſed ꝯtinuatio laudis mōſtrat͛. Hoc eſt ſūme ꝗeſcere a dei laude: nūq₃ ceſſare e Die ac nocte: id ē ꝯtinue/ f Dicētia: Sanctus/ ſanct᷒ ſctūs. In hoc qđ ter/ dicit notat͛ trinitas ꝑſonar͛. Et ſeq̄t͛: h Dñs de᷒ om̄ipotēs: h̄ vnitas eſſentie exꝑmit͛: i Qui erat/ ꝛ qui ē ꝛ qui vēturus ē: ecce eternitas ꝛ ꝑpetuitas maieſtatis diuine. Sanctus: idē eſt qđ agios: id eſt ſine terra. Eſt aūt terra inferior omi elemēto: ꝑ qđ deſignat͛ inualitudo ꝛ īfirmitas. Qđ em̄ omi ſbiectū ē nō eſt ſupra om̄e. Dic̄ ꝗ ꝑmo: Sanct᷒: pater: id ē ſine terra: id eſt ſine ſubiectiōe. Ipſe em̄ ꝓeſt omibus creaturis eternitate: etiā filio ꝛ ſpūiſancto auctoritate. Vel ſine terra: id eſt ſine inualitudine potētie. Patri em̄ potētia appropriat͛. Itē terra obſcura eſt: Dicit ꝗ: g Sanctus: ſecūdo: id eſt ſine obſcuritate ignorātie quo ad filiū ꝗ eſt virtus ꝛ ſapiētia dei patris. j. Cor̄. j. d. In ꝗ abſcōditi ſūt oēs theſauri ſapie ꝛ ſciētie/ Col̄. ij. a. Itē terra frigida eſt ꝛ arida. Dicit ergo tertio: l Sanctus: id eſt ſine terra: id eſt ſine frigiditate iniquitatis ꝛ duricia malicie: Hiere. vj. b. Sicut frigidā facit ciſterna aquā ſuā: ſic frigidā facit maliciā ſuā: Et hoc quo ad ſpiritūſanctū cui benignitas appropriat͛ ꝛ bonitas: Sap̄. j. b. Benignus eſt em̄ ſpiritus ſapiētie/ ꝛ nō liberabit maledictū a labijs ſuis. k Dñe deus om̄ipotēs: Ecce vnitas eſſentie: qꝛ ſingulariter loquitur: ꝛ in hoc ꝯſiſtit laus dei quo ad oēs creaturas: quarū ipſe ē Dñs/ poteſtate: Deus/ creatiōe: Om̄ipotēs/ ꝯſeruatiōe. Vel Dñs/ glie: Deus/ in natura: Om̄ipotens/ in virtute: Judith. ix. c. Tu ipſe es deus noſter ꝗ conteris bella ab initio: ꝛ allide ꝟtutē illor͛ ī ꝟtute tua: cadat ꝟtus eor͛. l Et ꝗ erat: Hoc expoſitū ē. ſ. j. b. tñ ſic poſſum᷒ dicere: Qui erat: ſine ꝑncipio. Joh. viij. g. Anteq₃ abraā fieret ego ſū. m Et ꝗ eſt/ ſine omi mutatiōe: Jaco. j. c. Apud quē nō ē trāſmutatio nec viciſſitudinis obumbratio. n Et qui vēturus eſt: ſi

Pſ. 89. ne fine ꝑmanens in ſecula ſeculorū. Pſ. A ſeculo ꝛ in ſeculum tu es deus. Et in hoc verbo tangit͛ laus ipſius que ſpecialiter cōſiſtit in his ꝗ dei ſunt quo ad hoies ad ꝗs remunerādos adhuc expectat͛ vētur᷒. Aggei. ij. b. Adhuc vnū modicū ē ꝛ ego mouebo celū ꝛ terrā ꝛ mare ꝛ aridā/ ꝛ mouebo oēs gētes ꝛ veniet deſideratus cūctis gētibus. Abacuk. ij. a. Si moram fecerit/ expecta eū: quia veniēs veniet. o Et cū darent ꝛc̄. Hic agit ꝺ hūilitate miniſtror͛ eccle: ꝛ oñdit ad cui᷒ excitationē ſe humiliāt: quia ad cognitionē ſcripturar͛: ꝛ maxime quattuor euangelior͛: ꝗ quicꝗd boni habuerit/ deo ꝓdicant eſſe tribuendū/ cū dicit: Et cū darent Secūdo oſtendit ꝗ ſunt ꝗ ſe humiliāt: qꝛ vniuerſi patres ꝓdicatores ꝛ ꝑlati/ iudices et rectores noui ꝛ veteris teſtamēti: quor͛ quidā ſicut veteres ſpū ſancto reuelāte/ cognitionē habuerūt euāgelice doctrine: alij ſc₃ patres noui teſtamēti ꝑ lectionē ꝗſi hiſtorie iam facte hoc faciunt/ ibi: Procidebant vigintiquattuor ꝛc̄. Ibidē tertio oſtēdit in quo ꝛ ꝗliter ſe humiliant: Et quarto oñdit cauſā/ ibi: Quia tu creaſti ꝛc̄. Dicit ꝗ: Et cū darent illa ꝗttuor aīalia: id ē quattuor euangeliſte ꝛ ceteri oēs ꝓdicatores ꝛ doctores in ſuis ꝓdicatiōib᷒ dandā eſſe oſtēderēt. p Gloriā ꝛ honorem et

a b c d e f g h i k l m n o p Et in circuitu et intus plena ſūt oculis. Et requiē nō habebāt die ac nocte/ dicētiā: Sanct᷒: ſanctus: ſanctus dñs de᷒ omnipotēs: qui erat/ ꝛ qui ēſt/ et ꝗ venturus eſt. Et cūm darēt illa animalia gloriā et honorē et benedictionē ſedenti ſuper q r s t v x y thronū/ viuēnt in ſecula ſeculor͛ procidebant vigintiquattuor ſeniores ante ſedentē in throno: et adorabāt venientē in ſecula ſeculor͛: et mittebāt coronas ſuaſ añ thronū/ dicētēs: Dign᷒ es dñe de᷒ nr̄ accipere gloriā ꝛ honorē et ꝟtutē:

bñdictionē ſedēti ſup thronū: id ē deo ꝗ in ſanctis quieſcit/ ꝛ eis quietē ꝛ pacē tribuit/ hic pectoris ꝛ tꝑis: tandē eternitatis. Joh. xiiij. d. Pacē relinquo vobis: pacē meā do vobis. q Et viuenti in ſecula ſeculorū: id eſt eternaliter quaſi ipſum ſolum qui in ſanctis quieſcit ꝛ in ſe eternaliter viuit glorificādū/ honorādū ꝛ benedicēdū ꝓdicarent: et ipm ſolum eſſe a ꝗ glia/ honor ꝛ bñdictio dat͛ ſctis. r Procidebāt vigintiquattuor ſeniores: id ē vniuerſi pr̄es noui ꝛ veteris teſtamēti pr̄es ꝓdicatores/ iudices ꝛ rectores eccleſie ꝗ ſe hūiliāt: Et vñ ſeſe humiliare ſciūt: Quia ex hoc ꝙ euāgelia ꝛ ꝓdicatores ſic faciendū eſſe ꝓdicāt ꝛ oſtendūt. Hi inquā vigintquattuor ſeniores/ ꝓcidebāt/ s Ante ſedentē in throno: ſeipſos compatiōe dei nihil reputādo. Ecce timor reuerētie/ ꝗ eſt qñ hō ꝯſiderata dei magnitudie/ in ꝓpriā reſilit ꝓuitatē: qꝛ vt dic

Pſ. Timor dñi ſanctus ꝑmanet in ſecula ſeculor͛. t Et adorabūt viuentē in ſecla ſeculor͛: id ē deū ex corde. ſ. diuinū honorē exhibēdo ei ſꝫm qđ monet. Pſ. Venite adorem᷒ ꝛ ꝓcidam᷒ ante deū. v Et mittebāt coronas ſuas añ thronū: victorias ſc₃ ꝗs de diabolo ꝛ peccatis ꝑ ipm obtinuerant ipſi attribuendo: ꝛ ꝗcꝗd boni habent/ ad ipm retorquendo. Utrūq₃ em̄ ſignificat͛ ꝑ coronā: ſc₃ ꝛ victoria: qꝛ corona nō dat͛ niſi victori: ꝛ oim honor͛ poſſeſſio: qꝛ illū cui dat͛/ letificat ꝛ iocūdū reddit: ſic iocūdū faciūt hominē ꝟtutes ꝛ bona merita/ ꝗbus dat͛ glia eterna. Et dicit: Ante thronū: qꝛ opera maior͛ debēt fieri in publico/ vt inde minores capiant exēplū: Mat. v. b. Luceat lux vr̄a corā hoib᷒ ꝛc̄. ꝛ glorificēt patrē vr̄m ꝗ in celis ē: vos imitādo ī bonis. S₃ qꝛ nō ſolū corde humiliare ſe debet homo ad laudādū dñm/ ad qđ ꝑtinēt tria ꝓdicta. ſ. ꝓcidere/ adorare/ coronas mittere: ſ₃ etiā debet ſe hūiliare. ſ. ore laudādo. Propter h̄ ſubiūgit/ x Dicētes: Dign᷒ es domine deus noſter accipere: a tua creatura ꝑ gratiar͛ actionem. y Gloriā ꝛ honorē ꝛ virtutem: quod ſupra dixit bñdictionē. q. d. Tu es ꝗ dignos nos facis digne tibi ipēdere laudē: qđ facimus quādo ipm ſolū glorioſum/ honorabilem ꝛ virtuoſum: et inſuperabilē predicamus: Ipſe ꝟo a nob̄ h̄ accipit: qñ laudātib᷒ benigne ānuit. Vñ Heſter. v. a. Cūq₃ vidiſſet heſter reginā ſtātē/ placuit oculis eius/ et extendit ꝯtra eā virgā aureā quā tenebat manu. Tūc Heſter ſtat corā aſſuero: qñ fidelis aīa ꝺcātat laudes dño: ꝛ dñs ꝟgā aureā extēdit ad eam qñ ei᷒ laudes benigne recipit. Et notādū ꝙ loquēs ꝺ laude ſcꝑture dixit bñdictionē/ cū dixit: Et cū darent illa ꝗttuor ꝛc̄. loquens de nr̄a laude ꝓ benedictione dixit: virtutē: in hoc ꝛ ſcripture ſignificat firmitatem ꝛ ſtabilitatē: de qua vnū iota aut vnus apex nō ꝑteribit: Matth. v. c. Et noſtrā exꝑmit fragilitatē: qui vt aque dilabimur in terrā que nō reuertūt͛. ij. Reg̃. xiiij. c. Et nota modū humiliādi qui in quattuor ꝯſiſtit. Primo vt ante deū ꝓcidemus reuerendo: ꝛ adorem᷒ ipſi ſeruiendo: ꝛ mittam᷒ coronas: bona oia ꝗ i nob̄ ſūt ipſi reputādo: ꝛ tandē gr̄as referam᷒ laudātes noſtrā fragilitatē cognoſcēdo: Et hec exꝑſſa ſūt ꝑ ꝗttuor que hic dicta ſūt: ſcilicet. Procidebāt ꝛ adorabant/ mittebant dicentes: Dign᷒ es ꝛc̄. Cauſam aūt oium ꝓdictor͛ ſbiungit dicēs:

Quia tu creaſti

a Quia tu creaſti oĩa: dignus es. ſ. ab omĩbus lauda
E ri. Judith. ix. d. Dñs toti⁹ creature. b Et ꝑpt voluntatẽ
tuã: id eſt iuxta. Uel ſm voluntatẽ tuã erant anteqȝ eſſent in eſ
ſentia ſua. Unñ illud: Domino deo anteqȝ crearent oĩa ſũt co
gnita. c Et creata ſunt. Que enĩ ꝑus ab eterno fuerunt i
mente diuina: tandẽ ꝓdierũt ad eſſe / quã
do fecit deus oĩa. Joh. j. a. Qd factũ eſt:
Ezech. 2. d id eſt quicqd ſcȝ oĩs creatura anteqȝ ſcȝ fi
eret / in ipſo vita: id ẽ q̃ eſt vita / erat tãqȝ i
exẽplũ oĩm vel idea. Expoſitio Ca. V.
A Et vidi in dextera ſedẽtis
&c. Hec eſt ſecũda pars huius
viſionis ſecũde / in qua oſtendit
iohanni quõ ſacramenta eccleſie & myſte
ria ſũt in chriſto mãifeſtata. Et hoc ẽ per
hoc: qȝ dat⁹ eſt chriſto liber q̃ erat in ma
nu ſedẽtis. Diuidit itaqȝ hoc capitulũ in
octo ptes. In ꝑma oñdit iohãni diſpoſitio diuĩa d redẽptiõe
hũani generiſ q̃ p librũ ſignificat. In ſcd̃a deſideriũ antiq̃rũ d
ĩpletiõe illi⁹ diſpoſitiõis / ibi: Et vidi angelũ. In tertia affli
ctio de dilatiõe impletiõis / ibi: Et ego flebam. In quarta
ponit flentiũ ꝯſolatio / ibi: Et vnus de ſeniorib⁹. In qn
ta ponit adimpletio ꝓdicte diſpoſitiõis / ibi: Et vidi et ecce
in medio &c. In ſexta oñdit qd ſcti reddãt deo ꝑ aptiõe libri
id ẽ adipletiõe ꝓmiſſionis: q̃ erat de redimẽdo hũano genere /
ibi: Et cũ aperuiſſet. In ſeptima oñdit iohãni ꝯgratulatio
angeloꝝ de redẽptione hoĩm & liberatiõe / ibi: Et vidi & au
diui. In octauo oñdit ei quõ ſcti ꝯſentiũt ꝯgratulatiõi ange
lorũ / ibi: Et q̃ttuor aĩalia &c. Dicit ḡ: d Et vidi. Hic
notãdũ q̃ in ꝑcedẽti capitulo dixit: Poſt hec vidi &c. In
q̃ oñdit q̃ viſio que ibi incipiebat erat alia a ꝑcedẽte que ince
pta a ſcd̃o capitulo ibidẽ t̃minabat: hĩc vo nõ apponit aliquã di
ctionẽ ſignificãtẽ ordinẽ: ſʒ p copulatiuã cõiũctionẽ incipit / oñ
dẽs in hoc q̃ nõ incipit h alia viſio: ſʒ hec eſt ps vna ꝑcedentis
viſionis q̃ in primo capitulo icepit. Dicit ḡ: Et vidi i dex
tera dei ſedẽtis ſup thronũ librũ. Hic liber ẽ ſacra ſcri
ptura q̃ ẽ in dextera dei: quia ducit ad dexteram in qua agni
ponentur: Matth. xxv. c. Statuet oues quidem a dextris.
Pſ. 97. Uel: In dextera: id eſt in filio qui & dextera dei ẽ. Pſ. Sal
Pſ. 117. uauit ſibi dextera eius. Et illud: Dextera dñi fecit virtutẽ &c.
Et: Ad dexterã dei patris ſedet: Et in eo dicit eſſe ſcptura: qa
ipſe eã in ſe impleuit: Matth. v. b. Nõ veni ſoluere legẽ: ſed i
plere. Unñ Deut. xxxiij. a. In dextera eius ignea lex. Scriptu
ra dicit lex: quia nos ligat retrahẽdo a malis: Sʒ ignea: quia
nos inflãmat ad amorẽ creatoris. e Scriptũ intus: quo
ad vetus teſtamẽtũ in quo abſcondita erat noſtra redemptio.
Unñ in ſignũ hui⁹ agnus ꝑcipiebat ad veſperã imolari. Exo.
xij. a. f Et foris: quo ad nouũ teſtamentũ: in quo manife
ſtata ẽ nr̃a redẽptio. Ul' Scptũ itus / p ſenſũ myſticũ q̃ ad ꝓ
fũdiora myſteria. Et foris: p hiſtoriã. Uel Scptũ itus: ad
ſpũalẽ exercitiũ q̃ ad ꝑuerſos. Et foris: ad mioꝝ documẽtũ.
Ul' Scptũ it⁹: ne ſecreta ſapie imũdis & canib⁹ apiant. Et
foris: vt mũdis cordib⁹ vitas mãifeſtet. g Signatũ ſigil
lis ſeptẽ: id eſt toto tẽpore veteris teſtamenti / qd̃ p ſeptena
riũ deſignat: quia ante tẽpus gratie nullus ad octonariũ eter
ne beatitudinis peruenit. Uel Signatũ ſeptẽ ſigillis: id ẽ
ſeptẽ obſcuritatib⁹ clauſum. Quaꝝ prima: Profunditas ſen
tentiarũ. Eccl̃i. j. a. Altitudinẽ celi & latitudinẽ terre et profun
dum abyſſi: id eſt ſcripture / quis dimenſus eſt? Solus deus.
Hiero⁹ in plo Secũda mltiplicitas intelligẽtiaꝝ. Hiero⁹. In vbis ſingulis
go biblie. ca. 7 mltiplices latẽt itelligẽtie. Tertia / velamẽ figuraꝝ: qd̃ adhuc ẽ
ſuper corda iudeorũ. ij. Cor. iij. d. Hodie cũ legitur moyſes:
velamẽ poſitũ eſt ſup corda eorũ. Quarta / incõꝑhẽſibilitas
rerũ. Ro. xj. d. O incõꝑhẽſibilia ſũt iudicia ei⁹. Quĩta / ob
ſcuritas myſterioꝝ. Eſa. xxiiij. c. Secretũ meũ mihi. Sexta /
Pſ. 30. dulcedo tropologiaꝝ. Pſ. O magna multitudo dulcedinis
tue dñe. Septĩa / infallibilis veritas oĩm eoꝝ q̃ in ſcpturis di
cuntur. Matth. xxiiij. c. Celum & terra tranſibunt: verba aũt
Hiero⁹ in plo mea nõ ꝑteribũt. Propter hoc dicit Hiero⁹. Quãti hodie pu
go biblie. c. 5. tant ſe ſcire litteras / tenent librũ ſignatũ: nec aperire poſſũt ni

a Quia tu creaſti oĩa: Et ꝓpter
b voluntatẽ tuam erant / et crea
c ta ſunt.

Ca. V.

d Et vidi in dextera ſe
e dẽtis ſupra thronũ li
f brũ ſcriptũm intus &
g foris ſignatũ ſigillis ſeptem.

ſi ille reſerauerit qui habet clauẽ dauid: qui aperit: et nẽo clau
dit: claudit & nemo aperit. s. iij. b. Eſa. xxix. d. Erit vob viſio
omniũ ſicut verba libri ſignati: quem cũ dederint ſcienti litte
ras / dicent lege iſtum / et reſpondebit: non poſſum: ſignatus
eſt enim. Et dabitur liber neſcienti litteras: diceturqȝ ei: lege /
et reſpondebit: neſcio litteras. Uel liber
eſt chriſtus (vt dixim⁹) cuius ſignacula
ſunt ſeptem opera noſtre redemptionis.
Incarnatio: que fuit ſignificata Eſa. vij.
a. Et acceſſi ad prophetiſſam & concepit
& peperit filiuȝ. Natiuitas ex vtero. Hec
fuit ſignificata in natiuitate iſaac: Gen.
xxj. a. Paſſio eius fuit prefigurata in im
molatione agni / Exo. xij. a. Et hirci. Nu
meri. vij. g. Reſurrectio hec fuit ſignifica
ta in ſanſone: qui portas gaze conregit.
Judic. xvj. a. Aſcenſio: que fuit ſignifica
ta in hoc q̃ paſſer vnus viuus relinquitur: Leuit. xiiij. a.
Et in raptu helie. iiij. Reg. ij. b. Spiritusſancti miſſio. Unde
in figura huius ignis deſcendit de celo. iij. Reg. xviij. f. Et
iiij. Reg. j. c. Aduẽtus ad iudiciũ: Daniel. vij. c. Et libri apti
ſunt. Item corpus chriſti quod in ſacramẽto altaris quotidie
ſumim⁹: liber poteſt dici. Eccl̃i. xxiiij. c. Hec omnia liber vite.
Et Joh. vj. d. Panis ver⁹ eſt q̃ d celo deſcendit: & dat vitam
mũdo. Hic ſcriptus eſt intus conſolationibus & ſuauitatibus
plenus. Et ſcriptus foris: qȝ latens ſub ſpeciebꝰ nõ eſt nob viſi
bilis. Hic etiam ſignatus eſt ſigillis ſeptẽ: id eſt ſeptem mira
bilib⁹ q̃ accidũt / ibi: Cõficit enĩ corp⁹ chriſti / nõ augmentatũ:
ſic hydria plena cinerib⁹ tãtũdẽ aque recipit acſi eſſet vacua.
In os hoĩs itrat nõ diminutũ ea potẽtia q̃ clauſo matr' exiuit
vtero: & d ſepulchro & ianuis clauſis ad diſcipulos itrauit. De
pane fit nõ materiato: nec mutatũ idẽ manẽs qd̃ pri⁹: ſic mea
cognitio quodãmõ tua fit mediãte voce: & tñ aĩa tua ẽ: nec alia
eſt nec aliud q̃ȝ prius fuit. Comedit nõ ꝯſũptũ: ſic viror herbe
viſum reficiens non conſumitur. Ab immundis ſumitur nõ cõ
taminatur ſicut ſolis radius / licet immunda loca illuminet: nõ
fit tamen immundus. Uidet nos: non viſus a nobis: ſicut ali
quis lapis precioſus facit non videri aliquem: qui tñ alios vi
dit. A pluribus totum ſumitur non diuiſum: ſic lumen cande
le non minuitur: et ſi multe candele inde accẽdantur. Uel ſicut
eccl̃ia dicit liber cui⁹ ſeptẽ ſunt ſigilla: ſicut ioachim diſtinxit:
qui hunc librum expoſuit. Primũ eſt mundatio baptiſmi pri
mitiuorũ fidelium. Secundum manifeſta perſecutio / infideles
ſaucians / & eorum ſanguinem fundens. Tertium occulta perſe
cutio cum dei protectione: vel potius nouelle eccleſie humilia
tio. Quartum eſt perſecutio hereticorũ: que in tempore apo
ſtolorum incepit. & vſqȝ ad tempora antichriſti durabit. Quin
tum glorificatio martyrũ & pro fide glorificatorũ in prima ſto
la qui iam ſunt ſecuri de ſecunda. Sextum perſecutio antichri
ſti. Septimũ modica eccleſie requies poſt antichriſtum extin
ctũ / quando libere predicabunt fideles / annunciantes tam ꝑte
rita q̃ȝ futura de reprobis & electis. Hic tñ notãdũ q̃ liber mul
tis modis accipitur in ſcriptura.

Eſt enĩ liber
- Preſcientie Exo. xxxij. g. Aut dele me de libro tuo.
- Chriſt⁹. Pſ. Et in libro tuo omnes ſcribentur. Pſ. 138
- Uite. Phil. iiij. a. Quorũ noĩa ſunt in libro vite
- Nature. Rom. j. c. Inuiſibilia dei a creatura mũdi per ea q̃ facta ſunt &c.
- Pene. Naum. j. a. Onus niniue liber viſionis.
- Picture. Eſa. xxxiiij. a. Cõplicabunt ſicut liber celi.
- Scripture. Zach. v. a. Uidi et ecce volumen volans.
- Eucharíſtie. Eſa. xxix. d. Cum dederint ſcienti l̃ras &c. vt. s.

b Et vidi angelũ

> a Et vidi angelū fortē predi-
> b cantē voce magna: Quis eſt
> c dignus aperire librū: et ſolue
> d re ſignacula ei⁹. Et nemo po-
> i terat in celo neqꝫ in terra /
> k neqꝫ ſubt⁹ terrā aperire librū /
> l neqꝫ reſpicere illū. Et ego fle
> n bam multū qm̄ nemo dignus
> o inuētus eſt apire librū / nec vi
> p dere illū. Et vnus de ſenioꝛi
> q bus dixit mihi: Ne fleueris.
> t Ecce vicit leo de tribu iuda.

G a Et vidi angelum fortem. Secūda pars in qua oſtendit deſideriū antiquoꝝ de impletiōe diuine diſpoſitiōis q̄ i libro ſignata eſt: ſcꝫ redēptio hūani generis. Vn̄ dic: Et ecce vidi angelum: patres ſcꝫ veteris teſtamenti: qui ſingulariter dicunt angelus ꝓpter vnitatē fidei. Fortem / ꝓpter lōganimitatē expectationis. Sciebant em̄ ꝙ erant ad inferos deſcēſuri. Unde Job. xiiij. c. Quis mihi h tribuat vt in inferno protegas me ꝛc. b Predicantem: id eſt inquirētē. j. Pet. j. b. De q̄ ſalute exquiſierūt atqꝫ ſcrutati ſunt ꝓphete q̄ de futura in vobis gratia ꝓphetauerūt / ſcrutātes in qd̄ vel quale tēpus ſignificaret in eis ſpiritus chriſti ꝛc. c Voce magna: Ecce deſiderium. Vn̄ Luc. x. d. Beati oculi qui vident q̄ vos videtis: dico em̄ vob ꝙ multi reges ꝛ ꝓphete voluerūt videre q̄ vos videtis ꝛ non viderunt. Hoc autem deſiderabant patres veteris teſtamenti ꝓpter multa. Primo: vt ipſi a limbo liberarent. Job. xvij. d. In ꝓfundiſſimū infernū deſcendēt om̄ia mea. Quos ipſe inde liberauit Zach. ix. c. Tu xp̄o in ſanguine tuo ꝛc. Item vt deo reconciliarent. Job. ix. d. Nō eſt qui vtrūqꝫ poſſit arguere et ponere manū in ambobus. Grego⁹. Manū chriſt⁹ ieſus i ambobus poſuit: quia homini exemplū operādi tribuit: ꝛ deo in ſe opera quibus placaret oſtendit / qd̄ nunq̄ vllus alius facere potuit. Item vt dei hominis blandā familiaritatē aſſequerentur. Cant. viij. a. Quis mihi det te frem vt videā te foris: id ē hominē ꝛ deoſculer te p familiaritatē: Beatus Bern̄. Iam ꝓmiſſiōes ꝛ viſiones nō recipio: figuras ꝛ enigmata nolo: ipſas quoqꝫ angelicas ſpecies faſtidio: om̄es quippe ſuperat ſpecie ꝛ pulchritudine ieſus meus. Itē vt onus ꝛ auſteritas legis eis mitigaret. Job. ix. d. Auferat a me virgā ſuam. Eſa. x. f. Cōputreſcet iugum a facie olei. Item vt ſcripture eis aperirent. Job. xxxviij. b. Nūquid poſt ortū tuū p̄cepiſti diluculo: ꝛ oſtēdiſti auroꝛe locum ſuū: Auroꝛa eſt ſcp̄ture intelligētia: q̄ poſt natiuitatē chriſti eſt aperta. Bern̄. Iā moyſen nō audio impeditioꝛis lingue: Exo. iiij. c. Eſaie labia immūda ſūt Eſa. vj. b. Hieremias neſcit loqui quia puer ē. Hiere. j. b. Prophete omnes elingues ſunt: ipſe loquat ſcꝫ chriſtus qui eſt verbum patris. Vox illa magna erat hec. d Quis eſt dignus aperire librū. q. d. null⁹ niſi fili⁹ dei. Librū apire: id ē diuinā diſpoſitionē implere / vel veteris legis p̄cepta manifeſtare. e Et ſoluere ſignacula eius. Videt eſſe oꝛdo p̄poſter⁹: q̄a p̄us eſt ſoluere: deinde aperire. Sol. Hoc dicit: quia libꝝ ſcripture p̄mo impleuit chriſtus / et poſtea ſoluit. Act. j. a. Cepit ieſus facere ꝛ docere. Uel hoc dicit: quia chriſtus qd̄ diſpoſitum erat a patre / in ſe impleuit: qd̄ eſt librū aperire: tamē poſtea p p̄dicationē angeloꝝ: id eſt p̄dicatoꝝ adimpletionem factam manifeſtauit. f Et nemo: id eſt nihil vtens ratione: g Poterat neqꝫ in celo: vt angeli: h Neqꝫ in terra: vt homo: i Neqꝫ ſubtus terram: vt ſpiritus human⁹ coꝛpoꝛe iam exutus / k Aperire librū: id eſt redimere genus humanū. Quicq̄d em̄ habebat boni pura creatura / totū deo debebat. Vn̄ Aug⁹. Niſi vnigenitus dei filius moꝛeret / gen⁹ hūanū nō redimeret / ꝛ nō redemptū periret. l Neqꝫ reſpicere illum: id eſt perfecte intelligere generationē redemptoris. Eſa. liij. c. Generationē eius quis enarrabit: Et Luc. iij. c. dicebat iohannes: Nō ſum dignus coꝛrigiā calciamentoꝛū ei⁹ ſoluere: id ē nō poſſū digne ſiue pfecte generationē ei⁹ ſenſu itelligere / vl̄ xp̄bis explicare. Vn̄ etſi ſciebāt futurā eē incarnationē: tamen de mō dubitabāt. Vn̄ etiā btā xp̄go dubitauit de mō / dicēs Luc. j. d. Quō fiet iſtud ꝛc. m Et ego flebaꝫ. Tertia ps in q̄ oñdit afflictio de dilatione. Sꝫ querit h: Aut intelligebat iohānes aut nō: Si nō: ergo nō debuit flere: quia neſciebat q̄d erat: Si ſic ḡ ſilr̄ nō debuit: qꝛ ſciebat hoc eſſe impletum. Sol. Glo. dicit / ꝙ hoc in perſona prioꝛum patrum dicit / nō in ſua / qui ꝓpter hoc flebant: quia dilatam reparationē dolebant ꝛ nō intelligebant. Prouerb. xiij. b. Spes q̄ differtur affligit aīam. Dicit ḡ: Et ego: in pſona patrū antiquorū dic iohānes: Et flebā n Qm̄ nēo dign⁹ inuent⁹ eſt aperire librū: qꝛ oēs inq̄nat. Eph. ij. a. Eram⁹ natura filij ire ſicut ꝛ ceteri o Nec videre illū. Sed adhuc queritur hic: quare non dixit ꝙ angelus fortis quē in perſona patrū p̄dicantē dixerat flebat: ſ ipſe iohānes: Sol. Ad innuendū: ꝙ eadem eſt vnitas eccleſie in nouo ꝛ veteri teſtamento. Ipſe enim qui erat perſona noui teſtamēti in perſona antiquoꝝ flere ſe dicebat. Cant. vj. c. Una eſt colūba mea. p Et vnus de ſenioꝛib⁹ ꝛc. Quarta pars in qua flentibus ꝯſolatio datur. Vn̄ dicit: Et vn⁹ de ſenioꝛibus dixit mihi ne fleueres. Nō dicit: ne fleas: qꝛ naturale eſt homini flere ꝓ dilatiōe amati: ſed non debet fletū ꝯtinuare. Vn̄ ſenſus eſt: ne fletum continues: ſed intercipe ꝯſolationē: quia veniens veniet quē tu emularis. Seniores ſūt ꝓphete om̄es: qui vnus dicunt ꝓpter fidei vnitatē: et quia cōcoꝛditer de aduentu dn̄i p̄dixerunt. Job. xxxviij. c. Nunquid ꝯiūgere poter micātes ſtellas pliades: id eſt ꝓphetas in vnū facies cōcoꝛdare / vt vnū quid certū ſentiant ꝛ nūcient de chriſti incarnatione: q. d. etſi multi patres chriſti aduentū deſiderabāt: ꝛ de eius dilatiōe dolebant: tamē in hoc conſolationē recipiebant / ꝙ om̄es ꝓphete ipm̄ concoꝛditer p̄dicebant ꝛ ad maius conſolatiōis augmentū / nō ſolū venturꝝ: ſed de qua tribu nūciabant. Vn̄ ſequit: q Ecce vicit. Hoc dictū eſt patrib⁹. Ecce / aduerbiū demōſtrādi. q. d. apparebit: Eſa. xxv. c Ecce de⁹ nr̄ iſte r Vicit id ē vicet. Hoc dic certitudine. De hac victoꝛia. j. Reg. ij. a. Arc⁹ foꝛtiū ſupat⁹ ē: ꝛ infirmi accīcti ſūt roboꝛe. Exo. xv. a. Dn̄s q̄ſi vir pugnatoꝛ curr⁹ pharaōis ꝛ exercitū ei⁹ deiecit i mare. Luc. xj. c. Si aūt foꝛtioꝛ ſuperueniēt vniuerſa vaſa ei⁹ diripiet. s Leo: id ē chriſt⁹ t De tribu iuda ꝓcedēs tāqꝫ ſpōſus d thalamo ſuo. Mat. ij. a. Et tu bethleē tra iuda nequaqꝫ minima es ꝛc. Gen̄. xlix. a. Catul⁹ leonis iuda ad predā aſcendiſti fili mi: requiēſcēs accubuiſti vt leo. Oſee. xiij. c. Cōſumā eas ibi q̄ſi leo. Fuit aūt chriſt⁹ leo in incarnatiōe / vbi cauda hūanitatis abſcōdit veſtigia diuinitatis ne diabol⁹ ea iueſtigaret: ſic leo cauda ſua veſtigia delet. Eſa. xj. b. Leo q̄ſi bos paleas comedet. Itē leo fuit i ꝓgreſſu vite: qꝛ audacter arguebat pctōꝛes. Prouerb. xxx. d. Leo foꝛtiſſim⁹ beſtiaꝝ ad nulli⁹ pauebit occurſū. Mat. xxiij. b. Ve vob ſcribe ꝛ phariſei hypocrite. Vn̄ Oſee. xj. d. Quaſi leo rugiet: ꝛ foꝛmidabūt filij maris. Itē leo i paſſiōe vbi diabolū ꝓprie vicit / ꝛ p̄dā d manu eius: id de inferis captiuos tulit. Numeri. xxiij. d. Nō accubabit vt leo donec deuoꝛet p̄daꝫ. Et Numeri. xxiiij. b. Accubans doꝛmiuit vt leo: ꝛ ſicut leena quā ſuſcitare nemo audebit Deut. xxxiij. d. Dan catulus leonis: fluet largiter ex baſan. Dan interp̄tat iudiciū: ꝛ baſan ꝯfuſio: ꝛ in paſſiōe diabolum dn̄s adiudicauit cōfuſioni. Judic. xiiij. b. Dilacerauit leonē q̄ſi hedū in fruſta. Item leo fuit in reſurrectiōe vt hic: q̄a excitatus die tertio. Eſa. xxxj. b. Quō ſi rugiat leo: ꝛ catul⁹ leonis ſup p̄dā ſuā cū occurrerit ei multitudo paſtoꝝ: a voce eoꝝ nō foꝛmidabit. Hoc fuit poſt reſurrectionē / quādo foꝛtes fecit apoſtolos / ne foꝛmidarent multitudinē ſacerdotū / phariſeoꝝ ꝛ ſcribarū. Item leo erit in iudicio. Amos. iij. b. Leo rugiet: quis non timebit: Scōm Glo. leo chriſtus dicit: quia ſicut leo G doꝛmit apertis oculis

Moraliter. q Ecce vicit leo. Prelat⁹ debet eē leo p iuſticiā: ſ agn⁹ p manſuetudinē ꝛ miſericoꝛdiā. Eſa. lxv. d. Lup⁹ ꝛ agnus ſimul paſcent: leo ꝛ bos comedent paleas. Hoc fit qn̄ ſic fit temperatū ex miſericoꝛdia ꝛ iuſticia in p̄lato / ꝙ nec iuſticia miſericoꝛdiā expellit / nec miſericoꝛdia iuſticiā emollit. Sꝫ in mult hodie leo vicit ad lrām: quia p̄lati p violētiā ſubditos opprimunt. Eccl. xiij. c. Venatio leonis onager in heremo: ſic paſcua diuitū paupes / Cū tamē dicat. Ecc. iiij. d. Noli eſſe

s * in domo tua

dormit apti oclis: ſic chriſt⁹ viuēte diuinitate ī carne expirauit.
a Radix dauid. Glo. pcedēs a dauid. Sʒ ſi radix/quō pcedens a dauid: Sol. A dauid pceſſit chriſtus: qꝛ ab eo cor pulētā ſubſtātiā habuit/ nō p vim ſeminis: ſed ſicut radix a ter ra pcedit: ⁊ hoc q̄ ad hūanitatē. Itē radix dauid: qꝛ ſm diuini tatē dauid ab ipo ē/⁊ p ipm b Aprire li brū: id ē aperiat libꝛū iſe. c Et ſoluere aliis/ Septē ſigna cula: id eſt mani feſtare. d Et vidi. Quinta pars in qua oſtendit impletio di ſpoſitiōis: poſt pmiſ ſionē ſubiūgit pmiſ ſionis exhibitionem dicens: Et vidi ſic

a rādix dauid apērire librum et
b c ſolūere ſeptem ſignacula ei⁹.
d e Et ūidi ēt ecce in medio thro-
f ni ēt quattuoꝛ animaliū/ ēt in
g medio ſenioꝛū āgnū ſtāntem
h i k tānq̄ occiſum/ hābentem cor
l m nua ſeptem ēt oculos ſeptem:
n q̄ ſūnt ſepte ſpiritus dei miſſi

ſcʒ impleri/ ſicut p̄dixerat vnus de ſenioꝛibus. e Et ecce i medio throni: id eſt eccleſie. f Et quattuoꝛ anima liū: id eſt euangelioꝝ ⁊ doctoꝝ eoꝝ. g Et in medio ſe nioꝝ: id eſt p̄latoꝝ vel pphetaꝝ. h Agnū: id eſt chriſtū i Stantem: ad adiuuandū: In medio. eccleſie p nature participationē/ per protectionē/ per amoꝛis oſtenſionē. Item in medio q̄ttuoꝛ aīaliū: p ꝯcoꝛdiam eoꝝ: quia vnanimi ter cōcoꝛdant euangelia in ipm. Itē in medio pphetaꝝ: q2 nihil locuti ſunt pphete niſi per ipſum. Itē in medio p̄lato rū: quia ipſis ſpecialiter datus eſt in exemplū. Joh. x. c. Ego ſum paſtoꝛ bonus. Itē in medio omniū: quia pro oīb⁹ eſt oblatus. ii. Cor. v. c. Et p omnibus moꝛtuus eſt chriſtus. De hoc agno p̄dixerat deſiderādo. Eſa. xvi. a. Emitte agnū dn̄e dn̄atoꝛē terre: d petra deſerti: id eſt de beata ꝟgine ad mō tem filie ſion. Sed quid eſt q̄ vnus de ſenioꝛibus flentes con ſolando leonē ipm vocauit/ ⁊ in exhibitiōe iohannes agnū vi dit: Solutio. In hoc duplex chriſti natura notatur. Leo em̄ fuit foꝛtis ⁊ potens ⁊ magnus p diuinitatē: ſed agn⁹ manſuet⁹ ⁊ humilis per humanitatē. Hiere. xi. d. Ego q̄ſi agnus man ſuetus qui poꝛtaf ad victimā. Itē leo: malos puniendo: agn⁹ bonos redimēdo. Item leo in pmiſſione/ vt ſpes infirma ſe ro boꝛaret: agnus in exhibitiōe/ ne pauida ꝯſcientia foꝛmidaret. k Tanq̄ occiſū. Hic inſurgunt manichei: qui dicūt eū ha buiſſe phantaſticā carnē. Sʒ ſi tanq̄ expſſiuū eſt veritatis: ſi cut Joh. i. b. Quaſi vnigeniti a patre. Sed ſi ſtans quō occi ſus: Sol. Stans in deitate: occiſus in humanitate. Vñ ⁊ dici tur: Tanq̄ occiſū: quia in altera natura tm̄. Vel vere occiſū in ſe inq̄tum homo: quia vere moꝛtuus eſt: ſed Tanq̄ occiſū mēbꝛis. Matth. xxv. d. Qd̄ vni ex minimis meis feciſtis/ mihi feciſtis. Vl' Tanq̄ occiſum: id eſt adhuc habentē cicatrices in ſignum occiſionis contra repꝛobos in teſtimoniū. Vñ Zach. xiii. c. Quid ſūt plage iſte i medio manuū tuaꝝ. Et dicet: His plagatus ſum in domo eoꝝ qui diligebāt me. Vel Tanq̄ oc ciſum. Hoc dicit: qꝛ etſi vere moꝛtuus/ tm̄ tāq̄ occiſus dicit: quia cito cū gloꝛia reſurrexit. ii. Cor. xiii. b. Etſi crucifixus eſt ex infirmitate: ſ viuit ex ꝟtute dei.

Moraliter * i domo tua vt leo/ ſubuertēs domeſticos tuos. Et ſic agn⁹ occidit: quia nec pietas nec manſuetudo ſeruaf/ vt de tali poſ ſit dici illud. i. xiii. c. Agnus qui occiſus eſt ab oꝛigine mundi: quia cum oꝛit talis p̄latus mūdo p amoꝛē rerū ⁊ cupiditatem occidit in ipo agnus/ miſericoꝛdia ſcʒ ⁊ māſuetudo. Agnum di co l Habentē coꝛnua ſeptē: id eſt regni ⁊ poteſtatis p petuitatē. Daniel. vii. d. Poteſtas ei⁹ poteſtas ēterna. Luc. i. d. Et regni eius non erit finis. Per coꝛnua em̄/ regia poteſtas deſignaf. Luc. i. d. Et erexit coꝛnu ſalut nobis: Sed p ſeptē ppetuitas: quia om̄e tēpus hoc numero agit. m Et ocu los ſeptem: id eſt vniuerſalem nominis ſui ⁊ potentie mani feſtationē. Oculus em̄ eſt lux coꝛpoꝛis vel lucerna: ſic fama et noticia eſt q̄ſi oculus bone ꝯuerſatiōis. Vñ Cant. i. a. Oleū effuſum nomen tuū. De vtroq̄ Phil. ii. b. Et deus exaltauit illū: ecce poteſtas regni: ⁊ dedit illi nomē quod eſt ſuper omne nomen: ecce dilatatio nominis ⁊ fama bone eius cōuerſatiōis.

Vl' p ſeptē coꝛnua/ ꝯtēplatiui: q̄ ⁊ capiti adherēt/ et a carne ſe panf: ſic contēplatiui chriſto adherēt p cōtinuā meditationē: ⁊ a carnalibus ſepanf p eoꝝ ſubiectionē. Per oclos ſeptē acti ui: q̄ vidētes alioꝝ miſerias ſbueniūt eis cōpatiēdo/ ne mēbꝛa chriſti ⁊ eccl'ie in p̄cipitiū cadāt: ſic oculus videt ⁊ p̄uidet toti coꝛpoꝛi. q. d. chriſtū imitanf ⁊ ꝯtēplatiui ⁊ actiui. Vl' p coꝛnua vniuerſitas potentie ipſi⁹ chriſti p oclos di ſcretio vel plenitudo gr̄e. Joh. i. b. De cu ius plenitudine nos oēs accepim⁹. Pre mittit aūt coꝛnua: et poſt de oclis ſbiūgit: qꝛ pus debēt q̄ ꝑſunt ⁊ vtūf coꝛnib⁹ ⁊ ocl'ſ

o in ōmnem terram. Et vēnit et
p q āccepit dē dexterā ſedentis i
r s throno librūm. Et cūm aperu
t v iſſet librū: quattuoꝛ animlia ⁊
x ūigintiquattuoꝛ ſenioꝛes cēci
y z a derūt cōrā agno/ hābētes ſin
guli cithāras ⁊ phialas aure
as plenas odoꝛamētoꝝ q̄ ſūt

vētilaſſe mūdum/ carnē et diabolū/ q̄ inſtituanf ad p̄uidēdū. Vñ. Eccl. vii. a. Noli q̄rere fieri iudex/ niſi ꝟtute valeaſ irrūpe re iniq̄tates. n Qui ſūt ſeptē ſpūs dei. Hoc dicit: qꝛ p ſeptifoꝛmē gratiā ſpūſſancti quā habet chriſt⁹ ⁊ ſui regni ſpūa lis ſbluminatē oñdit: ⁊ ſue ꝟitatiſ agnitionē. o Miſſi in oēm terram. Heb. i. d. Omēs ſunt adminiſtratoꝛii ſpiritus in mi niſteriū miſſi ꝑpter eos qui hereditatē capiūt ſalutis. Quō au tē ſe habuit chriſt⁹/ oñdit dicēs: p Et venit: agnus. ſ. in car nem. q Et accepit: inq̄tū hō. r De dextra ſedētis in throno: id eſt a ſeipo deo ⁊ dei filio. s Librū: ſcʒ ſcriptu re ad ſciendū ⁊ aliis aperiendū. Et notandū q̄ ſpecialius dici tur accepiſſe gratiā cognoſcendi ſcripturas a filio q̄ a patre vel ſpiritufancto: qꝛ filius vnitus eſt illi homini. ſ. chriſto: licet hoc acceperit a tota trinitate. t Et cū aperuiſſet librū. Sexta ps capituli in qua oñdit quid ſancti reddūt deo p redē ptiōe hūani gener. Et habet ps iſta duas: qꝛ pmo reddūt deo imitationē: qꝛ ipe dedit foꝛmā viuēdi. Scdo laudē/ ibi: Et cā tabāt ⁊c. In imitatiōe aūt q̄ttuoꝛ attēdunf. Primū eſt hūi liatio: qꝛ chriſt⁹ ſic ſeipm hūiliauit exinaniendo/ qd notaf/ ibi: Ceciderūt. Secūdū ē moꝛtificatio carnis: qꝛ chriſt⁹ moꝛtu⁹ fuit/ qd notaf ibi: Habētes ſinguli citharas. Tertiū ē di lectiōis latitudo: qꝛ chriſt⁹ dilectiōe magna ⁊ ꝁelo ſe tradidit/ qd notaf ibi: Et phialas. Quartū ē oꝛatio p inuicē vt chꝛi ſtus p inimicis oꝛauit/ qd notaf ibi: Plenas odoꝛamēto rum. Dicit ergo: Et cum aperuiſſet librū: vt angelis et hoib⁹ aliq̄ q̄ pus nō itelligebāt/ inoteſcāt. Eph. iii. c. Vt inote ſcat pncipibus ⁊ poteſtatibus celeſtib⁹ p eccl'iam multifoꝛmis ſapiētia dei: Eſa. lxiii. a. Quare rubꝛū eſt indumētū tuū: Sic dicebāt angeli chriſto aſcēdenti. v Quattuoꝛ aīalia: id ē vniuerſi p̄dicatoꝛes ⁊ euāgeliſte verbi dei. x Et viginti q̄ttuoꝛ ſenioꝛes: id eſt oēs iudices eccl'ie ⁊ alii boni. Vel p aīalia ⁊ ſenioꝛes vniuerſitaſ ſctōꝝ deſignaf: vt p aīalia illi q̄ꝝ eſt diſſeminare verbū: ⁊ per vigintiq̄ttuoꝛ ſenioꝛes illi q̄ ſe de bēt in ſex opib⁹ miſericoꝛdie exercere ſm regulā q̄ttuoꝛ euāge lioꝝ. y Ceciderūt corā agno: d ſe hūilia ſētiētes/ deū magni ficātes/ ⁊ ab ipo iuſtificari hūilit poſcētes. Ceciderūt dicit/ nō deſcenderūt: qꝛ hūilitas neſcit deſcēſū. Ponit em̄ ſe in imo: ita q̄ deſcēdere nō pōt. Scit em̄ q̄ nouiſſimi erūt pmi Matth. xx. b. Et tenet p̄ceptū dn̄i: Luc. xiiii. b. Si inuitat⁹ fueris/ vade ⁊ recūbe in nouiſſimo loco: vt cū venerit q̄ te inuitauit/ dicat ti bi: Aſcēde ſupius: tūc erit tibi gl'ia corā ſimul diſcūbentibus. z Corā agno: h eſt ad differentiā caſus peccati q̄ eſt retro. Vñ Corā agno: id ē ad honoꝛē agni/ vl' ad bn̄placitū agni: Qui coꝛam agno cadit/ videt agnū: vñ ⁊ recta ⁊ pura intentio notaf. a Habētes ſinguli citharas ⁊ phialas aure as plenas odoꝛamentoꝝ q̄ ſunt oꝛatiōes ſanctoꝝ. Per citharā moꝛtificatio carnis ſignificaf. Huius cithare li gnū eſt crux: cui⁹ nō vna tm̄ choꝛda eſt: ſed plures. Hee ſūt ca ro ſm mēbꝛa ſui diuerſa/ q̄ pꝛona ſūt ad diuerſa peccata. Vñ ⁊ oīa debēt tēdi: vt ꝯſonā faciāt melodiā. Ro. vi. d. Sicut exhi buiſtis mēbꝛa veſtra ſeruire imūdicie ⁊ iniq̄tati ad iniq̄tatem: ita nūc exhibete mēbꝛa veſtra ſeruire iuſticie in ſanctificationē

Ad litteram

Eſa. xxiii. d.

¶ Eſa.xxiij.d. Sume citharã/circuĩ ciuitatẽ meretrix obliuioni tradita. Et dic: ſingl'i: q2 vnuſqſq3 ↄgruã ſibi pnitẽtiã deb3 accipe nõ oẽs vnã. Luc.ix.c. Si qs vult venire poſt me/abnegat ſemetipm ꝛ tollat crucẽ ſuã/ꝛ ſeqt me. Per phialas q̃ late ſũt ꝛ lucide/ſignificãt corda ſctõꝝ p ſapiaz lucida: ꝛ p charitatẽ dilatata. Que etiã aurei ſunt p ſapiẽtiã celeſtem vel ſcientiã ſupeminentẽ. Eph.iij.d. Scire etiaz ſupereminentem ſcientię charitatẽ chriſti: vt ipleamini in omĩ plenitudine dei. Vñ ꝛ hic dicit: plenas odoramẽtorum. i.7.d Alſoco

a orationes ſanctorũ: ꝛ cantabãt
b c canticũ nouum/dicentes: Di
d gn9 es dñe de9 accipere librũ
e f et ſoluere ſignacula ei9: quoniam occiſus es: ꝛ redemiſti nos
g h deo9 in ſanguine tuo ex oĩ tribu ꝛ lingua ꝛ populo ꝛ natio
i ne: et feciſti nos deo noſtro re
k l gnum et ſacerdotes: et regna
m bimus ſuper terrã. Et vidi et
n audiui vocem angelorũ mul
o torũ in circuitũ throni et ani
p malium et ſeniorũ: et erat nu
q merus eorum milia milium/

Hec em̃ plenitudo ẽ cõmunicatio orationũ: q̃ ſicut odor ſe circũquaq3 diffũdit in aere: ſic orationes ſanctoꝝ ſe ad oẽs extendũt. Sciũt em̃ q2 oratio quãto cõmunior: tãto eſt fructuoſior. Vñ.j.Timoth.ij.a. volebat Apl's p oĩbus hoĩbus orari/dicens: Obſecro igit primũ oĩm fieri obſecrationes/orationes/poſtulatiões/gratiarũactiões p omĩb9 hoĩbus q̃ in ſublimitate ↄſtituti ſunt. Itẽ odorib9 cõparãt orones: q2 ſicut odor aſcẽdit: ſic oratio. Eccl.xxxv.c. Oratio humiliãtis ſe nubes penetrabit/ꝛ donec ppinquet nõ ↄſolabit/ꝛ nõ diſcedet donec altiſſimus aſpiciat. Vñ Cant.iij.b. Que eſt iſta q̃ aſcẽdit p deſertũ ſicut virgula fumi ex aromatib9 myrrhe ꝛ thuris: ꝛ vniuerſi pulueris pigmẽtarij? Vel q̃libet celeſtis anim9 ꝛ ſpũalis eſt deo ꝛ ſibi. Cithara p exultationẽ: ſed phiala odoꝝ p latam capacitatẽ deuotaꝝ orationũ. a ¶ Et cãtabãt. Oſtẽſo quõ ꝛ in quo ſcti reddũt imitationẽ deo: oñdit d laude ſctõꝝ/dicẽs: Et cantabãt: eleuãdo deſideriũ in ↄtẽplatiõe: ꝛ ſeipos deprimẽdo p ↄſiderationẽ fragilitatis ſue. b ¶ Canticũ nouũ: de hũani generis innouatiõe/vel de noua re/vel etiã q2 dign9 iuẽtus ẽ q̃ librũ aperiret/qd nouũ fuit. Eſa.xlij.b. Noua q̃q3 ego annũcio Vel Nouũ: q2 de nouo teſtamẽto. Leuit.xxvj.b. Et nouis ſupuenientib9/vetera pĳcietis. c ¶ Dicẽtes: Dignus es domine deus: q2 a peccato immunis. d ¶ Accipe librũ ꝛ ſoluere ſignacula ei9. Hoc totũ expoſitũ eſt. Et q̃re dignus? e ¶ Qm̃ occiſus es: p nobis. Ro.iiij.d. Mortuus eſt propter peccata noſtra. f ¶ Et p hoc, redemiſti nos: q̃ ſub peccatis detinebamur cõcluſi. Ro.xj.d. Cõcluſit em̃ de9 oĩa ſub peccato vt oĩm miſereat. Nos/non te q̃ ſine oĩ pctõ fuiſti.j.Pet.ij.d. Qui peccatũ nõ fecit: nec inuẽtus ẽ dolus in ore ei9. Redemiſti nos de9: ſc3 exiſtẽs auctoritate/ꝛ bõ: redemiſti nos: merito. Vel verior littera/deo vt eſſem9 dei/q̃ prius eram9 diaboli p iniq̃tates noſtras ei venditi: ſicut p̃dixerat dñs Eſa.l.a. Ecce em̃ in iniq̃tatibus veſtris venditi eſtis. Et dicit: Redemiſti: q2 prius nos fecit dñs: ꝛ ne parũ hoc videret hoĩ: tandẽ hoĩem emit/qñ oẽs creaturas q̃ſi p eo habẽdo hoĩ ſubiecit. S3 tandẽ magno precio valde redemit: q2 ſanguine ſuo.j.Pet.j.c. Nõ corruptibilib9 auro vel argẽto redempti eſtis de vana veſtra cõuerſatiõe paterne traditiõis: ſed p̃cioſo ſanguine q̃ſi agni incontaminati ꝛ imaculati ieſu chriſti. Vñ ꝛ h: g ¶ In ſanguine tuo. S3 q̃re nõ dic/p ſãguinẽ? Sol'. Per ſãguinẽ totũ gen9 hũanũ redemit p ſufficientiã: ſ in ſanguine: id eſt in ſanguinis: id eſt paſſiõis imitatiõe ſolũ bonos: ꝛ ſic tãgit efficiẽtiã paſſiõis. h ¶ Ex oĩ tribu ꝛ lingua ꝛ natiõe ꝛ pplo: id eſt ex trina generatiõe triũ filioꝝ noe deriuatũ eſt totũ gen9 hũanũ/p ſeptuaginta linguas diſtinctũ: ꝛ in ſingulis linguis plurimi ſunt populi: ꝛ in populis plurime nationes. q.d. ex oĩ ppl'i natiõe q̃ ſub celo ẽ electos ↄgregaſti. Ps. Diſpſiões iſrael ↄgregabit. Mat/ Ps.14.
thei.viij.b. Multi ab oriẽte ꝛ occidẽte veniẽt ꝛ recũbent cum abraam/iſaac ꝛ iacob in regno celorum. Vel per tribum et linguã iudei maiores et minores. Vel per tribum cõmuniter omnes: p linguã maiores. Itẽ p nationes ꝛ populũ/gẽtiles. Per p̃mũ maiores: quoꝝ natiões note ſunt magis ꝛ diſtincte: p ſecundũ minores de plebe. De p̃mo Act.x.g. Et in natiões: id eſt in paganos gratia dei diffuſa eſt. De ſecũdo Deut.xxxiij.

a.Dilexit ppl'os. i ¶ Et feciſti nos deo nr̃o regnũ: id ẽ tales in q̃bus de9 regnat p gratiã: in q̃bus diabol9 prius regnabat p culpã. k ¶ Et ſacerdotes: vt noſmetipſos offeramus deo: ſm qd monet Apl's Ro.xij.a. Obſecro vos p miſericordiã dei vt exhibeatis: id eſt offeratis corpa vr̃a hoſtiã viuentẽ ꝛc. l ¶ Et regnabim9 ſup terrã: id ẽ terrenitatem abĳciẽtes/latrones ſuſpendem9: id ẽ peccata q̃ animã nobis furãt rebelles ſubĳciem9: id ẽ mot9 carnales ſpiritu domabim9 vt tãdẽ ſup terrã viuentiũ regnantes dicam9 cũ Dañ.7.c
Ps. Cor meũ ꝛ caro mea exultauerũt i deũ viuũ. S3 q̃re nõ Ps.83.
dicit reges ſicut dicit regnũ: ꝛ ecõuerſo/q̃re non dicit ſacerdotiũ ſicut ſacerdotes? Sol'. Quia q2 nos regim9 hoc a deo eſt. Vñ reges nõ ſum9/niſi q2 regnũ dei ſum9. S3 q2 ſumus ſacerdotes deo nos offerẽdo/hoc magis habem9 a nobis: q2 a libero arbitrio/ꝛ p̃parante ꝛ coopante. Sed cũ in Exo.xix.a. dictũ ſit: Et vos eritis mihi in regnũ ſacerdotale ꝛ gens ſancta. Itẽ.j.Pet.ij.b. Vos eſtis gen9 electũ/regale ſacerdotiũ. Et h: Feciſti nos deo nr̃o regnũ ꝛ ſacerdotes: q̃ritur vñ ſit iſta diuerſitas? Sol'. In Exodo ſacerdotiũ adiectiue poſitũ ẽ: q2 in lege ſacerdotiũ innitebat regno: q2 figuratiuũ erat ſacerdotiũ ꝛ nõ verũ: ſed regnũ erat verũ: ꝛ pp̃ter hoc regnũ ponitur ſubſtantiue. Item in nouo teſtamento: ſcilicet in canonica petri ſacerdotium ponit ſubſtãtiue/ꝛ regnũ adiectiue: q2 ibi regnũ innitit ſacerdotio: ſed hic vtrũq3 ponit ſubſtãtiue: q2 hic liber ptinet ad ſtatũ patrie/vbi null9 alij innitit: q2.j.Cor.xv.c. Ceſſabit oĩs p̃latio. m ¶ Et vidi ꝛ audiui. Septima ps vbi oſtenſũ eſt iohãni quõ ↄgratulant angeli de redẽptiõe generis hũani/ꝛ deũ inde laudant. S3 q̃rit: cũ in p̃cedenti pte vbi egit de cõgratulatiõe hoĩm oñdit q2 ꝛ hoĩes imitant chriſtũ/ꝛ laudãt ipm: hic xo agẽs d ↄgratulatiõe angeloꝝ: nõ dic niſi q2 angeli laudãt deũ: vñ h? Sol'. Quia angeli ipm nõ imitant nec poſſũt/cũ dicat Heb.ij.d. Nuſq3 angelos apphẽdit: ſed ſemẽ abrae apphẽdit. S3 q̃rit hic: vtrũ loquat de viſione corpali/aut ſpũali. Si p̃mo mõ/ſ ſit vox/nõ videt. Si ſecũdo mõ: tũc ẽ ordo p̃poſter9: Ibi em̃ prius ẽ audire/ꝛ poſtea videre: id ẽ itelligere. Glo. ſoluit q̃ dic: Vidi/q̃ p̃dicta ſũt. Et audiui: q̃ ſequũt vocẽ. Vel põt ſic dici: Vidi: angelos p iſpiratione factã mihi a deo. Et audiui: poſtea/ n ¶ Vocẽ angeloꝝ mltoꝝ: exiſtẽtiũ.ſ. o ¶ In circuitu throni ꝛ aĩaliũ ꝛ ſenioꝝ. Hoc dic: q2 ꝛ maiores ꝛ minores ꝛ medias pſonas eccl'ie angeli ptegũt/cuſtodiũt ꝛ defendũt: q2 vt dicit Ps. Ps.126
Niſi dñs cuſtodierit ciuitatẽ fruſtra vigilat q̃ cuſtodit eã. Vñ ſup illud verbũ Geñ.xxx.d. Expimẽto didici q2 bñdixerit mihi dominus pp̃ter te: dicit Be. Etſi nõ videam9 obſequium quoꝝ expimur auxiliũ/ex hoc ipo monemur inuiſibilia viſibilibus p̃ponẽda. Q2 ergo angeli ſunt in circuitu noſtro/hoc q̃tidie diſcimus expimento. Et põt pbari: q2 ſi mali angeli circueunt ad deuorãdũ.j.Pet.v.c. Circuit q̃rens quẽ deuoret. Et Iob.j.b.ꝛ.ij.a. Circuiui terrã ſatis pbabile: imo xiſſimũ eſt q2 boni circũeunt ꝛ circũdant nos defendẽdo. Eſa.lxij.b. Super muros tuos hieruſalem conſtitui cuſtodes: tota die et tota nocte perpetuo non tacebunt. p ¶ Et erat numerus eorũ milia: de nũero/ q ¶ Miliũ: id eſt mlta milia. In his verbis duo ſignificata: ſũt in mltitudine maior atteſtatio: ꝛ ↄgratulatio ꝛ ita mai9 gaudiũ. Itẽ in ipis nominib9 vl' nũeris vl' mõ loquendi ſignificatũ eſt vt dicit Glo. q2 numerus angelorum quo ad nos infinitus eſt: ſed quo ad deum finitus: quia mille eſt finitus numerus: ſed infinitus quo ad ſignificatum: ſcilicet propter pluralem numerum. Unde deo qui eſt principium ꝛ principalis cauſa omniũ: finitus eſt numerus angeloru3: nobis xo qui ſum9 ſecũdarij: ꝛ q̃ſi in nũero plurali infinitus. Vñ Iob.xxv.a. Nunq̃d eſt numer9 militũ ei9. Dañ.vij.c. Milia miliũ miniſtrabãt ei: ꝛ decies milies cẽtena milia aſſiſtebãt ei.

a Voce magna dicentiū: Dign⁹ eſt agn⁹ ꝗ occiſus ē accipere vtutē. Glo. immunitatē a peccato. Sed nonne in incarnatione imunitatē a peccato accepit: quō ergo dicit/ ꝙ dign⁹ eſt accipere: quia occiſus eſt? Sol. Licet acceperit ī incarnatiōe: dicit tamē in pſenti accipere/ ⁊ nō accepiſſe/ vt ſic notet imutabilitas ī deo eē: qꝛ poſt pmū inſtans ſue conceptiōis nō fuit aliqñ magis vel minus imunis a peccato: ⁊ ſic li accipe ē pſens cōfuſū. Magna aūt dicit vox angeloꝝ: quia ſi gaudium eſt angelis dei ſuper vno peccatore penitentiā agente: Luc. xv. b. quanto magis eis eſt gaudium de totius generis humani redēptiōe/ ⁊ omniū electorum ſaluatione.

Art. ſub

a b voce magna dicētiū: Dign⁹ ē
c agnus qui occiſus eſt accipe
d e re virtutē et diuinitatē/ et ſapi
f g ēntiā/ et fortitudinē/ et hono
h rē/ et gloriā/ et benedictionē:
i k l et oēm creaturā que in celo
m n eſt/ et ꝗ ſuper terrā/ et ſubt⁹ ter
o rā: et que ſunt in mari/ et ꝗ in
p eo: omnes audiui/ dicētes ſedē
q r ti in throno et agno: Benedi
s t ctio et honor/ et gloria/ et po
v x teſtas in ſecula ſeculorū. Et
y z quattuor aialia dicebāt: Amē.
a Et vigintiquattuor ſeniores ce
b c ciderūt ī facies ſuas: ⁊ adora
d uerūt viuētē in ſecula ſecloꝝ.

d Virtutē ⁊ diuinitatē: in ſecūdo aduētu. Mat. xxiiij. c. Tūc videbūt filiū hominis venientem in nubibus celi cum virtute magna et maieſtate. f Et ſapientiam et fortitudinem: quo ad primū aduētū: vbi ſapiēter debellauit tanꝗ fortis athleta diabolū: qñ accederet temptato/ tria vitia ī mediū ducēs. h Honorē: ī reſurrectiōe. i Et gloriam: in aſcenſione. k Et benedictionē: in fideliū multiplicatione. Vel d Virtutē: cōtra vitium ⁊ debilitatem noſtrā. e Et diuinitatē: contra corruptionem noſtram. Pſ. Non dabis ſanctum tuū videre corruptionē. Hoc fuit virtute deitat' vnite corpi. f Sapiētiā: plenā omniū cognitionē/ ꝯtra ignorātiā. g Fortitudinē: ꝗ fortit aereas poteſtates deuicit. Eſa. lj. d. Nunquid non tu percuſſiſti ſuperbum/ vulneraſti draconē? Abacuk. iij. c. Percuſſiſti caput de domo impij. h Honorē: quia fuit inhonoratus a iudeis/ cū vocaretur filius fabri. Marci. vj. a. Nonne hic eſt faber/ filius marie frater iacobi et ioſeph et iude et ſimonis? Et Matth. xiij. g. Nonne hic eſt fabri filius. i Et gloriā: reſurrectionis ꝓpter vilitatem paſſionis. k Et bñdictionē: in exaltatiōe nomis. Phil. ij. b. Deus exaltauit illum ⁊ donauit illi nomen qđ eſt ſup omne nomen. l Et omnē creaturam que in celo eſt et que ſuper terrā/ ⁊ que ſubt⁹ terrā. Matth. vlt. d. Data eſt mihi ois poteſtas in celo ⁊ in terra. Hoc eſt qđ dicit Phil. ij. b. Vt in nomine ieſu omne genu flectatur celeſtium/ terreſtrium ⁊ infernorū. o Et que ſunt in mari ⁊ que in eo. q. d. omis creatura eius ſubijcitur ditioni/ vt ď ea faciat quicquid voluerit. Matth. xj. d. Omia mihi tradita ſunt a patre meo. Vel ſic: b Dignus es: non dignitate meriti: ſed congrui. c Accipere virtutem ⁊ diuinitatem: id eſt diuinā virtutem. f Et ſapientiā: id eſt vniri verbo qđ eſt dei virtus ⁊ ſapientia. j. Cor. j. d. Et fortitudinem: expugnādi fortem. Luc. xj. c. Cum fortis armatus cuſtodit atriū ſuū/ in pace ſunt omia que poſſidet: ſic qſi in pace diabol⁹ fortis poſſidebat genus humanū ante aduentū chriſti. Si autem fortior illo ſuperueniens vicerit illū/ vniuerſa arma eius auferet in quibus cōfidebat: ſic chriſtus fortior diabolo ipm deuicit. Eſa. xlix. g. Nunquid tolletur a forti preda: aut quod captū fuerit a robuſto ſaluū eſſe poterit? quia hec dicit dominus equidē ⁊ captiuitas a forti tolletur: ⁊ quod ablatum fuerit a robuſto ſaluabit. Et honorē: celi ⁊ mundi ſubiectionē ⁊
Pſ. 96 adorationē. Pſ. Adorate deū oēs angeli ei⁹. Itē. Tollite hoſti
Pſ. 95. as vos hoies ⁊ introite in atria ei⁹: adorate dñm in atrio ſancto ei⁹. i Et gloriā: imortalitat' ⁊ vtriuſꝗ ſtole in reſurrectiōe. Eſa. lxiij. a. Iſte formoſus in ſtola ſua gradiēs in multitudine vtu
Pſ. 8. tis ſue. Pſ. Glia ⁊ honore coronaſti eū dñe. k Et bñdictio
nē: in natiuitate. Luc. j. d. Bñdict⁹ fruct⁹ vētr' tui. l Et om
Pſ. 18. nē creaturā. Pſ. Omia ſubieciſti ſub pedibus ei⁹. Ioh. xvij. b. Oia mea tua ſūt/ et tua mea ſūt. m Que ī celo eſt ⁊ ꝗ ſup terrā. Eph. j. d. Conſtituēs ad dexterā ſuam in celeſtibus ſuper omnē principatum ⁊ poteſtatē ⁊ virtutem ⁊ dominationē/ ⁊ omne nomen qđ nominatur nō ſolū in hoc ſeculo: ſed etiā in futuro: ⁊ omnia ſubiecit ſub pedibus eius ⁊ ipſum dedit caput ſuper omnē eccleſiā. n Et ꝗ ſubtus trā. S. j. d. Et habeo claues mortis ⁊ inferni. Col. ij. c. Expolians pncipatus et poteſtates. o Et ꝗ ſunt in mari ⁊ que in eo oia: id eſt totū mundum. Pſ. In mari via tua. p Omnes: angelos: ſcilicet vel creaturas. q Audiui: id eſt intellexi de rerum ordinatione laudare creatorē: r Dicētes ſedenti: deo patri. s Et agno id eſt domino ieſu chriſto. Vel Sedēti in throno ⁊ agno: id ē chriſto ſm deitatē ſedenti: ſm humanitatem agno: id eſt ad laudem ſedentis in throno ⁊ agni. Et qđ: Hoc. ſ. t Bñdictio ⁊c. Hec qttuor que a deo acceperūt/ angeli attribuūt ei. Benedictio: qꝛ in gratia confirmat: Et hec fuit benedictio de rore celi deſuper: id ē de miſericordia ⁊ benignitate dei. Geñ. xxvij. f. v Et honor: quē adhuc habuerūt a dño: vel quem exhibēt eis homines. x Et gloria: de ꝯſortio ⁊ viſione dei. y Et poteſtas: qꝛ reſtiterūt malis: ſcʒ lucifero cadenti. z In ſecula ſeculoꝝ. q. d. continue ⁊ ſemp laudant deum ⁊ pdicta ei attribuūt. Sed cum hoc habuerint a deo a pncipio mundi priuſꝗ incarnaret filius dei ꝗ ſm humanitatem dicitur agnus: quō hoc attribuūt agno? Sol. Agno attribuūt inqꝗtū agn⁹ deus eſt: vel quia per ipm ruina reparata ē angeloꝝ. Hec tamē qttuor ſm vnā Glo. exponunt ď chriſto ſic: t Bñdictio: id ē exaltatio. v Et honor: id ē impaſſibilitas. x Et glia: ī reſurrectiōe imortalitas. y Et ptās: ꝗ ad oīm ſubiectionē/ ſit ſupple agno. z In ſecula ſeculoꝝ: id eſt in eternū. Itē ſm aliā Glo. exponunt ď hoib⁹ ꝗ qttuor ꝗ habēt attribuūt deo. Vñ dic Glo. t Bñdictio: quā habem⁹ ī bonis opib⁹. v Et honor: ꝗ inde ſequit. x Et glia: de vtutib⁹ ꝗs in baptiſmo accepim⁹. y Et ptās: ꝗ ꝯcupiſcētijs reſiſtim⁹: nō nobis/ ſꝫ ſibi attribuant. Vñ Pſ. Nō nobis dñe nō nob: ſꝫ noi tuo da glo
riā. a Et qttuor aialia. Octaua ps in ꝗ oñdit quō ſancti ꝯſentiūt ꝯgratulatiōi angeloꝝ de redēptione hoim. Vñ dicit. Et qttuor aialia dicebāt amē: ꝯgratulatiōi ⁊ teſtimonio angeloꝝ pbētes aſſenſū. Amē aūt dicūt/ vt dicit Glo. qꝛ pdicatorib⁹ ex officio ſuo cōuenit alios cōfirmare. Vñ petro dictū eſt Luc. xxij. d. Et tu aliqñ ꝯuerſus cōfirma fratres tuos. S. iij. a. Et confirma cetera que moritura erāt. Amē ē reſpōſio minoꝝ ⁊ finis orōnis. j. Cor. xiiij. c. Qui ſupplet locū idiote/ quō dicet amē ſup tuā bñdictionē. Et in h ꝙ hoies dicūt amē ⁊ nō angeli/ notat ꝙ hoies ī preſenti miores ſūt angelis. Nec obſtat illō qđ dicit Matth. xj. b. ď iohāne: Qui minor ē ī regno celoꝝ: maior eſt illo: qꝛ illō intelligit ď futuro vbi hoies eqbunt angelis: ⁊ aliq erūt maiores ꝗ aliq angeli: Vl ſic intelligit ꝗ minor ē ī celo/ maior eſt omibus hoibus qui ſūt in mūdo in ſecuritate ⁊ puritate ⁊ extēſione charitat'. Multi tñ homines etiā in mundo maiores ſūt aliquib⁹ angelis in eſſentia ⁊ in extēſione charitatis. Vel ſignificat ī hoc ꝙ hoies dicunt amē: ꝙ in futuro terminabit cōgratulatio ſanctoꝝ que eſt ſm ſtatum vie: qꝛ amē idē ē qđ fiat/ qđ ꝓ futuro ſonat: quia in via non poteſt eſſe laus pura/ quin aliquid admixtum habeat ď contrario:
ſꝫ in patria erit puriſſima. Vñ Pſ. Ad veſperū demorabit
flet⁹: ⁊ ad matutinū leticia. ſ. incipiet b Et vigintiquattuor ſeniores ceciderunt in facies ſuas: id eſt ad corda ſua ſe conuertentes humiliauerunt ſe: non alios iudicantes: ſm illud Luc. vj. f. Nolite iudicare/ et non iudicabimini: ſed ſeipſos arguentes. Gal. vj. a. Conſiderās teipſum ne ⁊ tu tēpteris. c Et adorauerunt: corde/ ore ⁊ opere. d Viuentem in ſecula ſeculorū: id eſt ab eterno in eternū viuentē in ſe ⁊ alijs vitā pſtātē. Ioh. xiiij. c. Quia ego viuo ⁊ vos viuetis.

Et vidi